

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

2020 - 2021

ИЗВЛЕЧЕНИЕ ОТ ДОКУМЕНТА „ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ”

ОТ МЕСЕЧНАТА СЕСИЯ ОТ

14 - 17 септември 2020 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

P9_TA-PROV(2020)0210	5
НАМАЛЕНА АКЦИЗНА СТАВКА ВЪРХУ НЯКОИ АЛКОХОЛНИ ПРОДУКТИ, ПРОИЗВЕДЕНИ В АВТОНОМНИТЕ РЕГИОНИ МАДЕЙРА И АЗОРСКИ ОСТРОВИ *	
P9_TA-PROV(2020)0220	7
ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА ОТНОСНО СИСТЕМАТА НА СОБСТВЕНИТЕ РЕСУРСИ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ *	
P9_TA-PROV(2020)0236	31
УСТОЙЧИВ ЖЕЛЕЗОПЪТЕН ПАЗАР С ОГЛЕД НА ИЗБУХВАНЕТО НА COVID-19 ****I	
P9_TA-PROV(2020)0221	49
ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СПОРАЗУМЕНИЕТО ЗА АСОЦИИРАНЕ МЕЖДУ ЕС И ГРУЗИЯ	
P9_TA-PROV(2020)0224	61
ИЗНОСА НА ОРЪЖИЕ: ПРИЛАГАНЕ НА ОБЩА ПОЗИЦИЯ 2008/944/ОВППС	
P9_TA-PROV(2020)0225	81
КОНСТАТИРАНЕ НА ОЧЕВИДЕН РИСК ОТ ТЕЖКО НАРУШЕНИЕ НА ПРИНЦИПИТЕ НА ПРАВОВАТА ДЪРЖАВА ОТ СТРАНА НА ПОЛША	
P9_TA-PROV(2020)0228	109
НЕДОСТИГ НА ЛЕКАРСТВА – КАК ДА СЕ НАМЕРИ РЕШЕНИЕ НА НОВОВЪЗНИКВАЩ ПРОБЛЕМ	
P9_TA-PROV(2020)0229	143
ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНИТЕ СТРАТЕГИИ ЗА ИНТЕГРИРАНЕ НА РОМИТЕ: БОРБА С ОТРИЦАТЕЛНИТЕ НАГЛАСИ КЪМ ХОРАТА С РОМСКИ ПРОИЗХОД В ЕВРОПА	
P9_TA-PROV(2020)0232	165
ПОЛОЖЕНИЕТО В РУСИЯ: ОТРАВЯНЕТО НА АЛЕКСЕЙ НАВАЛНИ	
P9_TA-PROV(2020)0237	173
ПРОЕКТ НА КОРИГИРАЩ БЮДЖЕТ № 8: УВЕЛИЧАВАНЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПЛАЩАНИЯ ЗА ИНСТРУМЕНТА ЗА СПЕШНА ПОДКРЕПА С ЦЕЛ ФИНАНСИРАНЕ НА СТРАТЕГИЯТА ЗА ВАКСИНИ СРЕЩУ COVID-19 И ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННАТА ИНИЦИАТИВА В ОТГОВОР НА КОРОНАВИРУСА – ПЛЮС	
P9_TA-PROV(2020)0238	175
ПРОТИВОПОСТАВЯНЕ НА АКТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ: МАКСИМАЛНО ДОПУСТИМИ ГРАНИЦИ НА ОСТАТЪЧНИ ВЕЩЕСТВА ЗА НЯКОЛКО ВЕЩЕСТВА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ФЛОНИКАМИД, ХАЛОКСИФОП И МАНДЕСТРОБИН	
P9_TA-PROV(2020)0239	181
КУЛТУРНО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ЕВРОПА	
P9_TA-PROV(2020)0241	193
ЗНАЧЕНИЕТО НА ГРАДСКАТА И ЗЕЛЕНАТА ИНФРАСТРУКТУРА: 2022 ГОДИНА – ЕВРОПЕЙСКА ГОДИНА НА ПО-ЗЕЛЕНИТЕ ГРАДОВЕ	

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2020)0210

Намалена акцизна ставка върху някои алкохолни продукти, произведени в автономните региони Мадейра и Азорски острови *

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 15 септември 2020 г. относно предложението за решение на Съвета за разрешаване на Португалия да прилага намалена акцизна ставка върху някои алкохолни продукти, произведени в автономните региони Мадейра и Азорски острови (COM(2020)0240 – C9-0190/2020 – 2020/0118(CNS))

(Специална законодателна процедура – консултация)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Съвета (COM(2020)0240),
 - като взе предвид член 349 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно който Съветът се е консултирал с него (C9-0190/2020),
 - като взе предвид член 82 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид доклада на комисията по регионално развитие (A9-0140/2020),
1. одобрява предложението на Комисията;
 2. приканва Съвета, в случай че възнамерява да се отклони от текста, одобрен от Парламента, да информира последния за това;
 3. призовава Съвета да се консултира отново с него, в случай че възнамерява да внесе съществени изменения в текста, одобрен от Парламента;
 4. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета, на Комисията и на националните парламенти.

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2020)0220

Проект на решение на Съвета относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз *

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 16 септември 2020 г. относно проекта на решение на Съвета относно системата на собствените ресурси на Европейския съюз (10025/2020 – C9-0215/2020 – 2018/0135(CNS))

(Специална законодателна процедура – консултация)

Европейският парламент,

- като взе предвид проекта на Съвета (10025/2020),
- като взе предвид член 311 от Договора за функционирането на Европейския съюз и член 106а от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, съгласно които Съветът се е консултирал с него (C9-0215/2020),
- като взе предвид своите резолюции от 14 март 2018 г. относно следващата МФР: изготвяне на позицията на Парламента относно МФР след 2020 г¹. и относно реформата на системата на собствените ресурси на Европейския съюз²,
- като взе предвид своята резолюция от 30 май 2018 г. относно Многогодишната финансова рамка за периода 2021 – 2027 г. и собствените ресурси³,
- като взе предвид своя междинен доклад от 14 ноември 2018 г. относно Многогодишната финансова рамка за периода 2021 – 2027 г.: позиция на Парламента с оглед на постигането на споразумение⁴,
- като взе предвид своята резолюция от 10 октомври 2019 г. относно многогодишната финансова рамка за периода 2021 – 2027 г. и собствените ресурси: време е да се отговори на очакванията на гражданите⁵,
- като взе предвид изявленията на Комисията и на Съвета от 10 октомври 2019 г.

¹ ОВ С 162, 10.5.2019 г., стр. 51.

² ОВ С 162, 10.5.2019 г., стр. 71.

³ Приети текстове, P8_TA(2018)0226.

⁴ Приети текстове, P8_TA(2018)0449.

⁵ Приети текстове, P9_TA(2019)0032.

относно многогодишната финансова рамка за периода 2021 – 2027 г. и собствените ресурси: време е да се отговори на очакванията на гражданите,

- като взе предвид своята резолюция от 15 май 2020 г. относно новата многогодишна финансова рамка, собствените ресурси и плана за възстановяване⁶,
 - като взе предвид съобщението на Комисията, озаглавено „Бюджетът на ЕС осигурява ресурс за плана за възстановяването на Европа“ (COM(2020)0442),
 - като взе предвид окончателния доклад и препоръките на Групата на високо равнище за собствените ресурси, публикуван през декември 2016 г. и представен на Европейския парламент и на Съвета през януари 2017 г.,
 - като взе предвид своята резолюция от 23 юли 2020 г. относно заключенията от извънредното заседание на Европейския съвет на 17 – 21 юли 2020 г.⁷,
 - като взе предвид член 82 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид доклада на комисията по бюджети (A9-0146/2020),
1. одобрява проекта на Съвета, както е изменен;
 2. приканва Съвета, в случай че възнамерява да се отклони от текста, одобрен от Парламента, да го информира за това;
 3. призовава Съвета отново да се консултира с него, в случай че възнамерява да внесе съществени изменения в своя проект;
 4. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

Изменение 1

Проект на решение Съображение 1 а (ново)

Проект на Съвета

Изменение

(1a) Настоящото решение предоставя правното основание за Комисията да заема средства на капиталовите пазари с цел финансиране на разходите в рамките на пакета от мерки на ЕС за възстановяване (Next Generation EU). Съответните разходи за главницата и лихвите по погасителните вноски трябва да бъдат рефинансирани от бюджета на Съюза в рамките на

⁶ Приети текстове, P9_TA(2020)0124.

⁷ Приети текстове, P9_TA(2020)0206.

предварително определен период, зависещ от падежите на емитираните облигации и стратегията за изплащане на дълга. Тези разходи не следва да водят до неоправдано намаляване на разходите за програмите или инвестиционните инструменти по многогодишната финансова рамка (МФР), нито следва да водят до рязко увеличение на националните вноски. Поради това, както и с цел повишаване на надеждността и устойчивостта на погасителния план във връзка с Next Generation EU, тези разходи следва да бъдат покрити изцяло от приходите от истински нови собствени ресурси. Бюджетните кредити за свързаните с тях разходи следва да се отчитат над таваните на МФР, съобразно предвиденото в новия регламент за МФР.

Изменение 2

Проект на решение Съображение 1 б (ново)

Проект на Съвета

Изменение

(1б) Всички суми, генерирани от нови собствени ресурси и надхвърлящи необходимото за покриване на задълженията, свързани с изплащанията през дадена година, следва да останат в бюджета на Съюза като общ приход. След приключване на погасителния план тези собствени ресурси следва да продължат да финансират бюджета на Съюза като общи приходи. Въвеждането на кошница от нови собствени ресурси следва да гарантира подходящ размер на финансиране на разходите на Съюза в МФР и същевременно да намали прегаса на националните вноски на база БНД при финансирането на годишния бюджет на Съюза, като по този начин се намалява концепцията

за бюджета на Съюза като „игра с нулев резултат“, която се отличава с обичайните практики за „справедлива възвръщаемост“ („juste retour“). Това от своя страна би могло да улесни по-доброто насочване на разходите на равнището на Съюза към приоритетните области и общите публични блага с висока ефективност в сравнение с националните разходи.

Изменение 3

**Проект на решение
Съображение 1 в (ново)**

Проект на Съвета

Изменение

(1в) Новите категории собствени ресурси следва да бъдат въведени, считано от 2021 г., за да може приходите от тях да бъдат на разположение, когато възникнат задълженията за плащане на лихвите и за изплащане на главницата. Новите собствени ресурси следва да бъдат приведени в съответствие с целите на политиката на Съюза и да подкрепят Европейския зелен пакт и функционирането на единния пазар, както и усилията за подобряване на ефективността на корпоративното данъчно облагане и за засилване на борбата срещу данъчните измами, отклонението от данъчно облагане и избягването на данъци. Европейският парламент, в своя междинен доклад от ноември 2018 г. относно МФР и собствените ресурси, вече одобри възможността за кошница от нови собствени ресурси и други приходи, които имат такива характеристики. Тази кошница може да бъде разширена, за да включи допълнителни варианти.

Изменение 4

**Проект на решение
Съображение 5**

Проект на Съвета

(5) Настоящата система за определяне на собствения ресурс на база ДДС е многократно подлагана на критика от Сметната палата, Европейския парламент и държавите членки като прекалено сложна. Поради това **Европейският съвет от 17 – 21 юли 2020 г. заключи, че е целесъобразно изчисляването на този собствен ресурс да се опрости.**

Изменение 5

Проект на решение Съображение 6

Проект на Съвета

(6) С цел да се постигне по-голяма съгласуваност на инструментите за финансиране на Съюза с неговите политически приоритети, да се отрази по-добре ролята на бюджета на Съюза за функционирането на единния пазар, да се осигури по-ефективна подкрепа за целите на политиките на Съюза **и да се намалят** вноските на държавите членки на база брутен национален доход (БНД) към годишния бюджет на Съюза, **на заседанието си от 17 – 21 юли 2020 г. Европейският съвет заключи, че през следващите години Съюзът ще работи за реформиране на системата на собствените ресурси и за въвеждане на нови собствени ресурси.**

Изменение

(5) **Собственият ресурс на база данък върху добавената стойност е утвърден източник на приходи за бюджета на Съюза и следва да продължи да отразява неразривната връзка между потребителите на единния пазар и публичните финанси на Съюза.** Настоящата система за определяне на собствения ресурс на база ДДС **обаче** е многократно подлагана на критика от Сметната палата, Европейския парламент и държавите членки като прекалено сложна. Поради това е целесъобразно изчисляването на този собствен ресурс да се опрости.

Изменение

(6) С цел **да се финансират поне разходите за главницата и лихвите на погасителните вноски по Европейския инструмент за възстановяване,** да се постигне по-голяма съгласуваност на инструментите за финансиране на Съюза с неговите политически приоритети, да се отрази по-добре ролята на бюджета на Съюза за функционирането на единния пазар, да се осигури по-ефективна подкрепа за целите на политиките на Съюза, **като например Европейския зелен пакт и цифровата трансформация, и същевременно се намали преобладаващият дял на** вноските на държавите членки на база брутен национален доход (БНД) към годишния бюджет на Съюза, **е необходимо да се въведат нови категории собствени ресурси на база общата консолидирана основа за облагане с корпоративен данък, националните приходи, получени от схемата на ЕС**

за търговия с емисии, и национална вноска, изчислявана въз основа на нерециклираните отпадъци от опаковки от пластмаса, с което се насърчава кръговата икономика. Освен това за тази цел следва да бъдат въведени нови собствени ресурси въз основа на механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите, в пълно съответствие с правилата на СТО, данък върху цифровите услуги и данък върху финансовите сделки, за предпочитане съгласно схема, договорена между всички държави членки, като тези собствени ресурси бъдат въведени веднага щом се установят правните условия, на които те да се основават. Комисията следва във възможно най-кратък срок да направи необходимите законодателни предложения за тези нови собствени ресурси и евентуални други нови собствени ресурси в подкрепа на Европейския зелен пакт, както и функционирането на единния пазар и усилията за подобряване на ефективността на корпоративното данъчно облагане. Евентуалните нови собствени ресурси, които вече са били съобщени от Комисията, като например налога за единния пазар, следва да бъдат подложени на допълнителна оценка, преди да бъдат представени на Европейския парламент и на Съвета.

Изменение 6

Проект на решение Съображение 7

Проект на Съвета

(7) Като първа стъпка следва да се въведе нова категория собствени ресурси, която се основава на национална вноска, изчислявана на база нерециклирани отпадъци от

Изменение

(7) В съответствие със стратегията на Съюза за пластмасите, бюджетът на Съюза може да допринесе за намаляване на замърсяването с отпадъци от опаковки от пластмаса и за постигане

опаковки от пластмаса. В съответствие с Европейската стратегия за пластмасите бюджетът на Съюза може да допринесе за намаляване на замърсяването с отпадъци от опаковки от пластмаса. Собственият ресурс, основан на национална вноска, пропорционална на количеството nereциклирани във всяка държава членка опаковки от пластмаса, ще бъде стимул за намаляване на потреблението на пластмасови изделия за еднократна употреба, увеличаване на рециклирането и развитие на кръговата икономика. Същевременно, в съответствие с принципа на субсидиарност държавите членки ще преценяват самостоятелно какви са най-подходящите мерки за постигането на тези цели. **С цел избягване на прекалено регресивно въздействие върху националните вноски следва да се прилага механизъм за корекция чрез годишно фиксирано намаление на вноските на държавите членки, чийто БНД на глава от населението за 2017 г. е под средното равнище за ЕС. Намалението следва да съответства на 3,8 kg, умножено по броя на населението на съответните държави членки през 2017 г.**

Изменение 7

Проект на решение Съображение 7 а (ново)

Проект на Съвета

на целите за рециклиране на отпадъци от опаковки. Собственият ресурс, основан на национална вноска, пропорционална на количеството nereциклирани във всяка държава членка опаковки от пластмаса, ще бъде стимул за намаляване на потреблението на пластмасови изделия за еднократна употреба, увеличаване на рециклирането и развитие на кръговата икономика. **Комисията следва да въведе рационализиран метод за изчисляване, както и ефективни механизми за регистрация и контрол.** Същевременно, в съответствие с принципа на субсидиарност държавите членки ще преценяват самостоятелно какви са най-подходящите мерки за постигането на тези цели. **Тъй като е предвидено тази вноска да бъде собствен ресурс, основан на принципа „замърсителят плаща“, тя не следва да бъде предмет на корекционен механизъм.**

Изменение

(7a) Съюзът счита за свой приоритет да постигне целта си за намаляване на емисиите с най-малко 40% между 1990 и 2030 г. в съответствие с ангажимента, който поема в рамките на Парижкото споразумение за климата. Схемата на ЕС за търговия с емисии е сред основните инструменти, въведени за постигането на тази цел. Тя носи приход чрез продажбата на търг на

квоти за емисии. Предвид хармонизирания характер на схемата на ЕС за търговия с емисии и предоставяното от Съюза финансиране за насърчаване на усилията на държавите членки за смекчаване на изменението на климата и за приспособяване към него е уместно за бюджета на Съюза да се въведе нов собствен ресурс в това отношение. Този собствен ресурс следва да се основава на квотите, подлежащи на продажба на търг от държавите членки, включително квотите, безплатно предоставени на енергетиката за преходен период. С цел да се отчетат предвидените в Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета^{1а} специални разпоредби за някои държави членки, при определянето на вноската от собствения ресурс следва да не се взимат предвид преразпределените квоти за целите на солидарността, растежа и междусистемната свързаност, нито квотите, предназначени за фонда за иновации и Модернизационния фонд. При определянето на собствения ресурс, основан на схемата на ЕС за търговия с емисии, следва също така да се включват потенциалните допълнителни приходи в резултат на бъдещо разширяване на обхвата на Директивата за СТЕ към нови сектори или географски региони, като същевременно се гарантира конкурентоспособността на Съюза.

^{1а}Директива 2003/87/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).

Изменение 8

Проект на решение Съображение 8

Проект на Съвета

(8) На заседанието си от 17 – 21 юли 2020 г. Европейският съвет отбелязва, че като основа за допълнителни собствени ресурси, през първата половина на 2021 г. Комисията ще представи предложения за механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите и за данък в цифровата област, с оглед на въвеждането им най-късно до 1 януари 2023 г. Европейският съвет прикани Комисията да представи преразгледано предложение относно схемата за търговия с емисии, като я разшири по възможност, така че да обхване и въздухоплаването и морския транспорт. Европейският съвет заключи, че по време на многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2021—2027 г. Съюзът ще работи за въвеждането на други собствени ресурси, които може да включват данък върху финансовите сделки.

Изменение 9

Проект на решение Съображение 8 а (ново)

Проект на Съвета

Изменение

(8) Необходимите допълнителни собствени ресурси следва да бъдат въведени най-късно до 2028 г. съгласно правно обвързващ график, установен в настоящото решение, който следва да гарантира, че законодателството, на което се основават, може да бъде прието навреме и да започне да се прилага, така че постъпленията да са на разположение при възникването на разходите. Комисията следва да внесе законодателни предложения за тази цел. Междоинституционално споразумение между Европейския парламент, Съвета и Европейската комисия следва да съдържа по-подробни разпоредби и други разпоредби, свързани с този правно обвързващ график, като например датите на влизане в сила или възможното прилагане със задна дата на някои нови собствени ресурси.

(8а) Като първа стъпка вноската на базата на нерециклираните отпадъци от опаковки от пластмаса ще допълни съществуващите собствени ресурси, считано от януари 2021 г. Освен това 30% от приходите от продажбата на търг на квоти за емисии от схемата за търговия с емисии ще представляват общ приход за бюджета на Съюза, считано от

2021 г. Като втора стъпка Комисията ще направи необходимите предложения за превръщането на данъка върху финансовите сделки (ДФС) в база за собствен ресурс, считано от 2024 г. През първата половина на 2021 г. Комисията ще направи също така законодателни предложения за въвеждане на нови собствени ресурси на базата на механизма за корекция на въглеродните емисии на границите и на данък в цифровата област. Постъпленията ще бъдат на разположение, считано от 2023 г. Ако механизмът за корекция на въглеродните емисии на границите е във формата на допълнителни митнически тарифи върху вноса, той ще попада в обхвата на законодателството относно традиционните собствени ресурси и няма да е необходимо отделно решение относно собствени ресурси. Ако механизмът за корекция на въглеродните емисии на границите е във формата на разширяване на обхвата на схемата за търговия с емисии, той следва да бъде изцяло обхванат от собствения ресурс на базата на схемата за търговия с емисии. Като трета стъпка и като част от междинния преглед/междинното преразглеждане на многогодишната финансова рамка през първата половина на 2024 г. Комисията ще направи допълнителни нови – или ще преработи предишни – предложения за превръщане на общата консолидирана основа за облагане с корпоративен данък (ОКООКД) в база за собствен ресурс. Законодателството следва да влезе в сила своевременно, за да може приходите от тези нови собствени ресурси да бъдат на разположение, считано от 2026 г. Собствените ресурси на базата на данъчно облагане не трябва да се прилагат със задна дата.

Изменение 10

Проект на решение Съображение 9

Проект на Съвета

(9) **На заседанието си от 17 – 21 юли 2020 г. Европейският съвет заключи, че договореностите за собствените ресурси следва да се ръководят от общите цели за простота, прозрачност и справедливост, включително справедливо разделяне на тежестта. Европейският съвет заключи също, че в периода 2021 – 2027 г. Дания, Нидерландия, Австрия и Швеция, а в контекста на подкрепата за възстановяването и устойчивостта – и Германия, следва да се ползват от корекции на годишните си основани на БНД вноски под формата на еднократни суми.**

Изменение

(9) **Отстъпките и другите корекционни механизми следва да бъдат премахнати.**

Изменение 11

Проект на решение Съображение 9 а (ново)

Проект на Съвета

Изменение

(9а) **Съюзът ще работи за въвеждането на евентуални допълнителни нови собствени ресурси през следващите години и преди 2028 г. Ако Европейският парламент или Съветът предложат нов собствен ресурс, Комисията ще го подложи на оценка.**

Изменение 12

Проект на решение Съображение 9 б (ново)

Проект на Съвета

Изменение

(96) С оглед на бъдещите обсъждания във връзка с промените в договорите и използването на импулса от конференцията за бъдещето на Европа, демократичната легитимност, отчетността, устойчивостта и привеждането в съответствие с основните цели на политиката на приходната част на бюджета на Съюза следва да бъдат допълнително засилени чрез предоставяне на Европейския парламент на засилени правомощия в процеса на вземане на законодателни решения и по-активна роля при наблюдаване на прилагането на системата на собствените ресурси, както и в съответното секторно законодателство.

Изменение 13

Проект на решение Съображение 10

Проект на Съвета

(10) Държавите членки следва да удържат, под формата на разходи по събирането, 25% от сумите на събираните от тях традиционни собствени ресурси.

Изменение

(10) Удържането, под формата на разходи по събирането, на 20% от сумите, събрани от държавите членки за традиционните собствени ресурси, представлява значителен дял от собствените ресурси, с които бюджетът на Съюза не може да разполага. Размерът на сумите, които държавите членки удържат от традиционните собствени ресурси като разходи по събирането, следва да се намали от 20% на първоначалните 10%, така че финансовата подкрепа за митническо оборудване, персонал и информационно осигуряване да е по-добре съобразена с действителните разходи и потребности. Този дял следва да бъде еднакъв за всички държави членки.

Изменение 14

Проект на решение Съображение 11

Проект на Съвета

(11) В съответствие с член 311, четвърта алинея от Договора за функционирането на Европейския съюз мерките за прилагане на системата на собствените ресурси на Съюза **ще** се определят **с регламент на** Съвета. Тези мерки следва да включват разпоредби от общ и технически характер, приложими за всички **категории** собствени ресурси. Мерките следва да включват и подробни правила за **изчисляването и бюджетирането на салдото, както и** необходимите разпоредби и механизми с оглед на контролирането и надзора на събирането на собствените ресурси.

Изменение

(11) В съответствие с член 311, четвърта алинея от Договора за функционирането на Европейския съюз, мерките за прилагане на системата на собствените ресурси на Съюза се определят **от** Съвета. Тези мерки следва да включват разпоредби от общ и технически характер, приложими за всички **видове** собствени ресурси **и за които целесъобразният парламентарен надзор е особено важен**. Мерките следва да включват и подробни правила за **определяне на посочените в член 2, параграф 1 изискуеми размери на собствените ресурси, включително посочените в член 2, параграф 1, букви б) – д) приложими изискуеми ставки за собствените ресурси, техническите въпроси, свързани с brutния национален доход, необходимите разпоредби и механизми с оглед на контролирането и надзора на събирането на собствените ресурси, включително правила за проверките и правомощията на длъжностните лица и другите служители, упълномощени от Комисията да извършват проверки, както и всички приложими изисквания за докладване. Тези мерки следва също така да включват практически разпоредби за периодично информиране на държавите членки и на Европейския парламент, в качеството му на подразделение на бюджетния орган, относно актуалното състояние във връзка с получените заеми, управлението на дълга и съответните стратегии за управление на риска, както и погасителния план.**

Изменение 15

Проект на решение Съображение 13

Проект на Съвета

(13) *По отношение на таваните на собствените ресурси следва да бъде запазен достатъчен марж, за да може Съюзът да покрие всичките си финансови задължения и условни задължения с падеж през съответната година. Общият размер на собствените ресурси, предоставени в бюджета на Съюза за покриване на годишните бюджетни кредити за плащания, не следва да превишава 1,40% от сумата от БНД на всички държави членки. Общият размер на годишните бюджетни кредити за поети задължения не следва да превишава 1,46% от сумата от БНД на всички държави членки.*

Изменение

(13) *С оглед да се запази достатъчен марж в рамките на таваните на собствените ресурси, за да може Съюзът да покрие всички свои финансови задължения и условни задължения с падеж през съответната година, таванът на бюджетните кредити за плащания следва да се повиши, така че да достигне 1,50% от сумата от brutния национален доход на държавите членки по пазарни цени.*

Изменение 16

Проект на решение Съображение 16 а (ново)

Проект на Съвета

Изменение

(16а) *С единствената цел да бъдат покрити допълнителните финансови задължения и условните задължения, произтичащи от извънредното и временно правомощие за заемане на средства, и за да се гарантира финансова стабилност дори в периоди на икономически спад, таванът за бюджетните кредити за плащания следва да бъде повишен с 0,6 процентни пункта.*

Изменение 17

Проект на решение Съображение 19

Проект на Съвета

(19) Погасяването на заетите средства за предоставяне на безвъзмездна подкрепа, подлежаща на връщане подкрепа чрез финансови инструменти или обезпечаване на бюджетни гаранции, както и плащането на дължимите лихви, следва да бъде финансирано от бюджета на Съюза. Заетите средства, предоставени като заеми на държавите членки, следва да бъдат погасени в съответствие със сумите, получени от държавите членки бенефициери. Необходимите средства трябва да бъдат предоставени на Съюза, за да може той да покрие всички свои финансови задължения и условни задължения, произтичащи от извънредното и временно правомощие за получаване на заеми, през съответната година и при всякакви обстоятелства, в съответствие с член 310, параграф 4 от ДФЕС и член 323 от ДФЕС.

Изменение 18

Проект на решение Съображение 25

Проект на Съвета

(25) Въпросното решение следва да влезе в сила едва когато бъде одобрено от всички държави членки в съответствие с техните конституционни изисквания, като по този начин се зачита изцяло националният суверенитет. Европейският съвет от 17 – 21 юли 2020 г. отбеляза намерението на държавите членки да одобрят настоящото решение възможно най-скоро. Поради необходимостта спешно да се даде възможност за получаване на заеми с оглед на финансовите мерки

Изменение

(19) Погасяването на заетите средства за предоставяне на безвъзмездна подкрепа, подлежаща на връщане подкрепа чрез финансови инструменти или обезпечаване на бюджетни гаранции, както и плащането на дължимите лихви, следва да бъде финансирано от **приходите от новите собствени ресурси, включени в** бюджета на Съюза. Заетите средства, предоставени като заеми на държавите членки, следва да бъдат погасени в съответствие със сумите, получени от държавите членки бенефициери. Необходимите средства трябва да бъдат предоставени на Съюза, за да може той да покрие всички свои финансови задължения и условни задължения, произтичащи от извънредното и временно правомощие за получаване на заеми, през съответната година и при всякакви обстоятелства, в съответствие с член 310, параграф 4 от ДФЕС и член 323 от ДФЕС.

Изменение

(25) **С цел да се даде възможност за започване на процеса на ратификация настоящото решение се приема от Съвета след консултация с Европейския парламент. Европейският парламент изрази намерението си бързо да предостави консултативното становище, което е необходимо от правна гледна точка, за да ускори процеса, с който на Комисията се разрешава да започне работа по операциите по получаване на заеми за финансиране**

срещу последиците от кризата с COVID-19, настоящото решение следва да влезе в сила на първия ден от първия месец след получаването на последното уведомление, че процедурите за приемането му са изпълнени.

на Европейския инструмент за възстановяване. Въпросното решение следва да влезе в сила едва когато бъде одобрено от всички държави членки в съответствие с техните конституционни изисквания, като по този начин се зачита изцяло националният суверенитет, **включително по отношение на нови категории собствени ресурси.** Европейският съвет от 17 – 21 юли 2020 г. отбеляза намерението на държавите членки да одобрят настоящото решение възможно най-скоро. Поради необходимостта спешно да се даде възможност за получаване на заеми с оглед на финансовите мерки срещу последиците от кризата с COVID-19, настоящото решение следва да влезе в сила на първия ден от първия месец след получаването на последното уведомление, че процедурите за приемането му са изпълнени.

Изменение 19

Проект на решение

Член 2 – параграф 1 – алинея 1 – буква в

Проект на Съвета

в) прилагането на единна изискуема ставка към теглото на неретикулираните отпадъци от опаковки от пластмаса, **генерирани във всяка държава членка. Изискуемата** ставка е **0,80 EUR** за килограм. **Прилага се годишно фиксирано намаление за някои държави членки, както е определено в четвърта алинея;**

Изменение

в) прилагането, **считано от 1 януари 2021 г.,** на единна изискуема ставка към теглото на неретикулираните отпадъци от опаковки от пластмаса; **фактическата изискуема** ставка **не надвишава 2,00 евро** за килограм;

Изменение 20

Проект на решение

Член 2 – параграф 1 – алинея 1 – буква в а (нова)

ва) прилагането, считано от 1 януари 2021 г., на единна изискуема ставка към сумата, която представлява приходите от посочените в член 10, параграф 2, буква а) от Директива 2003/87/ЕО квоти, за които трябва да се проведе търг, и пазарната стойност на безплатно предоставените за преходен период квоти с цел модернизация на енергетиката, както е постановено в член 10в, параграф 3 от същата директива; фактическата изискуема ставка не надвишава 50%; всички допълнителни приходи от всяко бъдещо разширяване на обхвата на схемата за търговия с емисии след 1 януари 2021 г., с което в него се включват допълнителни сектори и региони;

Изменение 21

Проект на решение

Член 1 – параграф 1 – алинея 1 – буква в б (нова)

вб) приходите, генерирани от механизма за корекция на въглеродните емисии на границите съгласно предложението на Комисията [.../...] до 1 януари 2023 г.;

Изменение 22

Проект на решение

Член 1 – параграф 1 – алинея 1 – буква в в (нова)

вв) приходите, събрани от данъчното облагане на цифровите услуги, до приемането и прилагането на Директивата на Съвета относно общата система на данък върху цифровите услуги, начисляван върху

приходите от предоставянето на някои цифрови услуги (COM(2018)148 final) до 1 януари 2023 г.; фактическата изискуема ставка не надвишава 100%;

Изменение 23

Проект на решение

Член 1 – параграф 1 – алинея 1 – буква в г (нова)

Проект на Съвета

Изменение

в2) прилагането, считано от 1 януари 2026 г., на единна изискуема ставка към дела от облагаемата печалба, определен за всяка държава членка съгласно нормите на Съюза за общата консолидирана основа за облагане с корпоративен данък; фактическата изискуема ставка не надвишава 6%;

Изменение 24

Проект на решение

Член 2 – параграф 1 – алинея 1 – буква в д (нова)

Проект на Съвета

Изменение

вд) прилагането, считано от 1 януари 2024 г., на данъка върху финансовите сделки, който ще се събира съгласно Директива (ЕС) № [.../...] на Съвета, с приложимите изискуеми ставки в размер на дял, който не превишава минималните ставки, посочени във въпросната директива; ако директивата относно данъка върху финансовите сделки се прилага временно при засилено сътрудничество, този собствен ресурс не засяга държавите членки, които не участват в засиленото сътрудничество;

Изменение 25

Проект на решение Член 2 – параграф 2

Проект на Съвета

2. В периода 2021 – 2027 г. Австрия се ползва от брутно намаление на годишната си вноска на база БНД в размер на 565 млн. евро, Дания се ползва от брутно намаление на годишната си вноска на база БНД в размер на 377 млн. евро, Германия се ползва от брутно намаление на годишната си вноска на база БНД в размер на 3671 млн. евро, Нидерландия се ползва от брутно намаление на годишната си вноска на база БНД в размер на 1921 млн. евро и Швеция се ползва от брутно намаление на годишната си вноска на база БНД в размер на 1069 млн. евро. Всички тези стойности се измерват в цени за 2020 г. и се коригират спрямо текущите цени чрез прилагане на най-актуалния след съставянето на проектобюджета дефлатор на brutния национален продукт за ЕС, посочен от Комисията и изразен в евро. Тези brutни намаления се финансират от всички държави членки.

Изменение

2. **Никоя държава членка не може да се ползва от каквато и да е отстъпка или корекция.**

Изменение 26

Проект на решение Член 2 – параграф 2 а (нов)

Проект на Съвета

Изменение

2а. **Европейският парламент и Съветът, в тясно сътрудничество с Комисията, определят подробните договорености и другите необходими разпоредби за прилагането на правно обвързващ график за въвеждането на**

нови собствени ресурси в междуинституционално споразумение до 1 януари 2021 г. Приходите от тези нови собствени ресурси са достатъчни, за да покрият най-малко изплащането на разходите по заеми, свързани с органа за получаване на заеми, създаден съгласно член 3б. Новите собствени ресурси следва също така да гарантират подходящо равнище на финансиране на разходите на Съюза в МФР, като същевременно се намали превесът на вноските на база БНД.

Комисията трябва да внесе подходящи законодателни предложения за тази цел.

Междинното преразглеждане на МФР за периода 2021 – 2027 г. се използва, наред с другото, за адаптиране и, ако е необходимо, за приемане на ново законодателство с цел постигане на целите, посочени в настоящия параграф.

Изменение 27

Проект на решение Член 3 – параграф 1

Проект на Съвета

1. Общият размер на собствените ресурси, предоставени на Съюза за покриване на годишните бюджетни кредити за плащания, не превишава **1,40%** от сбора на **БНД** на всички държави членки.

Изменение

1. Общият размер на собствените ресурси, предоставени на Съюза за покриване на годишните бюджетни кредити за плащания, не превишава **1,50%** от сбора на **брутния национален доход** на всички държави членки.

Изменение 28

Проект на решение Член 3 – параграф 2

Проект на Съвета

2. **Общият годишен размер на бюджетните кредити за поети задължения, записани в бюджета на**

Изменение

заличава се

Съюза, не превишава 1,46% от сбора на БНД на всички държави членки.

Изменение 29

**Проект на решение
Член 3 – параграф 3**

Проект на Съвета

Изменение

3. С оглед на нормативните изисквания и на съблюдаването през следващите години на предвидения в параграф 1 таван се поддържа подходящо съотношение на бюджетните кредити за поети задължения и бюджетните кредити за плащания.

заличава се

Изменение 30

**Проект на решение
Член 3 – параграф 4**

Проект на Съвета

Изменение

4. В случай че изменение на Регламент (ЕС) № 549/2013 доведе до значителни промени в нивото на БНД, Комисията преизчислява временно повишените съгласно член 3в тавани по параграфи 1 и 2 въз основа на следната формула:

заличава се

$БНД_{t-2} + БНД_{t-1} + БНД_t$ текуща ЕСС

$x\% (y\%) * \underline{\hspace{2cm}}$

$БНД_{t-2} + БНД_{t-1} + БНД_t$ изменена ЕСС

В тази формула t е последната пълна година, за която са налични данните, определени с Регламент (ЕС) № 2019/516⁵¹⁶ на Съвета, x е таванът на собствените ресурси за бюджетни кредити за плащания, а y е таванът на собствените ресурси за бюджетни кредити за поети задължения.

В тази формула „ЕСС“ е Европейската система от национални и регионални сметки в Съюза.

⁵ Регламент (ЕС) 2019/516 на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2019 г. относно хармонизирането на brutния национален доход по пазарни цени и за отмяна на Директива 89/130/ЕИО, Евратом на Съвета и Регламент (ЕО, Евратом) № 1287/2003 на Съвета (Регламент за БНД) (ОВ L 91, 29.3.2019 г., стр. 19)

Изменение 31

Проект на решение

Член 3б – параграф 2 – алинея 1

Проект на Съвета

Изплащането на главницата по използваните за разходи суми, посочени в параграф 1, точка б), както и на съответните лихви, е за сметка на общия бюджет на Съюза. Поетите бюджетни задължения може да бъдат разбити на годишни вноски в рамките на период от няколко години в съответствие с член 112, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) № 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета⁶.

Изменение

Изплащането на главницата по използваните за разходи суми, посочени в параграф 1, точка б), както и на съответните лихви, е за сметка на **приходите от новите собствени ресурси, включени в** общия бюджет на Съюза. Поетите бюджетни задължения може да бъдат разбити на годишни вноски в рамките на период от няколко години в съответствие с член 112, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) № 2018/1046.

⁶ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна

на Регламент (ЕС, Евратом)
№ 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г.,
стр. 1)

Изменение 32

Проект на решение Член 5

Проект на Съвета

Член 5

Пренасяне на излишъка

***Всеки излишък на приходите на
Съюза спрямо общите реални разходи
през дадена финансова година се
пренася за следващата финансова
година.***

Изменение

заличава се

Изменение 33

Проект на решение Член 6 – параграф 2

Проект на Съвета

2. Държавите членки удържат, като разходи по събирането, **25%** от сумите, посочени в член 2, параграф 1, буква а).

Изменение

2. Държавите членки удържат, като **компенсация за разходите** по събирането, **10%** от сумите, посочени в член 2, параграф 1, буква а).

Изменение 34

Проект на решение Член 7 – параграф 1 – буква б а (нова)

Проект на Съвета

Изменение

ба) бюджетното обработване на приходите от глоби в областта на конкуренцията и дела за нарушение;

Изменение 35

Проект на решение

Член 7 – параграф 1 – буква б б (нова)

Проект на Съвета

Изменение

бб) разпоредбите за определяне на изискуемите размери на собствените ресурси по член 2, параграф 1, включително приложимите изискуеми ставки за собствените ресурси по член 2, параграф 1 – в посочените в същите букви граници, както и за изчисляването на приложимата ставка на собствения ресурс на база брутният национален доход;

Изменение 36

Проект на решение

Член 7 – параграф 1 – алинея 1 – буква б в (нова)

Проект на Съвета

Изменение

бв) за целите на прилагането на член 2, параграф 1 – референтният брутен национален доход, както и разпоредбите за коригиране на брутният национален доход и за преизчисляване на таваните за плащанията и поетите задължения при значителни промени в брутният национален доход;

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2020)0236

Устойчив железопътен пазар с оглед на избухването на COVID-19 *I**

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 17 септември 2020 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за установяване на мерки за устойчив железопътен пазар с оглед на пандемията от COVID-19 (COM(2020)0260 – C9-0186/2020 – 2020/0127(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2020)0260),
 - като взе предвид член 294, параграф 2 и член 91 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C9-0186/2020),
 - като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
 - като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 16 юли 2020 г.⁸,
 - след консултация с Комитета на регионите,
 - като взе предвид поетия с писмо от 9 септември 2020 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на позицията на Парламента в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
 - като взе предвид членове 59 и 163 от своя Правилник за дейността,
1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;
 2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;

⁸ Все още непубликувано в Официален вестник

3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 17 септември 2020 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2020/... на Европейския парламент и на Съвета за установяване на мерки за устойчив железопътен пазар с оглед на избухването на COVID-19

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 91 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁹,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура¹⁰,

⁹ Становище от 16 юли 2020 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

¹⁰ Позиция на Европейския парламент от 17 септември 2020 г.

като имат предвид, че:

- (1) Избухването на COVID-19 доведе до рязък спад на търсенето на железопътни транспортни услуги. Това оказва сериозно въздействие върху железопътните предприятия. То започна още на 1 март 2020 г. и вероятно ще продължи поне до 31 декември 2020 г. Обстоятелствата, свързани с избухването на COVID-19, са извън контрола на железопътните предприятия, които са изправени пред значителни проблеми с ликвидността и пред големи загуби, а в някои случаи и пред риск от изпадане в несъстоятелност.
- (2) За да противодействат на отрицателните икономически последици от избухването на COVID-19, железопътните предприятия може да имат нужда от финансово подпомагане. Вследствие на избухването на COVID-19 за тях може да стане невъзможно да плащат такси за достъп до железопътната инфраструктура и поради тази причина следва да се разреши на управителите на инфраструктура да намаляват, освобождават от плащане или отлагат плащането на такива такси. Тази възможност следва да се предостави за периода, през който последиците от избухването на COVID-19 върху железопътния пазар вече са били налице и се очаква да продължат, т.е. от 1 март 2020 г. до 31 декември 2020 г. („референтен период“).

- (3) Съгласно член 31, параграф 3 от Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹¹ таксите за достъп до железен път, които се плащат на управителя на инфраструктура, не трябва да падат под преките разходи, направени вследствие на извършването на влаковата услуга. Частичното или пълното освобождаване от плащане или отлагането на плащането на такси, прилагани по прозрачен, обективен и недискриминационен начин за всички железопътни предприятия, извършващи дейност в железопътния товарен *и/или* пътнически транспорт, биха смекчили въздействието от избухването на COVID-19 през референтния период. Поради това държавите членки следва да имат възможността да разрешават на управителите на инфраструктура да предприемат мерки за тази цел.
- (4) Член 32, параграф 1 от Директива 2012/34/ЕС допуска държавите членки да начисляват надценки, доколкото пазарът е в състояние да го понесе. Поради въздействието от избухването на COVID-19 може да е намаляла способността на пазарните сегменти да поемат надценки. Поради това държавите членки следва да имат възможността да разрешават на управителите на инфраструктура да направят нова оценка на способността на пазарните сегменти да поемат надценки с оглед на евентуално намаляване на дължимите суми във връзка с референтния период.

¹¹ Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. за създаване на единно европейско железопътно пространство (ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 32).

- (5) В член 36 от Директива 2012/34/ЕС се предвижда налагане на такси за резервации с цел осигуряване на стимули за ефикасно използване на капацитета. Съгласно посочения член налагането на тези такси става задължително в случай че заявител, включително железопътни предприятия, не използват редовно целия маршрут или части от него. Управителите на инфраструктура трябва да публикуват в своите референтни документи за железопътната мрежа критериите за определянето на такова неизползването. Избухването на COVID-19 предизвика сериозни смущения в железопътния трафик, които доведоха до масово анулиране на влакови маршрути. Причините за това са бяха и са извън контрола на железопътните предприятия. Освен това те доведоха до временно намалено използване на капацитета. Поради това може да се приеме, че стимулиращият ефект, който таксите за резервации съгласно член 36 от Директива 2012/34/ЕС беше предвидено да предизвикат, не е от значение за референтния период. Ето защо държавите членки следва да имат възможността да разрешават на управителите на инфраструктура да не налагат такси за резервации за разпределения капацитет, който не се използва през референтния период, дори когато подобно неизползване би било счетено за редовно неизползване на целия маршрут или на части от него в съответствие с приложимите понастоящем критерии.

- (6) По отношение на таксите за достъп до железен път, начисляването на надценки и таксите за резервации, всяко намаление на таксите, разрешено от държавите членки в съответствие с настоящия регламент, би довело до загуби на доходи за управителя на инфраструктура. Тези загуби на доходи по принцип се компенсират в съответствие с член 8, параграф 4 от Директива 2012/34/ЕС. Предвид извънредния характер на тези загуби, те следва да бъдат възстановявани на управителите на инфраструктура в по-кратък срок от този, предвиден в посочения член, а именно до 31 декември на годината, следваща годината, през която е възникнала загубата.
- (7) Следва да се направят временни корекции на условията за използване на железопътната инфраструктура, а референтните документи за железопътната мрежа следва да се актуализират и изменят при необходимост.
- (8) Поради непредвидимия и внезапен характер на COVID-19 навременното приемане на съответни мерки беше невъзможно. Поради това настоящият регламент следва също да обхваща периода преди неговото влизане в сила. Предвид естеството на мерките, предвидени с настоящия регламент, подобен подход не води до нарушаване на оправданите правни очаквания на съответните лица.

- (8a) *Трудно е да се предскаже последващото развитие и въздействие от избухването на COVID-19 върху сектора на железопътния транспорт. Комисията следва непрекъснато да анализира икономическото въздействие от избухването на COVID-19 върху този сектор и Съюзът следва да бъде в състояние да удължи без ненужно забавяне периода, за който се прилагат предвидените в настоящия Регламент мерки, ако неблагоприятните условия продължават да са налице.*
- (9) С цел да се удължи действието на мерките, предвидени в настоящия регламент, ако това е необходимо и обосновано, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз във връзка с удължаване на референтния период, за който се прилагат предвидените в настоящия регламент мерки. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество¹². По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.

¹²

ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

- (10) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно да се установяват временни правила за налагането на такси за ползване на железопътната инфраструктура в отговор на неотложната ситуация, възникнала вследствие на избухването на COVID-19, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците на действието, може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

I

- (11) За да се даде възможност за бързото прилагане на предвидените в настоящия регламент мерки, той следва да влезе в сила по спешност в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет и приложно поле

С настоящия регламент се установяват временни правила за налагането на такси за ползване на железопътната инфраструктура, както е посочено в глава IV от Директива 2012/34/ЕС. Той се прилага по отношение на железопътната инфраструктура за вътрешни и международни превози, обхваната от посочената директива, за периода от 1 март 2020 г. до 31 декември 2020 г. („референтен период“).

Член 2

Намаляване, освобождаване от плащане или отлагане на плащането на такси за пакета за минимален достъп и такси за резервации

1. Независимо от член 27 и член 31, параграф 3 от Директива 2012/34/ЕС и при спазване на правилата за държавната помощ държавите членки може да разрешат на управителите на инфраструктура да намаляват, да освобождават от плащане или да отлагат плащането на такси за пакета за минимален достъп, както и за достъп до инфраструктура, която свързва обслужващите съоръжения, **по целесъобразност спрямо пазарните сегменти, установени в техните референтни документи за железопътната мрежа**, по прозрачен, обективен и недискриминационен начин, **когато** това плащане е или ще стане дължимо през референтния период.

2. Чрез дерогация от член 27 от Директива 2012/34/ЕС и при спазване на правилата за държавната помощ държавите членки може да разрешат на управителите на инфраструктура да направят нова оценка на способността на пазарните сегменти да поемат надценки по смисъла на член 32, параграф 1 от Директива 2012/34/ЕС, с оглед на евентуално намаляване на дължимите суми във връзка с референтния период.
3. Независимо от член 27 и третото изречение от член 36 от Директива 2012/34/ЕС и при спазване на правилата за държавната помощ държавите членки може да разрешат на управителите на инфраструктура да не налагат на заявител, включително железопътни предприятия, такси за резервации за капацитет, разпределен, но неизползван през референтния период. При това държавите членки и управителите на инфраструктура действат по прозрачен, обективен и недискриминационен начин.
4. Независимо от член 8, параграф 4 от Директива 2012/34/ЕС и при спазване на правилата за държавната помощ държавите членки компенсират управителите на инфраструктура за специфичните финансови загуби, претърпени в резултат от прилагането на параграфи 1, 2 и 3 от настоящия член, до 31 декември на годината, следваща годината, през която е възникнала загубата. Посочената компенсация не засяга задължението на държавите членки по член 8, параграф 4 от Директива 2012/34/ЕС да гарантират, че в разумен срок, който не надхвърля пет години, отчетът за приходите и разходите на управителя на инфраструктура остава балансиран.

4а. Държавите членки уведомят Комисията относно мерките, предприети съгласно настоящия член, не по-късно от три месеца от датата на влизане в сила на настоящия регламент, както и относно последващи мерки или тяхната промяна. Комисията прави публично достъпна тази информация.

Член 3

Корекции на условията за използване на железопътната инфраструктура

Управителите на инфраструктура изменят, по целесъобразност и без забавяне, референтния документ за железопътната мрежа, посочен в член 27 от Директива 2012/34/ЕС, така че да бъдат представени условията, прилагани от тях, с оглед на мерките, предприети от съответната държава членка в съответствие с член 2 от настоящия регламент.

Член 4

Регулаторен орган

Член 56 от Директива 2012/34/ЕС се прилага за намаляването, освобождаване от плащане или отлагане на плащането на такси за пакета за минимален достъп и такси за резервации, посочени в член 2 от настоящия регламент, и за корекциите на условията за използване на железопътната инфраструктура, посочени в член 3 от настоящия регламент, по отношение на критериите, определени в членове 2 и 3 от настоящия регламент, които са приложими за управителите на инфраструктура.

Член 5

Удължаване на референтния период

1. До 1 ноември 2020 г. управителите на инфраструктура предоставят на Комисията данни за използването на техните мрежи, категоризирани по пазарни сегменти в съответствие с член 32, параграф 1 от Директива 2012/34/ЕС, за периодите от 1 март 2019 г. до 30 септември 2019 г. и от 1 март 2020 г. до 30 септември 2020 г.

В случай на удължаване на референтния период, когато изтече половината от удължения референтен период, управителите на инфраструктура предоставят на Комисията нови данни, за да може Комисията да извърши оценка на развитието на ситуацията по време на удължаването на референтния период.

2. Когато въз основа на посочените в параграф 1 данни Комисията установи, че спадът на железопътния трафик в сравнение с нивото от съответния период на ***предходните години*** продължава и вероятно ще продължи, а също така, въз основа на най-надеждните налични научни данни, Комисията констатира, че тази ситуация е резултат от въздействието от избухването на COVID-19, Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 6, за да измени съответно референтния период, определен в член 1. ***Всяко такова изменение може само да удължи референтния период с до шест месеца, като референтният период не може да бъде удължаван след ... [датата на влизане в сила плюс 18 месеца].***
3. Когато, в случай на продължително въздействие от избухването на COVID-19 върху сектора на железопътния транспорт в Съюза, наложителни причини за спешност налагат това, предвидената в член 7 процедура се прилага за делегираните актове, приети съгласно настоящия член.

Член 6

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 5, параграф 2, се предоставя на Комисията за срок от една година, считано от [ОВ: моля въведете датата: датата на влизане в сила на настоящия регламент].
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 5, параграф 2, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 5, параграф 2, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 7

Процедура по спешност

1. Делегираните актове, приети съгласно настоящия член, влизат в сила незабавно и се прилагат, докато не бъдат представени възражения в съответствие с параграф 2. В нотификацията относно делегирания акт до Европейския парламент и Съвета се посочват причините за използването на процедурата по спешност.
2. Европейският парламент или Съветът могат да възразят срещу делегиран акт в съответствие с процедурата, посочена в член 6, параграф 6. В такъв случай Комисията отменя акта незабавно след нотифицирането на решението на Европейския парламент или на Съвета, с което се представят възражения.

Член 8

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел,

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2020)0221

Изпълнение на Споразумението за асоцииране между ЕС и Грузия

Резолюция на Европейския парламент от 16 септември 2020 г. за изпълнението на Споразумението за асоцииране между ЕС и Грузия (2019/2200(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид член 8 и дял V, и по-специално членове 21, 22, 36 и 37, от Договора за Европейския съюз (ДЕС), както и част пета от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Грузия, от друга страна, което влезе напълно в сила на 1 юли 2016 г.,
- като взе предвид своите предходни резолюции от 14 ноември 2018 г. относно изпълнението на споразумението за асоцииране между ЕС и Грузия¹³, от 14 юни 2018 г. относно окупираните територии в Грузия десет години след руската инвазия¹⁴, от 14 март 2018 г. относно предложението за решение на Европейския парламент и на Съвета за предоставяне на допълнителна макрофинансова помощ на Грузия¹⁵, от 21 януари 2016 г. относно споразуменията за асоцииране/задълбочените и всеобхватни зони за свободна търговия с Грузия, Република Молдова и Украйна¹⁶, от 18 декември 2014 г. относно проекта за решение на Съвета за сключването от името на Европейския съюз на Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Грузия, от друга страна¹⁷,
- като взе предвид резултата от петото заседание на Съвета за асоцииране между ЕС и Грузия от 5 март 2019 г.,

¹³ Приети текстове, P8_TA(2018)0457.

¹⁴ ОВ С 28, 27.1.2020 г., стр. 97.

¹⁵ ОВ С 162, 10.5.2019 г., стр. 138.

¹⁶ ОВ С 11, 12.1.2018 г., стр. 82.

¹⁷ ОВ С 294, 12.8.2016 г., стр. 111.

- като взе предвид заключителното изявление и препоръките от осмото заседание на парламентарния комитет за асоцииране ЕС – Грузия, проведено на 27 и 28 март 2019 г.,
- като взе предвид съвместните декларации от срещите на високо равнище на Източното партньорство, последната от които се проведе в Брюксел на 24 ноември 2017 г.,
- като взе предвид съвместната декларация от шестото заседание на Платформата на гражданското общество ЕС – Грузия, проведено на 20 февруари 2020 г.,
- като взе предвид резултатите от третия стратегически диалог на високо равнище по въпросите на сигурността между ЕС и Грузия, проведен на 25 октомври 2019 г.,
- като взе предвид съвместния работен документ на службите на Комисията и на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 6 февруари 2020 г. относно доклада за изпълнението на асоциирането на Грузия (SWD(2020)0030),
- като взе предвид Меморандума за разбирателство и Съвместното изявление, подписани на 8 март 2020 г. от основните политически партии в Грузия относно парламентарните избори през 2020 г.,
- като взе предвид становището на Венецианската комисия от 19 юни 2017 г. относно проекта за преразглеждане на конституцията на Грузия,
- като взе предвид окончателното становище на Венецианската комисия от 19 март 2018 г. относно конституционната реформа в Грузия,
- като взе предвид окончателния доклад на мисията за наблюдение на изборите на Бюрото за демократични институции и права на човека (БДИПЧ) на ОССЕ от 28 февруари 2019 г. относно президентските избори в Грузия,
- като взе предвид спешното становище на Венецианската комисия от 16 април 2019 г. относно подбора и назначаването на съдии във Върховния съд на Грузия и втория доклад на БДИПЧ относно номинирането и назначаването на съдии във Върховния съд в Грузия от 9 януари 2020 г.,
- като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността, както и член 1, параграф 1, буква д) от решението на Председателския съвет от 12 декември 2002 г. относно процедурата по разрешаване на изготвянето на доклади по собствена инициатива и приложение 3 към него,
- като взе предвид писмото на комисията по международна търговия,
- като взе предвид доклада на комисията по външни работи (A9-0136/2020),
- A. като има предвид, че като асоциирани партньори Грузия и ЕС са поели ангажимент да подкрепят политическото асоцииране и икономическата интеграция въз основа на общи ценности и принципи, като демокрацията, правата на човека и основните свободи, правовата държава и доброто управление; като

- има предвид, че подкрепата сред грузинското общество за стремежа на страната към Европа и сближаването ѝ с ЕС продължава да е силна;
- Б. като има предвид, че съгласно член 49 от ДЕС и в съответствие с Римската декларация от 25 март 2017 г. всяка европейска държава може да кандидатства за членство в ЕС, при условие че изпълнява критериите от Копенхаген;
- В. като има предвид, че с влизането в сила на преразгледаната Конституция през декември 2018 г. Грузия завърши прехода си към изцяло парламентарна система; като има предвид напредъка в изпълнението на Споразумението за асоцииране между ЕС и Грузия (СА), включително преминаването към напълно пропорционална избирателна система след 2024 г.;
- Г. като има предвид, че Грузия се придържа към ангажимента си за прилагане на СА и задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия (ЗВЗСТ) и продължава приваждането на законодателството си в съответствие с достиженията на правото на ЕС, както и със стандартите на ЕС, което носи все по-големи ползи;
- Д. като има предвид, че опитите за дестабилизация на Грузия продължават, *inter alia*, чрез изпълнението на така наречените „договори“ между Руската федерация и грузинските региони Абхазия и Цхинвали/Южна Осетия, затварянето на пунктовете за преминаване в близост до административната разделителна линия в региона на Цхинвали/Южна Осетия от август 2019 г. насам, засиленото изграждане на гранични съоръжения по административната разделителна линия и провеждането на така наречените „президентски избори“ в Абхазия през март 2020 г.;
- Е. като има предвид, че неотдавнашният диалог, воден със съдействието на ЕС и САЩ, между управляващата и опозиционните партии доведе до подписването на Меморандум за разбирателство и Съвместно изявление от всички основни партии на 8 март 2020 г., което представлява решаваща стъпка към деполяризация и нормализация на политическата среда в Грузия в навечерието на парламентарните избори през октомври 2020 г.;
- Ж. като има предвид, че реформите в сектора на правосъдието остават скромни и като има предвид, че неотдавнашното пожизнено назначаване на 14 съдии във Върховния съд показва липса на прозрачност, отклоняване от обективни, основани на заслуги критерии и теснопартийни политически влияния; като има предвид, че новоназначенията в съдебната система се гласуваха в пленарна зала в условията на политическа криза, бойкот от страна на опозицията, широко разпространени призови за отлагане и сериозни сътресения по време на обсъжданията в комисиите и в пленарната зала;
1. приветства продължаващото задълбочаване на отношенията между ЕС и Грузия и твърдата подкрепа на избора на Грузия да следва пътя на европейска и евроатлантическа интеграция сред целия политически спектър и в обществото; признава напредъка в провеждането на всеобхватни реформи, който превърна Грузия в ключов партньор на ЕС в региона, и изтъква отново необходимостта от продължаване на осъществяването и мониторинга на реформите в съответствие със СА и ЗВЗСТ; припомня, че засиленото сътрудничество и помощта от ЕС се основават на принципа „повече за повече“ и зависят от продължаващия напредък

на реформите, по-специално в областта на демокрацията и правовата държава, включително по отношение на принципите на взаимозависимост и взаимоограничаване в институциите, независимостта на съдебната система и избирателната реформа;

2. отново изразява пълната си подкрепа за суверенитета и териториалната цялост на Грузия в рамките на нейните международно признати граници и препотвърждава ангажимента си да продължава да допринася за мирното решаване на конфликта между Русия и Грузия, включително чрез специалния представител на ЕС за Южен Кавказ и кризата в Грузия, съпредседателство на международните преговори в Женева, дейността на мисията за наблюдение на ЕС и политиката на непризнаване и ангажираност; остро осъжда незаконната окупация на грузинските региони Абхазия и Цхинвали/Южна Осетия от Руската федерация и текущото незаконно поставяне на огради от бодлива тел и други изкуствени препятствия („превръщането в граница“) на административната разделителна линия от страна на представители на руски и де факто южноосетински сили за сигурност и подчертава, че тези нарушения на международното право трябва да бъдат спрени; отправя искане към де факто властите в Абхазия и региона на Цхинвали/Южна Осетия незабавно да отворят затворените пунктове за преминаване и да се въздържат от ограничаване на правото на свободно движение в тези региони; призовава заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност и държавите членки да осъдят този процес; подчертава, че СА обхваща цялата територия на Грузия, включително окупираните региони, и има за цел да бъде от полза за цялото население на Грузия; призовава Руската федерация да изпълни задълженията си съгласно постигнатото с посредничеството на ЕС споразумение за прекратяване на огъня от 12 август 2008 г., и по-специално да изтегли всички свои военни сили от окупираните територии на Грузия и да позволи безпрепятствения достъп на Мисията за наблюдение на Европейския съюз до цялата територия на Грузия; призовава в тази връзка Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) да представи ясно разпоредбите, които все още не са изпълнени от Руската федерация; изисква от Комисията и ЕСВД да увеличат усилията си за мирно решаване на конфликта, използвайки всички дипломатически инструменти, включително чрез Мисията за наблюдение на ЕС в Грузия и специалния представител на ЕС за Южен Кавказ и кризата в Грузия, и да продължат подкрепата си за пакета на грузинския парламент, озаглавен „Стъпка към по-добро бъдеще“ и да насърчават преките контакти между хората и мерките за изграждане на доверие; приветства усилията на Грузия за насърчаване на добросъседски отношения и конструктивно сътрудничество между държавите от Южен Кавказ;
3. приветства получилия международно признание отговор на хората и публичните органи в Грузия на разпространението на COVID-19 и подчертава ефективните превантивни мерки, предприети от медицинските работници и правителствените органи, които намалиха тежестта върху здравната система на Грузия и смекчиха отрицателните последици за икономиката; поздравява гражданите на Грузия за спазването на тези мерки въпреки икономическите и социалните трудности; насърчава генерирането на инвестиции за подобряване на качеството и гарантиране на равен достъп до здравеопазване; приветства факта, че ЕС предвижда 183 милиона евро под формата на безвъзмездни средства за Грузия за

борба с последиците от разпространението на COVID-19 и 150 милиона евро под формата на заеми за повишаване на нейната макроикономическа стабилност и за насочване на ресурси към защитата на гражданите, смекчаване на изключително тежките социално-икономически последици от пандемията и засилване на сътрудничеството с ЕС в областта на устойчивостта на общественото здравеопазване, включително обмен на най-добри практики и работа с гражданското общество за създаване на противоепидемични стратегии с акцент върху най-уязвимите групи;

4. приветства факта, че от март 2017 г. насам грузински граждани са направили 900 000 безвизови посещения в държави от Шенген и асоциирани към Шенгенското пространство държави; отбелязва нарастващия брой неоснователни заявления за предоставяне на убежище от грузински граждани и призовава всички държави членки да признаят Грузия за сигурна страна на произход, за да се ускори обработването на подобни заявления и обратното приемане; подчертава значението на непрекъснатото прилагане от страна на Грузия на критериите за либерализиране на визовия режим и на засиленото сътрудничество между съдебните органи на Грузия и правоприлагащите агенции и държавите членки за намаляване на трансграничната престъпност, по-специално трафика на хора и трафика на незаконни наркотици; приветства засиленото международно сътрудничество между Грузия и Европол в областта на правоприлагането;
5. подчертава ролята на Грузия като надежден партньор на ЕС и значителния ѝ принос за мисиите и операциите на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО) и НАТО; призовава Съвета и ЕСВД да продължат да работят с Грузия в областта на ОПСО, по-специално с оглед на проявения от Грузия интерес за обсъждане на възможността за участието ѝ в проекти по линия на Постоянното структуриране сътрудничество (ПСС) и за развитие на сътрудничество със съответните агенции на ЕС, когато това е от взаимен интерес за ЕС и Грузия;

Политически диалог и парламентарни избори

6. поздравява всички основни политически партии за подписването на договорените с международно посредничество Меморандум за разбирателство и Съвместно изявление от 8 март 2020 г., с които се установяват ключовите елементи на избирателната система, основана на избора на 120 членове на парламента по пропорционалната система и на 30 по мажоритарната система и справедливо съставяне на избирателните райони в съответствие с препоръките на Венецианската комисия, и се даде възможност тази система да бъде използвана за парламентарните избори през октомври 2020 г.; приветства резултатите от междупартийния диалог като ясен знак за желанието да се намери общо решение и подчертава значението на това възстановяването на доверието между политическите партии и междупартийният диалог да продължат в периода преди парламентарните избори през октомври 2020 г. и като основа за политическа стабилност; приветства изпълнението на споразумението от 8 март 2020 г. и решението на президента Зурабишвили от 15 май 2020 г. за помилване на двама лишени от свобода опозиционни лидери – важна стъпка към намаляване на напрежението; призовава в тази връзка всички страни да спазват както буквата, така и духа на споразумението и изцяло да

изпълнят всички негови аспекти, а именно да осигурят включването на всички елементи на изборителната реформа в конституцията и законодателството и прилагането им и решаването на всички останали политизирани съдебни процеси възможно най-скоро;

7. приветства факта, че парламентът на Грузия започна да обсъжда реформите в изборителната система веднага след отмяната на извънредното положение и успешно прие измененията на конституцията и изборителния кодекс; поздравява Грузия за предприетите от нея стъпки за установяване на по-представителен парламент и за деполяризиране на политическата среда; призовава всички политически партии и парламентаристи да продължат да работят добросъвестно за утвърждаването на демокрацията в Грузия;
8. отбелязва, че предстоящите парламентарни избори ще бъдат решаващи за потвърждаването на демократичните постижения на Грузия и поради това изразява надежда за провеждането на предизборна кампания, характеризираща се с лоялна конкуренция; призовава органите на Грузия да изпълнят бързо и изцяло препоръките на ОССЕ/БДИПЧ и да преразгледат съответното законодателство за отстраняване на установените недостатъци и справяне с предизвикателствата, включително със злоупотребата с публични средства за политически кампании и другите неправомерни методи за финансиране на кампании, безнаказаността за насилие, разпространението на изказвания, подбуждащи към омраза и ксенофобия, представителството на опозицията в изборната администрация, купуването на гласове, както и възможността за гласоподавателите, особено държавните служители, „да гласуват без натиск и страх от репресивни мерки“¹⁸; призовава органите да защитават работата на организациите на гражданското общество и наблюдателите на избори, за да могат те да извършват дейността си без сплашване или намеса;
9. насърчава органите на Грузия и изборната администрация на Грузия да осигурят безопасна среда за парламентарните избори през октомври 2020 г. като предоставят лични предпазни средства за лицата, натоварени с провеждането на изборите, приспособят съоръженията за гласуване, за да се гарантира здравето и безопасността на участващите граждани и гарантират необезпокояваната работа на наблюдателите на изборите;
10. потвърждава подкрепата си за динамичното гражданско общество на Грузия и подчертава решаващата роля, която то играе за осигуряването на демократичен контрол и мониторинг на прилагането на СА и ЗВЗСТ; призовава правителството и парламента на Грузия да установят официални механизми за участие на гражданското общество в политическия процес; призовава Комисията и държавите членки да предоставят политическа, техническа и финансова подкрепа за дейностите на гражданското общество; призовава грузинските органи да стартират национални програми за подкрепа на гражданското общество в допълнение към предоставените от ЕС и международната донорска общност;

¹⁸

Окончателен доклад на мисията за наблюдение на изборите на БДИПЧ относно президентските избори в Грузия от 28 февруари 2019 г., стр. 30.

Правова държава, добро управление и свобода на медиите

11. отбелязва напредъка на Грузия в укрепването на демокрацията, принципите на правовата държава, правата на човека и основните свободи, и по-специално конституционните реформи от 2018 г.; насърчава грузинското правителство да консолидира принципите на правовата държава и да продължи реформата в съдебната система, борбата с корупцията и с обсебване на държавата от частни интереси, реформата на публичната администрация, децентрализацията, доброто управление, прилагането на законодателството за борба с дискриминацията и предоставянето на трудови права с цел засилване на по-нататъшната интеграция между Грузия и ЕС;
12. изразява своята загриженост във връзка с неотдавнашните съдебни дела срещу политици от опозицията, които подкопаха доверието между управляващата партия и опозицията, могат да повлияят неблагоприятно върху реформите, свързани със СА/ЗВЗСТ, и противоречат на буквата и духа на СА; приветства помилването от страна на президента на осъдените политици от опозицията, което проправя пътя за деполяризацията на политиката и обществото; призовава органите на Грузия да се въздържат от всякакви политически мотивирани съдебни дела и призовава делегацията на ЕС да наблюдава всички такива съдебни процеси; призовава Грузия да спазва най-високите стандарти на правовата държава, по-специално независимостта на съдебната система и правото на справедлив съдебен процес, както и правата на човека съгласно ангажимента, поет в рамките на СА;
13. призовава за преразглеждане на процедурите за подбор на съдии, за да се гарантира пълно съответствие с препоръките на Венецианската комисия преди пристъпването към нови назначения; изразява съжаление, че неотдавна проведената процедура за подбор на съдии за Върховния съд не е била изцяло в съответствие с тези препоръки и че в нея е имало сериозни недостатъци; подчертава значението на деполитизираната съдебна власт без политическа намеса и на зачитането на прозрачността, меритокрацията и отчетността при назначаването на съдии за Върховния съд на Грузия и други съдебни институции; насърчава следователно правителството на Грузия да продължи и да затвърди своите реформи в съдебната система, включително прокуратурата, като същевременно поддържа открит диалог с всички политически фактори и гражданското общество и гарантира спазването на международните стандарти;
14. подчертава значението на пълното и продължаващо сътрудничество с Международния наказателен съд с цел гарантиране на всеобхватна отчетност за разглежданите от него дела;
15. призовава за разследване на всички случаи на прекомерна употреба на сила от страна на грузинските правоприлагащи органи срещу мирни демонстранти и журналисти, включително по време на протестите през юни 2019 г.; подчертава необходимостта от избягване на безнаказаността и гарантиране на подвеждането под отговорност на извършителите; настоятелно призовава грузинското правителство да зачита правото на мирни събрания и свобода на изразяване в съответствие с ангажиментите, поети в рамките на СА, включително чрез смекчаване на несъразмерните санкции срещу протестиращите;

16. признава, че медийната среда в Грузия е динамична и плуралистична, но също така поляризирана; подчертава значението на свободата на медиите, която следва да включва равен достъп за всички политически партии до медиите, редакторска независимост и плуралистично, независимо, безпристрастно и недискриминационно отразяване на политическите възгледи при планирането на програмите на частните и обществените радио- и телевизионни оператори по време на предстоящата предизборна кампания; подчертава необходимостта от ясни разпоредби, уреждащи безплатната и платената реклама, и от подобряване на прозрачността на собствеността върху медиите чрез засилен мониторинг на медиите; настоятелно призовава органите да се въздържат от намеса в свободата на медиите или от водене на политически мотивирани съдебни дела срещу собственици или представители на медиите; настоятелно призовава правителството на Грузия да предприеме мерки за предотвратяване на дезинформационни кампании от чуждестранни или местни действащи лица срещу страната или която и да е политическа партия; настоятелно призовава платформите на социалните медии да гарантират, че с тях не се злоупотребява за подкопаване на почтеността на изборния процес;
17. остро осъжда кибератаките срещу грузински институции и медии, широко приписвани на руски източници; подчертава необходимостта от ефективно разследване и борба с чуждестранните кампании за дезинформация и пропаганда, които подкопават институциите на Грузия и подклаждат разделението на обществото; призовава в тази връзка Съвета и ЕСВД да задълбочат сътрудничеството в областта на киберсигурността, за да се засили устойчивостта на Грузия в тази област, Комисията да подкрепи реформите в областта на медийната и информационната грамотност, а правителството на Грузия да си сътрудничи с институциите на ЕС относно най-добрите практики срещу дезинформацията; призовава също така всички политически субекти в Грузия да се въздържат от използването на социалните медии за атаки срещу лица, организации и институции и от умишлено разпространяване на невярна информация; отбелязва неотдавнашните действия, предприети от платформи на социалните медии срещу профили и страници, участвали в координирано неавтентично поведение и нападки срещу опозицията, медиите и гражданското общество;

Зачитане на правата на човека и основните свободи

18. изразява съжаление за постоянните нарушения от страна на Руската федерация, която упражнява ефективен контрол върху грузинските региони Абхазия и Цхинвали/Южна Осетия, на основните права на хората в тези окупирани региони, които са лишени от правото на свободно движение и пребиваване, правото на собственост и правото на достъп до образование на родния език, и отново изразява пълната си подкрепа за правото на завръщане на вътрешно разселените лица и бежанците; изразява своята загриженост във връзка с особено отрицателните последици от постоянния и незаконен процес на изграждане на граница в контекста на продължаващата борба с пандемията от COVID-19, тъй като ограничаването на свободата на движение лишава хората от достъп до необходими медицински услуги и излага на опасност техния живот; приветства възобновяването на участието в механизмите за предотвратяване и реагиране на произшествия в Ергнети на 30 юли 2020 г. и насърчава всички страни да

възобновят редовния диалог в този формат с цел подобряване на безопасността и хуманитарното положение на засегнатото от конфликти население;

19. подчертава, че равенството между половете е ключова предпоставка за устойчиво и приобщаващо развитие; поздравява съвета за равенство между половете на грузинския парламент за работата и усилията му за установяване и повишаване на осведомеността относно сексуалния тормоз като форма на дискриминация; настоятелно призовава правителството и органите на Грузия за по-нататъшно подобряване на представителството на жените и равното третиране на всички равнища на политическия и обществения живот; отправя искане Комисията да включи равенството между половете във всички свои политики, програми и дейности по отношение на Грузия; призовава за пълно прилагане на Истанбулската конвенция;
20. приветства работата на отдела по правата на човека към Министерството на вътрешните работи на Грузия и настоява за необходимостта съществуващото законодателство в областта на правата на човека и борбата с дискриминацията да се прилага изцяло и ефикасно; призовава за по-нататъшни усилия за справяне с дискриминацията срещу жените, ЛГБТ лицата, ромите и религиозните малцинства в социалната, икономическата, трудовата и здравната област, както и за ускоряване на разследването и съдебното преследване на насаждащите омраза изказвания и тежките престъпления срещу всички малцинства и уязвими групи; призовава всички религиозни общности, включително грузинската православна църква, и гражданското общество да работят за създаването на атмосфера на толерантност;
21. подчертава значението на по-нататъшното укрепване на системата за закрила на детето, включително чрез предотвратяване на насилието и сексуалната експлоатация на непълнолетни лица; призовава за повишаване на осведомеността за рисковете в сферата на цифровите технологии и за гарантиране на достъп до образование на всички, включително на децата с увреждания; подчертава отговорността на правителството на Грузия да наблюдава положението на децата в домовете за сираци;

Институционални разпоредби

22. подчертава значението на намаляването на противопоставянето и поляризацията в политиката и на осигуряването конструктивно сътрудничество в демократичните институции на страната, особено в парламента на Грузия; подчертава в тази връзка необходимостта от подобряване на политическия климат и изграждане на доверие между всички политически и институционални действащи лица, както и между тях и грузинския народ;
23. призовава парламента на Грузия да се възползва в пълна степен от възможностите, с които Грузия разполага като приоритетна държава за дейностите в подкрепа на демокрацията на Европейския парламент, и да води диалог за установяване на нейните потребности;
24. призовава парламента на Грузия да засили капацитета си за прилагане на механизмите за парламентарен контрол, по-специално за контрол върху системата за сигурност; насърчава засилването на ролята на опозицията в процеса

на парламентарен контрол, опростените процедури за призоваване на членове на правителството и други отговорни длъжностни лица и установяването на централизирана система за записване, за да се предоставя навременна и пълна информация относно парламентарния контрол на всички заинтересовани страни;

Икономически и търговски отношения

25. отбелязва със задоволство, че ЕС е основният търговски партньор на Грузия с дял от 27% в нейната обща търговия; приветства продължаващото сближаване на грузинското законодателство в свързаните с търговията области; подчертава необходимостта от увеличаване и диверсификация на износа на Грузия за ЕС отвъд селскостопанските стоки и суровините и от привличане на инвестиции от ЕС в Грузия, за да се осигурят повече работни места и да са подобри търговският баланс на Грузия с ЕС и нейната макрофинансова стабилност, преди всичко чрез укрепване на принципите на правовата държава, чрез борба с корупцията, изпирането на пари и отклонението от данъчно облагане, и чрез подкрепа на сближаването със стандартите на ЕС; подчертава значението на подкрепата за благоприятна бизнес среда за регионалните и малките и средните предприятия за увеличаване на способността на Грузия за по-нататъшни иновации в различни икономически сектори; призовава Комисията да проучи възможностите за задълбочаване на секторното сътрудничество в цифровата икономика, образованието, научните изследвания и иновациите и за укрепване на сектора на ИКТ, цифровизацията и зелените технологии, и да споделя „ноу-хау“ и най-добри практики; подчертава значението на целевите програми за младите хора за създаването на възможности за справедливи работни места;
26. припомня, че СА/ЗВЗСТ между ЕС и Грузия има за цел постепенното интегриране на Грузия в единния пазар; призовава Комисията да заявява по-категорично целта за осигуряване на достъп на Грузия до единния пазар и да засили инициативите, насочени към задълбочаване на секторната интеграция, с цел постигане на по-голямо сближаване на политиките с ЕС и на по-голяма видимост и осезаемост на резултатите от двустранното сътрудничество и за двете страни;
27. подчертава значението на прозрачността и насърчава органите на Грузия да продължат да информират местните предприемачи и медиите относно прилагането на ЗВЗСТ;
28. призовава Комисията да подкрепя пълното прилагане на ЗВЗСТ чрез координирана помощ, с акцент върху устойчивото икономическо развитие в съответствия с Европейския зелен пакт и върху подкрепата за МСП и структурните реформи в сътрудничество с бизнеса и гражданското общество, включително значителна реформа на банковия и финансовия сектор, целяща борба с изпирането на пари и отклонението от данъчно облагане;
29. подчертава значението на структурните реформи за по-нататъшното подобряване на инвестиционния климат в Грузия, включително за привличане на преки чуждестранни инвестиции и гарантиране на тяхната прозрачност; насърчава органите на Грузия да укрепят капацитета на отговорните институции и да засилят политическата подкрепа и единство за инфраструктурни проекти от стратегическо значение;

Секторно сътрудничество

30. насърчава правителството на Грузия да продължи с цялостната си реформа в областта на трудовото законодателство, за да се гарантира по-добро регулиране на условията на труд, включително по-нататъшно подобряване на инспекциите на труда и социалния диалог; подчертава по-специално необходимостта от изменения на закона за безопасност на труда, за да се установят напълно развита система за проверки и подходящ механизъм срещу дискриминацията с цел изрично наблюдение на пълното спазване на трудовите права и систематични проверки за евентуални рискове на работното място, за да се включи съвременен антикорупционен механизъм и за да се ратифицират всички съответни конвенции на МОТ; насърчава участието на организациите на гражданското общество и синдикатите в тези реформи в контекста на тяхното значение за правата на работниците и социалните права в Грузия;
31. припомня, че споразуменията за ЗВЗСТ трябва винаги да включват силни, обвързващи и приложими глави за устойчиво развитие, които напълно зачитат международните ангажименти, по-специално Парижкото споразумение, и да са в съответствие с правилата на СТО; насърчава ускоряването на изпълнението на третата Национална програма за действие за околната среда и сближаването на грузинското законодателство с достиженията на правото на ЕС в областта на околната среда в съответствие с изискванията в СА за опазване на околната среда; призовава Грузия да засили още повече участието си в борбата срещу изменението на климата и призовава Комисията да улесни участието на Грузия в Европейския зелен пакт и да гарантира, че ЗВЗСТ не противоречи на предвидените в него цели и инициативи в областта на околната среда;
32. приветства постигнатото по линия на Единната рамка за подкрепа и насърчава бързото и ефективно изпълнение на новите програми за подпомагане, които са с акцент върху енергийната ефективност, управлението на твърдите отпадъци и водоснабдяването и добрите санитарни условия;
33. приветства разпределянето от Комисията на 3,4 милиарда евро за 18 приоритетни проекта в Грузия по индикативния план за действие за инвестиции в Трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T); призовава Грузия да подобри енергийния си сектор и свързаността си, като същевременно гарантира екологичната устойчивост, по-специално опазването на биологичното разнообразие и защитените зони, като също така взема предвид потребностите на местните общности в процеса на изпълнение;
34. приветства новата образователна програма на Грузия, прегледа на стратегията за образованието и науката за периода 2017 – 2021 г., новия Закон за професионалното образование и обучение, както и постигнатия напредък в привеждането на нейния механизъм за осигуряване на качество на образованието в съответствие със СА; приветства успешното участие на Грузия в програмата „Еразъм+“, в рамките на която почти 7 500 студенти и университетски преподаватели са участвали в обмена между Грузия и ЕС, както и Европейското училище за Източно партньорство и първото Европейско училище, създадено от ЕС и правителството на Грузия;

35. препоръчва Комисията да продължи усилията си за осигуряване на участието на Грузия в подпомагани от ЕС програми и агенции, отворени за държави извън ЕС, с подходящ от правна гледна точка статут;

o

o o

36. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на правителствата и парламентите на държавите членки и на правителството и парламента на Грузия.

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2020)0224

Износа на оръжие: прилагане на Обща позиция 2008/944/ОВППС

Резолюция на Европейския парламент от 17 септември 2020 г. относно износа на оръжие: прилагане на Обща позиция 2008/944/ОВППС (2020/2003(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид принципите, залегнали в член 346, параграф 1, буква б) от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) относно производството или търговията с оръжие, в член 42, параграф 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) относно „определянето на европейска политика в областта на способностите и въоръжаването“ и в член 21 от ДЕС, и по-специално насърчаването на демокрацията и правовата държава, опазването на мира, предотвратяването на конфликти и укрепването на международната сигурност,
- като взе предвид Решение (ОВППС) 2019/1560 на Съвета от 16 септември 2019 г. за изменение на Обща позиция 2008/944/ОВППС („Общата позиция“), определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване¹⁹ и заключенията на Съвета от 16 септември 2019 г. за преразглеждане от Съвета на Общата позиция,
- като взе предвид двадесетия годишен доклад, изготвен съгласно член 8, параграф 2 от Общата позиция²⁰,
- като взе предвид двадесет и първия годишен доклад, изготвен съгласно член 8, параграф 2 от Общата позиция²¹,
- като взе предвид Решение (ОВППС) 2018/101 на Съвета от 22 януари 2018 г. за насърчаване на ефективния контрол върху износа на оръжие²² и Решение (ОВППС) 2017/915 на Съвета от 29 май 2017 г. относно информационни дейности на Съюза в подкрепа на прилагането на Договора за търговията с оръжие²³,
- като взе предвид Решение (ОВППС) 2019/2191 на Съвета от 19 декември 2019 г. в

¹⁹ ОВ L 239, 17.9.2019 г., стр. 16.

²⁰ ОВ С 453, 14.12.2018 г., стр. 1.

²¹ ОВ С 437, 30.12.2019 г., стр. 1.

²² ОВ L 17, 23.1.2018 г., стр. 40.

²³ ОВ L 139, 30.5.2017 г., стр. 38.

подкрепя на глобален механизъм за докладване относно незаконни конвенционални оръжия и боеприпаси за тях с цел намаляване на риска от отклоняването и незаконния им трансфер (iTrace IV)²⁴,

- като взе предвид актуализирания Общ списък на оръжията на Европейския съюз, приет от Съвета на 17 февруари 2020 г.²⁵,
- като взе предвид Справочника на потребителя към Общата позиция,
- като взе предвид Васенаарската договореност от 12 май 1996 г. относно контрола върху износа на конвенционални оръжия, изделия и технологии с двойна употреба, наред с осъвременените през декември 2019 г. списъци на тези изделия и технологии и боеприпаси,
- като взе предвид Договора за търговията с оръжие (ДТО), приет от Общото събрание на ООН на 2 април 2013 г.²⁶, който влезе в сила на 24 декември 2014 г.,
- като взе предвид Директива № 2009/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 г. за опростяване на реда и условията за трансфер на продукти, свързани с отбраната, вътре в Общността²⁷ и Директива № 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО²⁸,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 428/2009 на Съвета от 5 май 2009 г. за въвеждане режим на Общността за контрол на износа, трансфера, брокерската дейност и транзита на изделия и технологии с двойна употреба²⁹, изменен с Делегиран регламент (ЕС) 2016/1969 на Комисията от 12 септември 2016 г.³⁰, и списъка на изделия и технологии с двойна употреба в приложение I към него („Регламента за изделията с двойна употреба“),
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2018/1092 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за създаване на Европейска програма за промишлено развитие в областта на отбраната с цел подкрепа на конкурентоспособността и иновационния капацитет на отбранителната промишленост на Съюза³¹,
- като взе предвид предложението от 13 юни 2018 г. за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейски фонд за отбрана (COM(2018)0476),
- като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, подкрепено от

²⁴ ОВ L 330, 20.12.2019 г., стр. 53.

²⁵ ОВ С 85, 13.3.2020 г., стр. 1.

²⁶ Договор за търговията с оръжие, ООН, 13-27217.

²⁷ ОВ L 146, 10.6.2009 г., стр. 1.

²⁸ ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 76.

²⁹ ОВ L 134, 29.5.2009 г., стр. 1.

³⁰ ОВ L 307, 15.11.2016 г., стр. 1.

³¹ ОВ L 200, 7.8.2018 г., стр. 30.

Комисията, към Съвета за решение на Съвета за създаване на Европейски механизъм за подкрепа на мира (HR(2018)94),

- като взе предвид Целите на ООН за устойчиво развитие (ЦУР), и по-специално цел 16 за насърчаване на справедливи, мирни и приобщаващи общества за устойчиво развитие,
- като взе предвид Резолюция 2216 (2015) на Съвета за сигурност на ООН относно налагането на оръжейно ембарго на Йемен и доклад A/HRC/39/43 на Службата на Върховния комисар по правата на човека на ООН (СВКПЧ) относно положението с правата на човека в Йемен, включително нарушенията и злоупотребите от септември 2014 г. насам,
- като взе предвид Решение (ОВППС) 2020/472 на Съвета от 31 март 2020 г. за военна операция на Европейския съюз в Средиземноморието (EUNAVFOR MED IRINI)³²,
- като взе предвид Резолюция 2473 (2019) на Съвета за сигурност на ООН, приета на 10 юни 2019 г., с която се подновяват мерките за прилагане на оръжейното ембарго срещу Либия, както и изявлението от 25 януари 2020 г. на Мисията на ООН за оказване на помощ в Либия (UNSMIL) относно продължаващите нарушения на наложеното оръжейно ембарго в Либия,
- като взе предвид Резолюция 1970 (2011) на Съвета за сигурност на ООН за налагане на оръжейното ембарго на Либия и всички последващи резолюции на Съвета за сигурност във връзка с него, както и Резолюции 2292 (2016), 2357 (2017), 2420 (2018) и 2473 (2019) относно стриктното прилагане на оръжейното ембарго,
- като взе предвид публикацията на ООН от 2018 г., озаглавена „Сигурност за нашето общо бъдеще – Програма за разоръжаване“,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2019/125 на Европейския парламент и на Съвета от 16 януари 2019 г. относно търговията с някои стоки, които биха могли да бъдат използвани с цел изпълнение на смъртно наказание, изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание³³,
- като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 16 октомври 2019 г. относно Турция, в които се одобряват заключенията на Съвета по външни работи от 14 октомври 2019 г. относно нейните незаконни действия в северната част на Сирия и в Източното Средиземноморие,
- като взе предвид цел за устойчиво развитие 16 на ООН, насочена към насърчаване на мирни и приобщаващи общества за устойчиво развитие³⁴,
- като взе предвид доклада на Службата на Върховния комисар по правата на човека на ООН до Съвета по правата на човека относно въздействието на

³² ОВ L 101, 14.2.2020 г., стр. 4.

³³ ОВ L 30, 31.1.2019 г., стр. 1.

³⁴ <https://sustainabledevelopment.un.org/sdg16>.

трансфера на оръжия върху упражняването на правата на човека³⁵,

- като взе предвид предходните си резолюции относно износа на оръжие и прилагането на Общата позиция, и по-специално резолюциите от 14 ноември 2018 г.³⁶, 13 септември 2017 г.³⁷ и 17 декември 2015 г.³⁸,
- като взе предвид своята препоръка от 28 март 2019 г. до Съвета и до заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност относно предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, подкрепено от Комисията, към Съвета за решение на Съвета за създаване на Европейски механизъм за подкрепа на мира³⁹,
- като взе предвид своите резолюции относно хуманитарното положение в Йемен от 25 февруари 2016 г.⁴⁰, 15 юни 2017 г.⁴¹ и 30 ноември 2017 г.⁴²,
- като взе предвид своята резолюция от 27 февруари 2014 г. относно използването на въоръжени безпилотни летателни апарати⁴³,
- като взе предвид семинара, озаглавен „Прилагане на системата на ЕС за контрол върху износа на оръжия“, проведен на заседанието на подкомисията по сигурност и отбрана на Парламента на 12 април 2017 г.,
- като взе предвид проучването, озаглавено „Recommendations for a transparent and detailed reporting system on arms exports within the EU and to third countries“ (Препоръки за прозрачна и подробна система за докладване на износа на оръжие в рамките на ЕС и към трети държави), възложено от подкомисията по сигурност и отбрана на Парламента,
- като взе предвид Договора между Федерална република Германия и Френската република от 22 януари 2019 г. за сътрудничество и интеграция между Франция и Германия (Договора от Аахен между Франция и Германия),
- като взе предвид заключенията на Съвета на ЕС по външни работи от 21 август 2013 г. относно Египет,
- като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,
- като взе предвид доклада на комисията по външни работи (A9-0137/2020),

³⁵ A/HRC/35/8.

³⁶ Приети текстове, P8_TA(2018)0451.

³⁷ ОВ С 337, 20.9.2018 г., стр. 63.

³⁸ ОВ С 399, 24.11.2017 г., стр. 178.

³⁹ Приети текстове, P8_TA(2019)0330.

⁴⁰ ОВ С 35, 31.1.2018 г., стр. 142.

⁴¹ ОВ С 331, 18.9.2018 г., стр. 146.

⁴² ОВ С 356, 4.10.2018 г., стр. 104.

⁴³ ОВ С 285, 29.8.2017 г., стр. 110.

- А. като има предвид, че по актуални данни на SIPRI⁴⁴ износът от ЕС-28 е възлизал на 26% от износа в световен мащаб през периода 2015 – 2019 г., което прави 28-те държави членки, взети заедно, втория по големина доставчик на оръжие в света след САЩ (36%), следвани от Русия, която е на трето място (21%); като има предвид, че съгласно член 346 от ДФЕС производството или търговията с оръжие е от компетентността на държавите членки;
- Б. като има предвид, че според последните данни на SIPRI ЕС-28 е вторият по големина износител на оръжие както за Саудитска Арабия, така и за Обединените арабски емирства (ОАЕ); като има предвид, че според групата на ООН от водещи регионални и международни експерти страните във въоръжения конфликт в Йемен са извършили и продължават да извършват престъпления в нарушение на международното право;
- В. като има предвид, че износът на оръжие, въоръжения и оборудване подобрява способността на отбранителната промишленост ефикасно да провежда изследвания и да разработва отбранителни технологии и следователно гарантира способността на държавите – членки на ЕС, да се защитават и да защитават своите граждани;
- Г. като има предвид, че в света се разраства нова надпревара във въоръжаването и че основните военни сили вече не разчитат на контрол върху оръжията и на разоръжаване за намаляване на международното напрежение и за подобряване на обстановката по отношение на глобалната сигурност;
- Д. като има предвид, че Общата позиция на Съвета от 8 декември 2008 г. е съществен инструмент за задълбочено сътрудничество и по-тясно сближаване на политиките на държавите членки в областта на износа;
- Е. като има предвид, че държавите членки признават специалната отговорност, която може да произтича от износа на военни технологии и оборудване към трети държави предвид на възможното влияние върху съществуващи напрежение и конфликти или за тяхното задълбочаване;
- Ж. като има предвид, че световната криза, предизвикана от пандемията от COVID-19, би могла да има значителни геостратегически последици и че тя подчертава освен това необходимостта от изграждане на истинска европейска стратегическа автономност;
- З. като има предвид, че в заключенията на Съвета по външни работи от 21 август 2013 г. се посочва, че „[о]свен това държавите членки постигнаха съгласие да спрат временно лицензите за износ за Египет на всякакво оборудване, което би могло да се използва за репресии вътре в страната, и да направят нова оценка на лицензите за износ на оборудване, попадащо в обхвата на Обща позиция 2008/944/ОВППС, както и да преразгледат помощта си за Египет в областта на сигурността“; като има предвид, че дружества, установени в няколко държави – членки на ЕС, продължиха да изнасят за Египет оръжия, технологии за

⁴⁴ Стокхолмски международен институт за изследване на проблемите на мира (SIPRI), информационен фиш от март 2020 г., озаглавен „Trends in international arms transfers, 2019“ (Тенденции в международния трансфер на оръжия, 2019 г.).

наблюдение и друго оборудване за сигурност, като по този начин улесниха хакерски атаки и зловреден софтуер, както и други форми на нападение срещу защитниците на правата на човека и активистите на гражданското общество както физически, така и онлайн; като има предвид, че тази дейност доведе до потискане на свободата на изразяване на мнение онлайн;

- И. като има предвид, че в един все по-нестабилен многополюсен свят, в който набират мощ националистическите, ксенофобските и антидемократичните сили, е жизненоважно Европейският съюз да се превърне във влиятелен участник на световната сцена и да запази водещата си роля на глобална „мека сила“, която е ангажирана с разоръжаването както на конвенционалните, така и на ядрените оръжия, и която инвестира в предотвратяването на конфликти, управлението на кризи и посредничеството, преди да бъдат разглеждани вариантите, свързани с използването на военна сила;
- Й. като има предвид, че износът на оръжие е от съществено значение за укрепването на промишлената и технологичната база на европейската отбранителна промишленост, която следи на първо място за гарантиране на отбраната и на сигурността на държавите – членки на ЕС, като едновременно с това допринася за прилагането на общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС);
- К. като има предвид, че различията в поведението на държавите членки по отношение на износа на оръжие понякога отслабват способността на ЕС да постига целите на външната си политика и също така подкопават доверието в него като участник, който изразява единна позиция на международната сцена;
- Л. като има предвид, че обстановката по отношение както на глобалната, така и на регионалната сигурност, се промени драстично, особено по отношение на държавите от южното и от източното съседство на Съюза;
- М. като има предвид, че мерките за прозрачност във военната област, като докладването относно износа на оръжие, допринасят за изграждането на трансгранично доверие;

20-и и 21-ви годишен доклад на ЕС относно износа на оръжие

1. подчертава, че поддържането на отбранителна промишленост служи като част от самоотбраната на Съюза и е елемент от неговата стратегическа автономност; отбелязва, че това е възможно само ако държавите членки дават приоритет на европейските продукти в своите програми за оборудване; подчертава, че един жизнеспособен европейски пазар ще намали зависимостта от износа на оръжие за трети държави;
2. припомня, че в Общата позиция се предвижда процедура за прозрачност, която включва публикуването на годишни доклади на ЕС относно износа на оръжие; приветства публикуването на 20-ия и 21-ия годишен доклад в съответствие с член 8, параграф 2 от Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета, изготвени от работната група на Съвета „Износ на конвенционално оръжие“ и публикувани в Официален вестник, макар и със закъснение; счита, че публикуването на двата доклада е стъпка напред към обща позиция на ЕС относно износа на оръжие в рамките на все един по-сложен международен контекст, белязан от увеличаване

на обема на износа и намаляване на равнищата на прозрачност; счита, че и двата доклада са ценни допълнения към докладите на ООН относно прозрачността на износа на оръжие на световно и регионално равнище;

3. отбелязва усилията на държавите членки да спазват член 346, параграф 1, буква б) от ДФЕС относно производството или търговията с оръжие;
4. отбелязва, че 19 държави членки са представили пълни данни за 20-ия годишен доклад и 19 – за 21-вия; настоятелно призовава всички държави членки да изпълняват изцяло своите задължения, посочени в Общата позиция, в момент на намаляване на глобалната прозрачност на търговията с оръжие, особено от страна на няколко държави с голям износ на оръжие; подчертава, че представянето на пълни данни означава да бъдат посочени данни за общото количество и за стойността както на предоставените лицензи, така и за действителния износ, с разбивка по държави на местоназначение и категории съгласно списъка на оръжията; отбелязва, че за 20-ия годишен доклад 27 държави членки, с изключение на Гърция, са представили поне частични данни, а за 21-вия годишен доклад данни са представили всичките 28 държави членки, въпреки че данните на около една трета от държавите са били непълни; приветства въпреки това допълнителната информация, предоставена от правителствата чрез националните доклади; отново отправя искане всички държави членки, които не са представили пълни данни, да предоставят допълнителна информация за осъществения износ с оглед на следващия годишен доклад;
5. изразява загриженост, че държавите членки използват силно различаваща се информация, за да генерират данни относно стойността на лицензите, което затруднява възможността за ефективно използване на последователни и съпоставими данни; подчертава, че е важно да се докладват данните за действителния износ, включително общата му стойност и общото количество, за глобалните и генералните лицензи, с разбивка по категории от списъка на оръжията и по държави на местоназначението;
6. призовава държавите членки да задълбочат координацията помежду си и да определят общи най-добри практики за събиране и обработване на информация и данни с цел да се изготвят по-хармонизирани годишни доклади и по този начин да се повиши прозрачността и използваемостта на тези доклади;
7. отбелязва, че според последните два годишни доклада държавите от Близкия изток и от Северна Африка, където има няколко въоръжени конфликта, продължават да бъдат основните местоназначения на износа; отбелязва, че тези региони са изправени пред значителни и продължаващи предизвикателства пред сигурността и че всеки износ трябва да бъде оценяван в зависимост от конкретния случай съобразно осемте критерия на Общата позиция;
8. подкрепя ангажимента на Съвета за засилване на контрола върху износа на военни технологии и оборудване; отбелязва готовността на държавите членки да задълбочат сътрудничеството и да насърчават сближаването в тази област в рамките на ОВППС; приветства тези усилия, тъй като те са в съответствие с общите цели на ОВППС, определени в член 21 от ДЕС, и с регионалните приоритети, определени в Глобалната стратегия на ЕС (2016 г.); във връзка с това призовава държавите членки да разработят, прилагат и поддържат общи

станданти за управление на трансферите на военни технологии и оборудване;

9. припомня, че ЕС прилага оръжейно ембарго по отношение на няколко държави, включително всички държави с наложено от ООН ембарго, в съответствие с целите на ОВППС, а именно Беларус, Венесуела, Зимбабве, Иран, Йемен, Китай, Либия, Мианмар, Руската федерация, Северна Корея, Сирия, Сомалия, Судан, Централноафриканската република и Южен Судан; отбелязва, че макар че ембаргото може да лиши дадена държава от военни ресурси, в някои случаи то допринася за мира и стабилността в региона; отбелязва, че налагането на ембарго гарантира, че ЕС не допринася за хуманитарни кризи, нарушения на правата на човека и жестокости; призовава ЕС да подпомогне укрепването на капацитета на държавите членки за прилагане на строги процедури за наблюдение на спазването от държавите членки на всяко наложено от ЕС оръжейно ембарго и да оповестява съответните констатации⁴⁵;
10. припомня своята резолюция от 4 октомври 2018 г. относно положението в Йемен; настоятелно призовава в този контекст всички държави – членки на ЕС, да се въздържат от продажба на оръжия и всякакво военно оборудване на Саудитска Арабия, ОАЕ и който и да било член на международната коалиция, както и на правителството на Йемен и на други страни в конфликта;
11. приветства решенията на правителствата на Белгия, Германия, Гърция, Дания, Италия, Нидерландия и Финландия за приемане на ограничения върху износа им на оръжие за държавите, участващи във водената от Саудитска Арабия коалиция във връзка с войната в Йемен; посочва, че по информация от неправителствени организации в някои случаи оръжията, изнасяни за тези държави, се използват в Йемен, където 22 милиона души се нуждаят от хуманитарна помощ и защита; припомня, че подобен износ е в явно нарушение на Общата позиция; отбелязва подновеното удължаване на мораториума върху износа на оръжие за Саудитска Арабия от Германия до края на 2020 г., както и решенията на няколко държави членки за прилагане на пълни ограничения; припомня, че между 25 февруари 2016 г. и 14 февруари 2019 г. чрез пленарни резолюции Парламентът призова най-малко десет пъти заместник-председателя/върховен представител да започне процес, който да доведе до оръжейно ембарго на ЕС срещу Саудитска Арабия, а през 2018 г. и относно други членове на водената от Саудитска Арабия коалиция в Йемен; отново призовава за това;
12. призовава държавите членки да последват примера на Германия, Дания и Финландия, които приеха ограничения върху износа си на оръжие за Саудитска Арабия след убийството на журналиста Джамал Хашогджи;
13. отново призовава държавите членки да предприемат последващи действия във връзка със заключенията на Съвета от 21 август 2013 г. относно Египет, в които беше обявено временно спиране на лицензите за износ на всякакво оборудване, което би могло да се използва за вътрешни репресии в съответствие с Обща позиция 2008/944/ОВППС, и осъжда трайното неспазване на тези ангажименти от страна на държавите членки; призовава следователно държавите членки да спрат износа за Египет на оръжия, технологии за наблюдение и друго оборудване за сигурност, които могат да улеснят нападенията над защитници на правата на

⁴⁵

[https://www.sanctionsmap.eu/#/main?checked=.](https://www.sanctionsmap.eu/#/main?checked=)

човека и активисти на гражданското общество, включително в социалните медии, както и извършването на всякакви други видове вътрешни репресии; призовава заместник-председателя/върховен представител да докладва за текущото състояние на сътрудничеството във военната сфера и в сферата на сигурността между държави членки и Египет; призовава ЕС да прилага изцяло мерките си за контрол на износа спрямо Египет по отношение на изделията, които биха могли да бъдат използвани за репресии, изтезания или смъртно наказание;

14. повтаря неотдавнашните си призови за прекратяване на износа на технологии за наблюдение и друго оборудване, които могат да подпомогнат вътрешните репресии, за няколко държави, включително Египет, Бахрейн, Саудитска Арабия, ОАЕ и Виетнам;
15. отбелязва, че ЕС предприема мисии в рамките на ОПСО, включително мисия за прилагане на оръжейното ембарго в Либия, с цел укрепване на мира и стабилността в региона; изразява дълбоко съжаление във връзка с продължаващите груби нарушения на оръжейното ембарго в Либия, дори след ангажиментите, поети във връзка с това от засегнатите държави по време на Международната конференция за Либия, проведена на 19 януари 2020 г. в Берлин; призовава всички държави членки да преустановят всички трансфери на оръжие, оборудване и материали за наблюдение и разузнаване към всички страни, участващи в конфликта в Либия;
16. приветства целта на операция IRINI за строго прилагане на оръжейното ембарго на ООН с използване на въздушни, спътникови и морски активи, като се провеждат инспекции на плавателни съдове в открито море до бреговете на Либия, за които има подозрения, че пренасят оръжие или свързани материали до и от Либия, в съответствие с резолюции на Съвета за сигурност на ООН 2292 (2016), 2357 (2017), 2420 (2018) и 2473 (2019);
17. решително осъжда подписването на двата меморандума за разбирателство между Турция и Либия относно определянето на границите на морските зони и относно всеобхватно сътрудничество в областта на сигурността и военното дело, които са свързани помежду си и са в явно нарушение както на международното право, така и на резолюцията на Съвета за сигурност на ООН за налагане на оръжейно ембарго на Либия; припомня решението, взето от някои държави членки, да спрат лицензирането на износа на оръжие за Турция; припомня, че държавите членки поеха ангажимент за категорични национални позиции по отношение на политиката си за износ на оръжие за Турция въз основа на разпоредбите на Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета, включително стриктното прилагане на четвърти критерий относно регионалната стабилност; призовава заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, докато Турция продължава настоящите си незаконни едностранни действия в Източното Средиземноморие в ущърб на суверенитета на която и да е държава – членка на ЕС (по-специално Гърция и Кипър), и в противоречие на международното право, и докато тя не участва в диалог въз основа на международното право, да представи в Съвета инициатива, съгласно която всички държави – членки на ЕС, да спрат лицензирането на износа на оръжие за Турция в съответствие с Общата позиция; призовава съответните форуми в рамките на НАТО, и по-специално работната група на високо равнище по въпросите на контрола върху конвенционалните

оръжия, да обсъдят по спешност контрола върху оръжията в Източното Средиземноморие;

18. призовава държавите членки, що се отнася до контрола върху износа, да обръщат по-голямо внимание на изделията, които може да се използват както за граждански, така и за военни цели;
19. отбелязва, че няма въведени механизми за налагане на санкции, ако държава членка осъществява износ, който е очевидно несъвместим с осемте критерия;

Преглед на Общата позиция от страна на Съвета

20. приветства намерението на Съвета да се задълбочи сближаването и да се увеличи прозрачността като основни цели при последното преразглеждане на Общата позиция, както и заключенията на Съвета относно прегледа на Общата позиция, в които се посочва, че „укрепването на европейската отбранителна технологична и индустриална база [...] следва да се съпровожда от по-тясно сътрудничество и сближаване в сферата на контрола върху износа на военни технологии и оборудване“⁴⁶;
21. приветства подновения ангажимент на държавите членки по отношение на правно обвързващата Обща позиция, изменена с Решение (ОВППС) 2019/1560 на Съвета, и подчертава значението на задълбочената оценка на заявленията за лиценз за износ на военни технологии и оборудване в съответствие с определените в нея критерии; посочва, че Решение (ОВППС) 2019/1560 на Съвета и свързаните заключения от 16 септември 2019 г. отразяват все по-ясно осъзнаваната от държавите членки необходимост от по-голяма прозрачност и сближаване на национално равнище и на равнището на ЕС в областта на износа на оръжие и необходимост от засилване на публичния надзор в тази чувствителна област на националната сигурност; подчертава, че тези решения могат да гарантират, че на националните надзорни органи, на парламентите и на гражданите на ЕС се предоставя по-добра информация относно стратегическия избор, правен от техните правителства в област, която пряко засяга тяхната сигурност и придържането от страна на техните държави към съответните ценности и норми;
22. изразява загриженост във връзка с нарастващата надпревара във въоръжаването в света; припомня амбицията на ЕС да бъде фактор от световно значение за постигането на мир; поради това призовава ЕС да играе активна роля в областта на неразпространението на оръжия и световното разоръжаване; приветства факта, че актуализирането на Общата позиция взема предвид относимите промени във връзка с това, като приемането на Договора за търговията с оръжие (ДТО), по който всички държави членки са страни; приветства дейностите на ЕС, насочени към подпомагане на всеобщото прилагане на ДТО, и по-специално помощта за трети държави за подобряване и прилагане на ефективни системи за контрол на оръжията в съответствие с Общата позиция; призовава държавите с голям износ

⁴⁶

Заключение 11 от заключенията на Съвета относно прегледа на Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета от 8 декември 2008 г. относно контрола върху износа на оръжие, приети от Съвета (Общи въпроси), Съвет на Европейския съюз, 12195/19, COARM 154, Брюксел, 16 септември 2019 г.

на оръжие, като САЩ, Китай и Русия, да подпишат и ратифицират ДТО;

23. подкрепя препотвърждаването от страна на Съвета, че с военно оборудване и технологии следва да се търгува по отговорен и подлежащ на отчетност начин; приветства подновения ангажимент на Съвета за по-нататъшно насърчаване на сътрудничеството и сближаването в политиките на държавите членки с цел предотвратяване на износа на военни технологии и оборудване, които биха могли да се използват за вътрешни репресии или международна агресия или да допринесат за увеличаване на регионалната нестабилност;
24. отбелязва със загриженост, че различията между политиките и практиките на държавите членки в областта на износа на оръжие забавят сближаването на правилата на ЕС в тази област; отбелязва необходимостта от въвеждане на нови инструменти в това отношение; отбелязва, че бъдещите действия, финансирани от Европейския фонд за отбрана, ще допринесат за развитието на военните технологии и оборудване;
25. отбелязва със задоволство, че Съветът признава, че е важно да се провежда последователна политика за контрол върху износа по отношение на материали, свързани с отбраната, и на изделия с двойна употреба; счита, че ЕС следва да установи ясни критерии и насоки относно износа на такива изделия;
26. приветства въвеждането на конкретни мерки, които имат за цел да улеснят правилното, съгласувано и своевременно докладване относно износа на оръжие на държавите членки; подкрепя по-специално решението на Съвета за въвеждане на ясен срок за предаване на националните доклади, на ясни стандарти за формата на докладите и на допълнителни насоки относно съдържанието и процеса на докладване; насърчава държавите членки да представят данните си възможно най-скоро и не по-късно от май след годината на докладване, за да се осигури възможност за своевременен обществен дебат; приветства стъпките, предприети с оглед на възприемането на онлайн подход, и насърчава по-нататъшното му развитие; приветства също така подкрепата от страна на Съвета за ясни насоки относно споделянето и обмяна на информация между държавите членки, що се отнася до политиките им в областта на износа на оръжие; приветства стъпките, предприети с оглед на възприемането на цифров подход по отношение на онлайн системата на работната група „Износ на конвенционално оръжие“, и насърчава нейното по-нататъшно разширяване;

Задълбочаващото се сътрудничество между държавите членки в областта на производството на оръжия

27. отбелязва, че след приемането на правно обвързващата Обща позиция през 2008 г. държавите членки засилиха мониторинга върху износа на оръжие; отбелязва също така, че все по-голям брой оръжейни системи, произвеждани в Европа, са съставени от компоненти от различни държави – членки на ЕС, и са резултат на двустранно или многостранно сътрудничество по технологични, производствени и политически причини; подчертава положителната роля на този вид сътрудничество за насърчаване на изграждането на доверие между държавите членки и трети държави;
28. подчертава, че амбицията за увеличаване на конкурентоспособността на

европейския сектор на отбраната не трябва да подкопава прилагането на осемте критерия на Общата позиция, тъй като те имат предимство пред всякакви икономически, социални, търговски или промишлени интереси на държавите членки;

29. отбелязва увеличаването на трансфера на знания и технологии, благодарение на което трети държави могат да предприемат лицензирано производство на европейски военни технологии; счита, че този процес не следва да ограничава способността на ЕС да упражнява контрол върху производството на въоръжения, оръжия и военно оборудване, а следва по-скоро да насърчава хармонизирането на стандартите за публичен надзор и прозрачност в свързаното с отбраната производство и да ускорява създаването на международно признати и зачитани правила относно производството и износа на оръжие;
30. отбелязва, че все повече компоненти на оръжейните системи произхождат от изделия с гражданско предназначение или имат характер на изделия с двойна употреба; счита, следователно, че е необходимо да се установи съгласувана система за контрол на трансфера за тези компоненти между всички държави членки;
31. отбелязва, че държавите членки не са очертали обща политика за регулиране на трансфера на компоненти на оръжия към друга държава членка, чрез която да се гарантира, че износът за трети държави от държавата членка на сглобяване е в съответствие с политиката в областта на износа на държавата членка, предоставяща компонентите; отбелязва, че някои държави членки продължават да считат, че трансферите на оръжие и свързани с отбраната продукти в рамките на ЕС са сходни на операциите по износ към трети държави; счита това за особено затрудняващо в контекста на задълбочаващите се различия между практиките на лицензиране в ЕС; отбелязва, че в настоящата си форма Директива 2009/43/ЕО относно трансфера вътре в Общността не е изготвена така, че да постига най-високи общи стандарти за износа на оръжие към трети държави, като същевременно улеснява трансферите на европейския пазар на оръжие;
32. отбелязва, че първият опит за регламентиране на трансферите в рамките на Европа беше споразумението за хармонизация Шмид – Дьобре между Франция и Германия с правилото „de minimis“; отбелязва във връзка с това френско-германското споразумение относно контрола върху износа, свързан с отбраната;
33. отбелязва, че политиките на всяка държава членка в областта на износа на оръжие може да възпрепятстват плановете за сътрудничество; отбелязва, че подобно отклонение може да доведе до двустранни и специални споразумения относно оръжейните системи, които допускат, в някои случаи, износ за трети държави въз основа на най-слабо рестриктивните стандарти, вместо на съвместен подход на равнище ЕС; припомня, че целта на Общата позиция на Съвета относно износа на оръжие беше и продължава да бъде да предотврати подобни различия и да установи съгласувана обща политика в областта на износа на оръжие; отбелязва, че съществува връзка между различията в политиките относно износа и затрудненията в сътрудничеството в рамките на ЕС, трайното разпокъсване на вътрешния пазар на свързани с отбраната продукти и наличието на дублиране в производството; призовава следователно Комисията, Съвета и държавите членки да осигурят подходящо равнище на финансиране, което да

позволи намаляване на разпокъсаността на пазара и консолидиране на производството, като същевременно се гарантира, че ЕС и неговите държави членки ще притежават военните способности, от които се нуждаят; призовава Комисията да осигури ефективното прилагане на Директива 2009/81/ЕО и на Директива 2009/43/ЕО, включително действия за прилагане в областта на обществените поръчки;

34. отбелязва, че двустранното сътрудничество между държавите членки по промишлени проекти, свързани с отбраната, води до споразумения за контрол на износа, които могат да осигурят базово ниво за ЕС като цяло;
35. подчертава, че двустранните и многостранните споразумения следва да способстват за задълбочаване на сближаването и хармонизацията на политиките относно износа на равнище ЕС, тъй като липсата на сближаване и прозрачност на решенията за износ към трети държави може да имат отрицателно въздействие върху способността на ЕС да изразява единна позиция и да има влияние на международната сцена, що се отнася до насърчаването на правата на човека, международното право и регионалния мир и стабилност; отбелязва със загриженост, че различията могат да породят нарушения на пазара и да възпрепятстват промишленото стратегическо планиране, икономии от мащаб и еднаквите условия на конкуренция;

Нарастващото значение на действията на равнище ЕС в производството на оръжие

36. подчертава, че разработването на подходящо оборудване е важно средство за укрепване на промишлената и технологичната база на европейския сектор на отбраната; отбелязва, че инициативите на ЕС, като Подготвителното действие във връзка с научни изследвания в областта на отбраната, Европейската програма за промишлено развитие в областта на отбраната и Европейският фонд за отбрана, както и постоянното структурирано сътрудничество (ПСС), координираният годишен преглед на отбраната (КГПО) и Европейският механизъм за подкрепа на мира, законодателството, като трансферите вътре в Общността и директивите от 2009 г. относно възлагането на свързани с отбраната обществени поръчки, както и създаването на административен капацитет, като генералната дирекция на Комисията „Отбранителна промишленост и космическо пространство“, допринасят за укрепването на сътрудничеството в областта на производството на оръжие и развитието на способностите на европейско равнище; счита, че укрепването на европейската отбранителна технологична и промишлена база следва да бъде съпътствано от по-тесно сътрудничество и сближаване по отношение на контрола върху износа на военни технологии и оборудване с цел подобряване на ефективността на ОВППС и по-специално на ОПСО;
37. призовава държавите членки да преодолеят настоящата неефективност на разходите за отбрана вследствие на дублиране, разпокъсаност и недостатъчна оперативна съвместимост и да се стремят ЕС да се превърне в гарант на сигурността, включително чрез по-добър контрол върху износа на оръжие;
38. отбелязва, че няколко държави членки изразиха намерението си да разработват съвместно основни оръжейни системи, като бойни танкове, изстребители и въоръжени безпилотни летателни апарати;

39. подчертава факта, че предварителното междуинституционално споразумение за създаване на Европейския фонд за отбрана оправомощава Комисията да преценява дали прехвърлянето на правото на собственост или предоставянето на изключителен лиценз върху военни технологии, съфинансирани от Европейския фонд за отбрана, противоречи на интересите на ЕС и на неговите държави членки в областта на сигурността и отбраната и на целите на фонда, посочени в член 3 от предложения регламент; отбелязва, че новото законодателство въвежда, наред с другото, невоенна надзорна функция на Комисията по отношение на определена категория износ на военни технологии за трети държави, като по този начин се увеличава допълнително прозрачността и се свежда до минимум рискът от злоупотреба със средства на ЕС, без обаче да се засягат правомощията на органите по контрол на износа на държавите членки по отношение на предоставянето на разрешения за износ;
40. отбелязва, че съгласно международните ангажименти, поети от европейските партньори, те следва да съобщават информация също относно своите национални системи за контрол и трансфер на оръжие; отбелязва, че по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира държавите членки и Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) имат възможността да предоставят военно оборудване на трети държави, което налага мониторинг на равнище ЕС; подчертава, че в контекста на Европейския механизъм за подкрепа на мира чрез нов инструмент на равнище ЕС евентуално би могло да се извършва съвместна оценка на риска преди всяко решение за трансфер на оръжие и боеприпаси към трети държави в рамките на свързания с изграждането на военен капацитет стълб на Европейския механизъм за подкрепа на мира, да се оценяват отделните мерки спрямо осемте критерия на Общата позиция и да се въвеждат предпазни механизми и възможни санкции по отношение на крайните потребители;
41. призовава Комисията надлежно да информира Парламента относно използването на финансови средства на ЕС за всички проекти в областта на научноизследователската и развойната дейност, свързани с производството на безпилотни летателни апарати; настоятелно призовава заместник-председателя/върховен представител да забрани разработването, производството и използването на изцяло автономни оръжия, позволяващи осъществяването на нападения без човешка намеса;
42. посочва, че научноизследователската и развойната дейност в областта на въоръженията, оръжията и отбранителното оборудване е важна за обезпечаване на средства, с които държавите членки да се отбраняват, а отбранителната промишленост да постига технологичен напредък;

Прилагане на Общата позиция с оглед на нарастващото значение на действията на равнище ЕС при производството на оръжие

43. отбелязва недостатъчното сближаване на националните политики в областта на износа на оръжие и на вземането на решения в контекста на нарастващото значение на действията на равнище ЕС при производството на оръжия и заявените амбиции и планове за задълбочаването на този процес; отбелязва, че недостатъчното сближаване на националния износ на оръжие рискува да доведе до нови нарушения на пазара и до свързани с това препятствия пред стратегическото планиране на съответните дружества и въоръжени сили и че това

налага постепенно сближаване на националните политики в областта на износа на оръжие и на вземането на решения; припомня, че е важно държавите членки да участват в подобен процес; изразява съжаление във връзка със съществуващите понастоящем различия между националните политики в областта на износа на оръжие и на процесите на вземане на решения на държавите членки; призовава Съвета да продължи усилията си в полза на сближаването на политиките в областта на износа на оръжие и вземането на решения;

44. предлага износът на продукти, финансиран по линия на Европейската програма за промишлено развитие в областта на отбраната и/или Европейския фонд за отбрана, да бъде посочван отделно в данните, подавани към работната група „Износ на конвенционално оръжие“, за да се осигури внимателното наблюдение на тези продукти, които са финансирани от европейския бюджет, и стриктното прилагане на критериите на Общата позиция по отношение на продуктите, финансирани по линия на Европейската програма за промишлено развитие в областта на отбраната и Европейския фонд за отбрана;
45. приветства укрепването на сътрудничеството в ЕС в областта на отбраната в рамките на ОПСО; счита, че нарастващото значение на действията на равнище ЕС в областта на производството на оръжия трябва да върви ръка за ръка с по-голяма прозрачност; счита, че в тази област все още има възможности за подобрене, особено по отношение на качеството и еднородността на данните, представяни от държавите членки; счита, че определянето на „европейска политика в областта на способностите и въоръжаването“, както е предвидено в член 42, параграф 3 от ДЕС, трябва да бъде в съответствие с Обща позиция 2008/944/ОВППС; счита, че задълбоченото сближаване на общите правила и стандарти за прозрачност във връзка с износа на оръжие и с технологиите насърчава изграждането на доверие между държавите членки и партниращите трети държави; приветства усилията на работната група „Износ на конвенционално оръжие“, и по-специално Справочника на потребителя към Общата позиция, разработен с цел подпомагане на държавите при прилагането на Общата позиция с оглед на сътрудничеството, координацията и сближаването; отбелязва, че системата за обмен на информация на работната група „Износ на конвенционално оръжие“ и Справочникът на потребителя към Общата позиция са полезни инструменти за ежедневната дейност на контролните органи; подчертава усилията на държавите членки за подпомагане на работата на работната група „Износ на конвенционално оръжие“ с цел насърчаване на обмена на най-добри практики; препоръчва на работната група „Износ на конвенционално оръжие“:
 - а) да добави следните допълнителни категории в преработен образец за докладване в съответствие с международно признатите стандарти с цел прилагане на заключенията на Съвета от септември 2019 г.: точния вид оръжие и изнесеното количество, наименование на боеприпасите, размера на партидата и конкретния краен потребител, отнетите лицензи и стойността и продължителността на договорите по отношение на услугите след доставката, като обучение и поддръжка; да приведе определението на ЕС за малки оръжия в съответствие с по-широкото определение на ООН;
 - б) да разработи признати в ЕС и на международно равнище определения на термини като „лицензна стойност“ и „действителен износ“, така че да се улесни съпоставимостта на данните между държавите членки;

46. приветства решението за преобразуване на годишния доклад в надеждна интерактивна база данни с възможност за търсене в интернет и очаква тя да бъде готова за ползване преди публикуването на данните за износа за 2019 г.; призовава ЕСВД да информира Парламента кога точно тази база данни ще бъде достъпна онлайн; настоятелно призовава работната група „Износ на конвенционално оръжие“ да приложи решение, което да е удобно за ползване и леснодостъпно за европейските граждани и гражданското общество и благодарение на което данните да могат да бъдат експортирани в сигурен и структуриран формат;
47. призовава работната група „Износ на конвенционално оръжие“ да продължи усилията си за създаване на платформа, чрез която държавите членки да съобщават и споделят информацията относно своите политики във връзка с износа към трети държави и относно своите решения за отказ на искания за издаване на лиценз; призовава освен това работната група „Износ на конвенционално оръжие“, както е посочено в член 7 от Общата позиция, да работи за подобряване на обмена на „съответна информация, включително информация за уведомяванията за отказ и за политиките за износ на оръжия“ и други „мерки за по-нататъшно засилване на сближаването“; предлага за целта да се споделят националните оценки и да се работи за съвместна оценка на равнище ЕС на положението в държавите или на потенциалните получатели на износа с оглед на принципите и критериите на Общата позиция в рамките на ОВППС и в консултация с външни заинтересовани лица, включително Парламента; призовава за редовна актуализация на списъка на третите държави, които спазват критериите, определени в Общата позиция;
48. счита, че институциите на ЕС следва да предлагат партньорски проверки с цел насърчаване на националните органи да споделят най-добри практики относно събирането и обработката на данни, поощряване на по-доброто разбиране на различните национални подходи, установяване на различия по отношение на тълкуването на осемте критерия и обсъждане на начини и средства за подобряване на хармонизацията, съгласуваността и сближаването между държавите членки;
49. изразява твърдо убеждение, че по-съгласуваното прилагане на Общата позиция на ЕС е от съществено значение за доверието в ЕС като ръководен от ценности участник на световната сцена и че по-високата степен на сближаване по отношение на пълноценното прилагане на критериите ще осигури по-ефективно зачитането на правата на човека и на международното право от всички участници в търговията с оръжие, ще допринесе за насърчаване на мира и стабилността и ще подкрепи стратегическите интереси на ЕС в областта на сигурността и неговата стратегическа автономност; счита, че по този начин ще бъде подсилено изпълнението на ОВППС;
50. счита, че не следва да се издават лицензи за производство в трети държави, ако това би дало възможност за заобикаляне на осемте критерия на Общата позиция или на други директиви на ЕС в областта на износа на оръжие;
51. подчертава, че ефективният контрол на крайната употреба води до по-отговорна политика на износ и в частност би могъл да намали риска от отклоняване; приветства във връзка с това финансирания от ЕС проект iTrace, подкрепя

неговото продължаване и препоръчва използването на подобен инструмент за проследяване на законния износ на оръжие от държавите – членки на ЕС, към трети държави; призовава Съвета, държавите членки и ЕСВД да създадат всеобхватна програма за обучение и изграждане на капацитет за националните длъжностни лица и длъжностните лица на ЕС във връзка с контрола върху износа на оръжие със силен акцент върху изграждането на общо разбиране за осемте критерия, съвместните оценки на риска, създаването на предпазни механизми и проверката преди и след издаването на лиценз; насърчава правителствата на държавите членки да предприемат стъпки с цел гарантиране на по-добро спазване на техните разпоредби относно крайната употреба, в това число осъществяването на контрол след извършване на доставката; подчертава необходимостта да се предостави достатъчно финансиране от ЕС, за да се обезпечат необходимите човешки ресурси на национално равнище и на равнище ЕС, както и в делегациите и посолствата в държавите вносителки за целите на изпълнението на надеждни оценки на риска, проверки на крайната употреба и проверки след извършване на доставката; призовава ЕСВД и работната група „Износ на конвенционално оръжие“ да докладват чрез механизма iTrase за всяко установено отклоняване на стоки с произход от ЕС като част от годишния доклад;

52. счита, че нарастващото значение на действията на равнище ЕС при производството на оръжия, неотдавнашните заключения на Съвета относно сближаването в областта на износа на оръжие и създаването на Европейския механизъм за подкрепа на мира следва да бъдат допълнени от механизъм за мониторинг и контрол на равнище ЕС на основата на пълно спазване на осемте критерия; припомня определянето на „европейска политика в областта на способностите и въоръжаването“, както е предвидено в член 42, параграф 3 от ДЕС; счита, че „обединяването и споделянето“, както и по-задълбоченото сътрудничество в рамките на политиката за оръжията и на политиката за възлагане на обществени поръчки са възможни единствено при наличието на строг контрол върху износа, договорености за взаимно информиране и редовен парламентарен контрол и когато са приложими стабилни механизми за налагане на санкции в случай на неспазване на общите правила по отношение на финансираните от ЕС проекти; изисква освен това Европейският парламент, заедно с националните парламенти, да има възможност да осигурява парламентарен контрол върху общата политика за сигурност и отбрана на ЕС и нейния бюджет;
53. призовава работната група „Износ на конвенционално оръжие“ да разгледа въпроса за прозрачността на износа на оръжие заедно с въпроса за прозрачността при издаването на лицензи за износ на изделия с двойна употреба и да обмисли прилагането на общи подходи към прозрачността и за двата инструмента; счита, че засилването на контрола от страна на Комисията върху търговията с изделия с двойна употреба в контекста на прилагането на преразгледан регламент на ЕС за изделията с двойна употреба следва да се балансира от засилено участие и функция за извършване на преглед от страна на Парламента, за да се осигури отчетност;
54. подчертава отрицателното въздействие, което неконтролираният износ на технологии за кибернаблюдение, осъществяван от дружества от ЕС, може да окаже върху сигурността на цифровата инфраструктура на ЕС и върху правата на

човека; изразява загриженост във връзка с все по-честото използване на някои технологии за кибернаблюдение с двойна употреба срещу политици, активисти и журналисти; решително осъжда увеличаващия се брой защитници на правата на човека, които се изправят пред цифрови заплахи, включително компрометиране на данни, чрез конфискация на оборудване, дистанционно наблюдение и изтичане на информация; подчертава във връзка с това значението на бързото, ефективно и всеобхватно актуализиране на Регламента на ЕС за изделията с двойна употреба; отново изтъква позицията на Парламента относно преработването на Регламента за изделията с двойна употреба, чиято цел е да се предотвратяват износът, продажбата, осъвременяването и поддържането на оборудване за киберсигурност, което може да бъде използвано за вътрешни репресии, в т.ч. наблюдение в интернет; във връзка с това приветства продължаващите усилия на институциите на ЕС в контекста на текущите междуинституционални преговори за актуализация на регламента на ЕС за контрол върху износа на изделия с двойна употреба;

55. счита, че редовните консултации с Европейския парламент, националните парламенти, органите за контрол върху износа на оръжие, браншовите организации и гражданското общество благоприятстват за постигането на съдържателна прозрачност; призовава националните парламенти да обменят най-добри практики в областта на докладването и надзора, за да се засили контролната функция на всички национални парламенти по отношение на решенията относно контрола върху износа на оръжие; призовава работната група „Износ на конвенционално оръжие“ да продължи диалога си с гражданското общество и заинтересованите предприятия, както и консултациите си с Парламента и с органите за контрол върху износа на оръжие; насърчава гражданското общество и академичната общност да засилят ангажираността и диалога си с работната група „Износ на конвенционално оръжие“ и да упражняват независим контрол върху износа на отбранителни технологии и оборудване; призовава държавите членки и ЕСВД да подкрепят подобни дейности, включително като предоставят повече финансови средства;
56. подчертава необходимостта, в духа на заключенията на Съвета от 16 септември 2019 г., от съдържателен парламентарен контрол и от ежегоден отговор на годишния доклад на работната група „Износ на конвенционално оръжие“ под формата на доклад на Европейския парламент, за да се обезпечи минимален парламентарен контрол;
57. насърчава държавите членки да помагат на трети държави при създаването, усъвършенстването и прилагането на системи за проверка на оръжията в съответствие с Общата позиция;

о

о о

58. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета, Комисията, заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, както и на правителствата и парламентите на държавите членки, на генералния секретар на НАТО и на генералния секретар на Обединените нации.

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2020)0225

Констатиране на очевиден риск от тежко нарушение на принципите на правовата държава от страна на Полша

Резолюция на Европейския парламент от 17 септември 2020 г. относно предложението за решение на Съвета относно констатирането на очевиден риск от тежко нарушение на принципите на правовата държава от страна на Република Полша (COM(2017)0835 – 2017/0360R(NLE))

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението за решение на Съвета (COM(2017)0835),
- като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 2 и член 7, параграф 1 от него,
- като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз,
- като взе предвид Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и протоколите към нея,
- като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека,
- като взе предвид международните договори на ООН в областта на правата на човека, като например Международния пакт за граждански и политически права,
- като взе предвид Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие (Конвенцията от Истанбул),
- като взе предвид своята законодателна резолюция от 20 април 2004 г. относно съобщението на Комисията относно член 7 от Договора за Европейския съюз: Зачитане и подкрепа на ценностите, на които се основава Съюзът⁴⁷,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 15 октомври 2003 г. до Съвета и Европейския парламент относно член 7 от Договора за Европейския съюз – „Зачитане и подкрепа на ценностите, на които се основава Съюзът“⁴⁸,

⁴⁷ ОВ С 104 Е, 30.4.2004 г., стр. 408.

⁴⁸ COM(2003)0606.

- като взе предвид съобщението на Комисията до Европейския парламент и до Съвета от 11 март 2014 г. „Нова уредба на ЕС за укрепване на принципите на правовата държава“⁴⁹,
- като взе предвид своята резолюция от 13 април 2016 г. относно положението в Полша⁵⁰,
- като взе предвид своята резолюция относно неотдавнашните събития в Полша и тяхното въздействие върху основните права, определени в Хартата на основните права на Европейския съюз⁵¹,
- като взе предвид своята резолюция от 15 ноември 2017 г. относно положението с принципите на правовата държава и демокрацията в Полша⁵²,
- като взе предвид, че през януари 2016 г. Комисията започна структурирания диалог съгласно уредбата на ЕС за укрепване на принципите на правовата държава,
- като взе предвид Препоръка (ЕС) 2016/1374 на Комисията от 27 юли 2016 г. относно принципите на правовата държава в Полша⁵³,
- като взе предвид Препоръка (ЕС) 2017/146 на Комисията от 21 декември 2016 г. относно принципите на правовата държава в Полша в допълнение към Препоръка (ЕС) 2016/1374⁵⁴,
- като взе предвид Препоръка (ЕС) 2017/1520 на Комисията от 26 юли 2017 г. относно принципите на правовата държава в Полша в допълнение към Препоръки (ЕС) 2016/1374 и (ЕС) 2017/146⁵⁵,
- като взе предвид Препоръка (ЕС) 2018/103 на Комисията от 20 декември 2017 г. относно принципите на правовата държава в Полша в допълнение към Препоръки (ЕС) 2016/1374, (ЕС) 2017/146 и (ЕС) 2017/1520 на Комисията⁵⁶,
- като взе предвид своята резолюция от 1 март 2018 г. относно решението на Комисията за прилагане на член 7, параграф 1 от ДЕС във връзка с положението в Полша⁵⁷,
- като взе предвид своята резолюция от 14 ноември 2019 г. относно криминализирането на сексуалното образование в Полша⁵⁸,
- като взе предвид своята резолюция от 18 декември 2019 г. относно публичната

⁴⁹ СОМ(2014)0158.

⁵⁰ Приети текстове, P8_TA(2016)0123.

⁵¹ Приети текстове, P8_TA(2016)0344.

⁵² Приети текстове, P8_TA(2017)0442.

⁵³ ОВ L 217, 12.8.2016 г., стр. 53.

⁵⁴ ОВ L 22, 27.1.2017 г., стр. 65.

⁵⁵ ОВ L 228, 2.9.2017 г., стр. 19.

⁵⁶ ОВ L 17, 23.1.2018 г., стр. 50.

⁵⁷ Приети текстове, P8_TA(2018)0055.

⁵⁸ Приети текстове, P9_TA(2019)0058.

дискриминация и словото на омразата по отношение на ЛГБТИ лица, включително зони, забранени за ЛГБТИ лица⁵⁹,

- като взе предвид своята резолюция от 16 януари 2019 г. относно състоянието на основните права в Европейския съюз през 2017 г.⁶⁰,
- като взе предвид своята резолюция от 3 май 2018 г. относно плурализма и свободата на медиите в Европейския съюз⁶¹,
- като взе предвид своята резолюция от 16 януари 2020 г. относно текущите изслушвания по член 7, параграф 1 от ДЕС относно Полша и Унгария⁶²,
- като взе предвид своята резолюция от 17 април 2020 г. относно координирани действия на ЕС за борба с пандемията от COVID-19 и последиците от нея⁶³,
- като взе предвид своята резолюция от 25 октомври 2016 г., съдържаща препоръки към Комисията относно създаването на механизъм на ЕС за демокрацията, принципите на правовата държава и основните права⁶⁴,
- като взе предвид своята резолюция от 13 февруари 2019 г. относно враждебните реакции срещу правата на жените и равенството между половете в ЕС⁶⁵,
- като взе предвид своята резолюция от 28 ноември 2019 г. относно присъединяването на ЕС към Конвенцията от Истанбул и други мерки за борба с насилието, основано на пола⁶⁶,
- като взе предвид своята законодателна резолюция от 4 април 2019 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на бюджета на Съюза в случаите на широко разпространено незачитане на принципите на правовата държава в държавите членки⁶⁷,
- като взе предвид своята законодателна резолюция от 17 април 2019 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на програма „Права и ценности“⁶⁸,
- като взе предвид четирите производства за установяване на неизпълнение на задължения, започнати от Комисията срещу Полша във връзка с реформата на полската съдебна система, като първите две приключиха с решения на Съда на

⁵⁹ Приети текстове, P9_TA(2019)0101.

⁶⁰ Приети текстове, P8_TA(2019)0032.

⁶¹ Приети текстове, P8_TA(2018)0204.

⁶² Приети текстове, P9_TA(2020)0014.

⁶³ Приети текстове, P9_TA(2020)0054.

⁶⁴ Приети текстове, P8_TA(2016)0409.

⁶⁵ Приети текстове, P8_TA(2019)0111.

⁶⁶ Приети текстове, P9_TA(2019)0080.

⁶⁷ Приети текстове, P8_TA(2019)0349.

⁶⁸ Приети текстове, P8_TA(2019)0407.

- ЕС⁶⁹, с които се установява нарушение на член 19, параграф 1, втора алинея от Договора за Европейския съюз, в който е залегнал принципът за ефективна съдебна защита, докато другите две производства все още не са приключили,
- като взе предвид трите изслушвания в Полша, проведени през 2018 г. от Съвета по общи въпроси в рамките на процедурата по член 7, параграф 1 от ДЕС,
 - като взе предвид доклада за командировката от 3 декември 2018 г., изготвен след посещението на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи във Варшава от 19 до 21 септември 2018 г., и изслушванията относно положението с принципите на правовата държава в Полша, проведени в тази комисия на 20 ноември 2018 г. и 23 април 2020 г.;
 - като взе предвид годишните доклади на Агенцията на Европейския съюз за основните права и на Европейската служба за борба с измамите,
 - като взе предвид препоръките на СЗО от 2018 г. относно сексуалното и репродуктивното здраве и права на юношите,
 - като взе предвид решението на Европейския съд по правата на човека от 24 юли 2014 г., Ал Нашири срещу Полша (жалба № 28761/11);
 - като взе предвид член 89 и член 105, параграф 5 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид становището на комисията по правата на жените и равенството между половете,
 - като взе предвид междинния доклад на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (А9-0138/2020),
- А. като има предвид, че Съюзът се основава на ценностите на зачитане на човешкото достойнство, на свободата, демокрацията, равенството, правовата държава, както и на зачитането на правата на човека, включително правата на лицата, които принадлежат към малцинства, както е предвидено в член 2 от Договора за Европейския съюз и както е отразено в Хартата на основните права на Европейския съюз и е заложено в международните договори относно правата на човека;
- Б. като има предвид, че – за разлика от член 258 от Договора за функционирането на Европейския съюз – приложното поле на член 7 от Договора за Европейския съюз не се ограничава до областите, обхванати от правото на Съюза, както е посочено в съобщението на Комисията от 15 октомври 2003 г., и като има предвид, че съответно Съюзът може да преценява наличието на очевиден риск от тежко нарушение на общите ценности, посочени в член 2 от Договора за Европейския съюз не само в случай на нарушение в тази ограничена област, но и в случай на нарушение в област, в която държавите членки действат самостоятелно;
- В. като има предвид, че всеки очевиден риск от тежко нарушение от държава членка

⁶⁹ Решение на Съда от 24 юни 2019 г., по дело Комисия/Полша, С-619/18, ECLI:EU:C:2019:531; Решение на Съда на ЕС от 5 ноември 2019 г. по дело Комисия/Полша, С-192/18, ECLI:EU:C:2019:924.

на ценностите, посочени в член 2 от Договора за Европейския съюз, засяга не само отделните държави членки, в които се материализира рискът, но оказва отрицателно въздействие и върху останалите държави членки, върху взаимното доверие между държавите членки и върху самото естество на Съюза;

Г. като има предвид, че в съответствие с член 49 от Договора за Европейския съюз държавите членки са поели свободно и доброволно ангажимента да зачитат общите ценности, посочени в член 2 от Договора;

1. заявява, че загрижеността на Парламента се отнася до следните области:

- функционирането на законодателната и изборната система;
- независимостта на съдебната система и правата на съдиите;
- защитата на основните права;

2. отново подчертава своята позиция, изразена в няколко от резолюциите на ЕП относно положението с принципите на правовата държава и демокрацията в Полша, че взети заедно, фактите и тенденциите, посочени в настоящата резолюция, представляват системна заплаха за ценностите по член 2 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и очевиден риск от тежко нарушение на тези принципи;

3. изразява дълбоката си загриженост, че въпреки трите изслушвания, проведени в Съвета с полските органи, многократната размяна на мнения в комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи на Европейския парламент в присъствието на полските органи, тревожните доклади на ООН, Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) и Съвета на Европа и четирите производства за установяване на неизпълнение на задължения, започнати от Комисията, не само не бяха предприети мерки във връзка с положението с принципите на правовата държава в Полша, но то сериозно се влоши след задействането на процедурата, посочена в член 7, параграф 1 от ДЕС; счита, че обсъжданията в Съвета в рамките на процедурата, посочена в член 7, параграф 1 от ДЕС, не са били нито редовни, нито структурирани, не са разгледали в достатъчна степен съществените въпроси, не са обосנוвали активирането на процедурата, нито са установили по подходящ начин въздействието, което действията на полското правителство оказват върху ценностите, посочени в член 2 от ДЕС;

4. отбелязва, че мотивираното предложение на Комисията от 20 декември 2017 г. в съответствие с член 7, параграф 1 от ДЕС относно принципите на правовата държава в Полша: предложение за решение на Съвета относно констатирането на очевиден риск от тежко нарушение на принципите на правовата държава от страна на Република Полша⁷⁰ има ограничен обхват, а именно положението с принципите на правовата държава в Полша в тесния смисъл на независимостта на съдебната власт; счита, че е налице спешна необходимост да се разшири обхватът на мотивираното предложение, като се включат очевидни рискове от тежки нарушения на други основни ценности на Съюза, по-специално на демокрацията

⁷⁰ COM(2017)0835.

и зачитането на правата на човека;

5. счита, че последните събития в текущите изслушвания съгласно член 7, параграф 1 от ДЕС отново подчертават непосредствената необходимост от допълнителен и превантивен механизъм на Съюза относно демокрацията, принципите на правовата държава и основните права, както беше предложено в резолюцията на Парламента от 25 октомври 2016 г.;
6. отново изразява своята позиция относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно защитата на бюджета на Съюза в случаите на широко разпространено незачитане на принципите на правовата държава в държавите членки, включително необходимостта от защита на правата на бенефициерите, и призовава Съвета да започне междуинституционални преговори възможно най-скоро;
7. отново изразява своята позиция по отношение на бюджетния пакет за новата програма „Граждани, равенство, права и ценности“ в рамките на следващата многогодишна финансова рамка и призовава Съвета и Комисията да осигурят достатъчно финансиране за националните и местните организации на гражданското общество, така че на местно равнище да се засили подкрепата за демокрацията, принципите на правовата държава и основните права в държавите членки, включително и в Полша;

Функциониране на законодателната и изборната система в Полша

Използване на правомощия за преразглеждане на конституцията от страна на полския парламент

8. осъжда факта, че парламентът на Полша е поел правомощия за преразглеждане на конституцията, каквито не е имал, когато е действал като обикновен законодателен орган при приемането на Закона от 22 декември 2015 г. за изменение на Закона за Конституционния съд⁷¹ и Закона от 22 юли 2016 г. за Конституционния съд⁷², както беше установено от Конституционния съд в неговите решения от 9 март⁷³, 11 август⁷⁴ и 7 ноември 2016 г.⁷⁵⁷⁶;
9. Освен това изразява съжаление, че редица особено чувствителни законодателни актове бяха приети от полския парламент в момент, в който независимият конституционен контрол на законите вече не можеше да бъде ефективно

⁷¹ Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. 2015 poz. 2217).

⁷² Ustawa z dnia 22 lipca 2016 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U. 2016 poz. 1157).

⁷³ Решение на Конституционния съд от 9 март 2016 г., К 47/15.

⁷⁴ Решение на Конституционния съд от 11 август 2016 г., К 39/16.

⁷⁵ Решение на Конституционния съд от 7 ноември 2016 г., К 44/16.

⁷⁶ Вж. Становище № 860/2016 на Венецианската комисия от 14 октомври 2016 г. относно Закона от 22 юли 2016 г. за Конституционния съд, Становище № 860/2016, параграф 127; Мотивирано предложение на Комисията от 20 декември 2017 г., параграфи 91 и следващи.

гарантиран, като например Закона от 30 декември 2015 г. за изменение на Закона за държавната служба и някои други актове⁷⁷, Закона от 15 януари 2016 г. за изменение на Закона за полицията и някои други актове⁷⁸, Закона от 28 януари 2016 г. относно прокуратурата⁷⁹ и Закона от 28 януари 2016 г. – подзаконови актове за изпълнение на Закона за прокуратурата⁸⁰, Закона от 18 март 2016 г. за изменение на Закона за омбудсмана и някои други актове⁸¹, Закона от 22 юни 2016 г. за Националния съвет по медиите⁸², Закона от 10 юни 2016 г. относно действията срещу тероризма и редица други актове⁸³, с които основно се реорганизира съдебната система⁸⁴;

Използване на ускорени законодателни процедури

10. изразява съжаление във връзка с честото използване на ускорени законодателни процедури от страна на полския парламент за приемането на законодателство от решаващо значение за промяна на организацията и функционирането на съдебната система, без да се провеждат задълбочени консултации със заинтересованите страни, включително със съдебната общност⁸⁵;

Избирателно право и организиране на избори

11. отбелязва със загриженост заключенията на ОССЕ, че пристрастността на медиите и нетолерантната реторика в кампанията за парламентарните избори през октомври 2019 г. са предизвикали голяма загриженост⁸⁶ и че макар всички кандидати да са имали възможност да провеждат кампаниите си свободно, висшите държавни служители са използвали публично финансирани събития за разпространяване на посланията на кампаниите си; отбелязва освен това, че господстващото положение на управляващата партия в публичните медии допълнително е засилило нейното предимство⁸⁷; изразява съжаление, че

⁷⁷ Ustawa z dnia 30 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o służbie cywilnej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2016 poz. 34).

⁷⁸ Ustawa z dnia 15 stycznia 2016 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2016 poz. 147).

⁷⁹ Ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (Dz.U. 2016 poz. 177).

⁸⁰ Ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o prokuraturze (Dz.U. 2016 poz. 178).

⁸¹ Ustawa z dnia 18 marca 2016 r. o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2016 poz. 677).

⁸² Ustawa z dnia 22 czerwca 2016 r. o Radzie Mediów Narodowych (Dz.U. 2016 poz. 929).

⁸³ Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz.U. 2016 poz. 904).

⁸⁴ Вж. Мотивирано предложение на Комисията от 20 декември 2017 г., параграфи 112-113.

⁸⁵ Европейска мрежа на съдебните съвети (ЕМСС), Варшавска декларация от 3 юни 2016 г.

⁸⁶ ОССЕ/БДИПЧ, Декларация за предварителни констатации и заключения на мисията за ограничено наблюдение на изборите, 14 октомври 2019 г.

⁸⁷ ОССЕ/БДИПЧ, Окончателен доклад на мисията за ограничено наблюдение на изборите относно парламентарните избори на 13 октомври 2019 г., Варшава, 14 февруари 2020 г.

враждебността, заплахите срещу медиите, нетолерантната реторика и случаите на злоупотреба с държавни средства отклониха вниманието от процеса на президентските избори в Полша през юни и юли 2020 г.⁸⁸

12. изразява загриженост поради факта, че новият състав за извънреден контрол и обществени въпроси (наричан по-нататък „извънреден състав“), мнозинството от членовете на който са лица, номинирани от новия Национален съдебен съвет, и за който според оценката на Съда на Европейския съюз (наричан по-нататък „Съда“) съществува опасността да не бъде квалифициран като независим съд, ще има за задача да потвърждава валидността на изборите и да разглежда спорове, свързани с изборите; отбелязва, че това поражда сериозни опасения по отношение на разделението на властите и функционирането на полската демокрация, тъй като прави съдебния контрол на споровете, свързани с изборите, особено уязвим на политически влияния и е в състояние да създаде правна несигурност по отношение на валидността на такъв преглед⁸⁹;
13. отбелязва, че в своя Кодекс на добрите изборни практики от 2002 г.⁹⁰ Венецианската комисия предоставя ясни насоки относно провеждането на общи избори по време на извънредно положение, включително епидемии; отбелязва, че макар Кодексът да предвижда възможността за извънредни процедури на гласуване, всякакви изменения за въвеждането на такива процедури може да се разглеждат само в съответствие с най-добрите европейски практики, „ако е гарантиран принципът на свободното гласуване“; счита, че това не е така по отношение на измененията в избирателната рамка за президентските избори, които трябваше да се проведат на 10 май 2020 г., тъй като те биха могли да попречат на честното, тайно и равнопоставено провеждане на изборите при зачитане на правото на неприкосновеност на личния живот⁹¹ и в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета⁹²; отбелязва освен това, че тези изменения са в противоречие със съдебната практика на

⁸⁸ ОССЕ/БДИПЧ, Специална мисия за оценка на изборите, Декларация за предварителни констатации и заключения от втория кръг на президентските избори от 12 юли 2020 г., Варшава, 13 юли 2020 г.

⁸⁹ Венецианска комисия, Становище от 8 – 9 декември 2017 г., CDL-AD(2017)031, параграф 43; Препоръка (ЕС) 2018/103 на Комисията от 20 декември 2017 г. относно принципите на правовата държава в Полша в допълнение към Препоръки (ЕС) 2016/1374, (ЕС) 2017/146 и (ЕС) 2017/1520 (ОВ L 17, 23.1.2018 г., стр. 50), параграф 25.

⁹⁰ Венецианска комисия, CDL-AD (2002) 23, Становище № 190/2002, Кодекс на добрите изборни практики. Насоки и обяснителен доклад, 30 октомври 2002 г.; Вж. също: Венецианска комисия, CDL-PI(2020)005rev-e Доклад относно зачитането на демокрацията, правата на човека и принципите на правовата държава по време на извънредни ситуации – Критики, стр. 23.

⁹¹ Вж. също: ОССЕ/БДИПЧ, Становище на президента на Република Полша относно проекта на закон за специални правила за провеждане на общите избори през 2020 г., (Документ на Сената № 99), 27 април 2020 г.

⁹² Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

полския Конституционен съд, която беше разработена, когато конституционният контрол беше все още ефективен, и в която се заявява, че изборният кодекс не трябва да бъде променен 6 месеца преди провеждането на избори; отбелязва със загриженост, че съобщението за отлагане на президентските избори е получено едва 4 дни преди определената дата;

Независимост на съдебните и други институции и права на съдиите в Полша

Реформа на съдебната система – общи съображения

14. признава, че въпреки че организацията на съдебната система е от национална компетентност, Съдът многократно е постановявал, че от държавите членки се изисква при упражняването на тази компетентност да спазват задълженията си, произтичащи от правото на Съюза; отново заявява, че националните съдии са и европейски съдии, които прилагат правото на Съюза, вследствие на което независимостта им засяга целия Съюз, включително Съда, който трябва да осигурява спазването на принципите на правовата държава, както е предвидено в член 19 от ДЕС и в член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-долу „Хартата“) в областта на прилагането на правото на Съюза; призовава полските органи да защитават и поддържат независимостта на полските съдилища; **Състав и функциониране на Конституционния съд**¹⁵.

припомня, че приетите на 22 декември 2015 г. и 22 юли 2016 г. закони за Конституционния съд, както и пакетът от три закона, приет в края на 2016 г.⁹³, сериозно засегнаха независимостта и легитимността на Конституционния съд, и че съответно на 9 март 2016 г. и 11 август 2016 г. Конституционният съд обяви законите от 22 декември 2015 г. и 22 юли 2016 г. за противоконституционни; припомня, че тези решения не бяха публикувани тогава, нито бяха изпълнени от полските органи; изразява дълбоко съжаление относно факта, че конституционността на законите на Полша вече не може да бъде гарантирана ефективно в Полша след влизането в сила на гореспоменатите законодателни промени⁹⁴; приканва Комисията да обмисли започването на процедура за нарушение във връзка със законодателството за Конституционния съд, незаконния му състав и ролята му за възпрепятстване на изпълнението на преюдициалното решение на Съда на ЕС от 19 ноември 2019 г.⁹⁵;

Пенсиониране, назначаване и дисциплинарни разпоредби за съдиите от Върховния съд

⁹³ Ustawa z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz.U. 2016 poz. 2072); ustawa z dnia 30 listopada 2016 r. o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz.U. 2016 poz. 2073); Ustawa z dnia 13 grudnia 2016 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym oraz ustawę o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego (Dz.U. 2016 poz. 2074).

⁹⁴ Становище на Венецианската комисия от 14 – 15 октомври 2016 г., параграф 128; Комитет на ООН по правата на човека, Заключителни наблюдения по седмия периодичен доклад за Полша, 31 октомври 2016 г., параграфи 7 и 8; Препоръка (ЕС) 2017/1520 на Комисията.

⁹⁵ Решение на Съда от 19 ноември 2019 г. А.К. и други/Sąd Najwyższy, C-585/18, C-624/18 и C-625/18, ECLI:EU:C:2019:982.

16. припомня, че през 2017 г. промените в метода за номиниране на кандидати за длъжността първи председател на Върховния съд (наричан по-долу „първи председател“) на практика обезсмислиха участието на съдиите от Върховния съд в процедурата за подбор; осъжда факта, че Законът от 20 декември 2019 г. за изменение на Закона за организацията на общите съдилища, Закона за Върховния съд и някои други актове⁹⁶ (Законът от 20 декември 2019 г.) допълнително ограничава участието на съдиите в процеса на подбор на първи председател чрез въвеждането на длъжност „изпълняващ длъжността първи председател на Върховния съд“ (наричан по-долу „изпълняващ длъжността първи председател“), който се назначава от президента на Република Полша, и чрез намаляване на кворума в третия кръг на едва 32 от общо 125 съдии, което представлява на практика отказ от модела на споделяне на властта между президента на Република Полша и съдебната общност, заложен в член 183, параграф 3 от Конституцията на Полша⁹⁷;
17. отбелязва със загриженост нередностите, свързани с номинацията на изпълняващия длъжността първи председател и неговите по-нататъшни действия; изразява дълбока загриженост по повод на факта, че процесът на подбор на кандидати за длъжността първи председател не е в съответствие с член 183 от Конституцията на Полша или с правилника за дейността на Върховния съд и нарушава основните стандарти за провеждане на разисквания сред членовете на Общото събрание на съдиите във Върховния съд (по-нататък „Общото събрание“); отбелязва със съжаление, че съмненията относно валидността на изборния процес в Общото събрание, както и относно безпристрастността и независимостта на изпълняващите длъжността председатели по време на изборния процес, биха могли да подкопаят още повече разделението на властите и легитимността на новия първи председател, номиниран от президента на Полша на 25 май 2020 г., и по този начин биха могли да поставят под въпрос независимостта на Върховния съд; припомня, че подобни нарушения на закона от страна на президента на Република Полша е имало и при номинирането на председателя на Конституционния съд;
18. споделя загрижеността на Комисията, че правомощието на президента на Република Полша (а в някои случаи и на министъра на правосъдието) да оказва влияние върху дисциплинарните производства срещу съдии от Върховния съд чрез назначаването на длъжностно лице, отговарящо за дисциплинарните производства, което да разследва случая, изключвайки от процедури, които са в ход, длъжностното лице на Върховния съд, отговарящо за дисциплинарните производства, поражда опасения във връзка с принципа на разделение на

⁹⁶ Ustawa z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2020 poz. 190).

⁹⁷ Венецианска комисия и Главна дирекция по правата на човека и принципите на правовата държава (DGI) на Съвета на Европа, Спешно съвместно становище от 16 януари 2020 г., CDL-PI(2020)002, параграфи 51 – 55.

властите и може да засегне независимостта на съдебната власт⁹⁸;

19. припомня, че в решението си от 24 юни 2019 г.⁹⁹ Съдът постанови, че намаляването на възрастта за пенсиониране на съдиите във Върховния съд противоречи на правото на Съюза и нарушава принципа на несменяемост на съдиите и следователно на независимост на съдебната власт, след като преди това беше уважил молбата на Комисията за постановяване на временни мерки по този въпрос с определение от 17 декември 2018 г.¹⁰⁰; отбелязва, че полските органи приеха Закона от 21 ноември 2018 г. за изменение на Закона за Върховния съд¹⁰¹, за да се съобразят със определението на Съда, и това е единственият случай, в който те са отменили промени на законодателната рамка в областта на съдебната система във връзка с решение на Съда;

Състав и функциониране на дисциплинарния състав и на извънредния състав на Върховния съд

20. припомня, че през 2018 г. в рамките на Върховния съд бяха създадени два нови състава, а именно дисциплинарният състав и извънредният състав, в които бяха включени новоназначени съдии, избрани от новия Национален съдебен съвет и натоварени със специални правомощия, включително правомощието на извънредния състав да отменя окончателните съдебни решения, постановени от по-нисшестоящи съдилища или от самия Върховен съд, посредством извънреден преглед, и правомощието на дисциплинарния състав да налага дисциплинарни наказания на други съдии от Върховния съд и от общите съдилища, създавайки *de facto* „Върховен съд в рамките на Върховния съд“;¹⁰²
21. припомня, че в своето решение от 19 ноември 2019 г.¹⁰³ Съдът, в отговор на преюдициално запитване, отправено от Върховния съд (състав по трудово право и социална сигурност, наричан по-долу „състав по трудово право“) относно дисциплинарния състав, постанови, че националните съдилища са длъжни да оставят без приложение разпоредбите на националното право, възлагащи

⁹⁸ Вж. Мотивирано предложение на Комисията от 20 декември 2017 г., COM(2017)0835, параграф 133. Вж. също: ОССЕ-БДИПЧ, Становище относно някои разпоредби на проектозакона за Върховния съд на Полша (от 26 септември 2017 г.), 13 ноември 2017 г., стр. 33

⁹⁹ Решение на Съда от 24 юни 2019 г., по дело Комисия/Полша, C-619/18, ECLI:EU:C:2019:531;

¹⁰⁰ Решение на Съда от 17 декември 2018 г., по дело Комисия/Полша, C-619/18 R, ECLI:EU:C:2018:1021.

¹⁰¹ Ustawa z dnia 21 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym (Dz.U. 2018 poz. 2507).

¹⁰² ОССЕ-БДИПЧ, Становище от 13 ноември 2017 г., параграфи 7 – 121. Venice Commission, Opinion of 8-9 December 2017, para. 43; Препоръка (ЕС) 2018/103 на Комисията, параграф 25. Група държави срещу корупцията, Допълнение към доклада за четвъртия кръг на оценка за оценка за Полша (член 34) от 18 – 22 юни 2018 г., параграф 31; Венецианска комисия и Главна дирекция по правата на човека и принципите на правовата държава (DGI) на Съвета на Европа, Спешно съвместно становище от 16 януари 2020 г., параграф 8.

¹⁰³ Решение на Съда от 19 ноември 2019 г. А.К. и други/Sąd Najwyższy, C-585/18, C-624/18 и C-625/18, ECLI:EU:C:2019:982.

компетентността за разглеждане на случай, в който може да е приложимо правото на Съюза, на орган, който не отговаря на изискванията за независимост и непристрастност;

22. отбелязва, че впоследствие в решението си от 5 декември 2019 г.¹⁰⁴ Върховният съд (състав по трудово право) заключи, че дисциплинарният състав не отговаря на изискванията за независим и непристрастен съд по смисъла на законодателството на Полша и на Съюза, и че Върховният съд (състави по гражданско, наказателно и трудово право) прие резолюция на 23 януари 2020 г.¹⁰⁵, в която отново заявява, че дисциплинарният състав не е съд поради липсата на независимост и поради това решенията му не може да се считат за взети от надлежно назначен съд; отбелязва със сериозна загриженост, че полските органи заявиха, че тези решения нямат правно значение, що се отнася до продължаващото функциониране на дисциплинарният състав и на новия Национален съдебен съвет, и че на 20 април 2020 г. Конституционният съд обяви резолюцията на Върховния съд за противоконституционна¹⁰⁶, с което създаде опасна съдебна дихотомия в Полша, като открито пренебрегна върховенството на правото на Съюза, и по-специално член 19, параграф 1 от ДЕС, съгласно тълкуването на Съда в смисъл, че това възпрепятства ефективността и прилагането на решението на Съда от 19 ноември 2019 г.¹⁰⁷ от страна на полските съдилища¹⁰⁸;
23. отбелязва определението на Съда от 8 април 2020 г.¹⁰⁹, с което се дават указания на Полша за незабавно спиране на прилагането на националните разпоредби относно правомощията на дисциплинарният състав и полските органи се призовават да изпълнят бързо определението; призовава полските органи да изпълнят изцяло определението и призовава Комисията да внесе допълнително искане в Съда, с което да поиска да бъде разпоредено плащането на глоба в случай на продължаващо неспазване; призовава Комисията спешно да започне производство за установяване на неизпълнение на задължения във връзка с националните разпоредби относно правомощията на извънредния състав, тъй като назначенията в него са засегнати от същите недостатъци като дисциплинарният състав;

Състав и функциониране на новия Национален съдебен съвет

24. припомня, че е от компетентността на държавите членки да създадат съдебен съвет, но когато бъде създаден такъв съвет, неговата независимост трябва да бъде

¹⁰⁴ Решение на Върховния Съд от 5 декември 2019 г. III PO 7/19.

¹⁰⁵ Резолюция на обединените състави по гражданско, наказателно и трудово право на Върховния съд от 23 януари 2020 г., BSA I-4110-1/2020.

¹⁰⁶ Решение на Конституционния съд от 20 април 2020 г., U 2/20.

¹⁰⁷ Венецианска комисия и Главна дирекция по правата на човека и принципите на правовата държава (DGI) на Съвета на Европа, Спешно съвместно становище от 16 януари 2020 г., параграф 38.

¹⁰⁸ Венецианска комисия и Главна дирекция по правата на човека и принципите на правовата държава (DGI) на Съвета на Европа, Спешно съвместно становище от 16 януари 2020 г., параграф 38.

¹⁰⁹ Определение на Съда на ЕС от 8 април 2020 г., по дело Комисия/Полша, C-791/19 R, ECLI:EU:C:2020:277.

гарантирана в съответствие с европейските стандарти и конституцията на държавата членка; припомня, че след реформата на Националния съдебен съвет – органа, отговарящ за защитата на независимостта на съдилищата и съдиите в съответствие с член 186, параграф 1 от Конституцията на Полша – чрез Закона от 8 декември 2017 г. за изменение на Закона за Националния съдебен съвет и някои други актове¹¹⁰ съдебната общност в Полша изгуби правомощието да делегира свои представители в Националния съдебен съвет и по този начин да оказва влияние върху набирането и повишаването на съдии; припомня, че преди реформата 15 от 25-имата членове на Националния съдебен съвет бяха съдии, избрани от своите колеги, докато след реформата от 2017 г. тези съдии се избират от полския парламент; изразява дълбоко съжаление, че тази мярка, в съчетание с предсрочното прекратяване в началото на 2018 г. на мандатите на всички членове, назначени съгласно старите правила, доведе до сериозно политизиране на Националния съдебен съвет¹¹¹;

25. припомня, че Върховният съд, като приложи критериите, определени от Съда на ЕС в неговото решение от 19 ноември 2019 г., постанови в решението си от 5 декември 2019 г. и в решенията си от 15 януари 2020 г.¹¹², както и в резолюцията си от 23 януари 2020 г., че решаващата роля на новия Национален съдебен съвет при подбора на съдии за новосъздадения дисциплинарен състав подкопава независимостта и безпристрастността на последния¹¹³; изразява загриженост относно правния статут на съдиите, назначени или повишени от Националния съдебен съвет в настоящия му състав и относно въздействието, което може да има участието им в произнасянето върху валидността и законността на производството;
26. припомня, че на 17 септември 2018 г. Европейската мрежа на съдебните съвети преустанови действието на новия Национален съдебен съвет поради това, че вече не отговаря на изискванията за независимост от изпълнителната власт и законодателните органи, а през април 2020 г. започна процедура по

¹¹⁰ Ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018 poz. 3).

¹¹¹ Консултативен съвет на европейските съдии, Становища на Бюрото от 7 април 2017 г. и 12 октомври 2017 г.; ОССЕ/БДИПЧ, Окончателно становище по проекта за изменения на Закона за Националния съдебен съвет, 5 май 2017 г.; Венецианска комисия, Становище от 8 – 9 декември 2017 г., параграфи 5 – 7; Група държави срещу корупцията, Ad hoc доклад за Полша (член 34) от 19 – 23 март 2018 г. и допълнение от 18 – 22 юни 2018 г.; Венецианска комисия и Главна дирекция по правата на човека и принципите на правовата държава (DGI) на Съвета на Европа, Спешно съвместно становище от 16 януари 2020 г., параграфи 42 и 61.

¹¹² Решение на Върховния Съд от 15 януари 2020 г., III PO 8/18. Решение на Върховния Съд от 15 януари 2020 г., III PO 9/18.

¹¹³ По този въпрос вж. също следните висящи дела пред Европейския съд по правата на човека: *Reczkowicz* и двама други / Полша (жалби № 43447/19, 49868/19 и 57511/19), *Grzęda* / Полша (№ 43572/18), *Xero Flor w Polsce sp. z o.o.* / Полша (№ 4907/18), *Broda* / Полша и *Bojara* / Полша (№ 26691/18 и 27367/18), *Żurek* / Полша (№ 39650/18) и *Sobczyńska* и други / Полша (№ 62765/14, 62769/14, 62772/14 и 11708/18).

експулсиране¹¹⁴;

27. призовава Комисията да започне производство за установяване на неизпълнение на задължения по отношение на Закона от 12 май 2011 г. за Националния съдебен съвет¹¹⁵, изменен на 8 декември 2017 г., и да поиска от Съда да преустанови действието на новия Национален съдебен съвет посредством временни мерки;

Правила, уреждащи организацията на общите съдилища, назначаването на председателите на съдилища и режима на пенсиониране на съдиите от общите съдилища

28. изразява съжаление относно факта, че министърът на правосъдието, който в полската система е и главен прокурор, получи правомощие да назначава и освобождава председатели на по-нисшестоящи съдилища по свое усмотрение по време на преходен период от шест месеца, и че през периода 2017 – 2018 г. министърът на правосъдието смени над 150 председатели и заместник-председатели на съдилища; отбелязва, че след този период освобождаването на председателите на съдилищата остана в ръцете на министъра на правосъдието, като на практика няма предвиден ефективен контрол на това правомощие; отбелязва освен това, че на министъра на правосъдието бяха предоставени и други „дисциплинарни“ правомощия по отношение на председателите на съдилища и председателите на съдилища от по-горна инстанция, които на свой ред разполагат с широки административни правомощия по отношение на председателите на съдилища от по-долна инстанция¹¹⁶; изразява съжаление относно тази сериозна пречка за прилагането на принципите на правовата държава и независимостта на съдебната система в Полша¹¹⁷;
29. изразява съжаление по повод на това, че Законът от 20 декември 2019 г., който влезе в сила на 14 февруари 2020 г., промени състава на събранията на съдиите и прехвърли някои от правомощията на тези органи на съдебно самоуправление към колегии от председатели на съдилища, назначени от министъра на правосъдието¹¹⁸;
30. припомня, че в решението си от 5 ноември 2019 г.¹¹⁹ Съдът установява, че разпоредбите на Закона от 12 юли 2017 г. за изменение на Закона за

¹¹⁴ ЕМСС, писмо на Изпълнителния съвет на ЕМСС от 21 февруари 2020 г. Вж. също писмото от 4 май 2020 г. на Европейската асоциация на съдиите в подкрепа на ЕМСС.

¹¹⁵ Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. 2011 nr 126 poz. 714).

¹¹⁶ Венецианска комисия и Главна дирекция по правата на човека и принципите на правовата държава (DGI) на Съвета на Европа, Спешно съвместно становище от 16 януари 2020 г., параграф 45.

¹¹⁷ Вж. също Съвет на Европа, Бюро на Консултативния съвет на европейските съдии (CCJE-BU), CCJE-BU (2018) 6REV, 18 юни 2018 г.

¹¹⁸ Венецианска комисия и Главна дирекция по правата на човека и принципите на правовата държава (DGI) на Съвета на Европа, Спешно съвместно становище от 16 януари 2020 г., параграфи 46 до 50.

¹¹⁹ Решение на Съда на ЕС от 5 ноември 2019 г. по дело Комисия/Полша, C-192/18, ECLI:EU:C:2019:924.

организацията на общите съдилища и някои други актове¹²⁰, с които се намалява възрастта за пенсиониране на съдиите от общите съдилища, като същевременно се позволява на министъра на правосъдието да взема решение относно удължаването на активната им служба, и с които се определя различна възраст за пенсиониране в зависимост от пола, противоречат на правото на Съюза;

Правата и независимостта на съдиите, включително новият дисциплинарен режим за съдиите

31. осъжда новите разпоредби, с които се въвеждат допълнителни дисциплинарни нарушения и санкции по отношение на съдиите и председателите на съдилища, тъй като тези разпоредби представляват сериозен риск за независимостта на съдебната система¹²¹; осъжда новите разпоредби, които забраняват всякаква политическа дейност на съдиите, задължават съдиите да оповестяват публично членството си в сдружения и ограничават по същество разискванията на съдебните органи за самоуправление, като надхвърлят принципите на правна сигурност, необходимост и пропорционалност в ограничаването на свободата на изразяване на съдиите¹²²;
32. изразява дълбока загриженост относно дисциплинарните производства, образувани срещу съдии и прокурори в Полша във връзка с техните съдебни решения за прилагане на правото на Съюза или публични изявления в защита на независимостта на съдебната власт и принципите на правовата държава в Полша; по-специално осъжда заплахата от дисциплинарно производство¹²³ срещу над 10% от съдиите за подписване на писмо до ОССЕ относно правилното провеждане на президентските избори и за оказване на подкрепа на репресирани съдии; осъжда клеветническата кампания срещу полските съдии и участието на държавни служители в нея; призовава полските органи да се въздържат от злоупотреба с дисциплинарни производства и от други дейности, подкопаващи авторитета на съдебната система;
33. призовава полските органи да премахнат новите разпоредби (относно дисциплинарни нарушения и др.), които не позволяват на съдилищата да разглеждат въпроси относно независимостта и безпристрастността на други съдии от гледна точка на правото на Съюза и Европейската конвенция за защита

¹²⁰ Ustawa z dnia 12 lipca 2017 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2017 poz. 1452).

¹²¹ ОССЕ/БДИПЧ, Спешно временно становище относно Закона за изменение на Закона за организацията на общите съдилища, Закона за Върховния съд и някои други закони на Полша (от 20 декември 2019 г.), 14 януари 2020 г., стр. 23 – 26; Венецианска комисия и Главна дирекция по правата на човека и принципите на правовата държава (DGI) на Съвета на Европа, Спешно съвместно становище от 16 януари 2020 г., параграфи 44 – 45.

¹²² ОССЕ-БДИПЧ, Спешно временно становище, 14 януари 2020 г., параграфи 18 – 21. Венецианска комисия и Главна дирекция по правата на човека и принципите на правовата държава (DGI) на Съвета на Европа, Спешно съвместно становище от 16 януари 2020 г., параграфи 24 – 30.

¹²³ Съобщение на заместник дисциплинарния прокурор на съдиите от общите съдилища, юли 2020 г., <http://rzecznik.gov.pl/wp-content/uploads/2020/07/KomunikatFWS.pdf>

на правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ), като по този начин отнемат на съдиите възможността да упражняват своите задължения съгласно правото на Съюза и да не прилагат национални разпоредби, които са в противоречие с правото на Съюза¹²⁴;

34. приветства започването от страна на Комисията на производство за установяване на неизпълнение на задължения във връзка с горепосочените нови разпоредби; изразява съжаление, че не е постигнат напредък след 29 април 2020 г.; призовава Комисията да разгледа случая в приоритетен порядък и да изиска от Съда да използва ускорената процедура и да предостави временни мерки, когато става въпрос за отнасяне на случая до Съда;

Статутът на главния прокурор и организацията на прокуратурата

35. осъжда сливането на службата на министъра на правосъдието и службата на главния прокурор, увеличените правомощия на главния прокурор по отношение на системата на прокуратурата и засилените правомощия на министъра на правосъдието по отношение на съдебната система (Закон от 27 юли 2001 г. за организацията на общите съдилища¹²⁵, с измененията му), както и слабия контрол над тези правомощия (Национален съвет на прокурорите), което води до натрупване на прекалено много правомощия у едно лице и има преки отрицателни последици за независимостта на системата на прокуратурата от политическата сфера, както посочва Венецианската комисия¹²⁶;
36. припомня, че в решението си от 5 ноември 2019 г. Съдът установява, че намаляването на възрастта за пенсиониране на прокурорите е в противоречие с правото на Съюза, тъй като установява различна възраст за пенсиониране за мъжете и жените – прокурори в Полша;

Цялостна оценка на положението с принципите на правовата държава в Полша

37. изразява съгласие с Комисията, Парламентарната асамблея на Съвета на Европа, Групата държави срещу корупцията и специалния докладчик на ООН за независимостта на съдиите и адвокатите, че посочените по-горе отделни промени на законодателната рамка в областта на съдебната система – като се има предвид тяхното взаимодействие и цялостното им въздействие – представляват сериозно, трайно и системно нарушаване на принципите на правовата държава, което дава възможност на законодателната и на изпълнителната власт да оказват намеса върху цялата структура и върху резултатите от функционирането на съдебната система по начин, несъвместим с принципите на разделение на властите, с което

¹²⁴ ОССЕ-БДИПЧ, Спешно временно становище, 14 януари 2020 г., параграфи 13 – 17. Венецианска комисия и Главна дирекция по правата на човека и принципите на правовата държава (DGI) на Съвета на Европа, Спешно съвместно становище от 16 януари 2020 г., параграфи 31 – 43.

¹²⁵ Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. 2001 nr 98 poz. 1070).

¹²⁶ Становище на Венецианската комисия от 8 – 9 декември 2017 г. относно Закона за прокуратурата, с измененията му, CDL-AD(2017)028, параграф 115.

значително се отслабва независимостта на съдебната система в Полша¹²⁷; осъжда дестабилизиращото въздействие върху полския правен ред на предприетите мерки и извършените от полските органи назначения от 2016 г. насам;

Защита на основните права в Полша

Полският комисар по правата на човека

38. изразява загриженост относно политическите атаки срещу независимостта на Службата на комисаря по правата на човека¹²⁸; подчертава факта, че в рамките на своята област на отговорност комисарят по правата на човека изрази публично критика относно различните мерки, предприети от настоящото правителство; припомня факта, че статутът на комисаря по правата на човека е заложен в Конституцията на Полша и че мандатът на настоящия комисар по правата на човека трябва да приключи през септември 2020 г.; припомня, че съгласно Конституцията на Полша комисарят следва да бъде избран от Сейма със съгласието на Сената;

Правото на справедлив съдебен процес

39. изразява загриженост във връзка с докладите за неоправдани забавяния в съдебните производства, трудности при достъпа до правна помощ по време на задържане и случаи на недостатъчно спазване на поверителността на комуникацията между адвоката и клиента¹²⁹; призовава Комисията да следи отблизо положението във връзка с адвокатите в Полша; припомня правото на всички граждани да бъдат съветвани, защитавани и представлявани от независим адвокат съгласно членове 47 и 48 от Хартата;
40. изразява загриженост относно това, че от влизането в сила на 14 февруари 2020 г. на Закона от 20 декември 2019 г. само извънредният състав, чиято независимост и безпристрастност са под въпрос, може да решава дали даден съдия или съд е

¹²⁷ Препоръка (ЕС) 2018/103 на Комисията; Изявление на специалния докладчик на ООН за независимостта на съдиите и адвокатите от 25 юни 2018 г.; Европейска комисия, 2019 г., европейски семестър: Доклад за Полша, 27 февруари 2019 г., SWD (2019) 1020 final, стр. 42; председателите на Европейската мрежа на съдебните съвети, Мрежата на председателите на върховните съдилища на ЕС и на Европейската асоциация на съдиите, писмо от 20 септември 2019 г.; Група държави срещу корупцията, Последващи действия към допълнение към доклада от четвъртия кръг на оценка (член 34) — Полша, 6 декември 2019 г., параграф 65; ПАСЕ, Резолюция 2316 (2020) от 28 януари 2020 г. относно функционирането на демократичните институции в Полша, параграф 4.

¹²⁸ Вж. също писмото на Комисаря по правата на човека на Съвета на Европа, адресирано до министър-председателя на Полша, 19 януари 2018 г.; Съвместно изявление в подкрепа на полския комисар по правата на човека, подписано от Европейската мрежа на националните институции за правата на човека, Европейска мрежа на националните органи за равно третиране, Световния алианс на националните институции за правата на човека, Международния институт на омбудсманите, СВКПЧ Европа, юни 2019 г.

¹²⁹ Комитет на ООН по правата на човека, Заключителни наблюдения по седмия периодичен доклад за Полша, 23 ноември 2016 г. параграф 33.

независим и безпристрастен, като по този начин гражданите са лишени от важен елемент на съдебен контрол във всички други случаи¹³⁰; припомня факта, че съгласно практиката на Съда на ЕС, правото на справедлив процес задължава всеки съд да проверява по своя собствена инициатива дали отговаря на критериите за независимост и безпристрастност¹³¹;

Правото на информация и свободата на изразяване на мнение, включително свобода на медиите и плурализъм

41. отново заявява, че свободата и плурализмът на медиите са неделима част от демокрацията и принципите на правовата държава и че правото да информираш и правото да бъдеш информиран са част от основните демократични ценности, на които се основава Съюзът; припомня, че в своята резолюция от 16 януари 2020 г. Парламентът призова Съвета да разгледа в изслушванията съгласно член 7, параграф 1 от ДЕС всички нови развития в областта на свободата на изразяване, включително свободата на медиите;
42. припомня, че в своята резолюция от 14 септември 2016 г. Парламентът изрази своята загриженост относно приетите по-рано и новопредложените промени в полското законодателство в областта на медиите; отново отправя призива си към Комисията да извърши оценка на приетото законодателство по отношение на съвместимостта му със законодателството на Съюза, по-специално с член 11 от Хартата и законодателството на Съюза в областта на обществените медии;
43. изразява сериозната си загриженост във връзка с действията, извършени през последните години от полските органи по отношение на публичното радио- и телевизионно разпръскване, включително преобразуването му в проправителствено радио- и телевизионно разпръскване, което възпрепятства обществените медии и техните управителни органи да изразяват независимо мнение или несъгласие и да упражняват контрол върху на радио- и телевизионното съдържание¹³²; припомня факта, че член 54 от полската конституция гарантира свободата на изразяване и забранява цензурата;
44. изразява дълбока загриженост относно прекомерното използване на дела за клевета от страна на някои политици срещу журналисти, включително чрез налагане на наказателни глоби и спиране на правата на журналисти да упражняват професията си; изразява опасения, че това ще има възпиращ ефект върху упражняването на професията и върху независимостта на журналистите и медиите¹³³; призовава полските органи да гарантират достъп до подходящи средства за правна защита на журналистите и техните семейства, станали обект на съдебни дела, целящи заглушаване или сплашване на независимите медии;

¹³⁰ Венецианска комисия и Главна дирекция по правата на човека и принципите на правовата държава (DGI) на Съвета на Европа, Спешно съвместно становище от 16 януари 2020 г., параграф 59.

¹³¹ Решение на Съда на ЕС от 26 март 2020 г. по съединени дела Simpson/Съвет и HG/Комисия C-542/18 RX-II и C-543/18 RX-II, ECLI:EU:C:2020:232, параграф 57.

¹³² Вж. също Световния индекс за свобода на печата, според който Полша е паднала от 18 на 62 място в класацията от 2015 г. насам.

¹³³ Платформа на Съвета на Европа за насърчаване на защитата на журналистиката и безопасността на журналистите, годишен доклад за 2020 г., март 2020 г., стр. 42.

призовава полските органи да приложат изцяло препоръката на Съвета на Европа от 13 април 2016 г. относно защитата на журналистиката и безопасността на журналистите и другите медийни участници¹³⁴; изразява съжаление, че досега Комисията не е представила законодателство относно стратегическите съдебни производства, насочени срещу участието на обществеността, което би защитило и полските журналисти и медиите от неоснователни съдебни производства;

45. изразява загриженост относно докладваните случаи на задържане на журналисти за това, че си вършат работата, когато докладват за протести срещу ограничаване свободата на движение по време на епидемията от COVID-19¹³⁵;

Академичната свобода

46. изразява загриженост относно използването на и заплахата за производства за клевета срещу академичната общност; призовава полските органи да зачитат свободата на словото и академичната свобода в съответствие с международните стандарти¹³⁶;
47. призовава полския парламент да отмени глава бв от Закона от 18 декември 1998 г. за Института за национална памет – Комитет за преследване на престъпления срещу полската нация¹³⁷, която застрашава свободата на словото и независимото провеждане на научни изследвания, като го превръща в гражданско престъпление, което е подсъдно пред гражданските съдилища за нанасяне на вреда на репутацията на Полша и полския народ, например като се отправят обвинения в съучастие на Полша или поляци в Холокоста¹³⁸;

Свобода на събранията

48. отново отправя призива си към полското правителство да зачита правото на свобода на събранията, като премахне от действащия в момента закон от 24 юли 2015 г. за публичните събрания¹³⁹, изменен на 13 декември 2016 г.¹⁴⁰, разпоредбите, даващи приоритет на одобрени от правителството „циклични“

¹³⁴ Съвет на Европа, Препоръка CM/Rec (2016) 4 от 13 април 2016 г. на Комитета на министрите до държавите членки относно защитата на журналистиката и безопасността на журналистите и на другите лица, свързани с медиите.

¹³⁵ Система за проследяване на нарушенията на свободата на печата, свързани с COVID-19, на Международния институт по печата, <https://ipi.media/covid19-media-freedom-monitoring/>.

¹³⁶ Съвет на Европа, Организация на американските държави и др., Декларация на Световния форум за академичната свобода, институционалната автономност и бъдещето на демокрацията, 21 юни 2019 г.

¹³⁷ Ustawa z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U. 1998 nr 155 poz. 1016).

¹³⁸ Вж. също изявлението от 28 юни 2018 г. на представителя на ОССЕ по въпросите на свободата на медиите.

¹³⁹ Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. - Prawo o zgromadzeniach (Dz.U. 2015 poz. 1485).

¹⁴⁰ Ustawa z dnia 13 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy - Prawo o zgromadzeniach (Dz.U. 2017 poz. 579).

събрания¹⁴¹; настоятелно призовава полските органи да се въздържат от прилагането на наказателни санкции спрямо лицата, които участват в мирни събрания или контрадемонстрации, и да снемат криминалните обвинения срещу мирни демонстранти; настоятелно призовава полските органи освен това да защитават по подходящ начин мирните събрания и да изправят пред съда онези, които насилствено нападат хора, участващи в мирни събрания;

49. изразява загриженост относно силно ограничаващата забрана на публични събрания¹⁴², която бе в сила по време на пандемията от COVID-19, без да бъде обявено положение на природно бедствие, както е определено в член 232 от полската конституция, и настоятелно подчертава необходимостта от прилагане на принципа на пропорционалност при ограничаване на правото на събрания;

Свобода на сдружаване

50. призовава полските органи да изменят Закона от 15 септември 2017 г. за Националния институт за свобода – Център за развитие на гражданското общество¹⁴³¹⁴⁴, за да се гарантира достъп до държавно финансиране за групи на гражданското общество от критично значение на местно, регионално и национално равнище, и справедливо, безпристрастно и прозрачно разпределение на публичните средства за гражданското общество, като се осигури плуралистично представителство¹⁴⁵; отново призовава за осигуряване на подходящо финансиране за съответните организации чрез различни инструменти за финансиране на равнището на Съюза, като направление „Ценности на Съюза“ на програмата „Граждани, равенство, права и ценности“ и пилотни проекти на Съюза; изразява дълбока загриженост, че полските членове на Европейския икономически и социален комитет са изправени пред политически натиск за действията, предприети в изпълнение на мандата им¹⁴⁶;
51. изразява загриженост относно изявлението за пресата на министъра на правосъдието и министъра на околната среда във връзка с някои неправителствени организации, целта на което е те да бъдат стигматизирани като работещи в интерес на чуждестранните участници; изразява сериозна загриженост относно планирания проект на закон за създаване на публичен

¹⁴¹ Вж. също съобщението от 23 април 2018 г. на експертите от ООН, които настоятелно призовават Полша да гарантира свободно и пълноправно участие в преговорите за климата.

¹⁴² Полски комисар по правата на човека, писмо до Министерството на вътрешните работи и администрацията, 6 май 2020 г.

¹⁴³ Ustawa z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz.U. 2017 poz. 1909).

¹⁴⁴ ОССЕ/БДИПЧ, Становище относно проекта на закон на Полша за Националния институт за свобода – Център за развитие на гражданското общество, Варшава, 22 август 2017 г.

¹⁴⁵ ЕИСК, Доклад „Основни права и принципи на правовата държава – развитие на национално равнище от гледна точка на гражданското общество, 2018 – 2019 г.“, юни 2020 г., стр. 41 – 42.

¹⁴⁶ ЕИСК, изявление за пресата „Обезпокоителен натиск върху гражданското общество: Полски член на ЕИСК е обект на ответни действия от страна на правителството и НПО вече не могат да избират свои кандидати“, 23 юни 2020 г.

регистър за финансирането на неправителствени организации, който да ги задължава да декларират всички чуждестранни източници на финансиране¹⁴⁷;

Право на личен живот и защита на данните

52. отново заявява заключенията си, направени в резолюцията на ЕП от 14 септември 2016 г., че процесуалните гаранции и материалните условия, предвидени в Закона от 10 юни 2016 г. за действията за борба с тероризма и в изменения Закон за полицията от 6 април 1990 г.¹⁴⁸, за осъществяване на тайно наблюдение не са достатъчни за предотвратяване на прекомерната му употреба или на неоправданата намеса в неприкосновеността на личния живот и защитата на данните на лицата, включително на опозиционни лидери и лидери на гражданското общество¹⁴⁹; отново отправя призива си към Комисията да извърши оценка на това законодателство по отношение на съвместимостта му със законодателството на Съюза и настоятелно призовава полските органи да зачитат изцяло правото на неприкосновеност на личния живот на всички граждани;
53. изразява дълбока загриженост поради факта, че Министерството по въпросите на цифровизацията на Полша е прехвърлило на 22 април 2020 г. лични данни от Универсалната електронна система за регистрация на населението (наричана по-долу „регистъра PESEL“) на оператора на пощенски услуги, за да улесни организирането на президентските избори на 10 май 2020 г. чрез гласуване по пощата, без да има подходящо правно основание за това, тъй като до 7 май 2020 г. полският парламент не е приел закон, който да позволи провеждането на избори изцяло по пощата; освен това отбелязва, че регистърът PESEL не е идентичен с регистъра на избирателите и също така включва лични данни на граждани на други държави – членки на ЕС, поради което гореспоменатото прехвърляне може да представлява потенциално нарушение на Регламент (ЕС) 2016/679; припомня, че съгласно изявлението на Европейския комитет по защита на данните публичните органи могат да разкриват информация за физически лица, включени в избирателни списъци, само когато това е изрично разрешено от законодателството на държавата членка¹⁵⁰; отбелязва, че полският комисар по правата на човека е подал жалба пред Областния административен съд във Варшава на основание евентуално нарушение на членове 7 и 51 от Конституцията на Полша от страна на Министерството по въпросите на цифровизацията на Полша;

Широкообхватно сексуално образование

¹⁴⁷ Прессъобщение на министъра на околната среда в сътрудничество с министъра на правосъдието, 7 август 2020 г., <https://www.gov.pl/web/srodowisko/nowe-prawo-wzmosni--przejrzystosc-finansowania-organizacji-pozarzadowych>

¹⁴⁸ Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. 1990 nr 30 poz. 179).

¹⁴⁹ Комитет на ООН по правата на човека, Заключителни наблюдения по седмия периодичен доклад за Полша, 23 ноември 2016 г. параграфи 39 – 40. Вж. също съобщението на експертите от ООН, които настоятелно призовават Полша да гарантира свободно и пълноправно участие в преговорите за климата, 23 април 2018 г.

¹⁵⁰ Европейски комитет по защита на данните, писмо относно оповестяването на данни във връзка с президентските избори в Полша, 5 май 2020 г.

54. отново изразява дълбоката си загриженост, изразена в резолюцията на ЕП от 14 ноември 2019 г., която беше споделена и от комисаря на Съвета на Европа за правата на човека¹⁵¹, относно проекта на закон за изменение на член 200б от полския Наказателен кодекс, внесен в полския парламент от инициативата „Спрете педофилията“, за нейните изключително неясни, широкообхватни и непропорционални разпоредби, които на практика се стремят да криминализират разпространението на сексуално образование за малолетни и непълнолетни лица и чийто обхват потенциално застрашава всички лица, по-специално родителите, учителите и специалистите по сексуално образование, с до три години лишаване от свобода за преподаване по въпроси на човешката сексуалност, здраве и интимни отношения;
55. подчертава, че комплексното и съобразено с възрастта образование за сексуалността и взаимоотношенията, което се основава на факти, е от ключово значение за изграждането на умения в младите хора за създаване на здрави, равнопоставени, развиващи се и безопасни отношения, без дискриминация, принуда и насилие; счита, че комплексното сексуално образование оказва също така положително въздействие върху постигането на равенство между половете, включително трансформирането на вредните норми, свързани с пола, и на нагласите към насилието, основано на пола, което спомага за предотвратяване на насилието и сексуалната принуда от страна на интимния партньор, хомофобията и трансфобията, като нарушава мълчанието около сексуалното насилие, сексуалната експлоатация или малтретиране, и дава възможност на младите хора да търсят помощ; призовава полския парламент да се въздържа от приемането на предложения проект на закон за изменение на член 200б от Наказателния кодекс на Полша и настоятелно приканва полските органи да осигурят достъп до коректно от научна гледна точка и широкообхватно сексуално образование за всички ученици в съответствие с международните стандарти, както и за това лицата, които предоставят такова образование и информация, да бъдат подкрепяни в тази дейност по реален и обективен начин;

Сексуално и репродуктивно здраве и права

56. припомня, че съгласно Хартата на основните права на Европейския съюз, ЕКПЧ и практиката на Европейския съд по правата на човека сексуалното и репродуктивното здраве на жените е свързано с множество права на човека, включително правото на живот и достойнство, на свобода от нечовешко и унижително отношение, правото на достъп до здравеопазване, правото на личен живот, правото на образование и забраната на дискриминацията, както е отразено и в полската конституция; припомня, че в своята резолюция от 15 ноември 2017 г. Парламентът остро разкритикува всяко законодателно предложение, което забранява абортите в случаи на тежко или смъртоносно увреждане на плода и по този начин на практика ограничава драстично и почти забранява достъпа до здравно обслужване при аборт в Полша, тъй като повечето законни аборти се

¹⁵¹ Комисар на Съвета на Европа по правата на човека, изявление от 14 април 2020 г.

извършват на това основание¹⁵², и подчерта, че всеобщият достъп до здравеопазване, включително сексуално и репродуктивно здравеопазване и свързаните с това права, е основно право на човека¹⁵³; изразява съжаление относно предложените изменения¹⁵⁴ на Закона от 5 декември 1996 г. за професиите на лекарите и зъболекарите¹⁵⁵, съгласно които лекарите вече няма да бъдат законово задължени да посочват алтернативно здравно заведение или практикуващ специалист в случай на отказ на услуги в областта на сексуалното и репродуктивното здраве поради лични убеждения; изразява загриженост относно използването на клаузата за съвестта, включително липсата на надеждни механизми за насочване и на процедура за навременно обжалване за жените, на които са отказани такива услуги; призовава полския парламент да се въздържа от всякакви по-нататъшни опити за ограничаване на сексуалното и репродуктивното здраве и права на жените; категорично потвърждава, че отказът на услуги за сексуално и репродуктивно здраве и съответните права е форма на насилие срещу жените и момичетата; призовава полските органи да предприемат мерки за пълно прилагане на решенията на Европейския съд по правата на човека по делата срещу Полша, с които Съдът нееднократно е постановявал, че рестриктивните закони относно абортите и липсата на прилагане са в нарушение на човешките права на жените¹⁵⁶;

57. припомня, че предишните опити за допълнително ограничаване на правото на аборт, което в Полша вече е сред най-ограничените в Съюза, бяха прекратени през 2016 г. и 2018 г. в резултат на масовото противопоставяне от страна на полски граждани, изразено в „черните маршове“; настоятелно приканва полските органи да обмислят отмяната на закона, ограничаващ достъпа на жените и момичетата до таблетки за спешна контрацепция;

¹⁵² През 2017 г. абортите, дължащи се на увреждания на плода, са представлявали 97,9% процента от всички случаи: Център за здравни информационни системи, доклади на статистическата изследователска програма за публични статистически данни MZ-29, публикувани на уебсайта на полския Сейм. Sprawozdanie Rady Ministrów z wykonywania oraz o skutkach stosowania w 2016 r. ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. poz. 78, z późn. zm.).

¹⁵³ Вж. също тематичния документ на комисаря на Съвета на Европа по правата на човека от декември 2017 г., озаглавен „Сексуалното и репродуктивното здраве и права на жените в Европа“, Изявление от 22 март 2018 г. от експерти на ООН, съветващи Работната група на ООН относно дискриминацията на жените, и изявление на комисаря на Съвета на Европа по правата на човека от 14 април 2020 г.

¹⁵⁴ Ustawa z dnia 16 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz niektórych innych ustaw (not yet published in the Official Journal).

¹⁵⁵ Ustawa z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (Dz.U. 1997 nr 28 poz. 152).

¹⁵⁶ Решение на Европейския съд по правата на човека от 20 март 2007 г. Tysiąc срещу Полша (жалба № 5410/03); Решение на Европейския съд по правата на човека от 20 март 2007 г. R. R. срещу Полша (жалба № 27617/04); Решение на Европейския съд по правата на човека от 30 октомври 2012 г., P. и S. срещу Полша (жалба № 57375/08);

Слово на омразата, публична дискриминация, насилие над жените, домашно насилие и нетолерантно поведение спрямо малцинства и други уязвими групи, включително ЛГБТИ лица

58. настоятелно призовава полските органи да предприемат всички необходими мерки за непоколебима борба с расисткото слово на омразата и подбуждането към насилие, онлайн и офлайн, и публично да осъдят и да се дистанцират от расисткото слово на омразата на публични личности, включително политици и служители на медиите¹⁵⁷, да предприемат действия срещу предразсъдъците и негативните настроения към националните и етническите малцинства (включително ромите), мигрантите, бежанците и лицата, търсещи убежище, и да осигурят ефективно прилагане на законите, обявяващи за незаконни партии или организации, които насърчават или подбуждат към расова дискриминация¹⁵⁸; призовава полските органи да спазват препоръките от 2019 г. на Комитета на ООН за премахване на расовата дискриминация¹⁵⁹;
59. изразява дълбока загриженост във връзка с неотдавнашното решение на полския министър на правосъдието¹⁶⁰ да започне процедура по официалното оттегляне на Полша от Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие (Конвенцията от Истанбул); насърчава полските органи да дадат практическо и ефективно приложение на Конвенцията, включително чрез гарантиране на прилагането на съществуващото законодателство в цялата страна, както и чрез осигуряването на достатъчен брой и качествени убежища за жени – жертви на насилие, и техните деца; изразява опасения, че тази стъпка би могла да представлява сериозна пречка пред равенството между половете и правата на жените;
60. отбелязва, че второто проучване сред ЛГБТИ лицата, проведено през май 2020 г. от Агенцията за основните права на Европейския съюз, подчертава засилването на нетолерантността и насилието спрямо ЛГБТИ лицата или лица, възприемани като ЛГБТИ, в Полша и пълното недоверие от страна на анкетираните полски ЛГБТИ лица към борбата на правителството срещу предразсъдъците и нетолерантността, отчитайки най-ниския процент в целия Съюз (едва 4%) и най-високия процент на анкетирани, които избягват посещението на определени места от страх от нападение, тормоз или заплахата (79%),

¹⁵⁷ Резолюция на ЕП от 15 ноември 2017 г., параграф 18; ПАСЕ, Резолюция 2316 (2020) от 28 януари 2020 г. относно функционирането на демократичните институции в Полша, параграф 14. Комитет на ООН по правата на човека, Заключителни наблюдения по седмия периодичен доклад за Полша, 23 ноември 2016 г., CCPR/C/POL/CO/7, параграфи 15 – 18.

¹⁵⁸ Комитет на ООН за премахване на расовата дискриминация, Заключителни бележки по комбинирания двадесет и втори до двадесет и четвърти периодични доклади за Полша, август 2019 г.

¹⁵⁹ Пак там.

¹⁶⁰ Министерство на правосъдието, съобщение за пресата „Предложение за денонсиране на Конвенцията от Истанбул“, 25 юли 2020 г., <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/ministerstwo-sprawiedliwosci-konwencja-stambulska-powinna-zostac-wypowiedziana-poniewaz-jest-sprzeczna-z-prawami-konstytucyjnymi>

61. припомня, включително и в контекста на президентската кампания от 2020 г., своята позиция, изразена в резолюцията на ЕП от 18 декември 2019 г., в която категорично осъжда дискриминацията на ЛГБТИ лицата и нарушаването на основните им права от страна на публичните органи, включително словото на омразата от страна на публични органи и лица, заемащи изборни длъжности, забраната за провеждане на прайд шествия, недостатъчната защита при нападения срещу такива шествия и програмите за повишаване на осведомеността, както и обявяването на зони в Полша, свободни от т.нар. „идеология на ЛГБТ“, и приемането на „регионални харти на семейните права“, с които се дискриминират по-специално самотните родители и семейства на ЛГБТИ лица; отбелязва липсата на каквото и да било подобрене в положението на ЛГБТИ лицата в Полша след приемането на тази резолюция, както и това, че психичното здраве и физическата безопасност на полските ЛГБТИ лица са особено изложени на риск; припомня осъждането на тези действия от страна на полския комисар по правата на човека, който е подал девет жалби до административни съдилища с аргумента, че свободните от ЛГБТИ зони нарушават правото на Съюза, и от страна на Комисията и международните организации; припомня, че разходите по линия на Кохезионния фонд не трябва да водят до дискриминация въз основа на сексуалната ориентация и че общините, които действат като работодатели, трябва да спазват Директива 2000/78/ЕО на Съвета¹⁶¹, която забранява основаните на сексуална ориентация дискриминация и тормоз в областта на заетостта¹⁶²; с оглед на това изразява сериозната си загриженост от факта, че министърът на правосъдието е предоставил финансова подкрепа на общините, които са били изключени от европейската програма за побратимяване поради приемането на декларации „зона, свободна от ЛГБТ“; освен това изразява дълбока загриженост, че финансовата подкрепа ще бъде предоставена от фонд „Правосъдие“ на министерството, създаден с цел подкрепа на жертвите на престъпления; призовава Комисията да продължи да отхвърля заявленията за финансиране от Съюза, внесени от органите, които са приели такива резолюции; призовава полските органи да приложат съответната съдебна практика на Съда на ЕС и на Европейския съд по правата на човека и в този контекст да обърнат внимание на положението на съпрузите и родителите от един и същи пол, с цел да се гарантира упражняването на правото на недискриминация от правна и

¹⁶¹ Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 година за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите (ОВ L 303, 2.12.2000 г., стр. 16);

¹⁶² Европейска комисия, ГД „Регионална и селищна политика“, писмо до органите на полските региони Люблин, Лодз, Малополски, Подкарпатски и Швентокшиски, 27 май 2020 г. вж. също така Решение на Съда на ЕС от 23 април 2020 г., по дело *Associazione Avvocatura per i diritti LGBTI*, C-507/18, ECLI:EU:C:2020:289.

фактическа гледна точка¹⁶³; осъжда съдебните дела срещу активисти на гражданското общество, които публикуваха т.нар. „Атлас на омразата“, в който са документирани случаи на хомофобия в Полша; настоятелно приканва полското правителство да гарантира правната защита на ЛГБТИ лицата срещу всички форми на престъпления от омраза и слово на омразата;

62. изразява дълбоко съжаление относно масовото задържане на 48 ЛГБТИ активисти на 7 август 2020 г., което изпраща тревожен сигнал за свободата на словото и на събиранията в Полша; изразява съжаление относно начина, по който са били третирани задържаните лица, както беше докладвано от Националния превантивен механизъм за предотвратяване на изтезанията¹⁶⁴; призовава за незабавно осъждане от страна на всички европейски институции на полицейското насилие срещу ЛГБТИ лицата в Полша;
63. изразява дълбоко съжаление относно официалната позиция на полския епископат¹⁶⁵, в която се призовава за „репаративна терапия“ на ЛГБТИ лицата; отново заявява позицията на Парламента¹⁶⁶, която насърчава държавите членки да инкриминират подобни практики и припомня доклада от май 2020 г. на независимия експерт на ООН по защитата от насилие и дискриминация, основани на сексуалната ориентация и половата идентичност, който призовава държавите членки да приемат забрани за практики на „репаративна терапия“¹⁶⁷;

64. отбелязва, че липсата на независимост на съдебната система в Полша вече

¹⁶³ Решение на Съда от 5 юни 2018 г., Coman, C-673/16, ECLI:EU:C:2018:385. Решение на Европейския съд по правата на човека от 2 март 2010 г. Kozak срещу Полша (жалба № 13102/02); Решение на Европейския съд по правата на човека от 22 януари 2008 г. E.B. срещу Франция (жалба № 43546/02); Решение на Европейския съд по правата на човека от 19 февруари 2013 г., X и други срещу Австрия (жалба № 19010/07); Решение на Европейския съд по правата на човека от 30 юни 2016 г., Taddeucci и McCall срещу Италия (жалба № 51362/09); Решение на Европейския съд по правата на човека от 21 юли 2015 г., Oliari и други срещу Италия (жалби №№ 18766/11 и 36030/11); Решение на Европейския съд по правата на човека от 14 декември 2017 г., Orlandi и други срещу Италия (жалби №№ 26431/12, 26742/12, 44057/12 и 60088/12); Решение на Европейския съд по правата на човека от 14 януари 2020 г., Beizaras и Levickas срещу Литва (жалба № 41288/15).

¹⁶⁴ Полски комисар по правата на човека, съобщение за печата, „Националният превантивен механизъм за предотвратяване на изтезанията инспектира местата за полицейско задържане след нощните събития във Варшава“, 11 август 2020 г., <https://www.rpo.gov.pl/en/content/national-preventive-mechanism-prevention-torture-kmpt-visits-police-places-detention-after-overnight>

¹⁶⁵ Позиция на полския епископат по въпроси, свързани с ЛГБТ+, август 2020 г., <https://episkopat.pl/wp-content/uploads/2020/08/Stanowisko-Konferencji-Episkopatu-Polski-w-kwestii-LGBT.pdf>

¹⁶⁶ Приети текстове, P8_TA(2019)0032.

¹⁶⁷ Независим експерт на ООН по защитата от насилие и дискриминация, основани на сексуалната ориентация и половата идентичност, Доклад относно репаративните терапии, май 2020 г., <https://undocs.org/A/HRC/44/53>

започна да засяга взаимното доверие между Полша и други държави членки, по-специално в областта на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, като се има предвид, че националните съдилища отказват или се колебаят да предадат полски заподозрени съгласно процедурата по европейската заповед за арест поради дълбоки съмнения относно независимостта на полската съдебна система; счита, че заплахата за единството на правния ред на Съюза, породена от влошаването на положението с принципите на правовата държава в Полша, е особено сериозна; изтъква, че взаимното доверие между държавите членки може да бъде възстановено единствено когато се гарантира зачитането на ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС;

65. призовава полското правителство да спазва всички разпоредби, свързани с принципите на правовата държава и основните права, залегнали в Договорите, Хартата, ЕКПЧ и международните стандарти за правата на човека, както и да участва в откровен диалог с Комисията; подчертава, че този диалог трябва да се води по безпристрастен, основан на доказателства и сътрудничество начин; призовава полското правителство да си сътрудничи с Комисията в съответствие с принципа на лоялно сътрудничество, предвиден в ДЕС; призовава полското правителство бързо и изцяло да приложи решенията на Съда на ЕС и да зачита върховенството на правото на Съюза; настоятелно призовава полското правителство да вземе изцяло предвид препоръките на Венецианската комисия при организацията на съдебната система, включително при извършването на по-нататъшни реформи във Върховния съд;
66. призовава Съвета и Комисията да се въздържат от тясно тълкуване на принципите на правовата държава и да използват пълния потенциал на процедурата по член 7, параграф 1 от ДЕС, като насочат вниманието си към последствията от действията на полското правителство за всички принципи, залегнали в член 2 от ДЕС, включително демокрацията и основните права, изтъкнати в настоящия доклад;
67. призовава Съвета да възобнови официалните изслушвания – последното от които беше проведено още през декември 2018 г. – във възможно най-кратък срок и да включи в тези изслушвания всички най-нови и основни отрицателни събития в областта на принципите на правовата държава, демокрацията и основните права; настоятелно призовава Съвета най-после да предприеме действия в съответствие с процедурата по член 7, параграф 1 от ДЕС, като констатира наличието на очевиден риск от тежко нарушение от страна на Република Полша на ценностите, посочени в член 2 от ДЕС, в светлината на убедителните доказателства за това, изложени в настоящата резолюция, както и в множество доклади на международни и европейски организации, в съдебната практика на Съда на ЕС и на Европейския съд по правата на човека и в доклади на организациите на гражданското общество; настоятелно препоръчва на Съвета да отправи конкретни препоръки към Полша, както е предвидено в член 7, параграф 1 от ДЕС, като последващо действие във връзка с изслушванията, и да посочи срокове за изпълнението на тези препоръки; освен това призовава Съвета да поеме ангажимент за своевременна оценка на прилагането на тези препоръки; призовава Съвета да информира редовно Парламента и да сътрудничи с него, както и да работи по прозрачен начин, за да се даде възможност за пълноценно участие и надзор от страна на всички европейски институции и органи, както и от страна на

организациите на гражданското общество;

68. призовава Комисията да използва в пълна степен наличните инструменти за справяне с очевидния риск от тежко нарушение от страна на Полша на ценностите, на които се основава Съюзът, по-специално ускорените производства за установяване на нарушения и молбите за постановяване на временни мерки пред Съда на ЕС, както и бюджетни инструменти; призовава Съвета да продължи да информира редовно Парламента и да го включва активно в процеса;

o

o o

69. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията, на президента, правителството и парламента на Република Полша, както и на правителствата и парламентите на държавите членки, на Съвета на Европа и на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа.

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2020)0228

Недостиг на лекарства – как да се намери решение на нововъзникващ проблем

Резолюция на Европейския парламент от 17 септември 2020 г. относно недостига на лекарства – как да се намери решение на нововъзникващ проблем (2020/2071(INI))

Европейският парламент,

- като взе предвид член 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС),
- като взе предвид член 6, параграф 1 от ДЕС и член 35 от Хартата на основните права на Европейския съюз относно правото на закрила на здравето на всички европейски граждани,
- като взе предвид член 14 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и член 36 от Хартата на основните права на Европейския съюз,
- като взе предвид членове 101 и 102 от ДФЕС и Протокол № 27 относно вътрешния пазар и конкуренцията,
- като взе предвид членове 107 и 108 от ДФЕС относно държавните помощи,
- като взе предвид член 168 от ДФЕС, в който се предвижда, че при разработването и изпълнението на всички политики и дейности на Съюза трябва да се осигурява високо равнище на закрила на човешкото здраве,
- като взе предвид Директива 2001/83/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 ноември 2001 г. за утвърждаване на кодекс на Общността относно лекарствени продукти за хуманна употреба¹⁶⁸ и задълженията, предвидени в член 81 от нея за поддържане на целесъобразни непрекъснати доставки на лекарствени продукти, както и член 23а от същата директива относно уведомяването на компетентния орган в случай на прекъсване на предлагането на пазара на определен продукт на временна или постоянна основа,
- като взе предвид доклада на Комисията за оценка до Европейския парламент и Съвета в съответствие с член 59, параграф 4 от Директива 2001/83/ЕО на

¹⁶⁸ ОВ L 311, 28.11.2001 г., стр. 67.

Европейския парламент и на Съвета от 6 ноември 2001 г. за утвърждаване на кодекс на Общността относно лекарствени продукти за хуманна употреба (COM(2017)0135),

- като взе предвид заключенията на Съвета от 8 юни 2010 г., озаглавени „Справедливост и здраве във всички политики: солидарност в здравеопазването“,
- като взе предвид Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО¹⁶⁹,
- като взе предвид Регламент (ЕС) № 536/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно клиничните изпитвания на лекарствени продукти за хуманна употреба и за отмяна на Директива 2001/20/ЕО¹⁷⁰,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз¹⁷¹,
- като взе предвид Делегиран регламент (ЕС) 2016/161 на Комисията от 2 октомври 2015 г. за допълване на Директива 2001/83/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез установяване на подробни правила за показателите за безопасност, поставени върху опаковката на лекарствените продукти за хуманна употреба¹⁷²,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2017/745 на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2017 г. за медицинските изделия, за изменение на Директива 2001/83/ЕО, Регламент (ЕО) № 178/2002 и Регламент (ЕО) № 1223/2009 и за отмяна на директиви 90/385/ЕИО и 93/42/ЕИО на Съвета¹⁷³,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2020/561 на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2020 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2017/745 за медицинските изделия по отношение на датите на прилагане на някои от неговите разпоредби¹⁷⁴,
- като взе предвид Регламент (ЕС) 2019/5 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 726/2004 за установяване на процедури на Общността за разрешаване и контрол на лекарствени продукти за хуманна и ветеринарна употреба и за създаване на Европейска агенция по лекарствата, Регламент (ЕО) № 1901/2006 относно лекарствените продукти за педиатрична употреба и Директива 2001/83/ЕО за утвърждаване на кодекс на Общността относно лекарствени продукти за хуманна употреба¹⁷⁵,
- като взе предвид предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно оценката на здравните технологии и за изменение на Директива

¹⁶⁹ ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65.

¹⁷⁰ ОВ L 158 27.5.2014, стр. 1.

¹⁷¹ ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 9.

¹⁷² ОВ L 32, 9.2.2016 г., стр. 1.

¹⁷³ ОВ L 117, 5.5.2017 г., стр. 1.

¹⁷⁴ ОВ L 130, 24.4.2020 г., стр. 18.

¹⁷⁵ ОВ L 4, 7.1.2019 г., стр. 24.

2011/24/ЕС (COM(2018)0051) и позицията на първо четене на Европейския парламент от 14 февруари 2019 г. относно това предложение,

- като взе предвид Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост (ТРИПС) и Декларацията от Доха относно Споразумението ТРИПС и общественото здраве,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 8 април 2020 г., озаглавено „Насоки за оптимално и рационално снабдяване с лекарствени продукти с цел избягване на недостиг по време на пандемията от COVID-19“ (C(2020)2272),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 27 май 2020 г., озаглавено: „Часът на Европа: възстановяване и подготовка за следващото поколение“ (COM(2020)0456),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 27 май 2020 г., озаглавено „Бюджетът на ЕС осигурява ресурс за плана за възстановяването на Европа“ (COM(2020)0442),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 10 март 2020 г., озаглавено „Нова промишлена стратегия за Европа“ (COM(2020)0102),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 20 май 2020 г., озаглавено „Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.“ (COM(2020)0380),
- като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 17 април 2020 г. относно координирани действия на ЕС за борба с пандемията от COVID-19 и последиците от нея¹⁷⁶,
- като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 18 декември 2019 г. относно въвеждането на цифровата трансформация в областта на здравеопазването и грижите в контекста на цифровия единен пазар; предоставяне на правомощия на гражданите и изграждане на по-здравно общество“¹⁷⁷,
- като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 2 март 2017 г. относно възможностите на ЕС за подобряване на достъпа до медикаменти¹⁷⁸,
- като взе предвид насоките на работната група относно наличието на разрешени лекарствени продукти за хуманна и ветеринарна употреба, които обединяват Европейската агенция по лекарствата (ЕМА) и ръководителите на агенциите по лекарствата (РАЛ), и по-специално тези от 1 юли 2019 г., озаглавени „Насоки за титулярите на разрешения за търговия относно откриването и уведомяването за недостиг на лекарствени продукти(ЕИП)“ (ЕМА/674304/2018), и тези от 4 юли 2019 г., озаглавени „Насоки за добри практики за публично представяне на въпроси, свързани с наличието на лекарствени продукти“ (ЕМА/632473/2018),
- като взе предвид новосъздадените платформи с оглед на настоящата криза, свързана с COVID-19, като например системата от единни звена за контакт във

¹⁷⁶ Приети текстове, P9_TA(2020)0054

¹⁷⁷ Приети текстове, P9_TA(2019)0105.

¹⁷⁸ ОВ С 263, 25.7.2018 г., стр. 4.

фармацевтичната промишленост на Европейската агенция по лекарствата, която рационализира процеса на докладване на евентуални случаи на недостиг на лекарства с оглед на тяхното предотвратяване и възможно най-ранно сигнализиране; като взе предвид факта, че тези платформи предоставиха възможност за провеждането на диалог относно недостига между заинтересованите страни във веригата на доставки на фармацевтични продукти и регулаторните органи и същевременно улесниха този диалог,

- като взе предвид доклада на Световната здравна организация (СЗО), озаглавен „Избор на основни лекарствени средства. Доклад на експертната комисия на СЗО [от заседанието в Женева, 17—21 октомври 1977 г.]“ (№ 615 от серията технически доклади на СЗО), доклада на Секретариата на СЗО от 7 декември 2001 г., озаглавен „Фармацевтична стратегия на СЗО — преразгледана процедура за актуализиране на примерния списък на СЗО на основните лекарствени средства“ (ЕВ109/8), доклада на СЗО от март 2015 г., озаглавен „Достъп до нови лекарства в Европа“ и доклада на СЗО от 9 юли 2013 г., озаглавен „Приоритетни медикаменти за Европа и света“,
- като взе предвид подхода „Едно здраве“ на СЗО,
- като взе предвид Цел за устойчиво развитие № 3: „Осигуряване на здравословен живот и насърчаване благосъстоянието на всички във всяка възраст“,
- като взе предвид информационен доклад № 737 на Сената на Френската република от 27 септември 2018 г., озаглавен „Недостиг на лекарства и ваксини: укрепване на етичните стандарти за обществено здраве в мрежата за доставки на лекарствени средства“, изготвен от Жан-Пиер Дьокул от името на службата за установяване на факти към Сената на Френската република относно недостига на лекарства и ваксини,
- като взе предвид насоките на Комисията относно преките чуждестранни инвестиции и свободното движение на капитали от трети държави, както и защитата на европейските стратегически активи в контекста на извънредното положение във връзка с COVID-19, преди прилагането на Регламент (ЕС) 2019/452 (Регламент за скрининга на преките чуждестранни инвестиции), който ще започне да се прилага пълноценно от 11 октомври 2020 г. нататък,
- като взе предвид заключенията от заседанието на Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси от 9—10 декември 2019 г.,
- като взе предвид доклада от 2016 г. на групата на високо равнище под ръководството на генералния секретар на ООН относно достъпа до лекарства, озаглавен „Насърчаване на иновациите и достъпа до здравни технологии“,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г., озаглавено „Европейският зелен пакт“ (COM(2019)0640),
- като взе предвид своята резолюция от 15 януари 2020 г. относно Европейския

зелен пакт¹⁷⁹,

- като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид становищата на комисията по промишленост, изследвания и енергетика, комисията по развитие, комисията по международна търговия, комисията по транспорт и туризъм и комисията по правни въпроси,
 - като взе предвид доклада на комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните (A9-0142/2020),
- А. като има предвид, че дългогодишният проблем с недостига на лекарства в рамките на ЕС се е влошил експоненциално през последните години; като има предвид, че повишаването на търсенето в световен мащаб и пандемията от COVID-19 допълнително изостриха недостига на лекарства, което отслабва здравните системи в държавите членки и води до значителни рискове за здравето на пациентите и грижите за тях, включително прогресия на заболяването и/или влошаване на симптомите, закъснения или прекъсвания в грижите или терапията, по-дълги хоспитализации, увеличена експозиция на фалшифицирани лекарства, грешки на лекарствената терапия или нежелани събития, настъпили, когато липсващото лекарство е заместено с друго, предотвратимо предаване на инфекциозни заболявания, значителен психологически стрес и увеличени разходи за системата на здравеопазване; като има предвид, че държавите членки имат задължението да намерят бързи и конкретни решения, включително чрез координация и общи действия на европейско равнище;
- Б. като има предвид, че съгласно Договорите и Хартата на основните права на Европейския съюз всеки има достъп до здравна профилактика и правото да ползва медицински грижи при условията, установени от националните законодателства и практики; като има предвид, че това право следва да се прилага за всички граждани, включително онези, които живеят в по-малките държави членки и в най-отдалечените райони на Съюза; като има предвид, че недостигът на лекарства представлява все по-голяма заплаха за общественото здраве със сериозно въздействие върху системите за здравеопазване и правото на всеки пациент в ЕС да получи достъп до подходящо медицинско лечение;
- В. като има предвид, че гарантирането на достъпа на пациентите до основни лекарства е една от първостепенните цели на ЕС и на СЗО и е част от цел № 3 за устойчиво развитие; като има предвид, че всеобщият достъп до лекарства зависи от своевременната им наличност и достъпността им за всички независимо от географското местоположение;
- Г. като има предвид, че пациентите следва да имат достъп до здравни грижи и вид лечение по свой избор и предпочитание;
- Д. като има предвид, че достъпът до подходящи диагностични тестове и ваксини на достъпни цени е също толкова съществен, колкото и достъпът до безопасни и ефективни лекарства на достъпни цени;
- Е. като има предвид, че недостигът на лекарства има многофакторни и сложни

¹⁷⁹ Приети текстове, P9_TA(2020)0005.

първопричини; като има предвид, че често причина за недостига на лекарства са някои от решенията, вземани от фармацевтичната промишленост, например за прекъсване на производството и изтегляне на продукти от по-малко рентабилните пазари на определени държави членки;

- Ж. като има предвид, че е абсолютно наложително да се предотврати недостигът на лекарства, както и при евентуалното му възникване да се смекчат последиците от него;
- З. като има предвид, че една ефективна стратегия следва да обхваща мерки за намаляване на недостига на лекарства, но също и да предотвратява възникването на недостиг, като разглежда множеството първопричини за недостига;
- И. като има предвид, че държавите членки не са хармонизирали помежду си определенията на „недостиг“, „напрежение“, „прекъсване на доставките“, „изчерпване“ и „презапасяване“; като има предвид, че следва да се прави разграничение между „лекарствени продукти от основно терапевтично значение“ и „лекарства от от здравно и стратегическо значение“;
- Й. като има предвид, че недостигът на лекарства води до значителни разходи както за публичните, така и за частните заинтересовани страни в сферата на здравеопазването;
- К. като има предвид, че фармацевтичните продукти са един от основните стълбове на здравеопазването и че недостатъчният достъп до основни лекарствени продукти и високите цени на иновативните лекарства представляват сериозна заплаха за здравето на населението и за устойчивостта на националните системи за здравеопазване;
- Л. като има предвид, че в много случаи цените на новите лекарства, и по-конкретно такива за лечение на ракови заболявания, са се увеличили през последните няколко десетилетия до степен да бъдат недостъпни за много граждани на ЕС;
- М. като има предвид, че секторът на генеричните и биоподобните лекарства доставя по-голямата част от лекарствата на пациентите в ЕС (близо 70% от доставените лекарствени продукти);
- Н. като има предвид, че навлизането на генерични лекарствени продукти и биоподобни лекарства на пазара е важен механизъм за увеличаване на конкуренцията, намаляване на цените и гарантиране на устойчивостта на системите за здравеопазване; като има предвид, че тяхното навлизане на пазара не следва да се забавя;
- О. като има предвид, че установените в ЕС производители на генерични лекарствени продукти изпълняват важна роля за задоволяването на нарастващото търсене в държавите членки на лекарства на достъпни цени;
- П. като има предвид, че над половината от този недостиг засяга лекарствата срещу рак и диабет, антиинфекциозните средства и медикаментите, предназначени за неврологични заболявания; като има предвид, че изглежда, че при някои

инжекционни лекарствени продукти рискът от недостиг е най-висок поради сложността на техния производствен процес;

- Р. като има предвид, че недостигът на лекарства може да представлява риск за успеха на здравните инициативи на Съюза и държавите членки, например европейския план за борба с рака;
- С. като има предвид, че в държавите членки с малки пазари лекарствата за лечение на редки заболявания често не са в наличност или пък са в наличност на значително по-високи цени, отколкото на по-големите пазари;
- Т. като има предвид, че пандемията от COVID-19 подчерта колко е важно да има добре функциониращ вътрешен пазар и стабилни вериги за доставка на лекарства и медицинско оборудване; като има предвид, че е необходимо да се проведе европейски диалог за това как може това да се гарантира;
- У. като има предвид, че некоординираните инициативи на национално равнище, например натрупването на запаси и налагането на санкции, не са правилното решение и биха могли да доведат до повишен риск от недостиг на лекарства;
- Ф. като има предвид загубата на независимост на европейската здравна система в резултат на преместването на производството извън ЕС и факта, че 40% от готовите лекарствени продукти, предлагани на пазара в ЕС, са с произход от трети държави; като има предвид, че въпреки че в Европа има голям производствен капацитет, веригата на доставки все още масово разчита за производството на суровини на подизпълнители извън ЕС, в държави с по-ниски разходи за труд и екологични стандарти, в резултат на което между 60 и 80% от активните вещества на лекарствата се произвеждат извън ЕС, главно в Китай и Индия; като има предвид, че преди 30 години този дял е бил 20%; като има предвид, че според наличните сведения тези две държави произвеждат 60% от общите количества парацетамол в световен мащаб, 90% от общите количества пеницилин в световен мащаб и 50% от общите количества ибупрофен в световен мащаб; като има предвид, че към момента не се изисква наличието на видим за пациентите и клиентите етикет или етикетиране на лекарствените продукти и активните фармацевтични съставки (АФС) за означаване на техния произход и държава на производство; като има предвид, че ограниченият достъп до АФС, необходими за производството на генерични лекарства, представлява особено предизвикателство; като има предвид, че нарушаването на световната верига за доставки поради пандемията на COVID-19 подчерта още повече зависимостта на ЕС от трети държави в сектора на здравеопазването; като има предвид, че пандемията от новия коронавирус разкри също така и недостиг на медицински уреди, медицински продукти и предпазни средства;
- Х. като има предвид, че ЕС продължава да има солиден фармацевтичен производствен сектор, особено в сектора на иновациите, и че в рамките на световната търговия с фармацевтични продукти той е най-големият износител на фармацевтични продукти в света; като има предвид, че доставките на генерични лекарствени продукти на по-ниски цени, произведени извън ЕС, дава възможност лекарствата да се предлагат на достъпни цени, което оказва въздействие върху бюджетите за здравеопазване на държавите членки и достъпа на пациентите;

- Ц. като има предвид, че вследствие на здравната криза с COVID-19 ЕС ще се изправи и пред икономическа криза, която ще се отрази върху недостига на лекарства и конкурентоспособността на фармацевтичната му промишленост;
- Ч. като има предвид, че също толкова важно е да се защитават и стимулират съществуващите производствени обекти в ЕС и да се укрепва европейското научноизследователско пространство;
- Ш. като има предвид, че масовото търсене и натискът върху цените водят, наред с други неща, до концентрация на предлагането на АФС, намаляване на броя на производителите на химически вещества и липса на алтернативни решения в случай на проблеми, както стана видно в настоящото извънредно положение във връзка с COVID-19;
- Щ. като има предвид, че запасите от лекарствени продукти от основно терапевтично значение и от здравно и стратегическо значение са недостатъчни, че АФС са евтини и лесни за производство и че за лекарствените продукти с изтекли изключителни права, които са от ключово значение за общественото здравеопазване, има недостиг в особено голяма степен; като има предвид, че фармацевтичните предприятия работят на принципа „just-in-time (точно навреме)“, поради което производителите могат да бъдат уязвими при сътресения в доставките, когато има неочаквано прекъсване на веригата за производство и доставка, както и колебания в пазарното търсене;
- АА. като има предвид, че разликите в ценообразуването между държавите членки благоприятстват за „паралелен износ“ към държави, в които лекарственият продукт се продава по-скъпо; като има предвид, че в някои случаи „паралелният износ“ може да доведе до непредвидени прекъсвания на доставките в държавите членки, което допринася за пазарните дисбаланси; като има предвид, че в своята резолюция от 2 март 2017 г. Парламентът призова Комисията и Съвета да направят оценка на въздействието на паралелната търговия и квотите за доставки;
- АБ. като има предвид, че при липсата на ефективна координация на равнището на ЕС е налице нецелесъобразно презапасяване в някои държави членки, което води до дисбаланс на пазара, изостря недостига на лекарства и намалява достъпа до лечение на пациентите в целия ЕС;
- АВ. като има предвид, че некоординираните мерки на национално равнище се оказаха неефективни в борбата срещу кризата с COVID-19 и че са необходими общоевропейска координация и общоевропейски диалог;
- АГ. като има предвид, че пандемията от COVID-19 показва, че координацията между институциите на ЕС, регулаторните органи и експертите по веригата за доставки на фармацевтични продукти е от жизненоважно значение за справяне с кризи в областта на здравеопазването и с прекъсване на доставките, като например недостиг на лекарства; като има предвид, че кризата също така демонстрира значението на координацията между политиките и услугите на ЕС за бързо и ефективно реагиране на извънредни ситуации, както и за предотвратяване на недостига на лекарства и за смекчаване на последиците, ако подобен недостиг възникне;

- АД. като има предвид, че все по-голям брой държави членки се стремят да създадат национални запаси от медицински материали и че произтичащото от това повишаване на търсенето ще надхвърли настоящите прогнози за търсенето, които се основават на епидемиологичните потребности; като има предвид, че внезапните резки увеличения на търсенето могат да окажат значителен натиск върху доставчиците и съответно да доведат до предизвикателства при удовлетворяването на търсенето в други държави;
- АЕ. като има предвид, че финансовата криза от 2009 г. принуди европейските страни да въведат неустойчиви мерки за ограничаване на разходите (например механизми за възвръщане на предоставени средства и неефективни механизми за възлагане на обществени поръчки), за да намалят фармацевтичните разходи, което доведе до изтеглянето на продукти и оттеглянето на предприятия от пазара;
- АЖ. като има предвид, че ограниченията, свързани с липсата на хармонизация на правилата между държавите членки, възпрепятстват движението на лекарствени продукти в рамките на единния пазар;
- АЗ. като има предвид, че извънредната ситуация, предизвикана от COVID-19, подчерта повишения риск от опити за придобиване на капацитет в областта на здравеопазването чрез преки чуждестранни инвестиции и необходимостта от запазване и засилване на споделянето на този ценен капацитет в рамките на единния пазар;
- АИ. като има предвид, че наличието на силна, иновативна и конкурентоспособна фармацевтична промишленост в Европа е от жизненоважен интерес за ЕС и неговите държави членки;
- АЗ. като има предвид, че фармацевтичната промишленост се нуждае от правилната правна рамка, за да извършва научни изследвания, разработване и производство на фармацевтични продукти в рамките на ЕС;
- АК. като има предвид, че патентната закрила създава правна рамка, която е важна за фармацевтичните иновации, тъй като предоставя финансови стимули на предприятията за покриване на разходите за научноизследователска и развойна дейност за нови лекарства;
- АЛ. като има предвид, че държавите членки са свободни да определят допълнителни основания за предоставяне на принудителни лицензи и да определят какво представлява извънредна ситуация на национално равнище;
- АМ. като има предвид, че понастоящем в държавите членки механизмите за уведомяване при недостиг на лекарства за операторите във веригата на доставки и по-специално за фармацевтите са много фрагментирани; като има предвид, че това би могло да предотврати извършването на подходящ мониторинг и целесъобразната комуникация между органите на държавите членки по отношение на недостига на лекарства;
- АН. като има предвид, че член 81 от Директива 2001/83/ЕО призовава за мерки за предотвратяване на недостига на лекарствени продукти или на проблеми с дистрибуцията им в държавите членки; като има предвид, че Комисията изготви

насоки за оптимално и рационално снабдяване с лекарства, за да се избегне недостиг по време на пандемията от COVID-19; като има предвид, че в тези насоки Комисията признава, че нито една държава не е самодостатъчна по отношение на суровините, АФС, междинните продукти или готовите лекарства, необходими за правилното функциониране на системата на здравеопазването;

- АО. като има предвид, че съгласно заявеното от Комисията отговорът на държавите членки по отношение на пандемичната криза, свързана с COVID-19, е наложил значително увеличаване на производството както на АФС, така и на лекарствени продукти в ЕС, като това е наложило съответно реорганизация на веригите за доставка и производствените линии; като има предвид, че в своите изявления по време на заседание на 22 април 2020 г. с членовете на комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните (комисията ENVI) на Европейския парламент, членът на Комисията Стела Кириакиду подчерта необходимостта от увеличаване на производството на лекарства и повишаване на равнището на иновации в ЕС; като има предвид, че всички фармацевтични лаборатории в малки и средни предприятия представляват актив, който трябва да бъде съхранен, и благодатна почва за научни изследвания и открития, която трябва да бъде подкрепяна, тъй като те могат да участват в предотвратяването на недостига на лекарства;
- АП. като има предвид, че и Парламентът, в своята резолюция от 8 март 2011 г.¹⁸⁰, и Съветът, в заключенията си от 13 септември 2010 г., подчертаха необходимостта от въвеждане на обща процедура за съвместно възлагане на обществени поръчки за медицински мерки за противодействие, и по-специално пандемични ваксини; като има предвид, че в Решение № 1082/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹⁸¹ държавите членки се насърчават да се възползват от съвместни процедури за възлагане на обществени поръчки, при условие че тези процедури се предхождат от споразумение за съвместно възлагане на обществени поръчки на участващите държави членки;
- АР. като има предвид, че Комисията обяви намерението си да публикува до края на 2020 г. препоръки за бъдеща фармацевтична стратегия на ЕС;
- АС. като има предвид, че управлението на транспорта и логистиката е от решаващо значение за доставката на лекарства, фармацевтични продукти, медицинско оборудване, лични предпазни средства, други медицински материали и суровини, не на последно място предвид нарастващата сложност на транспортната верига; като има предвид, че е важно да има ефективни „зелени“ гранични пропускателни пунктове с ленти за бърза обработка, за да се гарантира безпрепятствено движение на лекарствата, намаляване на административните пречки и улесняване на достъпа до транспортни услуги;
- АТ. като има предвид, че следва да се гарантират високи стандарти за безопасност и запазване на достойни условия на труд за работниците; като има предвид, че

¹⁸⁰ Резолюция на Европейския парламент от 8 март 2011 г. относно Оценката на управлението на грип H1N1 през периода 2009—2010 г. в ЕС (ОВ С 199 Е, 7.7.2012 г., стр. 7).

¹⁸¹ Решение № 1082/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 г. за сериозните трансгранични заплахи за здравето (ОВ L 293, 5.11.2013 г., стр. 1).

нормативната уредба за фармацевтичния сектор следва да гарантира количеството, качеството, безопасността и ефикасността на доставките на лекарства между държавите членки;

- АУ. като има предвид, че пациентите разчитат на справедлив и ефикасен достъп до лекарствени продукти въз основа на устойчив, конкурентоспособен, многостранен и добре функциониращ единен пазар, което включва Единното европейско транспортно пространство;
 - АФ. като има предвид, че пандемията от COVID-19 изведе на преден план факта, че движението на лекарства в рамките на ЕС и извън ЕС е от ключово значение за преодоляването на съществуващите ограничения и за отдаването на приоритет на движението на стоки от първа необходимост;
 - АХ. като има предвид, че е необходимо да се предотврати евентуално влошаване на социално-икономическото положение и на условията на живот на уязвимите граждани вследствие на пандемията от COVID-19;
 - АЦ. като има предвид, че зачестяването на епидемиите, разширяването на географския им обхват и усложняването на последиците от тях се дължат отчасти на изменението на климата в комбинация с глобализацията, урбанизацията и увеличаването на пътуванията; като има предвид, че беше засилен европейският надзор на векторно преносими заболявания като малария, денга, чикунгуния и вируса на западнотилската треска;
 - АЧ. като има предвид, че се наблюдава все по-голяма взаимовръзка между разрушаването на биологичното разнообразие, незаконната търговия с екземпляри от дивата флора и фауна, увеличаването на броя на изкуствените местообитания и увреждането на природни райони с висока гъстота на населението, както и неустойчивите методи на производство на храни и разпространението на „зоонози“, т.е. фактът, че патогени от животински произход достигат до хората и бързо се разпространяват; като има предвид, че биологичното разнообразие е важен източник за съществуващите лекарства и за потенциалното разработване на бъдещи лекарства;
1. подчертава геостратегическото задължение на Съюза да възстанови своята независимост по отношение на здравеопазването, да гарантира бързи и ефикасни доставки на достъпни лекарства, медицинско оборудване, медицински изделия, активни вещества, инструменти за диагностика и ваксини, както и да предотврати недостига им, като даде приоритет на интереса и безопасността на пациентите; подчертава колко е важно да се гарантира справедливият достъп на всички държави членки до веригата на доставки; следователно подчертава необходимостта от това фармацевтичната промишленост на Съюза да разполага с диверсифицирана верига на доставки, както и с план за намаляване на риска от недостиг на лекарствени продукти с цел справяне с всякакви видове уязвимост и рискове, застрашаващи веригата им на доставки;
 2. посочва, че въпреки че държавите членки отговарят за определянето и организацията на своите политики в областта на здравеопазването, Съюзът е отговорен за законодателството в областта на фармацевтиката, както и за различните политики в областта на здравеопазването, и че е задължение на ЕС да

координира и допълва националните мерки, за да се гарантират достъпни и висококачествени здравни услуги за всички граждани и жители на ЕС;

3. подчертава колко е важно интересите и безопасността на пациентите винаги да са поставени в центъра на здравните политики, без да се допуска никаква дискриминация в достъпа до лекарства и лечения, и посочва необходимостта от по-тясно сътрудничество и координация между държавите членки и улесняването на обмяна на добри практики; подчертава потенциалната вреда за пациентите от недостига на лекарствени продукти и медицински изделия; призовава Комисията и държавите членки да се координират тясно, за да защитават жизнеспособността и устойчивостта на веригата на доставки в областта на здравеопазването и да гарантират непрекъснатост в наличността на лекарствата;
4. подчертава, че недостигът на лекарства е сериозна заплаха за правото на пациентите в ЕС на основно медицинско лечение, което поражда неравенство в зависимост от тяхната държава на пребиваване и създава риск от смущения на единния пазар;
5. подчертава колко е важно да има хармонизирано определение на равнището на ЕС на понятията „недостиг“, „напрежение“, „прекъсване на доставките“, „изчерпване“ и „презапасяване“; призовава Комисията да работи за хармонизирането на тези определения в тясно сътрудничество с държавите членки и всички съответни заинтересовани страни, включително организациите на пациентите; призовава по-конкретно Комисията да подобри определението за „недостиг“, предложено от Европейската агенция по лекарствата (ЕМА) и съвместната работна група на ръководителите на агенциите по лекарствата (РАЛ) през 2019 г.; призовава Комисията да направи разграничение между „лекарствени продукти от основно терапевтично значение“ – т.е. лекарства, за които има вероятност прекъсването на лечението да изложи на опасност жизненоважна прогноза за пациентите в краткосрочен или средносрочен план или значително да намали шансовете на пациента по отношение на прогресивния потенциал на заболяването, или пък за които няма подходящи терапевтични алтернативи, налични в достатъчно количество – и „лекарствени продукти от здравно и стратегическо значение“, за които прекъсването на лечението причинява непосредствена заплаха за живота на пациента;
6. счита, че е от съществено значение да се оценят и разгледат многофакторните първопричини за недостига на лекарства; приветства в този контекст представената от Комисията покана за участие в търг за проучване на причините за недостига на лекарства в Съюза и призовава проучването да бъде публикувано до края на годината; въпреки това призовава за провеждане и на друго проучване относно въздействието на недостига на лекарства върху грижите за пациентите и тяхното лечение и здраве;
7. призовава Комисията да предложи в планираната си фармацевтична стратегия амбициозни и конкретни действия за справяне с тези проблеми ; призовава Комисията да включи мерки за фармацевтичния сектор в предложението през 2021 г. на законодателство за надлежна проверка за дружествата;
8. приветства предложението на Комисията за нова европейска програма в областта на здравето (EU4Health) и факта, че една от нейните заявени цели е насърчаване

на наличността и достъпността на лекарствата и медицинското оборудване; призовава за съвместно действие за предотвратяване на недостига на лекарства, което да бъде финансирано от бъдещата програма в областта на здравето;

9. припомня, че недостигът на лекарства е глобално предизвикателство; подчертава, че развиващите се страни, като например редица африкански държави, са най-силно засегнати от този недостиг; настоятелно призовава въпросът с достъпа до лекарства в развиващите се страни да бъде разгледан в по-широк контекст в рамките на СЗО; призовава Комисията и държавите членки да увеличат подкрепата си за развиващите се страни, по-специално чрез стратегическия резерв в RescEU;
10. подчертава основното право на всички хора на стандарт на живот, подходящ за здравето и благосъстоянието на самите тях и на семействата им, както е заложено в член 25 от Всеобщата декларация за правата на човека; във връзка с това припомня, че ЕС е поел ангажимент да гарантира високо равнище на защита на човешкото здраве във всички свои политики и дейности в съответствие с член 208 от Договора за функционирането на Европейския съюз и принципа на съгласуваност на политиките за развитие, в пълно съответствие с международните ангажименти, по-специално Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие и цел за устойчиво развитие № 3 „Осигуряване на здравословен начин на живот и насърчаване на благоденствието за всички хора от всички възрастови групи“;

Гарантиране на доставките в интерес на пациента, осигуряване на достъп до медицинско лечение за всички пациенти и възстановяване на независимостта на ЕС в областта на здравеопазването

11. припомня, че недостигът на лекарствени продукти оказва пряко въздействие върху здравето и безопасността на пациентите и хода на тяхното лечение; подчертава, че за пациентите последиците от недостига на лекарства включват: развитие на болестта и/или влошаване на симптомите поради забавяне на лечението, предотвратимо предаване на инфекциозни заболявания, увеличен риск от експозиция на фалшифицирани лекарства и значителен психологически стрес за пациентите и техните семейства; припомня, че нито една държава не е самодостатъчна по отношение на суровините, междинните продукти, АФС и готовите лекарствени продукти, необходими за правилното функциониране на системата на здравеопазването;
12. отбелязва, че рисковете са особено големи сред уязвимите групи от населението, като деца, възрастни хора, бременни жени, хора, страдащи от увреждания, пациенти с хронични или ракови заболявания или намиращи се в отделение за интензивно лечение;
13. припомня недостига на женски хормонални лекарства, използвани за контрацепция и хормонозаместителна терапия; отбелязва със загриженост заплахата, която подобен недостиг представлява за сексуалното и репродуктивното здраве и права на жените и момичетата; подчертава, че е важно да се подобрят контролът и управлението на производството, складирането и предлагането на пазара на тези лекарства, за да се гарантира непрекъснатост на веригите на доставки, справедливо ценообразуване и наличността им за жените;

14. подчертава, че в няколко държави членки по-високата цена на предлаганото на пациента заместващо лекарство, по-ниската ставка на възстановяване или липсата на възстановяване представляват основни пречки пред достъпа до лекарства за лицата с ниски доходи и за страдащите от хронични заболявания; призовава държавите членки в случай на недостиг на предлагането да гарантират достъпа до заместващ медицински продукт на еквивалентна цена или подлежащ на подобни условия за възстановяване;
15. призовава Комисията да включи в статистическите данни на ЕС за доходите и условията на живот (EU-SILC) данни за неудовлетворени по собствена преценка потребности от лекарства, тъй като досега достъпът до лекарства не е измерван в EU-SILC;
16. призовава Комисията и държавите членки своевременно да предприемат необходимите действия, за да гарантират сигурността на доставките на медицински продукти, да намалят зависимостта на ЕС от трети държави и да подкрепят местното производство на фармацевтични продукти, що се отнася до лекарствата от основно терапевтично значение, като дават приоритет на медицинските продукти от здравно и стратегическо значение, в тясно сътрудничество с държавите членки; призовава Комисията и държавите членки да изготвят, с помощта на съответните заинтересовани страни, карта на производствените обекти на ЕС в трети държави и непрекъснато актуализираща се карта на съществуващите и потенциалните производствени обекти в ЕС, за да може да се поддържа, модернизира и укрепва капацитетът им, където е необходимо, възможно и устойчиво; подчертава колко е важно фармацевтичната промишленост да разполага с капацитет за справяне с внезапни повишения на търсенето в критични ситуации;
17. призовава Комисията в следващите си фармацевтични и промишлени стратегии да разгледа въпросите, свързани с наличието и достъпността, в т.ч. финансовата, на лекарствата, съдействието между националните регулаторни органи, както и зависимостта на ЕС от трети държави по отношение на производствения капацитет, доставките на АФС и изходните материали; счита, че тези стратегии трябва да включват регулаторни мерки и да насърчават производството на основни АФС и лекарствени продукти в Европа с цел осигуряването на налични, достъпни, в т.ч. финансово, и устойчиви лекарствени продукти за всички;
18. призовава Комисията да превърне недостига на лекарства в един от стълбовете на предстоящата фармацевтична стратегия и да създаде фармацевтичен форум под надзора на Европейската агенция по лекарствата (ЕМА), като събере на едно място създателите на политики, регулаторните органи, платците, организациите на пациенти и потребителите, представителите на сектора и други заинтересовани страни във веригата на доставки на здравно обслужване, за да се предотврати недостигът на средства, да се обърне внимание на въпросите, свързани с устойчивостта на фармацевтичните продукти, и да се гарантира конкурентоспособността на европейската фармацевтична промишленост; призовава по-конкретно Комисията допълнително да засили диалога със съответните заинтересовани страни и с международните участници, за да бъдат оценени нови възможности за лечение и ваксини, както и с ЕМА, за да се намерят начини за бързо хармонизиране на научните оценки между националните агенции, в т.ч. що се отнася до сътрудничеството на етапа на предварителна

оценка преди наличието на критични клинични данни, до хармонизирането на генерирането на данни след одобряването, както и до гъвкавите подходи към разширяването на производството на лекарства и ваксини;

19. призовава Комисията да гарантира, че нейната фармацевтична стратегия води ефективна борба навсякъде по веригата на лекарства с недопустимите бизнес практики, които биха могли да навредят на прозрачността и балансираните отношения между различните публични и частни субекти, които участват пряко или косвено в осигуряването на достъп до лекарства, като извършват основна обществена услуга;
20. настоятелно призовава Комисията и държавите членки, ако е необходимо за обществения интерес, да обмислят въвеждането на мерки и финансови стимули в съответствие с правилата за държавна помощ и устойчиви политики в замяна на поети задължения, да защитят силната фармацевтична промишлена база на Европа и да насърчат промишлеността да разположи на територията на ЕС своите дейности, от производството на АФС до това на лекарствени продукти и тяхното опаковане и разпространение; настоятелно призовава държавите членки да обезпечат съществуващите дейности, например чрез възнаграждаване на инвестиции в областта на качеството на лекарствата и сигурността на доставките; припомня стратегическото значение на този сектор и значението на инвестициите в европейските дружества с цел диверсифициране на ресурсите и насърчаване на разработването на иновативни производствени технологии, които могат да повишат способността за реагиране на всички производствени линии; припомня, че всяко публично финансиране трябва да бъде обвързано с условия за пълна прозрачност и проследимост на инвестициите, със задължения за снабдяване на европейския пазар и с ангажимент да бъдат постигнати най-добрите резултати за пациентите, включително по отношение на достъпността, в т.ч. и финансовата, на готовите лекарствени продукти;
21. настоятелно призовава Комисията и държавите членки да въведат правилната икономическа рамка за осигуряване и модернизиране на съществуващите производствени възможности за лекарства, технологии и АФС в Европа, например чрез възнаграждаване на инвестициите в качеството на лекарствата и сигурността на доставките;
22. подчертава, че фармацевтичната промишленост си остава важен индустриален стълб и движеща сила за създаване на работни места;
23. счита, че Европейският зелен пакт представлява отлична възможност за това производителите на фармацевтични продукти да бъдат насърчени да участват в „зеления“ план за възстановяване, като произвеждат в съответствие с природосъобразни и екологични стандарти;
24. подчертава, че пълното репатриране на веригите на доставки на медицински продукти може би не е осъществимо в условията на глобална икономика; призовава Комисията, държавите членки и многостранните партньори на ЕС, по-специално СЗО и СТО, да създадат международна рамка за гарантиране на качеството и целостта на световните вериги за доставки, за да се ограничи използването на увреждащи протекционистки мерки, като същевременно се запазят най-високите трудови и екологични стандарти в производството в

световен мащаб; във връзка с това призовава Комисията да включи в новата фармацевтична стратегия мерки за справяне с евентуални смущения в световните вериги за доставки; призовава Комисията да разгледа въпросите, свързани с доставките на лекарствени продукти, включително в контекста на предстоящия преглед на търговската политика;

25. отбелязва, че по отношение на някои биологични лекарствени продукти, като например произведените от кръв и кръвна плазма, ще бъде от ключово значение да се даде на Европа възможността да увеличи капацитета си за събиране на кръв и плазма и да намали зависимостта си от вноса на плазма от трети държави; призовава Комисията да ускори преразглеждането на законодателството в областта на кръвта, тъканите и клетките (Директива 2002/98/ЕО¹⁸² и Директива 2004/23/ЕО¹⁸³), за да се намали рискът от недостиг на тези съществени животоспасяващи лекарствени продукти;
26. припомня, че в членове 81 и 23а от Директива 2001/83/ЕО се определят общи задължения за доставката на лекарствени продукти, които се поемат от титулярите на разрешения за търговия и дистрибуторите, както и задължение за уведомяване за титулярите на разрешения за търговия в случай на временно или постоянно прекъсване на доставките; при все това изразява съжаление по повод на наблюдаваните от Комисията различия при транспонирането на тези задължения в националните законодателства; призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че титулярите на разрешение за търговия и дистрибуторите на едро спазват изискванията на Директива 2001/83/ЕО, за да бъдат осигурявани съответните редовни доставки на лекарства; призовава Комисията допълнително да изясни задълженията на титулярите на разрешение за търговия съгласно Директива 2001/83/ЕО и подчертава необходимостта да се гарантира, че тези титуляри докладват за всички случаи на недостиг на лекарства в рамките на установените срокове; подчертава необходимостта от прилагане на възпиращи и пропорционални санкции в случай на неспазване на тези правни задължения в съответствие със съществуващата законодателна рамка;
27. призовава Комисията и държавите членки да обмислят създаването на хармонизирани планове за предотвратяване и управление на недостига, задължаващи производителите да определят лекарствата от основно терапевтично значение, за които следва да се въведат превантивни и коригиращи мерки, за да се избегне или намали прекъсването на доставките им; посочва, че такива планове следва да включват решения за стратегическото съхранение на лекарства, за да се гарантират доставките за разумен период от време и да се осигурят прозрачни и постоянни механизми за комуникация, чрез които пациентите и здравните специалисти да могат да докладват и да предвиждат недостиг; настоятелно призовава Комисията да разработи насоки, за да се

¹⁸² Директива 2002/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 януари 2003 г. за определяне на стандартите за качество и безопасност при вземането, диагностиката, преработката, съхранението и разпределянето на човешка кръв и кръвни съставки (ОВ L 33, 8.2.2003 г., стр. 30).

¹⁸³ Директива 2004/23/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно установяването на стандарти за качество и безопасност при даряването, доставянето, контрола, преработването, съхраняването, съхранението и разпределянето на човешки тъкани и клетки (ОВ L 102, 7.4.2004 г., стр. 48);

гарантира, че националните инициативи за „презапасяване“ са пропорционални на нуждите и не водят до нежелани последици в други държави членки;

28. отбелязва, че сигурността на доставките е основен елемент в борбата с недостига и следва да се използва като критерий за качество във връзка с предоставянето на договори за публични аптеки и възлагането на обществени поръчки, свързани с лекарствени продукти, както се препоръчва в член 67 от Директива 2014/24/ЕС; подчертава значението на диверсифицираните доставки и практики за възлагане на обществени поръчки за фармацевтичната промишленост; настоятелно призовава Комисията, в контекста на Директива 2014/24/ЕС, своевременно да предложи насоки за държавите членки, по-специално относно най-добрите начини за прилагане на критериите за икономически най-изгодна оферта, без критериите да бъдат ограничавани единствено до най-ниските цени; предлага инвестициите в производството на активни вещества и готови лекарствени продукти в рамките на ЕС също да се считат за критерий, както и броят, местоположението на производствените обекти и прилагането на социални, екологични и етични стандарти и стандарти за качество;
29. отбелязва, че поканите за участие в търгове с един спечелил поръчката оферент и/или един-единствен производствен обект за основното вещество могат да бъдат фактор за нестабилност в случай на прекъсване на доставките; призовава Комисията и държавите членки да обмислят въвеждането на тръжни системи за подбор на няколко спечелили поръчката оференти, в т.ч. подаващи съвместна оферта оференти, като акцентът се поставя върху производството в ЕС и гарантирането на най-малко два различни източника на основното вещество, за да се запази конкуренцията на пазара и да се намали рискът от недостиг, като същевременно се гарантира качествено и финансово достъпно лечение за пациентите; за тази цел изисква от Комисията да проучи възможността за създаване на законодателна рамка, която да насърчава и да дава възможност на системите на здравеопазване да възнаграждават фармацевтични дружества, осигуряващи доставки на фармацевтични продукти при трудни обстоятелства;
30. призовава Комисията и държавите членки да разгледат възможността за създаването на една или повече европейски фармацевтични институции с нестопанска цел, които да работят в интерес на обществото, като произвеждат лекарствени продукти от здравно и стратегическо значение за здравеопазването при липсата на съществуващ обект за промишлено производство, с цел допълване и гарантиране на сигурността на доставките, за да се избегне евентуален недостиг на лекарства в случай на извънредна ситуация; припомня съществената роля, която могат да играят новите технологии, цифровизацията и изкуственият интелект, за да се даде възможност на изследователите от европейските лаборатории да работят в мрежа и да споделят своите цели и резултати, при пълно зачитане на Европейската рамка за защита на данните;
31. призовава Комисията внимателно да оцени положителния принос, който изкуственият интелект би могъл да има за бързото и надеждно доставяне на медицински материали;
32. подчертава значението на публично-частните партньорства, като например Европейската инициатива за иновативни лекарства, в рамките на програмите за научни изследвания и иновации; счита, че Комисията следва да разгледа и

възможността за създаване на европейски еквивалент на Органа за авангардна научно-изследователска и развойна дейност в областта на биомедицината на САЩ;

33. подчертава, че спешната потребност от лекарства и медицинско оборудване не трябва да означава компромис с качеството, безопасността, ефикасността и икономическата ефективност на лекарствата за хуманна употреба и здравните продукти;
34. призовава Комисията да предприеме действия срещу разпространението на фалшифицирани лекарства от неразрешени уебсайтове и търговци, които понастоящем пораждаат безпокойство; счита, че подобна практика може да причини сериозни вреди и да доведе до тежки здравословни проблеми или да влоши здравословното състояние на гражданите на ЕС; подчертава, че координацията в ЕС с цел картографиране и борба с фалшифицирането на лекарства е от съществено значение;
35. призовава за засилване на диалога между фармацевтичната промишленост и други производствени сектори, като например селското стопанство, градинарството и горското стопанство, с цел да се развие производството на активни вещества в Съюза; призовава за борба със свръхспециализацията в определени сектори и за значителни инвестиции в научните изследвания, биоикономиката и биотехнологиите с цел диверсифициране на ресурсите; счита, че промишленото възстановяване на Европа трябва да даде предимство на двойната цифрова и екологична трансформация на европейските общества и на изграждането на устойчивост на външни сътресения;
36. подчертава значението на висококачествените научни изследвания и иновации в областта на медицината, включително в сегмента на незащитените с патент лекарства; призовава за създаването на истинска европейска мрежа за подкрепа на терапевтичните и медицинските изследвания и подчертава, че цената на връщането на производството на територията на ЕС не трябва да води до влошаване на качеството на научноизследователска дейност в областта на медицината; подчертава, че една стабилна система за научноизследователска и развойна дейност може да има положително въздействие върху производствения капацитет и стабилността на доставките;
37. признава, че фармацевтичната промишленост, основана на научни изследвания, е сектор от основно значение, който има важен принос за осигуряване на качествено производство и доставка на лекарства, за осигуряване на бъдещи иновации с цел справяне с наличните неудовлетворени потребности, както и за подкрепа на устойчивостта, способността за реагиране и готовността на здравните системи да се справят с бъдещи предизвикателства, включително пандемии;
38. призовава Комисията да създаде среда, в която фармацевтичната промишленост, основана на научни изследвания, да бъде стимулирана да разработва финансово достъпни решения за неудовлетворени медицински потребности като борбата с антимикробната резистентност; призовава Комисията да поддържа стабилна европейска система на интелектуалната собственост в рамките на бъдещата фармацевтична стратегия на ЕС, за да насърчава научноизследователската и

развойната дейност и производството в Европа и да гарантира, че Европа запазва позицията си на новатор и световен лидер, и в крайна сметка, да защитава и засилва стратегическата автономия на Европа в областта на общественото здраве;

39. настоятелно призовава Комисията да предложи мерки за стимулиране на по-голямото включване на малките и средните предприятия (МСП) от ЕС във веригата за доставка на лекарства предвид тяхната ключова роля в областта на научните изследвания и иновациите, както и присъщата им способност бързо да адаптират производствените си акценти, с цел по-добро справяне с неочаквани сътресения;
40. призовава Комисията и държавите членки да осигурят среда, в която да може да се гарантира, че Европа ще продължи да бъде привлекателно място за инвестиции в научноизследователска и развойна дейност, за да се запази активна и конкурентоспособна фармацевтичната промишленост, основана на научни изследвания и подкрепяна от повече инвестиции в научноизследователския и развойния капацитет и инфраструктура, включително в университетите, като се има предвид фактът, че ЕС продължава да бъде водещият регион в света за производството на активни вещества за защитени с патент лекарствени продукти; призовава Комисията да предостави подходящи финансови ресурси по линия на „Хоризонт Европа“ и други програми на ЕС за засилване на научноизследователските и развойните дейности на Съюза в подкрепа на производството в ключови промишлени сектори, включително фармацевтичната промишленост, като същевременно се гарантират географският баланс и участието в съвместни проекти и програми на ЕС на държавите членки с по-слаби резултати по отношение на научноизследователските и развойни дейности и се зачита принципът на високите постижения;
41. изтъква факта, че програма „Хоризонт 2020“ вече е финансирала значителен брой свързани със здравето дейности в областта на научните изследвания и иновациите; подчертава, че финансирането на свързаните с коронавируса изследвания не трябва да засяга другите здравни приоритети на „Хоризонт 2020“; призовава за предоставяне на повече средства по линия на „Хоризонт Европа“ за създаване и подпомагане на съсредоточени върху медицината екосистеми за научни изследвания и иновации с медицинска ориентация, включително за публично-частни партньорства и за подкрепа на публичните научни изследвания в областта на иновативни сектори с висока добавена стойност; подчертава, че за да бъде водеща екосистемата на медицинските научни изследвания, са необходими умения, мрежи и академични връзки, инфраструктура за здравни данни, функционираща нормативна уредба и политики относно интелектуалната собственост, които насърчават иновациите; призовава за преразглеждане на въведените стимули за насърчаване на изследванията в областта на „лекарствата сираци“, за да се определи дали те са ефикасни, и призовава за нови стимули, в случай че не са; подчертава, че „Хоризонт Европа“ и други програми на ЕС трябва да подкрепят редките заболявания и че научните изследвания, най-добрите практики, клиничните изпитвания и лекарствата, свързани с редки заболявания, трябва да станат достъпни за гражданите на всички държави членки; припомня значението, което може да има неизключителното лицензиране при смекчаването на недостига и стабилизирането на цените на лекарствата, особено в случай на извънредна ситуация, свързана със здравето;

42. призовава Комисията да направи преглед на въздействието на коронавируса върху промишлеността и МСП и да представи обновена промишлена стратегия на ЕС, която да даде приоритет на двустранната цифрова и екологична трансформация на нашите общества и на изграждането на устойчивост по отношение на външни шокове; настоятелно призовава Комисията да даде възможност на държавите членки да положат всички необходими усилия, за да гарантират, че малките и средните фармацевтични дружества продължават или възобновяват изследователската си дейност и спомагат за осигуряване на многообразието на европейското производство и за запазването на свързаните с него работни места, като също така изтъква значението на устойчивото, етично и качествено производство за работните места, растежа и конкурентоспособността;
43. подчертава, че сдруженията на пациентите следва да участват по-активно в определянето на научноизследователски стратегии за публични и частни клинични изпитвания, за да се гарантира, че те отговарят на неудовлетворените потребности на европейските пациенти;
44. призовава Комисията да насърчава прозрачността на публичните инвестиции за разходите за научноизследователска и развойна дейност в областта на лекарствата, за да могат тези публични инвестиции да бъдат отразени в наличието и ценообразуването им за широката общественост; припомня своята позиция относно Директива 89/105/ЕО¹⁸⁴ и отправя искане към Комисията да предприеме подходящи мерки в това отношение в рамките на предстоящата фармацевтична стратегия, включително като обмисли възможността за преразглеждане на директивата;
45. призовава Комисията и държавите членки да извършват скрининг на преките чуждестранни инвестиции в заводите за производство на лекарства, които са част от критичната здравна инфраструктура на Европа;
46. подчертава необходимостта да се гарантира, че здравните специалисти и широката общественост имат достъп до безопасни, ефективни и качествени лекарства и здравни продукти чрез наблюдение и регулиране на непрекъснатото съответствие с добрите клинични практики по отношение на разрешаването на клинични изпитвания и тяхното провеждане, в съответствие с най-високите стандарти за опазване на здравето;
47. призовава за укрепване на пазара на европейски лекарства с цел да се ускори достъпът на пациентите до лекарства, грижите да станат финансово по-достъпни, да се генерират максимални икономии в националните бюджети за здравеопазване и да се избегне административната тежест за фармацевтичните дружества;
48. посочва, че генеричните и биоподобните лекарства създават възможност за увеличаване на конкуренцията, намаляване на цените и реализиране на икономии

¹⁸⁴ Позиция на Европейския парламент от 6 февруари 2013 г. относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно прозрачността на мерките за регулиране на цените на лекарствените продукти за хуманна употреба и тяхното включване в обхвата на системите за обществено здравно осигуряване (Приети текстове, P7_TA(2013)0039).

за здравните системи, като по този начин спомагат за подобряване на достъпа на пациентите до лекарства;

49. подчертава, че следва да се анализират добавената стойност и икономическото въздействие на биоподобните лекарствени продукти върху устойчивостта на здравните системи, като навлизането им на пазара не следва да се забавя и при необходимост следва да се обмислят мерки за подкрепа на тяхното въвеждане на пазара;
50. изразява съжаление във връзка със съдебните дела, водени с цел забавяне на навлизането на генерични продукти на пазара; призовава Комисията да гарантира спазването на края на срока на търговска изключителност на иноватора;
51. изразява загриженост относно възможното отрицателно въздействие на оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС върху доставките на лекарствени продукти, по-специално за Ирландия; призовава за това в споразумението за бъдещите отношения с Обединеното кралство да бъдат включени целеви разпоредби, като например споразумения за взаимно признаване, които да позволяват на двете страни да реагират на възникващи заплахи за здравето и да гарантират непрекъснат и бърз достъп до безопасни лекарства и медицински изделия за пациентите, както и планове за действие при извънредни ситуации в случай на „липса на споразумение“;

Засилване на европейските действия за по-добро координиране и допълване на здравните политики на държавите членки

52. препоръчва на Комисията, държавите членки и промишлеността под ръководството на Европейската агенция по лекарствата да работят заедно за въвеждане на по-голяма прозрачност в производствената и дистрибуторската верига на лекарствените продукти и да създадат европейско звено за предотвратяване и управление на недостига;
53. призовава държавите членки, в тясно сътрудничество с Комисията и с други засегнати заинтересовани лица, да проучват едновременно алтернативни подходи за осигуряване на необходимите запаси, като ефективното прилагане на действащите регулаторни изисквания за всички участници във веригата на доставки на национално равнище, наред с мерки за повишаване на прозрачността в рамките на веригата на доставки;
54. призовава Комисията да разработи европейски стратегии в областта на здравеопазването въз основа на общ резерв от лекарства за лечението на рак, инфекциозни заболявания, редки заболявания, както и в други области, сериозно засегнати от недостиг, за да се осигури достъпът на пациентите до лечение, като се вземат предвид различията в клиничните подходи на държавите членки; призовава Комисията да проучи също така възможността за определяне на хармонизирани критерии за ценообразуване, за да станат тези лекарства достъпни с цел предотвратяване на постоянния недостиг, като се взема предвид паритетът на покупателната способност във всички държави членки;

55. призовава Комисията да постави въпроса за недостига на противоракови лекарства в центъра на посветената на лечението част на бъдещия европейски план за борба с рака;
56. призовава за въвеждане на специален статут за определени лекарствени продукти с изтекли изключителни права, който да бъде придружен от стимули за производителите, за да се запази пускането на тези продукти на европейския пазар и да се осигури диверсификация на европейското производство;
57. призовава Комисията да създаде европейски стратегически резерв за лекарствени продукти от здравно и стратегическо значение (*médicaments d'intérêt sanitaire et stratégique, MISS*), при които има голям риск от недостиг, по подобие на механизма *rescEU*, така че да се облекчи постоянният недостиг, както и да създаде европейска аптека за спешни случаи; настоява този резерв да бъде пропорционален на своята цел и да се използва по прозрачен, отговорен и справедлив за всички държави членки начин; подчертава, че подобен механизъм следва да се управлява внимателно, като се обръща специално внимание на срока на годност и на избягването на отпадъците;
58. призовава да бъде определен европейски регулаторен орган, който съвместно с Комисията да поеме създаването на механизъм за справедливо разпределение на лекарствените средства от европейския стратегически резерв на държавите членки, които са засегнати от прекъсване или недостиг на предлагането; призовава този определен европейски регулаторен орган да планира извършването на независими и прозрачни прегледи, за да се гарантира еднакво третиране на всички държави членки;
59. призовава Комисията и държавите членки да разработят новаторски и координирани стратегии и да засилят обмена на добри практики в областта на управлението на запасите; счита, че Европейската агенция по лекарствата (ЕМА) е най-подходящият орган, който да бъде определен за регулаторен орган, натоварен с предотвратяването на недостига на лекарствени продукти на равнището на ЕС по време и извън рамките на извънредни ситуации, за което следва на агенцията да се даде по-широк мандат и да се увеличат ресурсите; ето защо призовава Комисията да измени съществуващото законодателство с цел укрепване на капацитета на ЕМА; подчертава, че в дългосрочен план ЕМА следва да може да предоставя разрешения за търговия, при условие че производителите спазват изискванията за доставка и достъпност, без тези изисквания да водят до недостиг на лекарствени продукти; изразява надежда, че укрепването на ресурсите на ЕМА ще ѝ позволи да запази настоящата система за инспектиране на местата за производство, установени в трети държави, чрез координиране на националните инспектори;
60. призовава за преразглеждане на Регламент (ЕО) № 141/2000 за лекарствата сираци¹⁸⁵ с цел обръщане на „тежестта на доказване“ за клаузата за десетгодишна търговска изключителност, така че титулярят на разрешението за търговия да трябва да докаже, че продуктът не е достатъчно рентабилен, за да покрие разходите за научноизследователска и развойна дейност;

¹⁸⁵ Регламент (ЕО) № 141/2000 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1999 г. за лекарствата сираци (ОВ L 18, 22.1.2000 г., стр. 1).

61. призовава Комисията да проучи и създаде фонд за лекарства сираци, който да бъде финансиран от държавите членки, за да може лекарствата сираци за целия ЕС да се придобиват съвместно от името на държавите членки;
62. призовава за започване на процедури за съвместно възлагане на обществени поръчки на равнището на ЕС с цел справяне с недостига на лекарства, по-специално по време на здравни кризи, както беше направено по отношение на пандемията от COVID-19, като процедурите бъдат по-прости и прозрачни, за да се постигне по-гъвкава реакция; призовава по-специално за въвеждането на съвместно възлагане на обществени поръчки на равнището на ЕС за лекарства за лечение на редки заболявания, за да се гарантира, че тези лекарства са достъпни във всички държави членки; призовава Комисията да извърши спешна оценка и евентуално преразглеждане с регламент на Решение № 1082/2013/ЕС за трансграничните заплахи за здравето, с което се създава съвместен механизъм за възлагане на обществени поръчки, в съответствие с Договорите;
63. призовава Комисията и държавите членки да преразгледат идеята за прозрачност на нетното ценообразуване и възстановяване на разходите за различни видове лечение, така че държавите членки да бъдат равнопоставени при преговорите с фармацевтичните дружества за лечения, които не са предмет на съвместни обществени поръчки;
64. призовава Комисията да засили своето участие в подкрепа на защитата на критичната здравна инфраструктура в държавите членки и да започне да прилага Европейската програма за защита на критичната инфраструктура за сектора на здравната инфраструктура;
65. призовава за пълно и бързо прилагане на Регламент (ЕС) № 536/2014 относно клиничните изпитвания на лекарствени продукти за хуманна употреба; счита, че този регламент би улеснил започването на широкомащабни клинични изпитвания, провеждани по хармонизиран и координиран начин на равнището на ЕС;
66. призовава Комисията и Европейската агенция по лекарствата да работят съвместно с промишлеността, за да се гарантира, че лекарствата, които се предоставят в една държава членка, са достъпни във всички други държави членки, по-специално в по-малките държави членки;
67. призовава Комисията да направи оценка на въздействието на паралелния внос върху недостига на лекарствени продукти в държавите членки и да се заеме по подходящ начин с решаването на проблемите, като предприеме необходимите действия, за да гарантира, че лекарствата достигат своевременно до всички пациенти в ЕС; във връзка с това подчертава необходимостта от включване на опита на пациентите, потребителските групи и работещите в сферата на здравеопазването;
68. подчертава значението на овластяването на пациентите и на насочения към пациентите подход; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да подобрят представителството на пациентите и техния принос в процеса на вземане на решения относно справянето с потенциални проблеми по отношение на снабдяването, които засягат техните лекарствени средства;

69. призовава държавите членки да приемат обща позиция и да започнат преговори по предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно оценката на здравните технологии и за изменение на Директива 2011/24/ЕС;

Задълбочаване на сътрудничеството между държавите членки

70. призовава Комисията да създаде иновативна, лесна за ползване, прозрачна и централизирана цифрова платформа за докладване и предоставяне от страна на националните агенции и всички заинтересовани страни, включително производителите, търговците на едро и фармацевтите, на хармонизирана информация относно наличните запаси и недостига на лекарствени продукти и медицинско оборудване, както и за избягване на дублиране; приветства работата на съвместната работна група на Европейската агенция по лекарствата (ЕМА) и ръководителите на агенциите по лекарствата (РАЛ) относно наличността на лекарства, както и създаването от Европейската агенция по лекарствата на системите от единни звена за контакт (SPOC) и единни звена за контакт във фармацевтичната промишленост (i-SPOC); призовава за оценка и подобряване на съществуващите информационни системи, за да се осигури ясна картина на трудностите, недостига и нуждите във всяка държава членка, така че да се избегнат практиките на презапасяване; в този контекст насърчава Комисията да използва и прилага цифровите и телематичните инструменти на общоевропейско равнище, както и да обмисли възможността за изменение на Регламента относно промените в условията¹⁸⁶ и на насоките за класификация на промените в условията; призовава Комисията и държавите членки да създадат система за ранно предупреждение на национално равнище и на равнището на ЕС, за да се въведат по-строги задължения за фармацевтичните дружества за уведомяване относно всякакви прекъсвания или напрежение в доставките на лекарства;
71. счита, че е от съществено значение да се подобри ранната комуникация с медицинските специалисти и с пациентите относно наличието на лекарствени продукти, като се използват иновативни цифрови инструменти, които дават възможност за предоставяне в реално време на актуални данни за наличността, местоположението, количеството и цената на даден лекарствен продукт, в съответствие със законодателството за защита на данните; подчертава, че медицинските специалисти трябва да имат достъп до актуална информация, за да могат да реагират по подходящ начин на възникващия и съществуващия недостиг; подчертава, че ранната осведоменост относно даден проблем с доставките и ранното идентифициране на възможни терапевтични алтернативи могат да увеличат безопасността на пациентите; ето защо препоръчва включването на информация за медицинските специалисти относно наличните алтернативи;
72. счита, че държавите членки следва да споделят с всички участващи страни информация, като например епидемиологични прогнози, които да им помагат да планират по-добре своите дейности в условията на нарастващо търсене и да откликват по-добре на потребностите в периоди на недостиг;

¹⁸⁶ Регламент (ЕО) № 1234/2008 на Комисията от 24 ноември 2008 г. относно разглеждането на промените в условията на разрешенията за търговия с лекарствени продукти за хуманна употреба и ветеринарни лекарствени продукти (ОВ L 334, 12.12.2008 г., стр. 7).

73. припомня, че погрешната информация може да води до нецелесъобразна употреба на лекарствени продукти и до ненужно натрупване на запаси;
74. отбелязва също така, че хората се презапасяват с лекарства поради страх от изчерпване на доставките; призовава правителствата да противодействат на тези страхове чрез мерки за осведомяване и убеждаване, за да се сложи край на прекомерното потребление на ресурси;
75. призовава за допълването на брошурата на хартиен носител с електронна листовка с информация за продукта на всички езици за всички държави, в които лекарственият продукт се предлага на пазара, с цел да се улеснят движението и продажбата на лекарствени продукти в рамките на единния пазар и по този начин да се предотврати и намали недостигът; приканва Комисията да направи оценка на възможността за разрешаване на производителите да въведат – на доброволни начала и без това да представлява допълнителна тежест за тях – система за видимо и разпознаваемо за пациентите и клиентите етикетирание относно произхода и мястото на производство на лекарствените продукти и активните вещества;
76. подчертава, че е важно да се осигури безпроблемното функциониране на единния пазар, за да се премахнат бариерите пред достъпа до лекарства, медицински изделия и предпазни средства за всички граждани, и особено за живеещите в държави членки, които поради малкия си размер или отдалеченото си местоположение разчитат в голяма степен на вноса и нямат лесен достъп до веригата на доставките;
77. препоръчва разработването на каталог на случаите на недостиг във всички държави членки, който да позволи на Европейската агенция по лекарствата лесно да актуализира своя публичен каталог на случаите на недостиг, оценен от нейния Комитет по лекарствените продукти за хуманна употреба (CHMP) и/или нейния Комитет за оценка на риска в областта на фармакологичната бдителност (PRAC);
78. подчертава значението на предприемането от страна на Комисията на всички необходими мерки срещу спекулациите, измамите и злоупотребите с цените в търговията с основни медицински вещества;
79. осъжда недобросъвестното използване на недостиг за престъпни цели; припомня, че фалшифицирането или подправянето на лекарства и медицински продукти засилва напрежението, свързано с проблемите при снабдяването; призовава за засилване на мерките за борба с тези практики чрез контролиране на онлайн платформите, които предлагат лекарства, укрепване на сътрудничеството между съответните агенции на ЕС и националните агенции и гарантиране на зачитането на правата на жертвите;

Превенция и реакция при недостиг в случай на здравни кризи

80. подчертава със загриженост недостига на някои лекарства, възникнал по време на кризата, свързана с COVID-19, включително недостига на лекарства, използвани за интензивно лечение; подчертава, че е важно да се поддържат производството, доставките, разпространението, разработването на висококачествени лекарства и равният достъп до тях, като координацията се извършва от Европейската агенция

по лекарствата; отбелязва със загриженост забраните за износ, наложени върху някои лекарства в световен мащаб, и приветства ангажимента на Комисията за гарантиране на доставките на лекарствени продукти; подчертава, че експерименталното използване на лекарства за лечение на COVID-19 не трябва да води до недостиг на лекарства за пациенти с други заболявания, които са зависими от тези лекарства;

81. призовава Комисията да приеме в тясно сътрудничество с държавите членки европейски план за готовност при пандемия, за да осигури координирана и ефективна реакция; в тази връзка приветства създаването от страна на Комисията на Клирингова къща за медицинско оборудване за COVID-19; напомня призива си, отправен в резолюцията от 17 април 2020 г., за създаване на европейски механизъм за реагиране в областта на здравеопазването в отговор на всички видове здравни кризи;
82. подчертава, че евентуалният европейски план за готовност при пандемия следва да включва координация на информацията относно дистрибуцията и потреблението на лекарствени продукти в държавите членки, както и подходящо определение за регулаторна гъвкавост, за да се реагира на трудностите в доставките; счита, че този план следва също така да включва широко разпространеното използване на основани на сътрудничество механизми при кризи на равнището на ЕС, насочени към сериозни трансгранични заплахи за здравето, като например rescEU и споразумението за съвместно възлагане на обществени поръчки, с цел ефикасно подпомагане на способностите за реагиране на държавите членки;
83. подчертава, че прилагането на отворена, свободна, справедлива, прозрачна и изпълнима, основана на правила многостранна система за търговия е от основно значение за гарантирането на наличността на медицински продукти в световен мащаб и за ограничаване на уязвимостта ни при бъдещи извънредни ситуации;
84. приветства въвеждането вследствие на извънредното положение във връзка с COVID-19 на по-гъвкави правила в опит да се намали недостигът и да се улесни движението на лекарства между държавите членки, включително приемането на различни формати на опаковките, процедура за повторно използване, с която да се даде възможност на притежателите на разрешението за употреба да получат одобрение в друга държава членка, удължаване на срока на валидност на сертификатите за добри производствени практики, по-дълги срокове на годност, използване на ветеринарни лекарствени продукти и т.н.; призовава Комисията да наблюдава стриктно прилагането на тези решения, да гарантира, че безопасността на пациентите не е застрашена, а в случай на трудности или недостиг те да се прилагат през цялото време; във връзка с това приветства временното удължаване на срока на прилагане на Регламент (ЕС) 2017/745 за медицинските изделия; във връзка с това изисква конкретен подход за лекарствените продукти сираци;
85. отбелязва, че патентната закрила е основен стимул за дружествата да инвестират в иновации и да произвеждат нови лекарствени продукти; отбелязва в същото време, че изключващият ефект на патентите може да доведе до ограничено предлагане на пазара и намален достъп до лекарствени и фармацевтични продукти; отбелязва, че следва да се намери баланс между насърчаването на иновациите чрез изключващия ефект на патентите и гарантирането на достъп до

лекарства и защитата на общественото здраве; припомня, че дружество, което предлага лекарствен продукт, може да се ползва с изключителни права върху данните за период от осем години, считано от първото разрешение за търговия, съгласно член 14, параграф 11 от Регламент (ЕО) № 726/2004 на Комисията; призовава Комисията да предложи преразглеждане на този регламент с цел да се предвиди временно разрешаване на предоставянето на принудителни лицензи в случай на здравна криза, за да се даде възможност за производство на генерични версии на животоспасяващи лекарства; припомня, че това е една от възможностите за гъвкавост в общественото здравеопазване в областта на патентната закрила, която вече е включена в Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост (ТРИПС) на СТО, което е допълнително потвърдено от Декларацията от Доха от 2001 г.; призовава Комисията да гарантира, че прилагането на споразуменията на ЕС за свободна търговия не пречи на възможностите за използване на гъвкавостта, предвидени в Споразумението за свързаните с търговията аспекти на правата върху интелектуалната собственост, и да предостави насоки на държавите членки, за да насърчи доброволното лицензиране пред незабавното задължително лицензиране;

86. припомня, че Регламент (ЕО) № 816/2006¹⁸⁷ хармонизира процедурата по предоставяне на принудителни лицензи по патенти и сертификати за допълнителна защита, свързани с производството и продажбата на фармацевтични продукти, предназначени за износ към отговарящите на критериите за това държави вносителки, в които съществува потребност от такива продукти, за разрешаване на проблеми в областта на общественото здраве; призовава Комисията да разгледа в контекста на предстоящата си фармацевтична стратегия за Европа възможността за хармонизирани правила относно предоставянето на принудителни лицензи за лекарствени продукти, като например ваксини, което би позволило на държавите членки да реагират в бъдеще по-бързо и по-ефективно на кризи в Европа, свързани с общественото здраве;
87. подчертава, че е необходимо схемите за принудително лицензиране да бъдат част от по-широки действия на ЕС за справяне с проблема с достъпа до лекарствени продукти; приканва Комисията да предложи европейски план за действие в това отношение;
88. подчертава, че защитата и прилагането на патентите следва да отчитат надлежно интересите на обществото, а именно защитата на правата на човека и приоритетите в областта на общественото здраве; припомня в същия дух, че патентната защита не следва да се намесва в правото на здравеопазване и не следва да служи за увеличаване на различията между по-богатите и по-бедните граждани, когато става въпрос за достъп до лекарствени продукти; счита, че подходът на Съюза към този въпрос следва да гарантира хармонизация и съгласуваност между различните мерки, с които разполагат държавите членки;

¹⁸⁷ Регламент (ЕО) № 816/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2006 г. за предоставяне на принудителни лицензи за патенти, свързани с производството на фармацевтични продукти за износ в държавите с проблеми в областта на общественото здраве (ОВ L 157, 9.6.2006 г., стр. 1).

89. подчертава, че една широка мрежа от справедливи и добре прилагани споразумения за свободна търговия с балансиран разпоредби относно интелектуалната собственост и регулаторното сътрудничество, заедно с напълно функционираща многостранна търговска система, в основата на която стоят СТО и оперативен апелативен орган, представлява най-добрият начин да се гарантират наличието на множество източници на производство на основни лекарствени средства и сближаването на регулаторните стандарти в световен мащаб, като се осигурява солидна глобална рамка за иновации, допълваща европейското производство; подчертава значението на съществуването на възможности за гарантиране на подходяща наличност на необходими фармацевтични продукти, включително чрез готовност при възникването на такава необходимост да се разреши вносът на лекарства, произведени в чужбина с принудителна лицензия; припомня, че разликите в регулаторните рамки и стандартите за лекарствените продукти могат да създават ненужни пречки в търговията; подчертава значението на европейските стандарти за качество и безопасност; насърчава приемането на международни стандарти и настоятелно призовава Комисията да гарантира, че всички крайни или междинни лекарствени продукти, предназначени за европейския пазар, отговарят на приложимите европейски стандарти за качество и безопасност и че не нарушават правата на интелектуалната собственост; отбелязва, че още един начин за гарантиране на стратегическата автономност на ЕС в областта на здравеопазването е включването на фармацевтичното производство на определени продукти в програмата ВПОИ (важни проекти от общоевропейски интерес);
90. силно насърчава всички държави да се присъединят към Споразумението на СТО за премахване на митата върху фармацевтични продукти; настоятелно призовава за разширяване на обхвата му, така че да включва всички фармацевтични и лекарствени продукти, като същевременно се зачита възможността на всички държави да определят собствени политики и се гарантира достъпът на гражданите им до лекарства; подчертава, че медицинските продукти и лекарствените средства, включително междинните им форми, следва винаги да бъдат изключени от ответните мерки при търговски спорове и да са лесно достъпни; призовава също така за незабавно, едностранно и временно премахване на тарифите върху медицинските и фармацевтичните продукти за улесняване на вноса на тези стоки; подчертава, че при разработването на медицински продукти трябва да се спазват международните стандарти в областта на правата на човека в съответствие с Парижкото споразумение и че трудовите права трябва да съответстват на конвенциите на МОТ; отбелязва работата на Комисията по законодателство за надлежна проверка;
91. призовава Комисията и държавите членки да осигурят бързото и пълно прилагане и – ако е необходимо – преразглеждане на Регламента за скрининг на преки чуждестранни инвестиции, в който здравеопазването следва да се включи като стратегически сектор;
92. припомня, че извънредно положение във връзка с COVID-19 подложи на изпитание издръжливостта на системите за обществено здравеопазване; смята, че въвеждането на тестове за устойчивост (стрес тестове) за оценка на издръжливостта на системите на общественото здравеопазване в извънредни ситуации би могло да спомогне за определяне на факторите за структурни

рискове и би предоставило ефективни средства за противодействие на недостига в случай на пандемии; призовава Комисията и Съвета, въз основа на резултатите от тези тестове да изготвят препоръки, адресирани до държавите членки, с цел укрепване на техните здравни системи и покриване на всички основни потребности, които биха могли да възникнат в случай на извънредна ситуация по отношение на здравето;

93. счита, че системите за здравеопазване в ЕС се нуждаят от повече общи стандарти и по-добра оперативна съвместимост, за да се избегне недостигът на лекарства и да се осигури качествено здравеопазване за всички в обществото; ето защо призовава Комисията да предложи директива за установяване на минимални стандарти за качествени системи за здравеопазване въз основа на заключенията от стрес тестовете;
94. счита, че в случай на криза в здравеопазването затварянето на границите и митническите проверки не могат да представляват пречка пред трансграничното движение на лекарствени продукти от основно значение в рамките на Съюза; призовава Комисията и държавите членки да въведат сигурни и бързи процедури за проверка на продуктите на границата по време на криза, свързана със здравето, в съответствие с правото на ЕС;
95. отбелязва, че избухването на епидемията от COVID-19 изведе на преден план значението на сътрудничеството и солидарността между държавите членки и на навременното снабдяване с лекарства при спешни и извънредни обстоятелства, които биха могли да възникнат отново в бъдеще; подчертава освен това, че разработването на нова политика за промишлеността и транспорта, както и инвестициите в научноизследователска и развойна дейност, са от ключово значение, за да се гарантира, че фармацевтичната промишленост може да реагира на бъдещите потребности;
96. подчертава необходимостта от по-ефективна и устойчива транспортна и логистична мрежа и от намаляване на дължината на транспортните маршрути, което би довело до намаляване на емисиите, смекчаване на въздействието върху околната среда и климата, подобряване на функционирането на вътрешния пазар и намаляване на административните пречки;
97. призовава държавите членки да прилагат „зелените ленти“, предложени от Комисията в нейните „Насоки за мерки за управление на границите с цел опазване на здравето и осигуряване на наличността на стоки и основни услуги“, за да се осигури гладкото протичане на транспортирането не само на лекарствените продукти, но също така и на суровини, междинни продукти и свързани с тях материали, включително опаковане; подчертава необходимостта от запазване на отворените граници чрез „зелени ленти“, за да могат те да се използват за справяне с бъдещи неочаквани събития;
98. счита, че е необходимо да се премахнат проблемните зони и да се преодолеят съществуващите пречки за изграждането на напълно интегрирано и добре функциониращо Единно европейско транспортно пространство за всички видове транспорт; подчертава, че е необходимо да се засили интермодалността (като същевременно се отдава предимство на прехода към железопътен транспорт), да се финансират основните транспортни възли и да се гарантира непрекъснатото

снабдяване с различни видове стоки, включително опасни товари, които са от решаващо значение за производството в химическата и фармацевтичната промишленост; призовава държавите членки да гарантират, че в подготовка за нарастващия обем на трафика в резултат на премахването на ограничения медицинските заведения и медицинският персонал получават подкрепа;

99. подчертава колко са важни информационните системи като средство, което предоставя възможност за проследяването, надзора и навременното снабдяване с лекарства, както и за обмяна на информация между различните участници в транспортната логистична верига, включително митническите органи;
100. призовава Комисията, като координира действията си с държавите членки, да разработи механизми за гарантиране на бърз и безопасен транспорт и по-добър надзор на транспорта и за създаване на резерв от лекарства, по-конкретно въвеждането на план за действие в извънредни ситуации, който да гарантира безпрепятствения транспорт на лекарства, когато настъпят смущения в транспортния сектор, както и на планове за нетрадиционно разпределение, например доставки на лекарства, които е наложително да се извършат в определен срок, чрез планиран смесен трафик;
101. отбелязва, че е важно да се гарантират недискриминационни и високи стандарти за безопасност както за транспортната инфраструктура, така и за служителите в сектора на транспорта, като по този начин се създава възможност за управление на значителни обеми в рамките на веригата за доставки, без да възникват смущения, като същевременно на компетентните органи се предоставя възможност да предприемат пропорционални и съобразени мерки, за да се сведат до минимум рисковете за здравето; подчертава колко е важно да се запазят добри условия на труд за водачите на превозни средства;
102. призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че здравните работници имат право да преминават вътрешните граници, ако работят в съседна държава;
103. отбелязва колко е важно за транспортната инфраструктура за внос и износ на стоки внимателно да се управлява капацитетът за складиране при стайна и при ниска температура;
104. подчертава необходимостта от премахване на бариерите пред достъпа до лекарства, медицински изделия и предпазни средства за всички граждани, и особено за живеещите в държави членки, които поради малкия си размер или отдалеченото си местоположение разчитат в голяма степен на вноса и нямат лесен достъп до веригата на доставките;
105. подчертава, че е важно да се отговори на специфичните транспортни потребности на местно и регионално равнище, особено в периферните, селските, планинските, слабо населените, островните и най-отдалечените региони, които са по-трудно достъпни и в които има по-високи разходи за доставка; счита, че стратегическите планове за модернизиране на инфраструктурата в държавите членки следва да включват конкретни действия за тези региони; отбелязва, че е важно да се гарантира, че преходът към цифрови технологии ще обхване и тези райони, както и необходимостта да се ускори внедряването на нови решения, адаптирани към техните потребности, подобряване на свързаността и на физическата и

финансовата достъпност; подчертава, че достъпът до лекарства в тези области следва да не бъде възпрепятстван по никакъв начин;

106. призовава Комисията да осигури организационна и финансова подкрепа, включително чрез работните програми, приети в рамките на многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г., на държавите членки и на транспортните оператори по време на извънредни събития, например пандемии, и да отдава приоритет и да гарантира резервирано пространство във всички товарни пратки за стоки от първа необходимост, например лекарства, активни фармацевтични съставки и медицинско оборудване.
107. призовава за прилагането на бързи и новаторски решения за своевременно смекчаване на недостига на лекарства и за осигуряване на условия за безопасен транспорт на чувствителни към температурата лекарства, като продуктите се проследяват чрез постоянно наблюдение от разстояние; призовава Комисията да разшири правомощията на Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC) в областта на общественото здраве и да насърчава обмена на най-добри практики;
108. призовава Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията да предостави данни за моделиране относно вероятното развитие на пандемията на COVID-19 във всяка държава членка, както и данни за нуждите на пациентите и капацитета на болниците в държавите членки с цел по-добро прогнозиране на търсенето и предлагането на лекарства, когато е необходимо; счита, че ЕМА следва да работи съвместно с ECDC за по-успешно предотвратяване на недостига на лекарства и на често използвани лекарствени средства с оглед на евентуални бъдещи епидемии и пандемии;
109. призовава Комисията, Европейската агенция по лекарствата и националните регулаторни органи да се възползват от всички прагматични усилия, положени по време на извънредното положение във връзка с COVID-19, и да продължават да позволяват регулаторна гъвкавост на притежателите на разрешения за употреба, например по отношение на процедурите за промени в доставчиците на активни фармацевтични съставки, определянето на нови производствени обекти и по-бързото предоставяне на разрешения за внос, така че да се намали недостигът на лекарства;
110. признава, че квотите за доставки, прилагани от притежателите на разрешения за употреба във връзка с дистрибуцията на здравни продукти, се определят съобразно няколко параметъра, включително прогнози за националните потребности на пациентите; призовава Комисията да разгледа, заедно със заинтересованите лица от фармацевтичната промишленост, наличните запаси от лекарства; във връзка с това припомня, че прилаганите от дистрибуторите квоти за стокови наличности често са тясно определени и водят до забавяне и недостиг, както и че е забелязана липса на прозрачност по отношение на запасите в определени части от веригата на дистрибуция;
111. подчертава, че политиките в областта на ценообразуването на фармацевтичните продукти, които включват единствено разноси, не позволяват корекции на цените, за да бъдат отразени промените в разходите за стоки, производство, регулаторни процедури и дистрибуция, и имат отрицателно въздействие върху

надеждността на доставките; отбелязва със загриженост, че увеличеното търсене на продукти по време на недостиг на лекарства може да увеличи риска от нелоялни практики на ценообразуване в регионите, засегнати от недостига, както и в случаите, когато алтернативни фармацевтични продукти биха могли да заменят продуктите, засегнати от недостига;

112. посочва примери за недостиг, свързан с времето, необходимо за изпълнение на регулаторните изисквания, включително изоставане от регулаторните срокове и национални изисквания, но междувременно подчертава, че необходимостта от лекарства и медицинско оборудване не може да бъде за сметка на качеството, безопасността, ефикасността и ефективността от гледна точка на разходите на лекарствата за хуманна употреба и здравните продукти, включително медицинските изделия; припомня, че спазването на правилата, приложими при разрешаването на клинични изпитвания на лекарства, както и контролът върху спазването на добрите клинични практики при тяхното изпълнение, трябва да продължат да се регулират и контролират в съответствие с най-високите стандарти за опазване на общественото здраве; също така припомня, че следва да се даде приоритет на оптимизирането на регулаторните процеси, като същевременно се поддържат високи научни стандарти, за да се създадат условия за опростени административни задачи, свързани със запазването на лекарствени продукти на пазара, чрез изменение на съществуващия регламент относно „промени в условията“, подобрен достъп до информация за пациентите и здравните специалисти и опростен поток от лекарства от една държава членка към друга в случай на недостиг; насърчава Комисията да използва по най-добрия начин информационните технологии за регулаторните процеси, включително цифровите и телематичните инструменти, с цел подобряване на регулаторната ефективност в целия ЕС, като същевременно се спазват стандартите за защита на личните данни, както е посочено в Регламент (ЕС) 2016/679 (Общ регламент относно защитата на данните/ОРЗД)¹⁸⁸;
113. настоятелно призовава Комисията, като има предвид европейската стратегия за данните и цифровата трансформация на здравеопазването и като взема под внимание огромния потенциал на здравните данни за подобряването на качеството на здравеопазването и на резултатите за пациентите, да насърчава прилагането на оперативно съвместими технологии в здравния сектор на държавите членки, което ще улесни осигуряването на иновативни здравни решения за пациентите; насърчава създаването на основано на пълно сътрудничество и функциониращо европейско пространство за здравни данни с рамка за управление, която да насърчава създаването на иновативна, управлявана от данните екосистема, основана на сигурен и контролиран обмен на информация и критични данни между държавите членки; призовава Комисията да подкрепя следващото поколение стандарти, инструменти и инфраструктура с цел съхраняване и обработка на данни, подходящи за научни изследвания и за разработването на иновативни продукти и услуги; подчертава, че лични здравни данни могат да бъдат събирани и обработвани само въз основа на правните основания, предвидени в член 6, параграф 1 от Общия регламент относно

¹⁸⁸ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1)

защитата на данните, заедно с условията, предвидени в член 9 от Общия регламент относно защитата на данните; счита, че в този контекст по-нататъшна обработка на лични здравни данни следва да бъде забранена; припомня на администраторите на данни принципа на защита на данните за прозрачност и произтичащите от него задължения за тях към пациентите и другите субекти на данни;

114. подчертава значението на осигуряването на всеобщ достъп до ваксини и лечение, особено при извънредни ситуации и за нови заболявания, за които не съществува лечение, както е случаят с COVID-19; настоятелно призовава за тясно сътрудничество между СЗО и СТО за гарантиране на доставките на ваксина, след като такава бъде разработена; призовава същевременно Комисията да укрепи своите механизми за съвместно възлагане на обществени поръчки за лекарствени средства, за да се гарантира всеобщ достъп до лечение за всички граждани, независимо от това къде пребивават;
115. настоява, че при подготовката за разработването и разрешаването на безопасна и ефикасна ваксина или лечение срещу COVID-19 трябва да бъдат предприети всички стъпки, за да се гарантира бързото производство и разпространение в Европа и в световен мащаб, като се гарантира справедлив и равен достъп до ваксината или лечението;
116. признава, че епидемията от COVID-19 изостри постоянния проблем с недостига на лекарства и предпазни средства в ЕС, като същевременно подчертава, че достъпът до лекарства и предпазни средства е проблем от световно значение, който също има сериозни последици в развиващите се страни, където се разпространяват болести, свързани с бедността, и наличността на лекарства е ниска; изтъква необходимостта ЕС да гарантира съгласуваност в своите политики, по-специално в областта на развитието, търговията, здравеопазването, научните изследвания и иновациите, с цел да се подпомогне запазването на непрекъснатия достъп до основни лекарствени средства в най-бедните страни, и по-специално в най-слабо развитите страни;
117. отбелязва, че липсата на достъп до лекарствени средства е засегнала сериозно най-уязвимите и маргинализирани групи, включително жените и децата, хората, живеещи с ХИВ и други хронични заболявания, мигрантите, бежанците и вътрешно разселените лица, възрастните хора и лицата с увреждания;
118. призовава Комисията да поеме водеща роля на световно равнище за гарантиране на доставките и достъпа на развиващите се страни до основни лекарствени средства, особено при извънредни ситуации;
119. подчертава, че епидемията от COVID-19 показва необходимостта от съкращаване във възможно най-голяма степен на съществуващите вериги за доставка, по-специално за да се избегне зависимостта от дълги и уязвими глобални вериги за доставки на критично медицинско оборудване и фармацевтични продукти; настоятелно призовава ЕС да помогне на развиващите се страни да изградят местен капацитет за производство и разпространение чрез техническа помощ, критични знания и информация, чрез стимулиране на трансфера на технологии и насърчаване на съгласуваността на регулаторните насоки, системите за наблюдение и обучението на здравните специалисти; подчертава необходимостта

от създаване на по-силни здравни системи и добре функциониращи вериги на доставки; подчертава факта, че развиващите се страни, особено най-слабо развитите страни, са силно зависими от международните вериги за доставки, което може да доведе до сериозен недостиг, когато в световен мащаб търсенето нарасне, а предлагането е ограничено;

120. призовава за глобален колективен отговор и приветства резултата от проявата за поемане на ангажименти за борба с коронавируса на 4 май 2020 г., при която донори от цял свят поеха ангажименти за мобилизиране на 7,4 милиарда евро, за да се ускори работата по диагностиката, лечението и разработването на ваксини; подчертава, че медицинските инструменти, свързани с COVID-19, следва да бъдат финансово достъпни, безопасни, ефективни, лесни за администриране и общодостъпни за всички навсякъде и да бъдат считани за „световни обществени блага“; поради това счита, че физическата и финансовата достъпност следва да бъдат неразделна част от цялата научноизследователска и развойна дейност и производствения процес; за тази цел счита, че към публичното финансиране следва да се прилагат строги условия, по-специално по отношение на колективното управление, прозрачността, споделянето на технологии, техническо ноу-хау и клинични резултати и др.; подчертава, че тези условия трябва да бъдат публикувани, тъй като публичното финансиране не може да се изразява в празни чекове;
121. подчертава, че обменът на проби от патогени и на данни за секвенции е от решаващо значение за бързото развитие на диагностиката, терапиите и ваксините; припомня обвързващите международни задължения за справедливо и равноправно споделяне на ползите от Конвенцията за биологичното разнообразие и Протокола от Нагоя по отношение на генетичния материал;

o

o o

122. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, на Комисията и на парламентите на държавите членки.

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2020)0229

**Изпълнение на националните стратегии за интегриране на ромите:
борба с отрицателните нагласи към хората с ромски произход в
Европа**

**Резолюция на Европейския парламент от 17 септември 2020 г. относно
изпълнението на националните стратегии за интегриране на ромите: борба с
отрицателните нагласи към хората с ромски произход в Европа (2020/2011(INI))**

Европейският парламент,

- като взе предвид Договора за Европейския съюз (ДЕС), Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и Хартата на основните права на Европейския съюз,
- като взе предвид Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи, Европейската социална харта, Рамковата конвенция за защитата на националните малцинства, както и докладите и препоръките на комисаря на Съвета на Европа за правата на човека, Европейската комисия срещу расизма и нетолерантността и други механизми на Съвета на Европа,
- като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека и договорите на ООН в областта на правата на човека, в т.ч. Международния пакт за граждански и политически свободи, Международния пакт за икономически, социални и културни права, Международната конвенция за премахване на всички форми на расова дискриминация, Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация по отношение на жените и Конвенцията за правата на детето,
- като взе предвид Директива 2000/43/ЕО на Съвета от 29 юни 2000 г. относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход¹⁸⁹,
- като взе предвид Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 г. за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите¹⁹⁰,

¹⁸⁹ ОВ L 180, 19.7.2000 г., стр. 22.

¹⁹⁰ ОВ L 303, 2.12.2000 г., стр. 16.

- като взе предвид Рамково решение 2008/913/ПВР на Съвета от 28 ноември 2008 година относно борбата с определени форми и прояви на расизъм и ксенофобия посредством наказателното право¹⁹¹,
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 1367/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 г. относно прилагането на разпоредбите на Орхуската конвенция за достъп до информация, публично участие в процеса на вземане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда към институциите и органите на Общността¹⁹²,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 5 април 2011 г., озаглавено „Рамка на ЕС за национални стратегии за интегриране на ромите до 2020 г.“ (COM(2011)0173), и последващите доклади за изпълнението и оценката,
- като взе предвид препоръката на Съвета от 9 декември 2013 г. относно ефективни мерки за интегриране на ромите в държавите членки¹⁹³ и заключенията на Съвета от 8 декември 2016 г. относно ускоряването на процеса на интегриране на ромите и от 13 октомври 2016 г. относно специален доклад № 14/2016 на Европейската сметна палата,
- като взе предвид резолюцията на Европейския парламент от 2011 г. относно стратегията на ЕС за интеграция на ромите и резолюцията от 2013 г. относно аспектите, свързани с равенството между половете, на европейската рамка за националните стратегии за интеграция на ромите,
- като взе предвид резолюцията си от 15 април 2015 г. по повод Международния ден на ромите – антиромски настроения в Европа и признаване от страна на ЕС на възпоменателния ден на геноцида над ромите по време на Втората световна война¹⁹⁴,
- като взе предвид своята резолюция от 25 октомври 2017 г., озаглавена „Аспекти, свързани с основните права, в контекста на интеграцията на ромите в ЕС: борба срещу антиромските настроения“¹⁹⁵,
- като взе предвид своята резолюция от 16 януари 2019 г. относно състоянието на основните права в Европейския съюз през 2017 г.¹⁹⁶,
- като взе предвид своята резолюция от 12 февруари 2019 г. относно необходимостта от подобрена стратегическа рамка на ЕС за националните стратегии за приобщаване на ромите за периода след 2020 г. и за засилване на борбата срещу антиромските настроения¹⁹⁷,

¹⁹¹ ОВ L 328, 6.12.2008 г., стр. 55.

¹⁹² ОВ L 264, 25.9.2006 г., стр. 13.

¹⁹³ ОВ С 378, 24.12.2013 г., стр. 1.

¹⁹⁴ ОВ С 328, 6.9.2016 г., стр. 4.

¹⁹⁵ ОВ С 346, 27.9.2018 г., стр. 171.

¹⁹⁶ Приети текстове, P8_TA(2019)0032.

¹⁹⁷ Приети текстове, P8_TA(2019)0075.

- като взе предвид своята резолюция от 7 февруари 2018 г. относно „Борба срещу дискриминацията спрямо граждани на ЕС, принадлежащи към малцинства, в държавите – членки на ЕС“¹⁹⁸,
- като взе предвид своята резолюция от 13 март 2018 г. относно изоставащите региони в ЕС¹⁹⁹,
- като взе предвид своята резолюция от 25 октомври 2018 г. относно нарастването на неофашисткото насилие в Европа²⁰⁰,
- като взе предвид своята резолюция от 13 ноември 2018 г. относно минимални стандарти за малцинствата в ЕС²⁰¹,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 5 септември 2019 г., озаглавено „Доклад относно изпълнението на националните стратегии за интегриране на ромите“ (COM(2019)0406)²⁰²,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 4 декември 2018 г., озаглавено „Доклад относно оценката на Рамката на ЕС за национални стратегии за интегриране на ромите до 2020 г.“ (COM(2018)0785)²⁰³,
- като взе предвид процедурите за установяване на неизпълнение на задължения, озаглавени „Несъответствие с Директива 2000/43/ЕО за равно третиране без разлика на расата – дискриминация на ромските деца в образованието“ (неизпълнение номера 20142174, 20152025 и 20152206),
- като взе предвид Европейския стълб на социалните права,
- като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет относно „Положението на жените от ромски произход“ (SOC/585-EEESC-2018),
- като взе предвид Декларацията от Познан на партньорите от Западните Балкани относно интеграцията на ромите в рамките на процеса на разширяване на ЕС,
- като взе предвид второто проучване на Агенцията на Европейския съюз в областта на основните права на малцинствата и дискриминацията в рамките на Европейския съюз (EU-MIDIS II),
- като взе предвид общата политическа препоръка № 13 на Европейската комисия за борба срещу расизма и нетолерантността,
- като взе предвид Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие,

¹⁹⁸ ОВ С 463, 21.12.2018 г., стр. 21.

¹⁹⁹ ОВ С 162, 10.5.2019 г., стр. 24.

²⁰⁰ Приети текстове, P8_TA(2018)0428.

²⁰¹ Приети текстове, P8_TA(2018)0447.

²⁰² [Доклад относно изпълнението на националните стратегии за интегриране на ромите – 2019 г.](#)

²⁰³ [Европейска комисия, Средносрочна оценка на Рамката на ЕС за НСИР.](#)

- като взе предвид картата на бедността на Световната банка от 2016 г., в която ясно се посочват най-изостаналите региони в Европа,
 - като взе предвид съответните доклади и препоръки на научноизследователските институции и ромските и проромски организации на гражданското общество, включително ромски НПО на местно равнище,
 - като взе предвид европейските граждански инициативи, озаглавени „Minority SavePack“ и „Политиката на сближаване в полза на равенството между регионите и на устойчивостта на регионалните култури“,
 - като взе предвид член 54 от своя Правилник за дейността, както и член 1, параграф 1, буква д) от решението на Председателския съвет от 12 декември 2002 г. относно процедурата по разрешаване на изготвянето на доклади по собствена инициатива и приложение 3 към него,
 - като взе предвид становищата на комисията по заетост и социални въпроси, комисията по култура и образование и комисията по правата на жените и равенството между половете,
 - като взе предвид доклада на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (A9-0147/2020),
- А. като има предвид, че ромското население представлява най-голямото етническо малцинство в Европа,
- Б. като има предвид, че в текущата Рамка беше подчертано многообразието в обхвата на широкия термин „роми“; като има предвид, че тя не успя да отчете многообразието в рамките на ромското население; като има предвид, че терминът „роми“ или двойният термин „синти & роми“ са използвани във време, когато лицата, отговорни за вземането на решения, са вземали решения относно политиките по отношение на ромите без реално участие на ромските общности, и следователно тези общности се чувстват отчуждени от него, и като има предвид, че това определение, използвано в политиките и дискусиите на ЕС, не отразява разнородността на ромската общност и следователно често е критикувано от тях;
- В. като има предвид, че многообразието сред ромското население следва да бъде много по-добре отразено в законодателното предложение за равенство, приобщаване и участие на ромското население в периода след 2020 г.; като има предвид, че терминът „ромско население“ обхваща хора с произход на роми, кале, мануши, ловара, рисенде, бояши, домаре, калдарас, романишали и синти; като има предвид, че новото определение, ромско население, по-добре включва дори заклеямените като цигани, без да имат съответен етнически произход, като например египците, ашкалите или пътуващите общности;
- Г. като има предвид, че значителна част от ромското население в Европа живее при изключително несигурни условия както в селски, така и в градски райони, както и при много лоши социално-икономически условия²⁰⁴; като има предвид, че по-

204

[Агенция на ЕС за основните права, Второ проучване на Европейския съюз в областта на малцинствата и дискриминацията \(роми\) – Избрани констатации, 2016 г.](#)

голямата част от ромското население са лишени от своите основни права на човека във всички сфери на живота;

- Д. като има предвид, че според EU MIDIS II 61 % от гражданите на ЕС считат, че дискриминацията срещу ромското население е широко разпространена в страната им; като има предвид, че продължават да съществува дълбоко вкоренен, устойчив и структурен и често институционален и административен антициганизъм на всички равнища на европейското общество и той се проявява ежедневно като основна пречка пред постигането на пълния потенциал на ромското население като граждани на ЕС, ползващи се в пълна степен с основни права, социално приобщаване и равенство във всички сфери на живота, включително жилищно настаняване, образование, здравеопазване и заетост;
- Е. като има предвид, че ромското население продължава да страда от повишено равнище на словото на омразата; по-специално публично, в социалните медии и от публични личности, политици и длъжностни лица; като има предвид, че то също така е подложено на полицейско насилие, включително колективно наказване, профилиране на расова основа, жилищна и училищна сегрегация; като има предвид, че са необходими конкретни мерки за борба с това явление; като има предвид, че нарушеното функциониране на върховенството на закона в областта на наказателното правосъдие води до недостатъчно равнище на защита и достъп до правосъдие на жертвите на полицейско насилие, като жертвите биват често преследвани от държавните органи;
- Ж. като има предвид, че борбата с антициганизма чрез действащото законодателство против дискриминация не е достатъчна; като има предвид, че държавите-членки на ЕС следва да демонстрират решимост за прекъсване на порочния кръг на антициганизма, по-специално в отношенията на ромското население с местните, регионалните и националните административни органи, за да се гарантира равенството и недискриминацията на техните ромски граждани, както и да се гарантира пълноценното упражняване на техните основни права на човека;
- З. като има предвид, че расизмът срещу ромското население е довел до насилие и убийства като има предвид, че броят на подбудените от омраза тормоз и престъпления срещу ромското население продължава да е значително висок и че повечето инциденти, подбудени от омраза, не се докладват;
- И. като има предвид, че според EU MIDIS II през 2016 г. 80 % от ромското население в девет държави-членки на ЕС с най-голямо ромско население живеят под прага на бедността в страната; като има предвид, че бедността е както резултат, така и фактор за антициганизма, изключването в образованието, заетостта, здравеопазването и жилищното настаняване; като има предвид, че основна цел на стратегията на ЕС за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“ е 20 млн. души, включително ромско население, да бъдат извадени от ситуацията на бедност; като има предвид, че броят на хората, изложени на риск от бедност или социално изключване, е намалял с 3,1 милиона между 2008 г. и 2017 г., но ЕС далеч не е постигнал целта си по стратегията „Европа 2020“ за намаляване на този брой с 20 милиона до 2020 г.;
- Й. като има предвид, че всеки трети човек от ромски произход живее без течаща вода, а 10 % – без електричество; като има предвид, че едва малко повече от

половината от ромското население имат домашна тоалетна с казанче или душ, а 78 % от него живеят в пренаселени жилища; като има предвид, че голям брой хора от ромското население все още живеят в неформални, нехигиенични и нередовни поселища в мизерни условия; като има предвид, че много от тях не притежават документи за самоличност и медицинска застраховка²⁰⁵;

- К. като има предвид, че 43 % от ромското население са подложени на дискриминация, когато се опитват да закупят или наемат жилища, и не са достатъчно осведомени за своите права по отношение на равенството; като има предвид, че уреждането на правата на собственост, когато това е възможно, по-специално в неформални селища, следва да бъде засилено; като има предвид, че премахването на неформални селища (изселване) следва да бъде придружено от адекватни съпътстващи мерки, включително предлагане на алтернативно жилищно настаняване; като има предвид, че не са предприети никакви правни или политически мерки срещу държавите членки, за да се прекрати сегрегацията по отношение на жилищното настаняване, принудителното извеждане от жилищата и да се осигури достъп до качествени жилища; като има предвид, че ограниченият достъп до жилищно настаняване и комунални услуги, като чиста вода и канализация, има отрицателно въздействие върху резултатите в областта на образованието, заетостта и здравето и се отразява неблагоприятно на социалното приобщаване като цяло;
- Л. като има предвид, че очакваната продължителност на живота и здравният статус на ромското население продължават да са значително по-ниски, отколкото за останалите граждани във всички европейски държави; като има предвид, че очакваната продължителност на живота в момента на раждане в ЕС е 76 години за мъжете и 82 за жените, а за ромското население тези прогнози са с 10 години по-ниски; като има предвид, че детската смъртност в ЕС е 4,3 на хиляда живородени деца и че има доказателства, че процентът е много по-висок сред ромските общности;
- М. като има предвид, че голяма част от ромското население са в извънредно голяма степен неграмотни и напускат преждевременно училище; като има предвид, че едва половината от ромските деца получават предучилищна подготовка или посещават детска градина и много малка част от тях продължават училище след завършване на задължителното образование; като има предвид, че 50 % от ромското население на възраст между шест и 24 години не са част от процес на образование.“ като има предвид, че само 21 % от ромските жени и 25 % от ромските мъже на възраст между 16 и 24 години са завършили средно образование (ISCED3) или висше образование; като има предвид, че през 2019 г. 68 % от ромските деца са напуснали преждевременно училище въпреки целта от 10 % от предишната рамка за ромите и стратегията „ЕС 2020“; като има предвид, че само 18 % от ромските деца са преминали към по-висока степен на образование, а процентът на отсъствията и преждевременното напускане на училище сред учениците с ромски произход е бил значително по-висок, отколкото при други категории ученици; като има предвид, че дискриминационната погрешна диагноза на много ромски деца като деца със

²⁰⁵

Агенция на ЕС за основните права, Второ проучване на Европейския съюз в областта на малцинствата и дискриминацията (роми) – Избрани констатации, 2016 г.

специални образователни потребности води до несъразмерно голям брой ромски деца, посещаващи училища за деца с увреждания, като те биват отделяни от основната училищна система и често получават по-нискокачествено образование; като има предвид, че пряката и непряката сегрегация на ромските деца е явление, което все още е факт в държавите членки;

- Н. като има предвид, че ромското население се сблъсква с дискриминация в инициативи за заетост като Европейската гаранция за младежта, и като има предвид, че публичните служби по заетостта често нямат капацитет, за да достигнат до това население, или прилагат практики на непряка дискриминация; като има предвид, че през 2015 г. нивата от 43 % на платена заетост за ромското население на възраст между 20 и 64 години са много под средните за ЕС от 70 %, като има предвид, че положението на младите хора е значително по-лошо, като 63 % от ромите на възраст между 16 и 24 години не са заети с работа, учене или обучение спрямо средните за ЕС 12 %, като има предвид, че резултатите показват значителни основаващи се на пола различия, като 72 % от младите жени от ромски произход не са заети с работа, учене или обучение, спрямо 55 % от ромските младежи; като има предвид, че 43 % от ромските мъже и 22 % от ромските жени имат някаква форма на платена заетост; като има предвид, че приемането на Европейския стълб на социалните права изведе на преден план основното право на всеки да работи, както и укрепването на социалните права, което доведе до положително въздействие върху живота на хората, принадлежащи към маргинализирани групи като ромското население; като има предвид, че голяма част от ромското население, които живеят на границите на извънредна бедност, са принудени от това положение да приемат работа със заплата далеч под минималната, други са принудени да оцеляват от неформални дейности като събиране на метален скрап или пластмасови бутилки, което силно увеличава вероятността за експлоатация на тези хора;
- О. като има предвид, че в доклади на експерти и в доклада на Европейската комисия относно изпълнението на националните стратегии за интегриране на ромите – 2019 г. се признава, че факторите за успех обхващат междусекторни, многосекторни и интегрирани подходи за справяне с дискриминацията и многоизмерното изключване и че ромските жени, ромските ЛГБТ, ромското население с увреждания са изправени пред комбинирана дискриминация; като има предвид, че в докладите сред приоритетите се посочва необходимостта от подпомагане на достъпа на ромското население до правосъдие с акцент върху жертвите на комбинирана дискриминация и от укрепване на капацитета на органите по въпросите на равенството, за да се справят с дискриминацията срещу ромското население;
- П. като има предвид, че особено засегнати по отношение на спазването на правата на жените са ромските жени, които често са подложени на изострени форми на словесен, физически, психологически, расов тормоз и етническа сегрегация в заведенията за полагане на грижи за майчиното здраве; като има предвид, че ромските жени се настаняват в отделни помещения с отделена баня и съоръжения за хранене; като има предвид, че в някои държави членки ромски жени са били подлагани на системни практики на принудителна и насилствена стерилизация и не са имали възможност да получат подходящо обезщетение, включително обезщетение за вреди, произтичащи от нарушенията на техните права на човека;

- Р. като има предвид, че екологичните несправедливости обикновено са свързани с рискове за здравето и отрицателни последици за ромското население, и като има предвид, че то е засегнато непропорционално от екологичните последици, има по-ограничен достъп до екологични ресурси и услуги и бива дискриминирано по отношение на правото си на информация, участие във вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда;
- С. като има предвид, че създаването на първата европейска рамка за национални стратегии за интегриране на ромите включи необходимостта от подобряване на положението на ромското население в европейската политическа програма, създаде жизненоважни институционални структури и мрежи и оказа натиск върху държавите членки да разработят национални стратегии за преодоляване на своите недостатъци; като има предвид, че е от съществено значение, основавайки се на резултатите от оценката на текущата рамка на ЕС, националните стратегии за интегриране на ромското население, водени от предложение за периода след 2020 г., да бъдат продължени и подобрени, като се поиска засилено съответствие от страна на държавите членки, насърчава се използването на по-обвързващи цели за повишаване на ангажираността и отчетността; като има предвид, че по-доброто прилагане на националните стратегии изисква тези стратегии да бъдат интегрирани в националните, регионалните и местните секторни политики, както и по-ефективно използване на финансирането от ЕС, особено за дългосрочни проекти за интеграция;
- Т. като има предвид, че е необходимо законодателно предложение за равенство, приобщаване, участие на ромското население и борба с антициганизма, което следва да бъде разработено въз основа на по-реалистични количествени и качествени дезагрегирани данни, събрани с подкрепата на ромски организации на гражданското общество, включително тези от местно равнище;
- У. като има предвид, че ромската култура е част от европейската култура и европейските ценности и ромското население е допринесло за културното богатство, разнообразието икономиката и общата история на ЕС; като има предвид, че опазването и укрепването на културното наследство, свързано с националните малцинства в държавите членки, имат решаваща роля в социалното сближаване;
- Ф. като има предвид, че държавите членки са отговорни за разработването и ефективното прилагане на националните стратегии за интегриране на ромското население в съответствие с принципа на субсидиарност; като има предвид, че следва да се осигури подходящо финансиране за прилагането на националните стратегии за приобщаване на хората с ромски произход в периода след 2020 г. от местните, регионалните и националните бюджети на държавите членки и то да бъде допълнено от финансиране от ЕС; като има предвид, че трябва да бъдат разработени механизми за ефикасен и засилен мониторинг, надзор и санкциониране; като има предвид, че ЕС и държавите членки трябва да гарантират, че средствата се разпределят за цели и проекти, които имат най-голямо потенциално дългосрочно въздействие върху положението на ромското население, разходвани са правилно и с тях не се злоупотребява;
- Х. като има предвид, че приблизително половината от ромското население живеят извън Европейския съюз; като има предвид, че тяхното положение продължава да

е особено проблематично в държави кандидатки, потенциални кандидатки и съседни на Съюза държави; като има предвид, че Европейският съюз може да окаже силно въздействие върху тяхното положение чрез преговорите за присъединяване, както и чрез предоставянето на финансова помощ;

- Ц. като има предвид, че следва да се гарантира по-добре равнопоставеното участие и оправомощаването на ромското население в определянето на политиките от всички равнища: местните, регионалните, националните и европейските заинтересовани страни (НПО, активисти, експерти, членове на общността и др.) следва да бъдат включени в значителна степен в разработването, прилагането и мониторинга на публичните политики по отношение на хората с ромски произход, в контекста след 2020 г.;
- Ч. като има предвид, че по-голямата част от общностите на ромското население в неравностойно положение биват често изоставяни и изключени от ползите на националните програми за приобщаване поради ограниченията в методологиите за идентифициране, използвани за установяване на най-нуждаещите се общности; като има предвид, че при разработването на намеса по програмата анализите следва да са насочени точно към географския район и броя на семействата, лицата, които са изправени пред социално-икономическо изключване;
- Ш. като има предвид, че целите за приобщаване на ромското население следва да бъдат приведени в съответствие с хоризонталните цели на Европейския съюз, и по-специално с Плана за възстановяване, новата многогодишна финансова рамка за периода 2021–2027 г., Европейския зелен пакт, Европейския стълб на социалните права, европейския семестър, целите за устойчиво развитие на ООН за 2030 г., новата обща селскостопанска политика, Фонда за справедлив преход, Новата европейска програма за умения, европейската стратегия в областта на цифровите технологии, Стратегията за мястото на МСП в устойчива и цифрова Европа; като има предвид, че политическата подкрепа е ключов момент за приобщаването на ромското население; като има предвид, че е необходимо важно мобилизиране на ключови заинтересовани страни на всички равнища, включително Съвета, за да се гарантират политически ангажимент и отчетност на държавите членки;
- Щ. като има предвид, че антициганизмът съществува от векове в нашите общества и приема най-жестоката си форма по време на Холокоста, когато са убити около 500 000 души от ромското население; като има предвид, че антициганизмът е приел формата на почти 500 годишно робство за ромското население на територията на настояща Румъния; като има предвид, че поради векове дискриминация и социално изключване ромското население не е можело ефективно и в значителна степен да се възползва от непрекъснатото социално-икономическо развитие на нашите общества; като има предвид, че то е било изоставено и впоследствие различията между ромското население и останалата част от населението са се увеличили;
- Ю. като има предвид, че в контекста на свързаната с COVID-19 криза положението на маргинализираните общности на ромското население в пренаселени райони и селища се влоши, че расизмът, дискриминацията, изолацията, полицейското насилие над ромското население и антиромските настроения по отношение на ромското население като разпространител на вируса се обостриха, и че тъй като

има ограничен достъп до адекватни здравни грижи, питейна вода, канализация и храна, ромското население е изложено на по-голям риск от заразяване с COVID-19; като има предвид, че следователно свързаната с COVID-19 криза изтъкна, повече от ясно, неотложната необходимост ЕС и неговите държави членки да разгледат въпроса за приобщаването на ромското население; като има предвид, че държавите членки следва да предоставят спешна подкрепа и медицински грижи, за да се ограничи разпространението на вируса, като има предвид, че икономическите и социалните последици от свързаната с COVID-19 криза заплашват да засегнат ромското население най-сериозно и да задълбочат съществуващите неравенства във всички приоритетни области на приобщаването на ромското население;

Законодателно предложение на ЕС за равенство, приобщаване на ромското население и борба с антициганизма; стратегическо предложение, приоритети и подходящо финансиране на ЕС в периода след 2020 г.

1. отбелязва, че ромското население е подложено на траен антициганизъм – специфична форма на расизъм – което води до най-високи равнища на бедност и социално изключване; отбелязва със съжаление, че въпреки продължаващото социално-икономическо развитие в ЕС и усилията за гарантиране на приобщаването на ромското население както на равнището на ЕС, така и на национално равнище, общото положение на ромското население в ЕС не се е подобрило; често поради траен антициганизъм и липсата на политическа воля; поради това призовава Комисията да даде пример и да въведе „политика за интегриране на ромското население“, за да включи гледната точка на ромското население на всички етапи и равнища на основните политики, програми и проекти, но без да се изключва целенасоченият подход, и да предотврати дискриминацията в рамките на политиката на ЕС като цяло и да улесни предприемането на утвърдителни действия и активни контакти с хора от ромски произход; призовава държавите членки също да следват този път и да създават политики, които помагат за активното приобщаване на ромското население в нашите общества;
2. призовава Комисията да представи законодателно предложение за равенството, приобщаването, участието на ромското население и борба с антициганизма въз основа на обстойна оценка на въздействието и на системни консултации с ромското население, (про-) ромски експерти и НПО на национално, регионално и особено на местно равнище, както и с други заинтересовани страни като Съвета на Европа и Агенцията на Европейския съюз за основните права; счита, че това предложение би могло да се основава на член 19, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз като подходящо действие за борба с дискриминацията, основана на етническия произход на ромското население; счита, че използваната преди това препоръка на Съвета не е достатъчна като форма на акт, тъй като не е правно обвързваща и не успя да окаже значително положително въздействие върху ромското население; призовава Комисията да вземе предвид вътрешната разнородност на общността в приоритетните области на предложението за периода след 2020 г., като гарантира, че никой не е изоставен, и силно насърчава използването на обозначението „ромско население“, когато се говори за ромски групи в политиките и дискусиите на ЕС за периода след 2020 г.; отбелязва, че равнопоставеното участие във всички области

на обществения живот, политическото участие и езикът, изкуствата, културата и историята на ромското население следва да бъдат изрично посочени в предложението на ЕС за периода след 2020 г. за ромското население, като допълнителни мерки към четирите основни приоритетни области на образованието, заетостта, жилищното настаняване и здравеопазването;

3. счита, че предложението следва да дава приоритет на постигането на значително положително въздействие; то следва да съчетава социално-икономическите аспекти с основан на правата подход, като включва план за премахване на неравенства по отношение на жилищното настаняване, здравеопазването, заетостта и образованието; то следва да включва конкретни, сравними, постижими, обвързващи и обвързани със срокове цели за защита и подобряване на приобщаването на ромското население, включително на хората от групи, изправени пред множество форми на дискриминация, като например младежи, жени и момичета, ЛГБТИ лица и хора с увреждания, за насърчаване на приобщаващото образование, развитието в ранна детска възраст и за борба с дискриминацията и сегрегацията; то следва да дава приоритет на подход на справедливост предвид колективния и структурния характер на дискриминацията срещу ромското население; подчертава, че предложението на Европейската комисия за периода след 2020 г. следва да се съсредоточи върху борбата с бедността и антициганизма, подобряването на условията на живот и здравеопазване и съчетаването на целенасочен и интегриран подход;
4. отбелязва, че за да може бъдещият процес на приобщаване на ромското население в ЕС да бъде успешен и надежден, е необходима фундаментална промяна в подхода, като се премине от покровителствен към непокровителствен подход, когато се разработват политики по отношение на ромското население; подчертава, че националните усилия към приобщаване на ромското население следва да се ускорят във всички държави – членки на ЕС; подчертава при все това, че акцентът следва да се постави върху държавите с голямо ромско население, в които неефективен процес на приобщаване на ромското население създава макроикономически предизвикателства, задълбочава регионалните различия и по този начин затруднява социалното сближаване в ЕС; подчертава, че подкрепата от ЕС за тези страни следва да съответства на предизвикателствата и че по-голямо внимание следва да се посвети на ефективността на политиките и мерките в тези страни, счита, че предложението за периода след 2020 г. следва да включва и външен компонент относно държави кандидатки и потенциални кандидатки за присъединяване, както и съседни на Съюза държави, чрез които ЕС би могъл да ги подпомогне в разработването на всеобхватни дългосрочни стратегии за приобщаване на ромското население и да предложи финансова подкрепа в области като образование, здравеопазване, жилищно настаняване и заетост;
5. призовава Комисията да засили връзката между основните финансови и политически инструменти на ЕС и целите, свързани със социално-икономическото развитие и приобщаването на ромското население, определени в правно обвързващото предложение на Комисията; призовава Комисията да мобилизира финансиране за равенство, приобщаване и участие на ромското население в рамките на многогодишната финансова рамка за периода 2021–2027 г. и плана на ЕС за възстановяване; в това отношение настоява, че субекти,

които участват в дискриминационни практики срещу ромско население, или вземат решения или изпълняват мерки в този смисъл, не следва да се допускат за финансиране от бюджета на Съюза; призовава Комисията, държавите членки и обхванатите от процеса на разширяване държави да приспособят съществуващите основни финансови механизми и да ги направят по-гъвкави за смесено използване на средствата в ромските общности, като дадат възможност за достъп до информация, информационни дейности, изграждане на капацитет, предоставяне на техническа помощ и гаранции по време на процеса на кандидатстване; счита, че средствата често се разходват най-ефективно на местно равнище от местните правителства и НПО, и затова призовава Комисията да увеличи средствата, разпределяни пряко на тях, и да ангажира местни ромски представители в изпълнението; счита, че за да се подкрепят ромски и проромски организации на гражданското общество, следва да се вземат предвид и по-гъвкави изисквания за съфинансиране, тъй като много НПО, особено на местно равнище, не могат да си позволят собствен финансов принос, което представлява пречка за достъпа на местните НПО до средства от ЕС; призовава Комисията да отговори ефективно на загрижеността относно все по-свиващото се пространство за независимо гражданско общество в някои държави членки; изразява загриженост, че избухването на епидемията от коронавирус може да доведе до съкращения във връзка с програмите за права и ценности за МФР за периода 2021 – 2027 г., което ще окаже отрицателно въздействие върху организациите на гражданското общество, които се застъпват за ромските общности, и по този начин ще засегне достигането до ромските общности; призовава Комисията и държавите членки да предприемат ефективни действия по отношение на този риск;

6. призовава държавите членки да допълват финансовата подкрепа от ЕС за подобряване на положението на ромското население; призовава държавите членки да посочат какво равнище на финансиране ще бъде необходимо за изпълнение на предложените мерки за приобщаване на ромското население и да заявят размера на наличните средства за такива мерки от националните бюджети и от бюджета на ЕС;
7. призовава държавите членки да включат в своите структури за регионално и местно развитие методологии за по-добро идентифициране на маргинализираните ромски общности и засилени механизми за финансиране, които позволяват по-целенасочени инвестиции в тези общности и по-доброто приобщаване на ромските общности в изпълнението на фондовете, за да се гарантира, че разпределените средства достигат ромското население и са правилно изразходвани, а не обект на злоупотреби;

Събиране на дезагрегирани данни

8. изтъква необходимостта от систематично събиране на надеждни, разбити съобразно етнически произход и пол данни, за предоставяне на информация за анализ на потребностите и контекста, подпомагане на определянето на цели и показатели на въздействието, за да се гарантира най-добрият резултат по отношение на съчетаването на нуждите с планирането и бюджетирането както на национално равнище, така и на равнището на ЕС; изтъква значението на методите на съпоставителна оценка на въздействието, за да се намали несъответствието между рамки на политиката и изпълнението по места; припомня, че съществено

ограничение за някои интервенции е разликата между амбицията и капацитета на наличната структура за постигане на резултати, поради липсата на основано на данни планиране, недостатъчно бюджетиране и появата на нови непредвидени нужди;

9. припомня, че през 2016 г. ЕСП установи, че мониторингът и оценката на напредъка по НСИР представляват значително предизвикателство за всички посетени държави членки; призовава Комисията да изгради иновативни, ориентирани към въздействието и основани на фактите подходи като пряк принос за следващото поколение програми;
10. призовава Комисията да работи съвместно с държавите членки относно обща методология за събиране и публикуване на данни относно равенството, разбити по етнически произход, както е определено от Директивата на ЕС за равенството между расите, която да е доброволна, анонимна и да гарантира защитата на личните данни, самоидентифицирането и консултациите със съответните общности, с цел получаване на надеждни, съпоставими данни в съответствие със съответните национални правни рамки и законодателството на ЕС за защита на данните в подкрепа на основани на факти политики, подобряване на ефективността на предприетите стратегии и мерки и установяване на структурните проблеми;
11. призовава държавите членки да използват всички налични данни за установяване на показатели и насоки за разработването на политическите програми; подчертава, че е жизненоважно да се разработи по-точен профил на ромското население и неговите потребности, включително в държавите кандидатки; подчертава, че насоките на Агенцията за основните права ще бъдат от ключово значение в това отношение;

Равнопоставено участие на ромското население в процесите на вземане на решения, национални стратегии за приобщаване

12. призовава Комисията да създаде приобщаващ механизъм, за да гарантира равнопоставеното участие на ромски и проромски организации на гражданското общество, експерти и членове на общността от всички равнища, с преминаване от покровителствен към непокровителствен подход, включително на тези, които развиват дейност на местно и регионално равнище, като отчита принципа на равенство между половете както в политическия дебат, така и при вземането на решения; призовава държавите членки да подобрят образованието и избирателната активност на гласоподавателите от ромски произход;
13. призовава Комисията да разработи работна група по въпросите на ромското население на равнището на ЕС за улесняване на приобщаването му в различни области на политиката и за овластяване на ромското население, като подкрепя изграждането на капацитет на всички участници в управлението и изпълнението на политиките на ЕС и на националните политики за ромското население по съществен, достоен, безпристрастен, приобщаващ и прозрачен начин; призовава държавите членки да направят същото, когато създават своите национални стратегии за приобщаване на ромското население за периода след 2020 г.; подчертава, че местните и регионалните заинтересовани страни, включително НПО, активисти, местни и регионални експерти, членове на общността, засегнати

от антициганизма лица, трябва да участват в разработването, изпълнението и мониторинга на националните стратегии за приобщаване и на други публични политики, насочени към ромското население, като ромското участие бъде определено за обвързващ общ стандарт за качество на бъдещата рамка и националните стратегии за приобщаване;

14. призовава държавите членки да разработят национални стратегии за приобщаване на ромското население, придружени от всеобхватна рамка за съвместна оценка и от подходящ предварително определен бюджет, включен в националните, регионалните и местните бюджети, подлежащ на периодичен преглед и оценка и отразяващ мащаба на потребностите от социално приобщаване на ромското население; подчертава, че когато се разработват местни, регионални и национални бюджети, приобщаването на ромското население трябва да бъде сред приоритетите; призовава държавите членки да включат борбата срещу антициганизма в хоризонтален подход в своите национални стратегии за приобщаване във всички сфери на обществения живот; призовава Комисията да включи в специфичните за всяка държава препоръки оценка на напредъка в постигането на целите от националните стратегии за приобщаване;

Антициганизъм и междусекторна дискриминация

15. отново потвърждава своята позиция и препоръки, отправени в резолюцията от 25 октомври 2017 г. относно аспектите, свързани с основните права, в контекста на интеграцията на ромите в ЕС: борба срещу антиромските настроения; тъй като до момента са предприети ограничени действия, призовава Комисията да включи тези препоръки в своето предложение за равенството, приобщаващото участие на ромското население и борбата с антициганизма за периода след 2020 г., особено препоръките, свързани с антициганизма и истината и помирението, тъй като те са крайъгълният камък за изграждане на силно и приобщаващо общество; решително отхвърля политическите послания и популизма за изграждане на държавна политика за подбуждане към антициганизъм, превръщане на ромското население в изкупителна жертва и насърчаване на дискриминацията или сегрегацията както пряко, така и косвено; счита, че подобни политически действия са в разрез не само с националните конституции, но и с основните права и ценности, заложили в Договорите на ЕС; ето защо призовава Комисията да предприеме незабавни действия, като започне производства за установяване на неизпълнение на задължения, когато е налице риск от нарушаване на правото на ЕС;
16. призовава държавите членки официално да признаят антициганизма за конкретна форма на расизъм срещу ромското население;
17. призовава Комисията и държавите членки да се борят с антициганизма във всички ключови области на предложението за периода след 2020 г. относно ромското население и настоява за ефективни европейски и национални законодателни и политически мерки за справяне с това явление както в държавите членки, така и в държавите, обхванати от процеса на разширяване; счита, че борбата срещу антициганизма е хоризонтален въпрос и че тя следва да бъде взета предвид във всички области на политиката на Съюза, включително новите технологии; призовава държавите членки да гарантират, че новите технологии, разработвани и използвани от правоприлагащите органи, не създават

риск от дискриминация на расовите и етническите малцинства; призовава Комисията допълнително да включи работата на националните органи по въпросите на равенството в разработването и изпълнението на бъдещата рамка на политиките; освен това призовава Комисията да развие по-силни полезни взаимодействия между националните органи по въпросите на равенството и националните звена за контакт по въпросите на ромското население (НЗКВР) с цел борба срещу антициганизма; призовава държавите членки да гарантират ефективната независимост, мандата и необходимите ресурси на органите по въпросите на равенството, за да им се даде възможност да изпълняват своите задачи по насърчаването и защитата на основните права и на ромското население; счита, че органите по въпросите на равенството са подходящите институции за събиране на данни и очертаване на тенденциите по отношение на антициганизма и за предаването им на европейско равнище;

18. призовава държавите членки да осигурят равен достъп до правосъдие и равенство пред закона за ромското население; призовава държавите членки да защитят ромското население от заплахи на крайнодесни групировки, да разследват случаи на злоупотреба от страна на полицията и да гарантират ромско участие в силите за правоприлагане и сигурност;
19. насърчава държавите членки да приемат насоки и да разработят обучения за полицейските сили срещу непропорционално инкриминиране на ромското население, етническо профилиране, прекомерни процедури за „спиране и претърсване“, внезапни полицейски акции в ромските махали, произволно конфискуване и унищожаване на имущество, прекомерно използване на сила при извършване на арести, нападения, заплахи, унизително отношение, физическо насилие, както и отказ на права по време на полицейски разпити и задържане, както и недостатъчни полицейски мерки при престъпления, извършени срещу ромското население, като не се предоставя или се предоставя недостатъчна помощ, защита (например в случаите на трафик и за жертвите на домашно насилие) или разследване на случаи на престъпления, за които е съобщено от ромското население (по-специално престъпления от омраза); призовава съответните държави членки да гарантират пълно разследване на такива случаи от компетентните органи; призовава държавите членки да предвидят подходящи средства за правна защита;
20. приветства изявленията на Съвета на Европа, че словото на омразата в онлайн пространството изисква допълнителен анализ и допълнителни действия с оглед на нормативната уредба и намирането на нови начини за борба срещу такава реторика, като например алтернативни послания и технологии за проверяване на фактите;
21. призовава държавите членки да гарантират ефективното изпълнение и прилагане на практика на Директивата за равенството между расите и да гарантират ефективното прилагане на Рамковото решение относно расизма и ксенофобията с цел борба с продължаващия антициганизъм; отново призовава Съвета да деблокира преговорите относно хоризонталната директива за борба с дискриминацията, тъй като тя е предпоставка за постигането на равенство в ЕС;
22. призовава освен това държавите членки да засилят усилията си за борба с дискриминацията, словото на омразата и престъпленията от омраза в

националното и европейското законодателство за борба с дискриминацията, особено по отношение на наблюдението на положението на засегнатите жертви от ромски произход и предоставянето на правна помощ;

23. припомня задължението на държавите членки по силата на Директивата за равенството между расите да посочват специализиран орган за насърчаване на равното третиране на всички лица без дискриминация, основана на расов или етнически произход;
24. счита, че ЕС и държавите членки следва да предприемат действия по отношение на положението и правата на лицата, при които е налице съчетаване на основания за дискриминация в ЕС, по-специално жените, ЛГБТИ лицата, лицата с увреждания;
25. припомня решаващата роля на медиите за намаляване на антиромските настроения посредством недискриминационно отразяване на малцинствата;

Здраве

26. призовава държавите членки да разработят мерки за подобряване на достъпа до качествена профилактика и здравни грижи на достъпна цена за ромското население, включително грижи в областта на репродуктивното и сексуалното здраве, и по-специално за жените, децата, възрастните хора и хората с увреждания; отново заявява, че ключов елемент в това отношение е подобряването на достъпа до здравни услуги – както физическия достъп, така и премахването на нематериалните пречки на предразсъдъците и расизма;
27. призовава държавите членки да разпределят достатъчно финансиране за подобряване на общото здравословно състояние на ромските общности чрез здравно и сексуално образование, мобилни дейности по здравен скрининг в сегрегирани райони, здравни образователни кампании относно профилактиката и чрез обучение на здравните и социалните работници относно многообразието, което допринася за адаптиране на здравните системи в ЕС към многообразието;
28. решително осъжда етническата сегрегация на ромските жени в здравните заведения за бременност и майчинство; призовава държавите членки незабавно да забранят всички форми на етническа сегрегация в здравните заведения, включително в здравните заведения за бременност и майчинство;
29. призовава държавите членки да гарантират ефективни и своевременни средства за правна защита за всички лица, преживели насилствена и принудителна стерилизация, включително чрез създаването на ефективни схеми за обезщетение;

Равен и справедлив достъп до образование, ромски изкуства, език и култура

30. призовава Комисията да разработи нови инструменти за финансиране или подпрограми, които следва да допълват мерките на държавите членки за целенасочена и съобразена с потребностите подкрепа за качествено образование за ромските ученици от 3-годишна възраст нататък, които са изправени пред крайна бедност и нямат достъп до съществуващи и бъдещи инициативи на ЕС за

финансиране в областта на образованието и социалното приобщаване, като например „Еразъм +“, гаранцията за децата или Европейския социален фонд +;

31. отбелязва, че в някои държави членки през предходните години беше постигнат ограничен напредък в образованието на ромски деца в неравностойно социално положение, дължащ се по-специално на липсата на политическа воля и антициганизма, поради които неравенството между учениците и студентите от ромски и от неромски произход по отношение на резултатите от образованието продължава да бъде високо; припомня, че да се осигури на ромските деца равен старт в живота е от съществено значение за прекъсване на цикъла на предаване на бедността между поколенията; настоятелно призовава държавите членки да възприемат цялостен подход във всички области на политиката и да поставят образованието на ромските деца на предно място в дневния ред на правителствата;
32. препоръчва образованието на уязвимите ромски ученици да започва възможно най-рано чрез включването им в равнопоставени, финансово и физически достъпни и приобщаващи услуги за грижи в ранна детска възраст и грижи за деца, като се вземат предвид конкретните условия във всяка държава членка; настоятелно призовава държавите членки да разработят и прилагат стратегии и програми, насочени към улесняване на достъпа на ромското население до заведения за грижи за деца, училища и университети, което е предварително условие за личностно и професионално развитие, и припомня, че извънучилищните дейности, като спортни или художествени дейности, са отлично средство за приобщаване;
33. призовава Комисията и държавите членки да осигурят подходящо финансиране на НПО, които предоставят такива дейности, тъй като тези дейности са от решаващо значение за създаването на среда и условия, в които деца от всякакъв произход имат равни възможности; счита, че обменът на добри практики между държавите членки също е много важен в тази област;
34. изразява особена загриженост във връзка с високото равнище на сегрегация на ромските деца в училищата и с дискриминационната практика да се записват ромските деца в училища за деца с умствени увреждания – практики, които продължават да се наблюдават в някои държави членки; настоятелно призовава държавите членки да прекратят тези практики в съответствие с приложимото законодателство за борба с дискриминацията; призовава държавите членки да дадат приоритет на мерките за премахване на всяка форма на сегрегация на ромските ученици в училищата и паралелките в съответствие с препоръката на Съвета от 2013 г., като прилагат широк набор от мерки с активното участие на местните заинтересовани страни, особено ромски родители и деца, както и организации на общността, и като разработват дейности за повишаване на осведомеността;
35. призовава държавите членки да гарантират, че всички училища и инспекторати реално изпълняват своето задължение за десегрегация в училище, и също така да поемат ангажимент ежегодно да събират и публикуват данни за положението със сегрегацията в училище на всички равнища, включително чрез налагане на санкции на неизпълнителите това задължение; призовава държавите членки да обменят добри практики, като например създаване, осигуряване на капацитет и

ресурси на министерска комисия за десегрегация, за да се подпомогнат училищата, които имат желание да десегрегират, и да се санкционират онези, които не изпълняват изискванията; припомня, че Комисията откри 3 производства за установяване на неизпълнение на задължения във връзка със сегрегацията на ромски деца; счита, че през последните години не се наблюдава подобрене въпреки усилията на Комисията; ето защо призовава Комисията да предприеме допълнителни стъпки и да отнесе случаите до Съда на Европейския съюз, ако е необходимо;

36. припомня неотложната необходимост от включване на родителите роми във всеки етап от училищното образование на децата им; настоятелно призовава държавите членки да разработят програми, насочени към включване на родителите роми в процеса на училищното образование на децата им и тяхното образователно и личностно развитие; подчертава, че способността на държавите членки да гарантират участието на родителите роми зависи в голяма степен от множество фактори – както обществени, така и икономически – и изисква специална подкрепа по отношение на здравето, предлагането на храни и облекло в училищата – за ромските семейства, изправени пред икономически, социални, медицински или жилищни затруднения; счита, че за децата, които са напуснали училище и/или са неграмотни и нямат основни умения, следва да се разработят нови възможности да продължат образованието си; призовава държавите членки в това отношение да използват пълноценно Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица;
37. призовава държавите – членки на ЕС, да гарантират равен достъп на ромските деца до висококачествено образование, включително чрез учене чрез общественополезен труд и възможности за учене през целия живот; призовава държавите членки структурно да разглеждат темите за зачитането на многообразието, межкултурното разбирателство и правата на човека в учебните програми за редовно обучение и медиите; и да включат в своите учебни програми обучение по правата на човека и по демократично гражданство, както и по история на ромите, и да разпространяват и разширяват ромските университетски програми на европейско равнище;
38. призовава държавите членки да изготвят законодателство и мерки на политиката, които имат за цел да се гарантират средства за правна защита за всички деца с ромски произход, на които е поставена погрешна диагноза и са настанени в специални училища или паралелки и училища само за роми въз основа на техния етнически произход, и впоследствие са лишавани от основни права и възможности за качествено образование и добра работа;
39. счита, че COVID-19 наложи активното използване на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) и методи; подчертава обаче, че при пандемията се установи недостатъчна готовност за цифровата трансформация, тъй като много семейства от ромски произход и техните училища не разполагат с подходящи инструменти и умения в областта на ИКТ и често не са в състояние да си позволят електроенергия и цифрова свързаност, и счита, че притежаването на ИКТ устройство е ключът за цифровото образование, поради това настоятелно призовава Комисията да създаде база от инструменти в областта на ИКТ и да я разпреди между най-уязвимите семейства и деца, за да им предостави основните инструменти за дистанционно обучение и да ги подготви за цифровата

ера; счита, че достъпът до интернет и уменията в областта на ИКТ са крайъгълен камък на предстоящата цифрова ера за всеки гражданин и са от съществено значение и за овластяването на ромското население; ето защо призовава Комисията да въведе разпоредбите, свързани с достъпа до интернет, в предложението за периода след 2020 г.; призовава държавите членки да добавят уменията в областта на ИКТ в учебната си програма от ранна възраст и да инвестират в програми за цифрова грамотност, които да могат да подкрепят ромски деца;

40. призовава държавите членки да популяризират ромския език, култура и история в учебните програми, музеите и други форми на културно и историческо изразяване, и да признават приноса на ромската култура като част от европейското наследство; призовава държавите членки да разработят съгласувани и последователни мерки с подходящи бюджети за стимулиране, подпомагане и популяризиране на ромските изкуства и култура, за изследване и опазване на материалното и нематериалното наследство на традиционната ромска култура и за съживяване и насърчаване на традиционните ромски занаяти;

Качествено и финансово достъпно жилищно настаняване, екологична справедливост

41. подчертава, че жилището не е стока, а необходимост, и без него хората не могат да участват пълноценно в обществения живот и да упражняват основните си права; призовава Комисията и държавите членки да интегрират в своите политики препоръките от доклада на комисаря на Съвета на Европа за правата на човека, озаглавен „Европейски комитет за социални права, Правото на жилище на достъпна цена – пренебрегнато задължение на Европа“, в който се съдържа специално позоваване на това да се гарантира, че всички държави членки бързо ще приемат да бъдат задължени от член 31 от преразгледаната Европейска социална харта, който разглежда правото на жилище, и да засилят инвестициите в социални и финансово достъпни жилища, за да премахнат прекомерните жилищни разходи, особено сред маргинализираните групи;
42. решително насърчава държавите членки да гарантират, че ромското население надлежно се регистрира с документи за самоличност и свидетелства за раждане и че собствеността му (земя и жилище) също се регистрира, както и да осигурят по-гъвкави правни и административни процедури за в бъдеще;
43. призовава държавите членки да сведат до минимум последиците от пандемията от COVID-19 в твърде населените и нечовешки жилищни условия, при които живее ромското население, чрез легализиране на неформалните им селища, инвестиране в инфраструктура и подобряване на жилищните условия за легализирани наскоро неформални селища;
44. призовава държавите членки да приемат цялостен механизъм, за да гарантират, че се предотвратяват и санкционират дискриминацията и злоупотребите спрямо ромското население в областта жилищното настаняване, да преодолеят проблема с бездомността и да осигурят достатъчни и подходящи места за спиране за неуседналото ромско население; призовава държавите членки да предотвратят по-нататъшното принудително извеждане от жилищата на хора от ромското население, като гарантират, че тези практики винаги се прилагат в пълно

съответствие с международното, европейското и националното право, призовава държавите членки да гарантират, че на засегнатите лица се предоставя разумно предизвестие и подходяща информация, и посочва, че не следва да се извършват принудителни извеждания, без да се предлага заместващо стандартно, финансово достъпно и качествено настаняване в десегрегирана среда, в която е налице достъп до обществените услуги; подчертава неотложната необходимост от публични инвестиции за преодоляване на сегрегацията; призовава държавите членки да насърчават пространствената десегрегация, изтъква, че географската изолация и жилищната сегрегация не допускат хората от етнически малцинства до достойни работни места, независимо от тяхното равнище на квалификация; отбелязва, че намирането на решения по отношение на извежданията чрез ангажирането на различни институции е от ключово значение, а действията по отношение на жилищното настаняване на ромското население следва да бъдат интегрирани в по-широки национални дейности и законодателни инициативи, насочени към програми за социално жилищно настаняване или подпомагане;

45. припомня, че последиците от избухването на пандемията от Covid-19 се усещат най-много от най-нуждаещите се лица в ЕС, включително ромските общности, и изразява съжаление, че ромските общности допълнително се дискриминират и маргинализират заради пандемията от коронавирус; призовава държавите членки да приемат в рамките на кризата с COVID-19 спешни мерки за преодоляване на липсата на вода, подходяща канализация, електричество и необходима инфраструктура в бедните ромски общности; призовава държавите членки да включат в пълна степен ромските селища в мерки за дезинфекция, да забранят отмяната на основни комунални услуги по време на пандемията, да обмислят възможността за субсидиране на разходите за потребление на най-уязвимите лица и тези, които са загубили доходи, или да замразят плащанията до края на срока на плана за възстановяване, да предоставят финансова подкрепа за самотните родители/самотните майки за грижи за деца, плащания на наем и други домакински разходи, за да се облекчат финансовите затруднения, особено с оглед на загубата на работни места;
46. призовава за прилагане в целия ЕС на Орхуската конвенция, свързваща екологичните права и правата на човека; препоръчва екологичната несправедливост да бъде интегрирана в предложението за периода след 2020 г. и призовава Комисията да обърне внимание на различните форми на екологична дискриминация;

Ромски жени и момичета

47. подчертава необходимостта да се даде приоритет на перспективата за равенство между половете и политиките, които отчитат аспектите на пола, и да се води борба с насилието (включително трафика на хора); призовава всички държави членки, които все още не са ратифицирали Истанбулската конвенция, да го направят спешно; отбелязва, че бъдещите политики трябва да признават тези различия и да ги преодоляват чрез предоставяне на специални интервенции и конкретни форми на подкрепа за ромските жени; подчертава, че следва да се предвидят специални мерки за овластяване на ромските жени, тъй като те често са обект на множествена дискриминация;

48. призовава правителствата на държавите членки, местните органи и когато е уместно, институциите на ЕС да включат ромските жени, чрез организации на жените и съответни заинтересовани страни, в подготовката, изпълнението, оценката и мониторинга на НСИР и да създадат връзки между органите по въпросите на равенството между половете, организациите за правата на жените и стратегиите за социално приобщаване, така че да се изгради доверие с общностите и да се гарантира чувствителност към местните условия;
49. призовава държавите членки да гарантират включването на специална глава относно правата на жените и равенството между половете в техните национални стратегии за приобщаване, както и прилагането във всеки раздел от тези стратегии на мерки за интегрирането на принципа на равенство между половете, насочени към насърчаване на правата на жените и перспективата за равенство между половете, по-специално при предоставянето на средства, в съответствие със заключенията на Съвета относно рамката на ЕС за национални стратегии за интегриране на ромите, в които се подчертава, че перспективата за равенство между половете трябва да се прилага във всички политики и действия за постигане на напредък в приобщаването на ромите; призовава Комисията и държавите членки да оценят дали политиките постигат желаните подобрения за ромските жени и момичета, както и да предприемат действия, ако напредък липсва;
50. призовава държавите членки да разработят мерки в подкрепа на ромските жени пълноценно да развият потенциала и възможностите си да действат като независими, самоуверени и еманципирани активни граждани; призовава държавите членки да разширят системите от ромски здравни и училищни медиатори задължително за всички ромски общности, да осигурят медиатор на всеки 500 души и да предоставят подходящо финансиране и подкрепа на системите, като дадат на медиаторите по-централна роля в процеса на приобщаване;
51. призовава Комисията и държавите членки да включат по-ясно ромските момичета и жени в активните си политики за пазара на труда, включително гаранцията за младежта;
52. призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че основните права на ромските жени и деца се спазват и че – в т.ч. и чрез кампании за повишаване на осведомеността – ромските жени и момичета са наясно със своите права съгласно действащото национално законодателство в областта на равенството между половете и дискриминацията, и да продължат действията за борба с патриархалните и сексистките традиции;

Качествени услуги в областта на заетостта

53. призовава държавите членки да осигурят качествени услуги в областта на заетостта за младото ромско население, включително онези, които не участват в никаква форма на заетост, образование и обучение и които са изправени пред крайна бедност;
54. призовава Комисията да представи съобщение относно насоки и стандарти за политиките за наемане на работа без дискриминация за държавите членки и

работодателите, включително препоръки за приемането на планове за равенство на равнището на дружествата и в секторните колективни споразумения, както и създаването на работни групи по многообразието на работното място, включително справяне със стереотипите, предразсъдъците и отрицателните нагласи, предотвратяване на дискриминацията при наемането на работа, насърчаването, заплащането и достъпа до обучение; подчертава факта, че тези планове за действие в областта на равенството следва да се използват и за насърчаване на етническото и културното многообразие на работното място, за разработване на вътрешни правила срещу расизма, свързаните с расизма дискриминация и тормоз на работното място, за наблюдение и преглед на назначаването на работа, напредването и задържането на работна сила чрез мерки за равенство, за да се установят преките или непреките дискриминационни практики и да се приемат коригиращи мерки за намаляване на неравенството във всяка от тези области и за тази цел да се събират данни за равенството по отношение на стандартите за неприкосновеност на личния живот и основните права;

55. изтъква, че най-решаващият въпрос, за който трябва да се намери решение в областта на заетостта на ромското население, е ефективният преход от образованието към отворения пазар на труда; подчертава значението на справянето с различните форми на недеклариран труд и дискриминация от страна на работодателите, както и на съчетаването на търсенето на работна ръка с предлагането;
56. призовава Комисията да изпълни своя ангажимент да приеме план за действие за прилагане на Европейския стълб на социалните права и да включи приобщаването на ромското население като показател в набора от социални показатели; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да осигурят достъп до достойни работни места, справедливо възнаграждение и условия на труд за ромското население и да гарантират, че системите за социална закрила и социалните услуги са адекватни, достъпни и се използват от всички потенциални бенефициери, като включват всеобщо здравно осигуряване без дискриминация, както и схеми за минимален доход и пенсионни права;

o

o o

57. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията, на правителствата и парламентите на държавите членки и на страните кандидатки, на поднационалните парламенти и съвети на държавите членки и страните кандидатки, на Агенцията на Европейския съюз за основните права, на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, на Европейския комитет на регионите, на Съвета на Европа и на Организацията на обединените нации.

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2020)0232

Положението в Русия: отравянето на Алексей Навални

Резолюция на Европейския парламент от 17 септември 2020 г. относно положението в Русия: отравянето на Алексей Навални (2020/2777(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид предходните си резолюции относно Русия,
- като взе предвид Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи,
- като взе предвид Конституцията на Руската федерация, по-специално глава 2, и по-конкретно член 29, който защитава свободата на словото, както и международните задължения в областта на правата на човека, с които Русия се е ангажира като член на Съвета на Европа, Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) и ООН,
- като взе предвид изявлението от 3 септември 2020 г. на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, направено от името на ЕС, относно отравянето на Алексей Навални,
- като взе предвид изявленията от 24 август и от 2 септември 2020 г. на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ЗП/ВП) относно отравянето на Алексей Навални,
- като взе предвид изявлението на върховния комисар на ООН по правата на човека Мишел Башле от 8 септември 2020 г., в което се призовава за независимо разследване на отравянето на Алексей Навални,
- като взе предвид изявлението на министрите на външните работи на държавите от Г-7 от 8 септември 2020 г. относно отравянето на Алексей Навални,
- като взе предвид Конвенцията за забрана на разработването, производството, натрупването и употребата на химическо оръжие и за неговото унищожаване (Конвенцията за забрана на химическото оръжие), която забранява употребата, разработването, производството, складирането и преноса на химическо оръжие,

- като взе предвид единодушното приемане на решения № С-24/DEC.4 и № С-24/DEC.5 на 24-ата сесия на Конференцията на държавите, страни по Конвенцията за забрана на химическото оръжие, от 27 ноември 2019 г., с които органофосфорните нервнопаралитични вещества от групата „Новичок“ бяха добавени в таблица № 1 на приложението за химическите вещества по Конвенцията, както и влизането в сила на тези решения на 7 юни 2020 г.,
 - като взе предвид изявлението на болница „Charité – Universitätsmedizin“ в Берлин от 24 август 2020 г., според което Алексей Навални е жертва на отравяне с нервнопаралитично вещество,
 - като взе предвид декларацията на германското федерално правителство от 2 септември 2020 г., в която руското правителство настоятелно се призовава да направи изявление относно инцидента и да осъди възможно най-категорично нападението,
 - като взе предвид изявлението на генералния директор на Организацията за забрана на химическото оръжие (ОЗХО) от 3 септември 2020 г. относно твърденията за използване на химическо оръжие срещу Алексей Навални, в което се подчертава, че „съгласно Конвенцията за забрана на химическото оръжие всяко отравяне на дадено лице чрез употребата на нервнопаралитично вещество се счита за използване на химическо оръжие“,
 - като взе предвид член 5 от Всеобщата декларация за правата на човека и член 7 от Международния пакт за граждански и политически права, които предвиждат, че никой не може да бъде подлаган на изтезания или на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание, по които страна е и Руската федерация,
 - като взе предвид Декларацията за правото и отговорността на лица, групи и обществени органи да насърчават и защитават общопризнатите права на човека и основни свободи, приета от Общото събрание на ООН на 9 декември 1998 г.,
 - като взе предвид член 132, параграфи 2 и 4 от своя Правилник за дейността,
- А. като има предвид, че Алексей Навални, като виден руски политик от опозицията, адвокат, блогър и активист за борба с корупцията, разкри множество корупционни афери с участието на стопански предприятия и руски политици, предвожда различни публични протести в рамките на цяла Русия и се превърна в един от малкото ефективни лидери на руската опозиция; като има предвид, че в миналото той е бил задържан, арестуван и съден, в опит за спиране на неговите политически и публични дейности; като има предвид, че Европейският съд по правата на човека обяви някои от тези процедури за неправомерни и противоречащи на принципа за справедлив процес; като има предвид, че през 2017 г. Навални стана жертва на физическо посегателство чрез използването на медицински дезинфектант, който почти го ослепи, а през 2019 г., по време на задържането му, изглежда е бил направен опит за отравянето му; като има предвид, че в нито един от тези случаи извършителите не бяха изправени пред съда;
- Б. като има предвид информацията, че на 20 август 2020 г. Алексей Навални е изпаднал в кома на борда на руски самолет, осъществяващ вътрешен полет, че

той е бил транспортиран до болница в руския град Омск и че по искане на неговото семейство получава медицинско лечение в болницата „Шарите“ в Берлин от 22 август 2020 г. насам;

- В. като има предвид, че опитът за убийство на Алексей Навални беше направен в навечерието на местните и регионалните избори в Русия на 13 септември 2020 г., когато той и неговият екип работеха активно за въвеждането на стратегия за „интелигентно гласуване“, с цел да се победят кандидатите на режима на Путин; като има предвид, че това хвърля особено тревожна светлина върху положението с демокрацията, основните свободи и правата на човека в страната;
- Г. като има предвид, че непосредствено преди опита за отравяне Алексей Навални е бил в Новосибирск и Томск, където е разследвал случаи на корупция сред местните губернатори; като има предвид, че чрез своите дейности за борба с корупцията в регионите Алексей Навални повиши осведомеността за тези случаи сред местната общественост и в резултат на това увеличи избирателната активност в регионалните избори, като мобилизира избирателите от опозицията; като има предвид, че Алексей Навални създаде система от четиресет регионални офиса в държавата, които упражняват постоянен контрол върху местните органи, но също така са подложени на сплашвания и преследвания от страна на руските органи;
- Д. като има предвид, че Алексей Навални изрази силната си подкрепа за протестиращите в Хабаровск и Беларус и разглежда промените в Беларус като източник на вдъхновение за руския народ;
- Е. като има предвид, че в Русия политическите убийства и отравяния са системно използвани от режима инструменти, умишлено насочени срещу опозицията; като има предвид, че това допълнително се изостря от нежеланието на органите да разследват задълбочено политически мотивираните убийства и опитите за убийство на Анна Политковская, Борис Немцов, Сергей Протазанов, Владимир Кара-Мурса и други; като има предвид, че представителите на опозицията редовно стават жертва на словесни нападки, на кампании, насочени срещу тях, и на дехуманизация от страна на правителството или проправителствените медии;
- Ж. като има предвид, че последният опит за убийство е само най-пресният пример за много сериозно отстъпление по отношение на защитата на правата на човека и зачитането на общоприетите демократични принципи и принципите на правовата държава в Руската федерация;
- З. като има предвид, че непрекъснатото потискане на социалното несъгласие се подсилва от безнаказаността на полицейските сили и силите за сигурност, както и от нежеланието на съдилищата да преследват по съдебен ред истинските извършители на тези престъпления, които не само че остават безнаказани, но и дори биват възнаграждавани от Кремъл;
- И. като има предвид, че според известната руска организация за защита на правата на човека „Мемориал“ в Руската федерация има над 300 политически и религиозни затворници; като има предвид, че ЕС проявява солидарност с всички дисиденти и с руския народ, които въпреки заплахата за свободата и живота си и натиска от страна на Кремъл и руските органи, продължават да се борят за

свобода, права на човека и демокрация;

- Й. като има предвид, че политически мотивираните убийства и опитите за убийства от страна на руските тайни служби оказват пряко въздействие върху вътрешната сигурност на ЕС;
- К. като има предвид, че болницата „Charité – Universitätsmedizin“ в Берлин стигна до заключението, че Алексей Навални е бил отровен с нервнопаралитично вещество от групата „Новичок“, което представлява бойно нервнопаралитично вещество, разработено от Съветския съюз и Руската федерация; като има предвид, че тази констатация беше потвърдена от специализирана лаборатория на германските въоръжени сили и от множество лаборатории, работещи независимо; като има предвид, че неотдавна, през март 2018 г., нервнопаралитичното вещество от групата „Новичок“ беше използвано на територията на ЕС за нападение срещу бившия руски разузнавач Сергей Скрипал и дъщеря му Юлия Скрипал в Солсбъри, Обединеното кралство, което доведе и до случайната смърт на живеещата в Еймсбъри Дон Стърджис;
- Л. като има предвид, че руските лекари първи лекуваха Алексей Навални от отравяне, а по-късно твърдяха, че в организма му няма следи от отравяне и се опитваха да попречат на транспортирането му извън страната, и като има предвид, че руските органи отричат каквато и да било връзка с инцидента;
- М. като има предвид, че нервнопаралитичното вещество е инструмент, който е разработен за военните структури и тайните служби в Русия и е достъпен единствено за тях; като има предвид, че тези вещества се регулират от руското законодателство; като има предвид, че нервнопаралитичното вещество „Новичок“ е химическо оръжие, което може да бъде разработено само в държавни военни лаборатории и не може да бъде придобито от частни лица; като има предвид, че ако все пак случаят е такъв, това е нарушение на международните правни задължения на Русия;
- Н. като има предвид, че Съветът призова руските органи да проведат задълбочено разследване на опита за убийство на Алексей Навални, призова за съвместна международна реакция и си запази правото да предприеме подходящи действия, включително и ограничителни мерки;
- О. като има предвид, че съгласно Конвенцията за забрана на химическото оръжие всяко отравяне на дадено лице чрез употребата на нервнопаралитично вещество се счита за използване на химическо оръжие, както и че употребата на химически оръжия от когото и да било, при каквито и да е обстоятелства, представлява сериозно нарушение на международното право и международните стандарти в областта на правата на човека; като има предвид, че след единодушното приемане на две предложения в тази връзка, включително и едно, представено от Руската федерация, веществото „Новичок“ беше добавено към списъка с контролираните вещества по Конвенцията за забрана на химическото оръжие, и следователно за него се прилагат най-строгите насоки за контрол по Конвенцията;
- П. като има предвид, че правата на свобода на мисълта и на словото, на сдружаване и на мирни събрания са залегнали в Конституцията на Руската федерация;

- Р. като има предвид, че руските държавни информационни центрове се опитват да отрекат отговорността на руските органи в опита за убийство на Алексей Навални чрез разпространяване на дезинформация и отклоняване на вниманието от продължаващите нарушения демокрацията, принципите на правовата държава, основните свободи и правата на човека в Руската федерация;
- С. като има предвид, че регионалните избори в Русия на 13 септември 2020 г. доведоха до рекорден брой жалби относно фалшифицирането на резултати; като има предвид, че в градовете, в които Алексей Навални е присъствал преди опита да бъде отровен (Новосибирск и Томск), неговата интелигентна система за гласуване се е оказала ефективна и е помогнала да бъдат победени кандидатите на Путин;
- Т. като има предвид, че Европейският парламент официално стигна до заключението, че Русия вече не може да се счита за „стратегически партньор“, също така в контекста на нейната антагонистична външна политика, включително военна намеса и незаконно окупиране на трети държави;
1. остро осъжда опита за убийство на Алексей Навални и изразява дълбоката си загриженост във връзка с многократната употреба на химически нервнопаралитични вещества срещу руски граждани;
 2. припомня, че използването на химически оръжия при каквито и да е обстоятелства представлява осъдително престъпление съгласно международното право, и по-специално съгласно Конвенцията за забрана на химическото оръжие;
 3. подчертава, че опитът за убийство на Алексей Навални е част от системни усилия неговият глас и този на други дисиденти да се заглушат и да бъдат възпрени от по-нататъшно разкриване на сериозната корупция в режима, както и да се възпре политическата опозиция в държавата като цяло, по-специално с оглед на оказване на влияние върху местните и регионалните частични избори в Русия, провеждани в периода 11 – 13 септември 2020 г.;
 4. отново заявява, че случаят с Алексей Навални е един от елементите на по-широка руска политика, насочена към репресиращи вътрешни политики и агресивни действия в световен мащаб, разпространяване на нестабилност и хаос, възстановяване на обсега на собственото си влияние и господство, както и към подкопаване на основания на правила международен ред;
 5. изисква незабавно да започне международно разследване (с участието на ЕС, ООН, Съвета на Европа, техните съюзници и ОЗХО) и подчертава решимостта си да допринесе за това разследване; призовава ОЗХО да започне подробно разследване на нарушенията от страна на Русия на нейните международни задължения в областта на химическите оръжия; призовава руските органи да сътрудничат изцяло на ОЗХО, за да се гарантира безпристрастно международно разследване и да се потърси отговорност от лицата, отговорни за престъплението срещу Алексей Навални;
 6. призовава Съвета по външни работи да заеме активна позиция по този въпрос на своето заседание, което ще бъде проведено на 21 септември 2020 г.; изисква от ЕС във възможно най-кратък срок да изготви списък с амбициозни

ограничителни мерки по отношение на Русия и да укрепи вече съществуващите санкции спрямо Русия; настоятелно призовава за въвеждането на такива механизми за налагане на санкции, които биха позволили изземането и замразяването на европейските активи на корумпирани лица, в съответствие със заключенията на фондацията на Алексей Навални за борба с корупцията;

7. призовава руските органи да сложат край на тормоза, сплашването, насилието и репресиите срещу политическите си опоненти, като прекратят повсеместната безнаказаност, която вече доведе до загубата на живота на много журналисти, защитници на правата на човека и политици от опозицията; подчертава необходимостта да се гарантира, че тези лица са в състояние да извършват своите легитимни и полезни дейности без каквато и да е намеса и без да се страхуват за своя живот или за живота на членовете на своите семейства и приятели;
8. призовава ЕС непрекъснато да изисква от Русия да отмени или измени всички закони, които са несъвместими с международните стандарти, включително незаконните наскоро приети промени в Конституцията на Русия и нейната правна рамка за изборите, както и законодателството относно чуждестранните агенти и нежеланите организации, с цел да се улеснят плурализмът и свободните и честни избори и да се създадат равнопоставени условия за кандидатите на опозицията;
9. изразява своята солидарност с демократичните сили в Русия, които са поели отговорност да се борят за отворено и свободно общество, както и своята подкрепа за всички лица и организации, които са обект на нападения и репресии;
10. подчертава задължението на Руската федерация, като член на Съвета за сигурност на ООН, да спазва международното право, както и съответните споразумения и конвенции, и да изпълнява изцяло своите международни ангажименти, включително и да оказва съдействие на ОЗХО за разследването на всяко нарушение на Конвенцията за забрана на химическото оръжие;
11. настоятелно призовава Руската федерация незабавно да разгледа въпросите, повдигнати от международната общност, и незабавно, напълно и изцяло да разкрие на ОЗХО своята програма „Новичок“;
12. подчертава, че Руската федерация, като член на Съвета на Европа и на ОССЕ, е поела ангажимент да зачита основните свободи, правата на човека и принципите на правовата държава, залегнали в Европейската конвенция за правата на човека и Международния пакт за граждански и политически права;
13. призовава ВП/ЗП и Европейската служба за външна дейност да гарантират, че случаите на всички лица, преследвани по политически причини, ще бъдат взети предвид при възобновяването на консултациите между ЕС и Русия относно правата на човека, и да поискат официално представителите на Русия в тези консултации да предоставят отговори, при всички положения; призовава председателите на Съвета и на Комисията, както и върховния представител/заместник-председател да продължават да следят отблизо тези случаи, да повдигат тези въпроси в различни формати и срещи с Русия, както и да докладват на Парламента относно обмена на информация с руските органи;
14. призовава държавите членки да координират позициите си спрямо Русия и да

изразяват единна позиция в двустранните и многостранните форуми с руските органи;

15. отново заявява, че е крайно неотложно да се пристъпи към цялостна и стратегическа преоценка на отношенията на ЕС с Русия, която да включва следните принципи:
 - а) да се призове ВП/ЗП да преразгледа политиката на ЕС по отношение на Русия и петте ръководни принципа на отношенията на ЕС с Русия, както и да разработи нова всеобхватна стратегия, която да зависи от по-нататъшното развитие в областта на демокрацията, принципите на правовата държава и зачитането на правата на човека от страна на руското ръководство и органи;
 - б) да се призоват държавите членки да продължат да изолират Русия на международни форуми (например Г-7 и други формати) и да направят критичен преглед на сътрудничеството на ЕС с Русия чрез различни външнополитически платформи;
 - в) да се призове Съветът да приоритизира одобряването на механизъм за санкции от страна на ЕС от типа „Магнитски“ в областта на правата на човека, както и прилагането на този механизъм в близко бъдеще, като последният следва да включва списък с лица и евентуално секторни санкции, насочени към руския режим;
 - г) в контекста на случая с Навални потвърждава предишната си позиция за спиране на проекта „Северен поток II“;
 - д) да се призове Съветът да приеме стратегия на ЕС за подкрепа на руски дисиденти, неправителствени организации и организации на гражданското общество, както и независими медии/репортери, като използва пълноценно механизмите за защитниците на правата на човека, създава допълнителни възможности за младите руснаци да учат в ЕС и оказва съдействие за създаването на руски университет в изгнание в една от държавите членки;
 - е) да се призове Съветът незабавно да започне подготовка и да приеме стратегия на ЕС за бъдещите отношения с една демократична Русия, включително много стимули и условия да се засилят вътрешните тенденции за свобода и демокрация;
16. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Съвета, на Комисията, на правителствата и парламентите на държавите членки, на Съвета на Европа, на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, както и на президента, правителството и парламента на Руската федерация.

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2020)0237

Проект на коригиращ бюджет № 8: Увеличаване на бюджетните кредити за плащания за Инструмента за спешна подкрепа с цел финансиране на стратегията за ваксини срещу COVID-19 и за въздействието на Инвестиционната инициатива в отговор на коронавируса – плюс

Резолюция на Европейския парламент от 17 септември 2020 г. относно позицията на Съвета относно проект на коригиращ бюджет № 8/2020 на Европейския съюз за финансовата 2020 година: Увеличаване на бюджетните кредити за плащания за Инструмента за спешна подкрепа с цел финансиране на стратегията за ваксини срещу COVID-19 и за въздействието на Инвестиционната инициатива в отговор на коронавируса – плюс (10696/2020 – C9-0290/2020 – 2020/1997(BUD))

Европейският парламент,

- като взе предвид член 314 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид член 106а от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,
- като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014, (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012²⁰⁶, и по-специално член 44 от него,
- като взе предвид общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2020 година, приет окончателно на 27 ноември 2019 г.²⁰⁷,
- като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета от 2 декември 2013 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014 – 2020²⁰⁸,

²⁰⁶ ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1.

²⁰⁷ ОВ L 57, 27.2.2020 г.

²⁰⁸ ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 884.

- като взе предвид Междуинституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление²⁰⁹,
 - като взе предвид проект на коригиращ бюджет № 8/2020, приет от Комисията на 28 август 2020 г. (COM(2020)0900),
 - като взе предвид позицията относно проект на коригиращ бюджет № 8/2020, приета от Съвета на 11 септември 2020 г. и предадена на Парламента на същия ден (10696/2020 – C9-0290/2020),
 - като взе предвид членове 94, 96 и 163 от своя Правилник за дейността,
1. одобрява позицията на Съвета относно проект на коригиращ бюджет № 8/2020;;
 2. възлага на своя председател да обяви, че коригиращ бюджет № 6/2020 е окончателно приет, както и да осигури неговото публикуване в *Официален вестник на Европейския съюз*;
 3. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2020)0238

Противопоставяне на акт за изпълнение: Максимално допустими граници на остатъчни вещества за няколко вещества, включително флоникамид, халоксифоп и мандестробин

Резолюция на Европейския парламент от 17 септември 2020 г. относно проекта на регламент на Комисията за изменение на приложения II, III и IV към Регламент (ЕО) № 396/2005 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на максимално допустимите граници на остатъчни вещества от циклоксидим, флоникамид, халоксифоп, мандестробин, мепикват, *Metschnikowia fructicola*, шам NRRL Y-27328, и прохексадион във или върху определени продукти (D063880/06 – 2020/2734(RPS))

Европейският парламент,

- като взе предвид проекта на регламент на Комисията за изменение на приложения II, III и IV към Регламент (ЕО) № 396/2005 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на максимално допустимите граници на остатъчни вещества от циклоксидим, флоникамид, халоксифоп, мандестробин, мепикват, *Metschnikowia fructicola*, шам NRRL Y-27328, и прохексадион във или върху определени продукти (D063880/06),
- като взе предвид Регламент (ЕО) № 396/2005 на Европейския парламент и на Съвета от 23 февруари 2005 г. относно максимално допустимите граници на остатъчни вещества от пестициди във и върху храни или фуражи от растителен или животински произход и за изменение на Директива 91/414/ЕИО²¹⁰ на Съвета, и по-специално член 5, параграф 1 и член 14, параграф 1, буква а) от нея,
- като взе предвид становището, предоставено на 17 – 18 февруари 2020 г. от Постоянния комитет по растенията, животните, храните и фуражите,
- като взе предвид Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за действие на Общността за постигане на устойчива употреба на пестициди²¹¹,
- като взе предвид мотивираното становище на Европейския орган за безопасност

²¹⁰ ОВ L 70, 16.3.2005 г., стр. 1.

²¹¹ ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 71.

- на храните (ЕОБХ), прието на 27 май 2019 г. и публикувано на 2 август 2019 г.²¹²,
- като взе предвид заключението, прието от ЕОБХ на 18 декември 2009 г. и публикувано на 7 май 2010 г.²¹³,
 - като взе предвид мотивираното становище, прието от ЕОБХ на 18 октомври 2018 г. и публикувано на 2 ноември 2018 г.²¹⁴,
 - като взе предвид член 5а, параграф 3, буква б) и член 5а, параграф 5 от Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за установяване на условията и реда за упражняване на изпълнителните правомощия, предоставени на Комисията²¹⁵,
 - като взе предвид член 112, параграфи 2 и 3, и член 112, параграф 4, буква в) от своя Правилник за дейността,
 - като взе предвид предложението за резолюция на комисията по околна среда, общественото здраве и безопасност на храните,
- А. като има предвид, че флоникамидът представлява селективен инсектицид, който се използва, наред с другото, върху картофи, пшеница, ябълки, круши, праскови и чушки;
- Б. като има предвид, че срокът на одобрението на активното вещество флоникамид беше удължен с Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/2069 на Комисията²¹⁶;
- В. като има предвид, че в становището си от 5 юни 2013 г.²¹⁷ на Комитета за оценка

²¹² EFSA reasoned opinion on modification of the existing maximum residue levels for flonicamid in strawberries and other berries (Мотивирано становище на ЕОБХ относно изменението на съществуващите максимално допустими граници на остатъчни вещества за флоникамид при ягоди и други ягодови плодове), EFSA Journal (Бюлетин на ЕОБХ) 2019;17(7):5745, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5745>

²¹³ EFSA conclusion on the peer review of the pesticide risk assessment of the active substance flonicamid (Заключение на ЕОБХ относно партньорската проверка на оценката на риска от употребата на активното вещество флоникамид като пестицид), Бюлетин на ЕОБХ (EFSA Journal), 2010 г.; 8(5):1445, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/1445>

²¹⁴ EFSA reasoned opinion on setting of import tolerances for haloxyfop-P in linseed and rapeseed (Мотивирано становище на ЕОБХ относно определянето на допустими отклонения при вноса за халоксифоп-Р в ленено семе и рапица), EFSA Journal (Бюлетин на ЕОБХ), 2018 г.; 16 (11): 5470, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5470>

²¹⁵ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

²¹⁶ Регламент за изпълнение (ЕС) № 2017/2013 на Комисията от 13 ноември 2017 г. за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 540/2011 по отношение на удължаването на срока на одобрение на активните вещества флорикамид (IKI-220), металаксил, пеноксилам и прокиназид (ОВ L 295, 14.11.2017 г., стр. 51).

²¹⁷ Opinion of 5 June 2013 of the Committee for Risk Assessment proposing harmonised classification and labelling at EU level of flonicamid (Становище на Комитета за оценка на риска от 5 юни 2013 г., в което се предлага хармонизирано класифициране и етикетиране на флоникамид на равнище ЕС), <https://echa.europa.eu/documents/10162/0916c5b3-fa52-9cdf-4603-2cc40356ed95>

на риска към Европейската агенция по химикали (ЕСНА), с което се предлага хармонизирано класифициране и етикетиране на флоникамида, датският компетентен орган отбелязва ясно въздействие върху вътрешните малформации, които се случват на токсични нива за майката при зайците;

- Г. като има предвид, че в Съединените щати флоникамидът е обект на контрол за това, че потенциално излага опрашителите на по-висок риск, от колкото се е считало първоначално, тъй като нови изследвания, представени от производителя на флоникамид ISK Biosciences показват, че флоникамидът излага пчелите на флоникамид до 51 пъти повече от количеството, което би им причинило съществена вреда²¹⁸;
- Д. като има предвид, че халоксифоп-Р е хербицид, използван, наред с другото, върху моркови, фуражни бобови култури, рапица, соя и захарно цвекло;
- Е. като има предвид, че халоксифоп-Р е вреден при поглъщане и е вреден за водните организми, с дълготраен ефект, основан на класификацията на ЕСНА; като има предвид, че халоксифоп-Р показва ефекти на хепатотоксичност, нефротоксичност и оксидативен стрес при плъхове след излагане на халоксифоп-Р-метил²¹⁹;
- Ж. като има предвид, че от 4 септември 2007 г. производството, разпространението и употребата на халоксифоп-Р е забранено във Франция за всички селскостопански и неселскостопански цели²²⁰; като има предвид, че от четири години халоксифоп-Р е забранен в целия Съюз съгласно Регламент (ЕО) № 1376/2007 на Комисията²²¹;
3. като има предвид, че халоксифоп-Р е одобрен като активно вещество в регламент за изпълнение (ЕС) № 540/2011²²² на Комисията с много ограничена употреба²²³ и строги изисквания за държавите членки по отношение на опазването на

²¹⁸ <https://oag.ca.gov/news/press-releases/attorney-general-becerra-warns-against-expanded-use-pesticide-found-harm-bees>

²¹⁹ Olayinka, E.T. и Ore, A., 'Hepatotoxicity, Nephrotoxicity and Oxidative Stress in Rat Testis Following Exposure to Haloxyfop-p-methyl Ester, an Aryloxyphenoxypropionate Herbicide' *Toxics.*, декември 2015 г., 3(4), стр. 373–389, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5606644/>

²²⁰ https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do;jsessionid=235653D01B24A4B694A6C342E7323D6F.tplgfr38s_1?cidTexte=JORFTEXT000000464899&dateTexte=&oldAction=rechJO&categorieLien=id&idJO=JORFCONT000000005119

²²¹ Регламент (ЕО) № 1376/2007 на Комисията от 23 ноември 2007 година за изменение на Приложение I към Регламент (ЕО) № 304/2003 на Европейския парламент и на Съвета относно износа и вноса на опасни химикали (ОВ L 307, 24.11.2007 г., стр. 14).

²²² Регламент за изпълнение (ЕС) № 540/2011 на Комисията от 25 май 2011 г. за прилагане на Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на списъка на одобрените активни вещества (ОВ L 153, 11.6.2011 г., стр. 1).

²²³ Разрешава се само употребата като хербицид в количества, които не превишават 0,052 kg активно вещество на хектар на едно прилагане, като се разрешава само едно прилагане на всеки три години.

подпочвените води, опазването на водните организми и безопасността на операторите;

- И. като има предвид, че в регламент за изпълнение (ЕС) № 2015/2233²²⁴ на Комисията същата стигна до заключението, че по отношение на използването на халоксифоп-Р като активно вещество „изискваната допълнителна потвърждаваща информация не е била предоставена в пълен обем и че съществуването на неприемлив риск за подпочвените води не може да бъде изключено, освен ако не бъдат наложени допълнителни ограничения“;
- Й. като има предвид, че в регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2233 Комисията също така заключи, че е „целесъобразно да се изменят условията за употреба на активното вещество, по-специално чрез определянето на граница на количеството и честотата на неговото прилагане“;
- К. като има предвид, че на 30 април 2018 г. Комисията реши да удължи срока на одобрение на халоксифоп-Р като активно вещество до 31 декември 2023 г.²²⁵;
- Л. като има предвид, че член 191, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) определя принципа на предпазните мерки като един от основните принципи на Съюза;
- М. като има предвид, че съгласно член 168, параграф 1 от ДФЕС „[п]ри разработването и изпълнението на всички политики и дейности на Съюза се осигурява високо равнище на закрила на човешкото здраве“;
- Н. като има предвид, че Директива 2009/128/ЕО цели постигане на устойчива употреба на пестициди в Съюза чрез намаляване на рисковете и въздействието от употребата на пестициди върху здравето на хората и на животните и върху околната среда, както и чрез насърчаване на използването на интегрирано управление на вредителите и на алтернативни подходи или техники, като нехимични алтернативи на пестицидите;
- О. като има предвид, че при определянето на максимално допустимите граници на остатъчни вещества (МДГОВ) трябва да се вземат под внимание кумулативните и синергичните ефекти и че е от изключително значение спешно да се разработят подходящи методи за тази оценка;
- П. като има предвид, че увеличаването на стойностите на МДГОВ за халоксифоп-Р за леноното семе и за мандестробин за ягодите и гроздето се основава на искания за нормативно съгласуване от трети държави;
- Р. като има предвид, че заявителите твърдят, че разрешеното използване на

²²⁴ Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/2233 на Комисията от 02 декември 2015 г. за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 540/2011 по отношение на условията за одобрение на активното вещество халоксифоп-Р (ОВ L 317, 3.12.2015 г., стр. 26).

²²⁵ Регламент за изпълнение (ЕС) № 2018/670 на Комисията от 30 април 2018 г. за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 540/2011 по отношение на удължаването на срока на одобренията на активните вещества бромукназол, бупрофезин, халоксифоп-Р и напропамид (ОВ L 113, 3.5.2018 г., стр. 1).

халоксифоп-Р и мандестробин върху такива култури в Австралия и Канада води до наличието на остатъчни вещества над максимално допустимите граници, предвидени в Регламент (ЕО) № 396/2005, и че са необходими по-високи МДГОВ, за да се избегнат пречките пред търговията при вноса на тези култури;

1. се противопоставя на приемането на проекта на регламент на Комисията;
2. счита, че проектът на регламент на Комисията е несъвместим с целта и съдържанието на Регламент (ЕО) № 396/2005;
3. счита, че Съюзът и Комисията следва да спазват принципа на екологична отговорност и следва да не насърчават използването в трети държави на продукти, които някои държави членки забраняват на своята територия и чието използване Съюзът се опитва да ограничи;
4. счита, че правилата за свободна търговия не бива в никакъв случай да водят до понижаване на стандартите на Съюза за защита;
5. потвърждава, че ЕОБХ работи върху методи за оценка на кумулативните рискове, но също така отбелязва, че проблемът с оценката на кумулативните ефекти от пестицидите и остатъчните вещества е известен от десетилетия; поради това отправя искане към ЕОБХ и Комисията да разгледат проблема като абсолютно неотложен въпрос;
6. отбелязва, че съгласно проекта на регламент МДГОВ за флониламид ще нараснат от 0,03 на 0,5 mg/kg за ягодите, от 0,03 на 1 mg/kg за къпини и малини, от 0,03 на 0,7 mg/kg за други малки плодове и ягодоплодни, от 0,03 на 0,3 mg/kg за други кореноплодни и грудкови зеленчуци като цяло, но от 0,03 до 0,6 mg/kg за репички, от 0,03 до 0,07 mg/kg за марули и салатни растения, и от 0,03 до 0,8 mg/kg за бобовите растения;
7. предлага МДГОВ за флониламид да останат на равнище от 0,03 mg/kg;
8. отбелязва, че съгласно проекта на регламент МДГОВ за халоксифоп-Р ще нарасне от 0,01 на 0,05 за ленено семе;
9. предлага МДГОВ за халоксифоп-Р да останат на равнище от 0,03 mg/kg;
10. отбелязва, че съгласно проекта на регламент МДГОВ за мандестробин ще нарасне от 0,01 на 5 за грозде и от 0,01 на 3 mg/kg за ягоди;
11. предлага МДГОВ за мандестробин да останат на равнище от 0,01 mg/kg;
12. приканва Комисията да оттегли своя проект на регламент и да внесе нов проект пред комисията по околна среда, общественото здраве и безопасност на храните;
13. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и на парламентите на държавите членки.

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2020)0239

Културно възстановяване на Европа

Резолюция на Европейския парламент от 17 септември 2020 г. относно културното възстановяване на Европа (2020/2708(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид Преамбюла и членове 2, 3 и 4 от Договора за Европейския съюз,
- като взе предвид членове 6 и 167 от Договора за функционирането на Европейския съюз и член 3 от Договора за Европейския съюз,
- като взе предвид Международния пакт за граждански и политически права, и по-специално член 19 от него,
- като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално член 22 от нея,
- като взе предвид съобщението на Комисията от 22 май 2018 г., озаглавено: „Изграждане на по-силна Европа: ролята на политиките за младежта, образованието и културата“ (COM(2018)0268),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 22 май 2018 г., озаглавено „Нова европейска програма за култура“ (COM(2018)0267),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 14 ноември 2017 г., относно „Укрепване на европейската идентичност чрез образование и култура“ (COM(2017)0673),
- като взе предвид своята резолюция от 13 декември 2016 г. относно последователна политика на ЕС по отношение на културните и творческите индустрии²²⁶,
- като взе предвид своята резолюция от 17 април 2020 г. относно координирани действия на ЕС за борба с пандемията от COVID-19 и последиците от нея²²⁷,

²²⁶ ОВ С 238, 6.7.2018 г., стр. 28.

²²⁷ Приети текстове, P9_TA(2020)0054.

- като взе предвид своята резолюция от 19 юни 2020 г. относно транспорта и туризма през 2020 г. и след това²²⁸,
 - като взе предвид Регламент (ЕС) № 1295/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на програма „Творческа Европа“ (2014 – 2020 г.) и за отмяна на Решения № 1718/2006/ЕО, № 1855/2006/ЕО и № 1041/2009/ЕО („Регламента“)²²⁹,
 - като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 17, 18, 19, 20 и 21 юли 2020 г.,
 - като взе предвид заключенията на Съвета от 15 ноември 2018 г. относно работния план за културата за периода 2019 – 2022 г. (2018/С 460/10),
 - като взе предвид работния документ на службите на Комисията, озаглавен „Определяне на нуждите от възстановяване на Европа“, придружаващ съобщението на Комисията от 27 май 2020 г., озаглавено „Време на Европа: възстановяване и подготовка за следващото поколение“ (COM(2020)0456),
 - като взе предвид проучването от 2015 г. относно „Културното наследство е от значение за Европа“,
 - като взе предвид член 132, параграфи 2 и 4 от своя Правилник за дейността,
- А. като има предвид, че културата е стратегически сектор за Европейския съюз, която не само представлява важна част от нашата икономика, но и допринася за демократични, устойчиви, свободни и приобщаващи общества и отразява нашето европейско многообразие, ценности, история, свободи и начин на живот;
- Б. като има предвид, че културата и свободата на изкуствата допринасят значително за динамиката на обществото и дават възможност на всички сегменти на обществото да изразяват своите идентичности и да допринасят за социалното сближаване и межкултурния диалог, като проправят пътя към един все по-тесен Европейски съюз;
- В. като има предвид, че културата има вътрешно присъща стойност като израз на хуманност, демокрация и граждански ангажимент, които могат да бъдат от ключово значение за постигането на напредък в областта на устойчивото развитие;
- Г. като има предвид, че културата укрепва социалния капитал на обществата, улеснява демократичното гражданство, насърчава творчеството, благосъстоянието и критичното мислене, насърчава интеграцията и сближаването и способства за многообразието, равенството и плурализма;
- Д. като има предвид, че културното участие е признато като един от основните ускорители на социалните промени и изграждането на приобщаващи и устойчиви общества;

²²⁸ Приети текстове, P9_TA(2020)0169.

²²⁹ ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 221.

- Е. като има предвид, че културата и секторите на културата и творчеството са важен инструмент в борбата срещу всички форми на дискриминация, включително расизма и ксенофобията, и са платформа за свобода на изразяването на мнение;
- Ж. като има предвид, че пандемията разкри действителната социална стойност за европейското общество, както и икономическата тежест на секторите на културата и творчеството; като има предвид, че икономическата част от културата е стратегически сектор за Европейския съюз и неговата икономика, осигуряващ пълноценни работни места за милиони европейци и устойчиво финансиране за европейското многообразие, като същевременно отразява нашите европейски ценности, история и свободи;
- З. като има предвид, че европейските културни и творчески деятели опазват и стимулират културното и езиковото многообразие в Европа и участват в укрепването на европейската идентичност на всички равнища; като има предвид, че тези деятели представляват безценен фактор за социално сближаване и устойчиво развитие и икономически растеж в Европейския съюз и неговите държави членки и са важен източник на конкурентоспособност в световен мащаб;
- И. като има предвид, че европейските сектори на културата и творчеството генерират около 4% от европейския брутен вътрешен продукт, като този дял е съпоставим с дела на секторите на информационните и комуникационните технологии и на хотелиерството и ресторантьорството; като има предвид, че през 2019 г. в ЕС-27 заетите лица в сферата на културата наброяваха 7,4 милиона, което представлява 3,7% от общата заетост в ЕС-27; като има предвид, че през 2019 г. делът на самостоятелно заетите лица в сферата на културата в ЕС-27 беше повече от два пъти по-висок от средния за икономиката като цяло²³⁰;
- Й. като има предвид, че според оценките на Комисията секторите на културата и творчеството, които представляват 509 милиарда евро под формата на добавена стойност към БВП, вероятно са загубили 80% от своя оборот през второто тримесечие на 2020 г. в резултат на причинената от COVID-19 криза и свързаните с нея ограничителни мерки;
- К. като има предвид, че над 300 000 души в Европа са заети в сектора на културното наследство, като същевременно 7,8 милиона работни места в Европа са непряко свързани с него; като има предвид, че европейската творческа работна сила в секторите на културата и творчеството понастоящем е недостатъчно представена от статистическите системи;
- Л. като има предвид, че секторите на културата и творчеството са тясно свързани помежду си и са доказали, че са от полза за други сектори, като туризма и транспорта; като има предвид, че според Световната организация по туризъм четири от всеки десет туристи избират своето място на посещение въз основа на предлагането на обекти на културата и че две трети от европейците считат, че присъствието на културното наследство оказва влияние върху техния избор на ваканционна дестинация; като има предвид, че Европа продължава да бъде най-популярната туристическа дестинация в света;

²³⁰

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Culture_statistics_-_cultural_employment#Self-employment

- М. като има предвид, че разнообразният културен пейзаж в Европа страда сериозно от пандемията на COVID-19 и много от участниците в секторите на културата и творчеството са изправени пред разруха без публични инвестиции и помощ; като има предвид, че спирането на дейността в този сектор имаше отражение върху други сектори като транспорта, туризма и образованието;
- Н. като има предвид, че секторите на културата и творчеството са нетипични сектори и се основават на своя специфичен икономически модел, потребности и големина, но са съставени предимно от малки структури (МСП, микроорганизации и самостоятелно заети лица), без или с ограничен достъп до финансовите пазари и често с нередовни и смесени доходи от различни източници, като например държавни субсидии, частно спонсориране, доходи от публика или от авторски права;
- О. като има предвид, че пандемичната криза, свързана с COVID-19, също така разкри съществуващата още отпреди уязвимост на секторите на културата и творчеството, включително несигурния поминък на хората на изкуството и културата, както и ограничените бюджети на много културни институции;
- П. като има предвид, че всички последствия от пандемията на COVID-19 по отношение на секторите на културата и творчеството са очевидни, като все още не е известно общото средносрочно и дългосрочно въздействие; като има предвид, че това засяга социалните права на хората на изкуството и професионалистите в областта на културата, които имат правото да получат справедливо финансово обезщетение за своята работа и защитата на многообразието от форми на културно изразяване;
- Р. като има предвид, че кризата, свързана с COVID-19, вече оказва и ще продължи да оказва трайно отрицателно въздействие върху създаването на културни и творчески продукти, дифузията и доходите и съответно върху европейското културно многообразие;
- С. като има предвид, че театрите, оперите, кината, концертните зали, музеите, обектите на културното наследство и на художественото творчество бяха сред първите, които затвориха своите врати вследствие на мерките за ограничаване на епидемията, и сред последните, които след това отвориха отново; като има предвид, че много културни и художествени прояви, като например панаири, фестивали, концерти и представления, бяха отменени или отложени за много по-късна дата; като има предвид, че мерките за здраве и безопасност, наложени с цел предотвратяване на появата на нови огнища, не позволяват на обектите да работят с пълен капацитет в предвидимото бъдеще;
- Т. като има предвид, че по време на пандемията много европейци се озоваха в ситуация на ограничителни мерки, поради което споделянето на културно и творческо съдържание стана подкрепа за много граждани; като има предвид, че възможностите за достъп до онлайн културно съдържание са се умножили и са направили културното съдържание по-достъпно и често безплатно благодарение на авторите, художниците, артистите изпълнители и други творци; като има предвид, че това допълнително намалява доходите на творците; като има предвид, че наличието на културно съдържание онлайн не е довело до увеличаване на доходите на притежателите на права и на творците и артистите

изпълнители;

- У. като има предвид, че неравенствата при достъпа до цифрови инфраструктури са ограничили основните права на достъп до култура, правото на участие в културата и правото на изразяване на изкуството;
- Ф. като има предвид, че още отпреди извънредното положение във връзка с COVID-19 последователните бюджетни предложения за програмата „Творческа Европа“ в рамките на следващата многогодишна финансова рамка (МФР) очевидно не отговарят нито на очакванията на сектора, нито на тези на Парламента, като последният призова за удвояване на финансирането му в сравнение с равнището, предвидено в МФР за периода 2014 – 2020 г.;
- Х. като има предвид, че преразгледаното предложение на Комисията за МФР предвижда намаление с 20% за Европейския корпус за солидарност, намаление с 13% за програмата „Творческа Европа“ и намаление със 7% за „Еразъм +“ в сравнение с предложението на Комисията за МФР от 2018 г.; като има предвид, че позицията на Европейския съвет от 17 юли 2020 г. съвпада само с предложението на Комисията от 2018 г.; като има предвид, че „Творческа Европа“ е единствената програма на ЕС, която предоставя пряка подкрепа за секторите на културата и творчеството в цяла Европа; като има предвид, че нито инициативите, които програмата „Творческа Европа“ трябва да обхваща, нито нейният бюджет осигуряват необходимата подкрепа от страна на една програма, която и отсега е с прекомерно голям брой заявки и с недостатъчно финансиране;
- Ц. като има предвид, че пандемията представлява възможност за преосмисляне на бъдещето на културата, и като има предвид, че създаването на по-устойчива културна екосистема изисква по-широко обсъждане на бъдещето на планетата и спешната необходимост от отговор на кризата с климата;
- Ч. като има предвид, че секторите на културата и творчеството са жизненоважни за постигането на екологична устойчивост; като има предвид, че е необходимо секторите на културата и творчеството да продължават да бъдат добре финансирани и да бъдат разглеждани като място за сигурни инвестиции, за да бъдат готови за прехода към неутрален по отношение на въглеродните емисии континент в съответствие с Европейския зелен пакт и Целите за устойчиво развитие;
- 1. изразява искрената си солидарност с артистите изпълнители, художниците, творците, авторите, издателите, техните сдружения и всички други творци и работници в областта на културата, в това число творците любители, които всички бяха сериозно засегнати от пандемията от COVID-19, и отдава почит на техните усилия по време на трудните времена, пред които са изправени милиони европейци;
- 2. подчертава, че възстановяването след пандемията и съживяването на европейската политика в областта на културата са тясно свързани с другите предизвикателства, пред които са изправени Европейският съюз и светът, като се започне с кризата, свързана с климата; изразява убеждение, че бъдещата политика в областта на културата трябва да бъде дълбоко взаимосвързана със социалните предизвикателства, както и с преходите към зелено и цифрово общество;

3. счита, че е от основно значение да се предвидят за секторите на културата и творчеството значителна част от планираните от европейските институции мерки за икономическо възстановяване и това да бъде съчетано с широкообхватни и бързи действия в полза на културните и творческите сили на Европа, като им се даде възможност да продължат работата си през идните месеци и да оцелеят по време на криза и да създадат устойчивост в сектора; призовава държавите членки и Комисията да координират своите действия в подкрепа на секторите на културата и творчеството;
4. приветства усилията на Комисията и Европейския съвет за изготвяне на план за възстановяване на ЕС „от следващо поколение“; изразява обаче безпокойство от факта, че няма изрично определена конкретна сума, която да е предназначена за оказване на пряка подкрепа на секторите на културата и творчеството; в този контекст настоява участниците в областта на културата и творчеството да бъдат ясен акцент в целенасочените действия на държавите членки и да се възползват широко и бързо от всички фондове за възстановяване;
5. призовава Комисията и държавите членки да заделят средства за секторите на културата и творчеството в съответствие с техните специфични потребности, но най-малко 2% от средствата по Инструмента за възстановяване и устойчивост, предназначен за възстановяването; подчертава, че този процент следва да отразява значението на секторите на културата и творчеството за БВП на ЕС, като се има предвид, че те представляват 7,8 милиона работни места и 4% от БВП; отново подчертава необходимостта от точно планиране и финансови планове, предназначени да гарантират непрекъснатост на стопанската дейност в секторите на културата и творчеството и да предложат предвидимост за хората, които са активни в тази област;
6. приветства създаването на REACT-ЕС като пряк план за действие с цел предоставяне на допълнително финансиране на силно засегнатите региони и икономически сектори; приветства факта, че културата е идентифицирана като важен и засегнат сектор; при все това изразява загриженост от факта, че не са предприети никакви мерки, за да се гарантира, че секторите на културата и творчеството се възползват от тази инициатива; настоятелно призовава държавите членки да разглеждат секторите на културата и творчеството като стратегически сектори и приоритет в рамките на плана на ЕС за възстановяване и да определят ясен бюджет, съчетан с бързи и конкретни действия, насочени към възстановяването на тези участници, които следва да бъдат от полза за всички заинтересовани страни, включително независимите художници, и насочени не само към тяхното икономическо възстановяване, но и към подобряване на условията на труд на хората, работещи в секторите на културата и творчеството;
7. критикува факта, че „Творческа Европа не е получила никакво допълнително финансиране от фонда за възстановяване на ЕС от следващо поколение, и призовава за увеличаване на общия бюджет на програмата „Творческа Европа“ на 2,8 милиарда евро;
8. призовава държавите членки да гарантират, че специфичните вътрешни социални, фискални и икономически правила, които обикновено се прилагат за участниците в секторите на културата и творчеството, могат да бъдат разширени по време на кризата и след нея; изисква държавите членки да включат МСП с

дейност в секторите на културата и творчеството в своите специфични планове за възстановяване на МСП, които вече прилагат; изисква от държавите членки да обмислят предлагането на финансова подкрепа за културни прояви и събития, тъй като техните организатори прилагат нови мерки за опазване на здравето и безопасност;

9. призовава за по-добра координация с цел определяне на най-добри практики и конкретни решения, които могат да подпомогнат секторите на културата и творчеството по време на настоящото положение и всяко бъдещо подновяване; приветства кампаниите „#saveEUculture“ и „#double4culture“, както и усилията на Комисията да популяризира секторите на културата и творчеството чрез кампанията „#CreativeEuropeAtHome“;
10. отбелязва със загриженост, че мрежите за социална сигурност често са недостъпни за работещите в сферата на творческите професии с нестандартни форми на заетост; призовава държавите членки да гарантират достъп до социални помощи за всички творци, включително лицата, които упражняват нестандартни форми на заетост;
11. призовава Комисията да въведе европейска рамка за условията на труд в секторите на културата и творчеството на равнището на ЕС, която да отразява особеностите на сектора и да въведе насоки и принципи с цел подобряване на условията на труд, като се обърне специално внимание на транснационалната заетост;
12. отбелязва, че ограниченията за пътуване продължават да пречат на европейското културно сътрудничество и сериозно са засегнали международната мобилност и турнета, които са основен източник на приходи за участниците в областта на културата; отбелязва, че финансирането за международно сътрудничество, турнета и съвместни продукции често беше орязано и пренасочено към средства за реакция на затруднения, свързани с пандемията; изразява загриженост относно вредното въздействие на тези мерки върху европейското културно сътрудничество; призовава държавите членки да ограничат необоснованите ограничения на Шенгенското пространство и призовава Комисията да разработи насоки за държавите членки за безопасно трансгранично пътуване, културни събития и културни дейности;
13. призовава Комисията да подкрепя мобилността на творците, което да им позволи да обменят практика и техники, и значително да насърчава тяхното интегриране на пазара на труда; силно подкрепя съпътстващото взаимно признаване на творческите компетентности;
14. посреща със задоволство създаването на инструмента на ЕС за временна подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE), чиято цел е да подкрепи мерки за подпомагане на работещите при съкратено работно време, въведени от държавите членки, по-специално мерките по отношение на МСП и самостоятелно заетите лица; счита, че този инструмент, като обхваща възможно най-голям брой културни дейци, включително авторите на свободна практика, артистите изпълнители, художниците и другите творци, би могъл да даде възможност на участниците в секторите на културата и творчеството да останат в своята сфера на дейност, като

същевременно се компенсира претърпяната от тях загуба на доходи и се гарантира, че не се губят експертни знания; във връзка с това призовава държавите членки да предоставят подходящи гаранции, така че SURE да може бързо да започне да функционира и да бъде на разположение на всички правни субекти, включително на неформалните субекти в секторите на културата и творчеството;

15. счита, че настоящата пандемия и въздействието ѝ върху нашите икономики не следва да се използват като аргумент за по-нататъшно намаляване на националните или европейските публични разходи за култура; подчертава ключовата роля на програмата „Творческа Европа“ и на нейните направления „Медиа“ и „Култура“ и нейните на нейните хоризонтални направления за осигуряването на разумна степен на стабилност в сектора чрез достъп до европейско финансиране посредством създаване на условия за проекти да развиват дългосрочно партньорство; призовава Комисията да интегрира секторите на културата и творчеството в цялата МФР; припомня в този контекст, че Парламентът е поискал необходимото удвояване на бюджета, отпуснат за програмата „Творческа Европа“ за следващата МФР, и категорично потвърждава позицията си в подкрепа на секторите на културата и творчеството и на техните работници; счита, че е от изключително значение програмите да бъдат финализирани и приети възможно най-скоро, за да се гарантира плавен преход от предходните програми; подчертава, че ако началото на новия финансов период бъде забавено, Комисията трябва да гарантира преход за преодоляване на разминаването между настоящата програма „Творческа Европа“ и новата програма;
16. призовава Комисията по ясен начин да намери и осъществи контакт с широк набор от смесени източници на финансиране, които могат да бъдат от полза за секторите на културата и творчеството; счита, че бъдещата Общност на знания и иновации, посветена на секторите на културата и творчеството в рамките на Европейския институт за иновации и технологии, следва да играе водеща роля в този контекст; призовава Комисията да включи финансирането на програма „Хоризонт Европа“ за участници в областите на културата и творчеството, които осъществяват дейност в областта на културното експериментиране, иновациите и художествените изследвания; изтъква отново необходимостта от увеличаване на полезните взаимодействия на европейско равнище, като същевременно се насърчават нови иновативни и цифрови решения, които могат да помогнат на сектора в настоящите времена и извън тях;
17. признава значението на цифровизацията за създаването, производството, разпространението и достъпността на културните и творческите произведения и призовава Комисията допълнително да определи финансиране за цифровизацията на европейските културни произведения и да улесни достъпа на МСП и организации до цифрови умения и инфраструктура;
18. отбелязва, че по-голямата част от мерките за подкрепа, разработени до момента, са основани на дългове – вариант, който не е устойчив за нито една от заинтересованите страни в културните екосистеми; призовава за значителни и предимно безвъзмездни средства за секторите на културата и творчеството, за да се гарантира поминъкът на местните общности;

19. посреща със задоволство новите мерки за подкрепа в рамките на Гаранционния механизъм за секторите на културата и творчеството (ГМСКТ), който има за цел да подобри достъпа до дългово финансиране на достъпни цени за МСП в секторите на културата и творчеството; подчертава необходимостта той да бъде широко разпространен, като се стреми да обхване всички държави членки и региони, както и МСП от всякаква големина; призовава за принудително въвеждане на ГМСКТ в рамките на програмата InvestEU, което дава повече гъвкавост на секторите на културата и творчеството;
20. призовава Комисията да гарантира, че МСП в областта на културата и творчеството ще се възползват от по-голяма подкрепа под формата на дългово финансиране чрез бъдещите инструменти на гаранционния механизъм в рамките на програмата InvestEU за периода 2021 – 2027 г.;
21. изразява съжаление, че не е имало по-нататъшно развитие, което да даде възможност за достъп до финансови ресурси за НПО и по-малките организации; следователно призовава държавите членки и Комисията да преразгледат настоящите си критерии и политики по отношение на гаранциите, особено за онези МСП, които имат по-висок рисков профил с нисък или никакъв достъп до финансовите пазари и които генерират нематериални активи;
22. призовава Комисията да предприеме действия за смекчаване на все по-тежкото въздействие на кризата върху секторите на културата и творчеството в период, когато големи фестивали и културни прояви продължават да бъдат анулирани, като това има катастрофални финансови последици, особено за сектора на музиката и сценичните изкуства и за независимите художници; счита, че следва да се създадат европейски цифрови платформи, посветени на сценичните изкуства, с цел възможно най-голямо споделяне на европейско културно съдържание и творчески продукти; изисква тези платформи да бъдат проектирани със справедливото възнаграждение за хората на изкуството, творците и дружествата; изисква да бъде включен по-активно заедно със съответните участници в определянето на решения за подкрепа на дейностите и особено на хората на изкуството и творците, които са засегнати от отмяната на големи фестивали и културни прояви;
23. призовава Комисията да установи дали националните методи за разпределение на финансирането на културата са достъпни за всички творци и дали разпределението е независимо, безплатно и справедливо; призовава Комисията да работи за по-добри количествени и качествени показатели, за да осигури надежден и постоянен поток от данни, свързани със секторите на културата и творчеството;
24. припомня на държавите членки, че могат да се използват други мерки, за да се помогне на секторите на културата и творчеството да се възстановят от кризата, като например намалени ставки на ДДС за всички културни стоки и услуги, подобряване на оценката на нематериалните активи и данъчни кредити за създаването на култура;
25. посочва, че туризмът генерира 10,3% от БВП на Европейския съюз, като 40% от този дял е свързан с предлагането в сферата на културата; счита, че постепенното възстановяване на туризма е възможност за активно насърчаване на европейската

култура и европейското културно наследство, като същевременно се полагат основите за устойчив европейски туризъм; във връзка с това призовава за стартирането на годишна програма за създаване на стойност на европейската култура и културно наследство, която да отразява европейското културно многообразие; изисква структурните фондове да включват, доколкото е възможно, опазването на културата и творческата дейност в проектите, които подкрепят; подчертава важната добавена стойност на историческия и културния туризъм; призовава Комисията и държавите членки да установят интегрирана политика в подкрепа на съживяването на този сектор;

26. счита, че следва да се възползваме от тази възможност, за да популяризираме европейското културно съдържание в цял свят, като насърчаваме европейското производство и развитието на европейски мрежи за радио- и телевизионно разпръскване; призовава Комисията да си сътрудничи с държавите членки, така че съответното законодателство да може да бъде транспонирано възможно най-гладко, като например преразглеждането на Директивата за аудио-визуалните медийни услуги²³¹, Директивата относно авторското право в цифровия единен пазар²³² и Директивата за спътниковото излъчване и кабелното препредаване²³³; подчертава потенциала на филмовата и видеоиндустрията и призовава за паневропейско партньорство, предназначено да подкрепя европейските творци в тази област; подчертава, че прилагането на тези директиви и предстоящите законодателни предложения трябва да запазват и насърчават колективните механизми, за да се гарантира адекватна защита на отделните творци;
27. признава отслабеното състояние на медийната екосистема и тежкото състояние на местните и регионалните новинарски медии, както и на тези, които извършват дейност на по-малки пазари; счита, че тъй като свободните, независими и достатъчно финансирани медии са и противодействие на разпространението и ефективността на дезинформацията, Комисията следва да представи средносрочни и дългосрочни стратегии в това отношение, включително специфични инициативи за подкрепа на местните и регионалните медии и на онези, които извършват дейност на малки пазари; счита, че следва да се обърне внимание на създаването на фонд за новинарските медии въз основа на принципа на сделката между несвързани лица; подкрепя предстоящите предложения на Комисията за законодателен пакет в областта на цифровите услуги, и по-специално предвидените в него нови и преразгледани правила за онлайн платформите и онлайн рекламирането; счита, че следва да се обърне внимание на концентрацията на собствеността върху медиите, която често намалява плурализма и многообразието на новините и може също така да окаже отрицателно въздействие върху пазара на информация; подкрепя плана за действие в медийната и аудиовизуалната област и заявените от него цели за увеличаване на конкурентоспособността и подпомагане на цифровата трансформация на сектора;
28. призовава Комисията и държавите членки да подкрепят и насърчават свободата на артистично изразяване, която е жизненоважна за утвърждаването на демокрацията и доброто възстановяване на обществата от безпрецедентната

²³¹ ОВ L 303, 28.11.2018 г., стр. 69.

²³² ОВ L 130, 17.5.2019 г., стр. 92.

²³³ ОВ L 248, 6.10.1993 г., стр. 15.

криза; подчертава значението на европейското финансиране за насърчаването и поддържането на свободите и многообразието на културата и медиите; счита, че секторите на културата и творчеството са сред най-динамичните сектори на икономиката, че те следва значително да насърчават равенството между половете и биха могли да действат като мощен катализатор за устойчиво развитие и справедлив преход;

29. подчертава потенциала на културното многообразие в глобалния обхват на европейските сектори на културата и творчеството и призовава за балансиран подход, който да интегрира широк кръг от участници от различни региони и с различна големина; във връзка с това призовава Комисията да извърши подходяща оценка на съществуващите програми и действия на ЕС, като например Знака за европейско наследство, и да включи финансова оценка за тях, за да се даде възможност за по-добра комуникация относно културното наследство и културните маршрути, така че гражданите да имат достъп до по-добро разбиране на действията на ЕС; също така призовава Комисията да предложи амбициозна и приобщаваща политика за комуникация и популяризиране на културата в Европа, която ще даде възможност европейското културно съдържание и европейските културни събития и обекти да придобият истинско европейско и световно измерение;
30. застъпва становището, че мерките, предприети от държавите членки и Комисията за подпомагане на участниците в сферата на културата и творчеството в Европа, следва да подкрепят участниците и инициативите, които отразяват културното и езиковото многообразие на Европа, включително езиците на малцинствата и малко разпространените езици;
31. призовава Комисията да работи съвместно с Европейските столици на културата за намирането на практически решения и за да им помогне да ограничат, доколкото е възможно, прекъсването на дейностите, причинено от пандемията, и по-специално с градовете, носители на званието през 2020 г. и 2021 г., чрез задълбочен диалог с организаторите; подчертава значението да им бъдат предоставени повече механизми и финансови решения; отново изтъква факта, че поради настоящите обстоятелства са направени промени в графика на Европейските столици на културата, и призовава отговорните за вземането на решения лица да направят оценка на възможността за удължаване на периода за организиране на градовете с предстоящи прояви;
32. призовава за увеличаване на усилията за доразвиване на динамиката на Европейската година на културното наследство с цел превръщането ѝ в трайно политическо наследство; призовава Комисията да приеме по-интегриран подход към културното наследство, като се третират материалното, нематериалното, природното и цифровото наследство като взаимосвързани и неделими; подчертава необходимостта от създаване на постоянна платформа, включваща като централен елемент организираното гражданско общество, за сътрудничество и координация на политиките в областта на културното наследство на равнището на ЕС; призовава също така за всеобхватна рамка за цифровото културно наследство, като се обърне специално внимание на цифровизацията на усилията в областта на съществуващото наследство и на широката достъпност на цифровизираните материали в областта на културата; във връзка с това отбелязва значението на оперативната съвместимост и стандартите; призовава за цялостно

перезглеждане на Препоръката на Комисията от 27 октомври 2011 г. относно цифровизацията и предоставянето чрез Интернет на материали в областта на културата, както и за съхранението на материали в цифров вид²³⁴;

33. подчертава, че по време на ограничителните мерки много обекти на културното наследство са били оставени без надзор и без подходяща поддръжка, в резултат на което понасят щети, и че тези обекти вече са уязвими поради влошаването на състоянието на околната среда, природните бедствия и изменението на климата, както и поради незаконни разкопки или незаконен трафик; подчертава необходимостта от защита на заостростта в сектора на културното наследство, за да се подкрепят специалистите реставратори и експертите в областта на културното наследство и да им се предоставят необходимите средства за опазване на обектите на европейското културно наследство;
34. счита, че културното измерение трябва да бъде част от диалога с гражданите, по-специално по време на предстоящата конференция за бъдещето на Европа;
35. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите членки.

²³⁴ ОВ L 283, 29.4.2011 г., стр. 39.

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ
Неокончателен вариант

P9_TA-PROV(2020)0241

Значението на градската и зелената инфраструктура: 2022 година – Европейска година на по-зелените градове

Резолюция на Европейския парламент от 17 септември 2020 г. относно 2020 година – Европейска година на по-зелените градове (2019/2805(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици²³⁵,
- като взе предвид Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна²³⁶,
- като взе предвид Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно оценката и управлението на риска от наводнения²³⁷,
- като взе предвид своята резолюция от 12 декември 2013 г. относно екологосъобразната инфраструктура – увеличаване на природния капитал на Европа²³⁸,
- като взе предвид Седмата програма за действие за околната среда,
- като взе предвид съобщението на Комисията до Европейския парламент, до Съвета, до Икономическия и социален комитет и до Комитета на регионите, озаглавено „Нашата застраховка живот, нашият природен капитал: стратегия на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г.“ (COM(2011)0244),
- като взе предвид съобщението на Комисията от 20 май 2020 г., озаглавено „Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.: Да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот“ (COM(2020)0380),

²³⁵ ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7.

²³⁶ ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7.

²³⁷ ОВ L 288, 6.11.2007 г., стр. 27.

²³⁸ ОВ С 468. 15.12.2016 г., стр. 190.

- като взе предвид стратегията на ЕС за екологосъобразна инфраструктура²³⁹,
 - като взе предвид доклада на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите от 24 май 2019 г. относно Преглед на напредъка на изпълнението на Стратегията на ЕС за екологосъобразна инфраструктура (COM(2019)0236),
 - като взе предвид съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите от 6 май 2013 г., озаглавено „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“ (COM(2013)0249),
 - като взе предвид становището на Комитета на регионите от 8 октомври 2013 г. относно съобщението на Комисията, озаглавено „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“²⁴⁰,
 - като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 16 октомври 2013 г. относно съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, озаглавено „Екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) – увеличаване на природния капитал на Европа“²⁴¹,
 - като взе предвид въпроса с искане за устен отговор до Комисията от 19 септември 2013 г. относно разработването на политика на ЕС за екологосъобразна инфраструктура (ЕИ) (О-000094/2013 – В7-0525/2013),
 - като взе предвид Конвенцията от Орхус за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда,
 - като взе предвид наградата „Европейска зелена столица“²⁴²,
 - като взе предвид Споразумението на кметовете за климата и енергията²⁴³,
 - като взе предвид въпроса с искане за устен отговор до Комисията относно значението на градската и зелената инфраструктура: 2022 година – Европейска година за по-зелени градове (О-000039/2020 – В9-0014/2020),
 - като взе предвид член 136, параграф 5 и член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,
- А. като има предвид, че под зелена инфраструктура се разбира стратегически планирана мрежа на естествени и полуестествени райони, включително елементи на околната среда, планирани и управлявани така, че да се осигурява широк набор от екосистемни услуги, която интегрира зелени площи (или сини площи,

²³⁹ според посоченото в стратегията на ЕС на Комисията за екологосъобразна инфраструктура, http://ec.europa.eu/environment/nature/ecosystems/strategy/index_en.htm

²⁴⁰ ОВ С 356, 5.12.2013 г., стр. 43.

²⁴¹ ОВ С 67, 6.3.2014 г., стр. 153.

²⁴² https://ec.europa.eu/environment/europeangreencapital/index_en.htm

²⁴³ <https://www.sporazumenietonakmetovete.eu/>

когато са налице водни екосистеми) и други физически характеристики в сухоземни (включително крайбрежни) и морски райони в селска и в градска среда;

- Б. като има предвид, че 72% от населението в ЕС живее в големи и малки градове и в предградия, а делът на градското население продължава да нараства и може да достигне 80% през 2020 г.²⁴⁴; като има предвид, че данните показват, че днес по-зелените градове са по-важни от всякога за справяне с основните предизвикателства, пред които е изправена нашата планета, и че те имат нарастващ потенциал като основни центрове както за изпълнението на глобалните програми, така и за участието на гражданите в процеса на вземане на политически решения;
- В. като има предвид, че големите градове са изправени пред редица предизвикателства – от въздействието на изменението на климата върху здравето на жителите до екологичните проблеми, и като има предвид, че зелената инфраструктура има голям потенциал за предлагане на природоцелесъобразни екологични, икономически и социални решения за много от тези проблеми, като тези решения по принцип предполагат ниски разходи, устойчиви са и създават работни места;
- Г. като има предвид, че е важно да се повишава осведомеността за зелената инфраструктура и многобройните ѝ положителни въздействия върху екосистемите и услугите, които те предоставят на населението, за да се насърчават в по-голяма степен природосъобразните решения в областта на земепланирането и териториалното устройство и създаването и възстановяването на зелените площи, да се ускори промяната на стандарта от „сива“ към „зелена“ инфраструктура в градоустройството и териториалното развитие и да се позволи на градовете да се адаптират по-добре към неблагоприятното въздействие на изменението на климата;
- Д. като има предвид, че зелената инфраструктура предоставя екосистемни услуги, които са от решаващо значение за нашето благосъстояние, производството на храни за градовете, циркулацията и задържането на водата, повишават инфилтрацията и намаляват замърсяването посредством естествени процеси, регулират температурата, подкрепят биологичното разнообразие (включително опрашителите), подобряват кръговрата на хранителните вещества, повишават естетиката на жилищните райони, осигуряват по-добри условия за физическа активност на жителите и повишават тяхното благосъстояние;
- Е. като има предвид, че зелената инфраструктура допринася за развитието на мрежите „Натура 2000“ в градските райони, като подобрява свързаността между екологичните зелени и сини коридори, засилва опазването на видовете и местообитанията, които са от основно значение за екосистемата, и спомага да се поддържа предоставянето на екосистемни услуги в градските райони; като има предвид, че годишните ползи от екосистемните услуги, предоставяни от мрежата

²⁴⁴ Европейска агенция за околната среда, *Analysing and managing urban growth* (Анализиране и управление на разрастването на градовете), Европейска агенция за околната среда, Копенхаген, 2019 г., <https://www.eea.europa.eu/articles/analysing-and-managing-urban-growth>

„Натура 2000“, се оценяват на 300 милиарда евро в целия ЕС, като ползите от зелената инфраструктура са много по-големи;

- Ж. като има предвид, че екологизирането на градовете не се ограничава до изпълнението на инициативи за повече зеленина в градовете, тъй като чистият въздух, чистата вода и чистата почва, както и наличието на градски ландшафт, насърчаващ биологичното разнообразие, са важни, за да се гарантира устойчивостта на зелените площи;
- З. като има предвид, че зелената инфраструктура е основна част от Стратегията за биологичното разнообразие до 2020 г. и Стратегията за биологичното разнообразие за 2030 г.;
- И. като има предвид, че зелената инфраструктура допринася за смекчаване на последиците от изменението на климата, тъй като засилва устойчивостта на екосистемите срещу изменението на климата и спомага за намаляване на количеството на атмосферния CO₂ чрез пряко улавяне на въглерода, по-специално благодарение на торфищата, океаните и горите; като има предвид, че тя допринася също и за намаляване на изпомпването и преработването на водите и на отпадъчните води и свързаните с това потребности от енергия, както и за намаляване на енергопотреблението и емисиите на сградите благодарение на „интелигентните сгради“, които интегрират екологични елементи като покриви и стени и включват нови материали, подобряващи ефикасността на ресурсите; като има предвид, че зелената инфраструктура допринася също така за намаляване на търсенето на енергия и на свързаното с транспорта замърсяване, като улеснява навлизането на алтернативни чисти видове транспорт, като например придвижването с велосипед и пеша, а също и чист обществен транспорт, включително воден транспорт;
- Й. като има предвид, че зелената инфраструктура допринася за адаптирането към изменението на климата чрез защита на природния капитал, опазване на естествените местообитания и видове, подобряване на екологичното състояние, управление на водните обекти и безопасност на храните; като има предвид, че развиването на такава инфраструктура е сред най-ефективните мерки за адаптиране към изменението на климата, които могат да бъдат приложени в градовете, тъй като смекчава отрицателното въздействие на изменението на климата и нарастващите екстремни метеорологични явления, например горещи вълни, горски пожари, екстремни валежи, наводнения и засушавания, регулира екстремните температури и подобрява качеството на живот на живеещите в градски райони в ЕС;
- К. като има предвид, че съгласно Червения списък на застрашените видове на Международния съюз за опазване на природата и природните ресурси (IUCN) понастоящем повече от 22% от европейските видове са застрашени от изчезване; като има предвид, че екологизирането на градовете спомага за насърчаване на биологичното разнообразие и може да играе важна роля за смекчаването на кризата във връзка с биологичното разнообразие; като има предвид, че насърчаването на биологичното разнообразие в градовете може да донесе съпътстващи ползи чрез повишаване на устойчивостта на екосистемите и на потенциала за улавяне на въглерод;

- Л. като има предвид, че доброто градоустройство, покритите с растителност почви и пропускливите настилки спомагат по-добре от асфалта и бетона за задържане на водата, управление на просмукването на водите, предотвратяване на ерозията на почвата и борба с градските отточни води; като има предвид, че висококачествената зелена инфраструктура намалява риска от наводнения;
- М. като има предвид, че добре проектираната зелена инфраструктура е един от най-добрите начини за увеличаване на броя на екологичните зелени и сини коридори и следователно защитава биологичното разнообразие;
- Н. като има предвид, че растенията пречистват въздуха, като филтрират малките частици и произвеждат кислород; като има предвид, че качеството на въздуха в нашите градове се е превърнало в едно от най-големите здравни предизвикателства, пред които ЕС е изправен днес; като има предвид, че по-чистият въздух ще подобри качеството на живот на милиони хора, включително на страдащите от астма и заболявания на дихателните пътища; като има предвид, че всяка година в ЕС 430 000 души умират преждевременно в резултат на дишане на замърсен въздух; като има предвид, че подобряването на качеството на въздуха трябва да бъде приоритет за ЕС, държавите членки, регионите и общините, за да се защитят хората и екосистемите от въздействието на замърсяването на въздуха; като има предвид, че подобряването на качеството на въздуха може значително да намали броя на случаите на преждевременна смърт;
- О. като има предвид, че използването на дървета и растителност може да доведе до намаляване на шумовото замърсяване в градските райони; като има предвид, че шумът е втората по значимост свързана с околната среда причина за здравословни проблеми след качеството на въздуха; като има предвид, че в рамките на финансирания от ЕС научноизследователски проект HOSANNA се стигна до заключението, че естествените растителни акустични щитове по-добре предпазват жителите от шума от движението, отколкото обикновено използваните прави акустични прегради; като има предвид, че биологичното разнообразие и природата са неблагоприятно засегнати от шумовото замърсяване и че усилията за зелени градове следва да включват инициативи за намаляване на шумовото замърсяване;
- П. като има предвид, че зелената инфраструктура следва да се насърчава и в крайбрежните градове, които обикновено са в непосредствена близост до влажни зони, за да се опазват биологичното разнообразие и екосистемите на морските и крайбрежните райони и да се засили устойчивото развитие на икономиката, туризма и ландшафта в крайбрежните райони, като това положително развитие на свой ред допринася за повишаване на устойчивостта срещу последиците от изменението на климата в тези уязвими райони, особено засегнати от повишаването на морското равнище;
- Р. като има предвид, че зелената инфраструктура следва да бъде насърчавана в пристанищните зони, тъй като те са важна част от крайбрежните градове и обикновено обхващат обширни сухоземни площи, които също са част от мрежата „Натура 2000“; като има предвид, че по-този начин ще се отговори по-добре на въпросите, свързани с околната среда, като например замърсяването и загубата на биологично разнообразие, и ще се спомогне за насърчаване на развиването на нови инфраструктурни проекти, като например електрифицирането на

пристанищата;

- С. като има предвид, че зелената инфраструктура предлага достъп до природата за онези, които иначе може да нямат голям досег с природата, като например деца, възрастни хора и лица с увреждания, и допринася за тяхното образование и осведоменост относно природата и екологичните предизвикателства;
- Т. като има предвид, че по-зелените градове могат да осигурят значителни ползи за здравето, тъй като подобряват качеството на въздуха, насърчават повече движение и физическа активност на жителите, спомагат за предотвратяването и лечението на депресията, засилват имунната система и в крайна сметка увеличават усещането за щастие и благоденствие²⁴⁵;
- У. като има предвид, че повече на брой градски паркове и градини, по-зелени улици, зелени покриви на сградите, озеленени автобусни спирки и по-зелени площадки за игра, наред с другите, повишават привлекателността и удобството на кварталите и градовете; като има предвид, че те подобряват също и социалните контакти между жителите, стимулират положителни промени в модела на поведение и създават по-силно чувство за общност; като има предвид, че зелените площи, които са публична собственост, могат да носят неизброими ползи за жителите на градовете;
- Ф. като има предвид, че е доказано, че по-зелените квартали увеличават икономическата стойност на имотите, тъй като правят районите по-търсени от потенциалните купувачи; поради което е от основно значение да се предприемат мерки за смекчаване на „джентрификацията“ (обновяване на квартали и изместване на старите обитатели от новодошли представители на средната класа) и осигуряване на равен достъп до по-зелени квартали;
- Х. като има предвид, че екологизирането на градовете може да улесни по-устойчиво дребномащабно производство на храни и да намали екологичния отпечатък на храните чрез укрепване на късите вериги на доставки, като по този начин дава възможност за появата на нови микропредприятия и насърчава жителите да бъдат активни в тази област и да се запознаят по-добре с хранителната верига, по-специално органичното и устойчивото в екологично отношение земеделие;
- Ц. като има предвид, че 80% от откритите в морето отпадъци идват от градовете, включително от отпадъчните води нагоре по течението на речните басейни; като има предвид, че е важно да се подобрят системите за управление на отпадъците в градските райони, по-специално управлението на дифузното замърсяване, боклука и макроотпадъците, например чрез засилване на филтрирането в пречиствателните станции за отпадъчни води, с цел по-зелени градове и справяне със замърсяването на океаните;
- Ч. като има предвид, че гражданите трябва да бъдат ангажирани и да знаят, че могат да дават своя принос в областта на градоустройството и проектирането на зелена инфраструктура, като се отчитат местните екологични, социални, икономически

²⁴⁵ Европейска комисия, *Urban Green Spaces Increase Happiness (Зелените площи в градовете увеличават усещането за щастие)*, Европейска комисия, Брюксел, <http://ec.europa.eu/environment/europeangreencapital/space-increase-happiness/>

и технологични характеристики;

- III. като има предвид, че развиването на зелена инфраструктура върви успоредно с нейното устойчиво управление, особено по отношение на водните ресурси; като има предвид, че е важно зелената и синята инфраструктура да се свързват екологосъобразно и отговорно, включително чрез повторно използване на водите, оползотворяване на дъждовната вода и ефективно управление на водите;
- Щ. като има предвид, че колкото по-стари са дърветата, толкова по-важни са предоставяните от тях екосистемни услуги; като има предвид, че доброто и интегрирано управление и планиране на градските райони е от съществено значение, за да се увеличи максимално техният потенциал за развитие и да се даде възможност на гражданите да се възползват в пълна степен от възможностите и услугите, предоставяни от зелената инфраструктура;
1. признава приноса, който по-зелените градове могат да дадат за постигането на целите, определени в Парижкото споразумение, и за засилване на устойчивостта и адаптивния капацитет на ЕС по отношение на изменението на климата; подчертава важната роля, която по-зелените градове могат да имат за постигането на целите на ООН за устойчиво развитие и изпълнението на ангажиментите в рамките на Новата програма за градовете, особено по отношение на по-доброто използване на водните ресурси и повишаването на биологичното разнообразие в градската среда;
 2. призовава Комисията да разработи нова стратегия на ЕС за по-зелени градове и зелена инфраструктура, за да се помогне на градовете да изпълнят своята роля по отношение на смекчаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към тях, както и за да се подобри благосъстоянието на хората, живеещи в градовете;
 3. призовава Комисията да предложи мерки в рамките на Европейския зелен пакт, за да се обърне специално внимание на ролята на градовете и да се насърчи инвестирането в зелена инфраструктура;
 4. подчертава значението на ефективното интегриране на въпросите, свързани с климата и околната среда, в процеса на разработване на политики на местно, регионално, национално и световно равнище;
 5. подчертава необходимостта от приемане на стратегия за адаптация за градовете, които са изложени на последиците от изменението на климата, въз основа на нов новаторски екосистемен подход за предотвратяване и управление на риска, по-специално чрез идентифициране на зоните, в които ще се оттича водата, зоните в които ще се абсорбира водата при наводнения, зоните с естествена защита и по целесъобразност, зоните, изискващи изкуствена защита;
 6. призовава държавите членки и местните и регионалните органи да изготвят планове за действие и да се ангажират активно с дейности, насочени към насърчаване и поддържане на зелени градски зони, в сътрудничество със съответните заинтересовани страни, включително гражданското общество;
 7. признава голямото значение на обществените зелени площи за физическото и

умственото благосъстояние на градските жители, особено в светлината на пандемията от COVID-19; призовава местните, регионалните и националните органи да защитават и насърчават градските зелени площи, да подобряват тяхното качество и да гарантират, че жителите имат лесен достъп до обществените зелени площи в населените места, в които живеят;

8. подчертава, че се подценява потенциалът на градовете да спомагат за защитата на биологичното разнообразие и екосистемните услуги; припомня, че увеличаването на биологичното разнообразие, екосистемните услуги и зелената инфраструктура в градовете и крайградските райони води до подобряване на здравето на човека; припомня, че разработването и прилагането на природосъобразни решения за опазване на биологичното разнообразие и включването и по-нататъшната интеграция на биологичното разнообразие и екосистемните функции в градското проектиране, селищните политики и градоустройството могат да играят важна роля за смекчаване на и адаптиране към изменението на климата в градовете, и призовава Комисията и държавите членки да насърчават тези практики;
9. приветства факта, че Стратегията за биологичното разнообразие за 2030 г. като част от Европейския зелен пакт включва силен акцент върху екологизирането на градските и крайградските райони и увеличаването на биологичното разнообразие в градската среда; приветства по-специално новите планове за екологизиране на градовете и призовава Комисията да гарантира, че европейските градове си поставят силно амбициозни цели при създаването на тези планове и че те се прилагат ефективно; призовава държавите членки също така да насърчават екологизирането в градските райони с население под 20 000 души;
10. предлага 2022 година да бъде обявена за Европейска година на по-зелените градове;
11. предлага целите на Европейската година на по-зелените градове (2022 г.) да бъдат:
 - а) повишаване на осведомеността за ползите от зелените площи в застроената среда; въвеждане на инициативи за увеличаване на зелените площи, включително в близост до жилищните райони;
 - б) увеличаване на количеството и качеството на научните изследвания и разработване на нови иновации в различни области на експертен опит, като се създава по-екологосъобразна добавена стойност и се повишава качеството на живота в градовете; предоставяне на целенасочена подкрепа за устойчива цифровизация в ЕС и по този начин за стартиращите предприятия и цифровите иновации; увеличаване на мащаба на проектите за зелена инфраструктура;
 - в) насърчаване на местните органи и на гражданите да предприемат действия и да подобряват своите квартали и околна средата, като бъдат обединявани като общност с цел повишаване на устойчивостта и оформяне на новия бъдещ облик на градовете, в които живеят; увеличаване на участието на гражданите в други действия и в процеса на вземане на решения относно околната среда и цялостния живот в техния град;

- г) изграждане на култура на ценене на зелените площи и синьо-зелената инфраструктура; насърчаване на градско развитие, което зачита необходимостта от зелени площи като важен аспект от качеството на живот в градовете;
- д) насърчаване на използването на благоприятни за климата материали и услуги чрез обществените поръчки;
- е) увеличаване на броя на проектите за зелена инфраструктура; продължаване на стратегията на ЕС за екологосъобразна инфраструктура и добавяне на нови ресурси за тази стратегия;
- ж) свързване на съществуващите инициативи и споделяне на най-добри практики между държавите членки, както е предвидено в многобройни инициативи и стратегии, наред с другото относно градоустройството, устойчивото градско развитие и инфраструктурата, природосъобразните решения, екологосъобразната архитектура, по-чистата енергия, пешеходната и велосипедната мобилност, ефективното управление на водните ресурси и устойчивото и кръгово управление на отпадъците въз основа на тяхната йерархия, насочено към постигане на целта за „нулеви отпадъци“ или за свеждане на отпадъците до минимум чрез рециклиране в максимална степен;
- з) създаване на пътна карта за екологизирането на градовете в ЕС и поддържането на зелените площи до 2030 г., която да застъпва принципа за екологичното градоустройство като средство за насърчаване на хармоничните връзки между селската и градската среда и за признаване на тяхната взаимозависимост и на необходимостта от двупосочна връзка;
- и) предприемане на насочени към различни аудитории образователни дейности, чието съдържание е съобразено с различните целеви групи, и по-специално децата;
- й) насърчаване на инициативи за намаляване на пътното движение в градовете, популяризиране на обществения транспорт и инвестиране в него;
- к) постепенно премахване на употребата на пестициди и хербициди в градските райони, за да се защитят жителите и биологичното разнообразие в градовете;
- л) гарантиране на максимално широко участие на екологични НПО в дейностите, свързани с опазването на околната среда и образованието в тази област;
- м) значително увеличаване на екологизирането на покривите и фасадите в градовете с цел подобряване на климата, качеството на въздуха и изолацията в градовете;
- н) подкрепа за градското градинарство и запазването и развиването на терените за отглеждане на плодове и зеленчуци в градска среда, както и овощните и зеленчуковите градини в градските училища в целия ЕС, тъй

като те са важен стълб на екологичното образование на децата;

12. призовава Комисията да предприеме бързи действия за подобряване на качеството на въздуха в градовете, по-специално чрез намаляване на емисиите благодарение на нови решения за градска мобилност, които да благоприятстват използването на по-ефикасни и устойчиви от екологична гледна точка възможности за обществен транспорт.
13. подчертава, че е важно да се насърчава и позволява участието на гражданите в екологизирането на градските райони и поддържането на зелените площи чрез включването им по целесъобразност в устойчивото териториално устройство и етапите на изпълнение, за да се постигнат устойчиви градоустройствени решения, да се създаде ангажираност по отношение на съответните действия и градовете да са приобщаващи в социално отношение, устойчиви, с ниски емисии и привлекателни за своите граждани; счита, че е важно да се гарантира, че гражданите са осведомени как могат да допринесат за екологизирането на своите градове, да поддържат зелените площи и да ги превърнат в по-здравословна околна среда; насърчава общините и регионите да подкрепят във възможно най-голяма степен зелените инициативи, представени от гражданите, и да разработят проекти за спонсориране на откритите пространства; настоятелно призовава общините и регионите да приемат и прилагат амбициозни инициативи за зелени градове;
14. настоятелно призовава Комисията да продължи да подкрепя амбициозни мерки за подобряване на енергийната ефективност и ефективността на ресурсите; настоятелно призовава Комисията да помогне за осигуряването на необходимото финансиране за дейности, които допринасят за устойчиво градско развитие и зелена инфраструктура, като например партньорства за иновации и схеми за съвместно възлагане на обществени поръчки между градовете в ЕС; настоятелно призовава Комисията да помогне за укрепване на колективната власт на градовете с цел бързо разработване на ефективни решения; настоятелно призовава Комисията да подкрепя участието на частния сектор чрез публично-частни партньорства, по-амбициозна програма на Европейската инвестиционна банка и стимули за МСП, които могат да играят решаваща роля в разработването на новаторски устойчиви решения;
15. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Комисията и на националните парламенти.

Европейски парламент Parlamento Europeo Evropský parlament Europa-Parlamentet Europäisches Parlament
Euroopa Parlament Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο European Parliament Parlement européen Parlaimint na hEorpa
Europski parlament Parlamento europeo Eiropas Parlaments Europos Parlamentas Európai Parlament
Parlament Ewropew Europees Parlement Parlament Europejski Parlamento Europeu Parlamentul European
Európsky parlament Evropski parlament Euroopan parlamentti Europaparlamentet